Horia Tecuceanu

CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI INAMICUL PUBLIC NR. 1

BIBLIOTECA ALEPH

EDITURA MEDICALĂ

NOTĂ :

Deşi subiectul acestui roman a fost inspirat dintr-un caz judiciar real, autorul — schimbînd identitatea personajelor implicate — nu-şi poate lua răspunderea pentru eventualele asemănări de nume sau persoane care ar rezulta, acestea trebuind a fi considerate drept coincidenţe nedorite.

H. T.

Coperta de GICĂ PETRE
ISBN 973-39-0104-0

Horia Tecuceanu

Căpitanul Apostolescu
şi
INAMICUL PUBLIC
Nr. 1

EDITURA MEDICALĂ • BUCUREŞTI 1990

Mulțumesc Procuraturii Generale — și în mod deosebit domnilor NICOLAE BRACACIU și ION ARGEȘANU — pentru sprijinul acordat la realizarea acestei cărți.

H. T.

...ASTA-I O TREABĂ A NAIBII DE BIZARĂ...

Priveam malurile unite printr-un pod părăginit și înnegrit de multele intemperii la care se străduise să facă față de mai bine de un veac. Dedesubt, printre cele trei picioare de lemn care-l susțineau, curgea, pe patru fire, apa tulbure a Someșului.

Încercînd să mă apăr de burnița care-mi pătrunsese prin balonseid, am împreunat capetele gulerului sub bărbie și am privit spre amonte. Apa rîului se strecura printr-un vad meandric, cu malurile acoperite de stufăriș și arbuști sălbatici, iar în spatele acestora, pe o distanță de trei-patru sute de metri, numai pustiu și bălării.

Totul era trist și învinovățeam vremea din Cluj, deloc primitoare, cu cerul închis și solidar cu buletinul meteo ascultat în seara precedentă...

Oftînd, am întors capul și m-am uitat dincolo de arcada podului, înspre aval. Mai puțin un pod din beton, în construcție, care se zărea în depărtare, aceeași imagine dezolantă ca și în susul rîului. Mi-am coborît din nou privirea spre firul de apă care se scurgea pe lîngă malul pe care mă aflam. Un corp omenesc se împotmolise pe aluviunile care se adunaseră lîngă primul picior al podului, la vreo trei metri de țărm. Victima, complet dezbrăcată, zăcea cu fața și pieptul scufundate în apă. Deși nu puteam să-i văd chipul, corpul suplu și deosebit de bine proporționat m-a făcut să mă gîndesc că trebuie să fi fost o femeie foarte tînără, pînă în douăzeci de ani.

— Eu sînt gata, — m-a anunţat criminalistul, în timp ce-şi băga în toc aparatul cu care fotografiase pînă atunci victima, din diferite unghiuri.

Nevoit să-mi întrerup meditaţia, am făcut un gest de aprobare şi m-am adresat celor doi subofiţeri care ne asistau :

— Aduceţi-o pe mal !

— Trebuie să fie vreo imprudentă care s-a aventurat în rîu fără să ştie prea bine să înoate... — a comentat cu resemnare unul din ofiţerii de lîngă mine. Anul ăsta am scos din Someş aproape douăzeci de oameni...

— Există vreo plajă pentru nudişti ? l-am întrerupt.

— Nu, da' ştiţi... Noi avem şi alte treburi decît să supraveghem dacă cei care se scaldă poartă sau nu costume pe ei — mi-a răspuns el, cu indiferenţă.

— Nu remarc urme de descompunere. Iar de o săptămînă, de cînd sînt aici, a plouat fără intermitenţe... i-am răspuns sceptic.

— Înotătorii n-au nevoie de soare !

— Am impresia că te cam contrazici, colega. Dacă era înotătoare, cum de s-a înecat ? i-am replicat, cu ochii spre subofiţerii care tocmai urcau pe mal cadavrul. Avea trăsături frumoase, ochii mari şi verzi, iar părul negru, lung şi bogat. Unghiile de la mîini şi picioare erau îngrijite cu lac roz. Mi-am spus că nu greşesc prea mult dacă mai adaug cinci ani la vîrsta pe care i-o dădusem puţin mai înainte. Nu mai eram de mult, de prea mult timp nou în meseria asta, dar refuzam să mă obişnuiesc cu imaginea unei vieţi întrerupte forţat. Iar acum, în revolta mea interioară, mai adăugam : „Atît de tînără şi atît de frumoasă !..." Apoi, lăsîndu-mă pe vine, am început s-o examinez. Pe genunchi, coapse, umeri, bărbie şi frunte se vedeau nenumărate excoriaţii, parte din ele îmbîcsite cu nămol. Cînd am vrut să mă ridic, am observat o dungă roşietică pe frunte, pe linia de inserţie a părului. Dîndu-i la o parte părul ud, m-am edificat. În regiunea superioară avea o plagă de dimensiunea unei cutii de chibrituri, cu marginile neregulate şi ţesuturile zdrobite.

— Frumoasă fată... — a apreciat o voce în spatele meu.

— Doctorul Eugen Popescu, medicul nostru legist și căpitanul Apostolescu, de la Direcția judiciară — ne-a prezentat locotenentul care argumentase pentru o moarte accidentală.

După ce m-am ridicat și ne-am strîns mîinile, noul venit s-a grăbit să-mi ia locul lîngă victimă.

— Cred că avem de-a face cu o fractură craniană... — a zis el, cîteva minute mai tîrziu, arătînd spre fruntea femeii. Iar după cît de curată este rana, s-ar părea că victima a ajuns în apă imediat după ce a dobîndit-o.

Vrînd să pricep ce înseamnă o rană „curată", n-am ezitat să-i cer explicații.

— Dar e foarte simplu ! Dacă ar fi zăcut după ce a fost lovită, ar fi trebuit să găsim pe rană sînge închegat. Și, cum nu este cazul, rezultă că victima mai sîngera în momentul în care a fost abandonată în rîu — și-a precizat el opinia.

— Care este cauza morții ?

— Numai necropsia poate să ne furnizeze un răspuns exact. Ceea ce însă nu mă poate împiedica să estimez că traumatismul cranian a fost atît de puternic, încît ar fi putut determina decesul.

— Într-o astfel de ipoteză, în cît timp s-a instalat moartea ?

A ridicat din umeri pentru a-mi arăta că este greu să dea acum un răspuns, apoi, mi-a zis, ezitînd :

— Posibil și în cîteva minute... Ceea ce pot însă afirma cu siguranță, este că victima n-ar fi putut supraviețui unei astfel de răni mai mult de opt ore...

— Ce-mi puteți spune despre aceste excoriații ? l-am întrebat, arătînd spre jupuiturile de pe genunchii, coapsele și fața fetei.

— S-au produs prin tîrîrea corpului de către curenții apei pe fundul pietruit al vadului.

— Cam cît timp apreciați că a zăcut în rîu ?

A ridicat una din mîinile victimei și, întorcîndu-i palma pentru a mi-o arăta, mi-a explicat :

— Întrucît pielea s-a albit, reiese că victima a stat în apă cel puţin şase ore. Dar nu mai mult de douăsprezece, — m-a avertizat — deoarece la vîrful degetelor, deşi a început să se încreţească, are încă intact desenul papilar.

M-am uitat la ceas. Cum indica nouă şi cîteva minute, am apreciat că victima fusese abandonată în rîu între orele nouă seara şi trei dimineaţa.

— Dacă ţinem seama de faptul că victima a ajuns în apă curînd după ce a fost lovită la cap, se poate presupune că momentul morţii ei se înscrie tot în acest interval de timp. Iar în cazul în care veţi afla la ce oră şi ce anume a ingerat la ultima ei masă, examinarea stadiului de digestie gastrică ne va putea furniza un moment al morţii cu mult mai precis — a completat el, ghicindu-mi nemulţumirea provocată de situarea punctului critic într-un răstimp atît de larg.

— Pentru a vă putea spune ce a mîncat ar trebui să ştiu, printre altele, măcar cine este victima. Şi, cum ea a fost descoperită exact aşa cum o vedeţi, vă daţi seama că n-am să vă pot furniza prea curînd precizările pe care mi le-aţi cerut — i-am răspuns eu cu resemnare.

— Mda... Înţeleg... — a zis el, dînd din umeri a compătimire. În situaţia asta nu ne rămîne decît să sperăm că rezultatul necropsiei va putea releva şi alte date ajutătoare pentru anchetă... Pot să iau cadavrul ?

I-am cerut un răgaz de cîteva minute, pentru ca ofiţerul criminalist să poată lua amprentele şi să fotografieze cu polaroidul chipul victimei din faţă şi din profil.

Puţin mai tîrziu, în timp ce medicul legist îi urma pe brancardieri spre ambulanţă, le-am făcut semn celor doi colaboratori să se apropie. Locotenentul criminalist, care se numea Dinu Bogdan, era un tip brunet, înalt şi foarte bronzat, genul de profesor de educaţie fizică de care se îndrăgostesc toate elevele din liceu. Cel de la judiciar János Kálmán era, din contră, blond, cu părul ondulat, ceva mai scund, exact imaginea celui despre care spui că are un „chip de îngeraş".

Îi cunoscusem în urmă cu o săptămînă, cînd fusesem trimis în municipiul Cluj pentru a împărtăşi din

experienţa mea profesională tinerilor ofiţeri din cadrul inspectoratului judeţean. Iar astăzi, comandantul poliţiei, apreciind că s-a ivit o bună ocazie pentru a face şi o demonstraţie practică a metodelor mele de cercetare criminală, mi i-a repartizat pe cei doi învăţăcei şi m-a expediat la locul în care ne aflam acum.

— Datorită particularităţii acestui caz, nu vom putea începe investigaţiile pentru descoperirea autorului faptei decît după ce vom şti cine este victima. De aceea, prima noastră sarcină va consta în identificarea ei ! le-am spus interlocutorilor mei.

Amîndoi m-au aprobat, apoi Dinu Bogdan mi-a sugerat :

— Cred că începutul ar trebui făcut prin consultarea listei persoanelor dispărute. Iar după semnalmentele acestora...

— Ne-am pierde vremea ! l-am întrerupt. Victima a fost ucisă de cel mult douăsprezece ore, după cum ne-a spus medicul legist. Aşa că n-are cum să figureze printre persoanele anunţate ca dispărute. Şi cum nu există nici o garanţie că absentarea nemotivată a acesteia ne va fi sesizată foarte curînd, va trebui s-o identificăm independent de lista pe care ai invocat-o.

— Ar fi grozav dacă am reuşi, dar nu văd cum... — a zis Kálmán, dînd din umeri.

— Mda... Nu este o treabă prea uşoară — am admis. Dar va trebui s-o facem ! Şi, cum nu ni se oferă decît o singură posibilitate, nu ne va fi greu să optăm pentru ea, considerînd că, fiind şi unica, este cea mai bună — le-am spus, făcînd haz de necaz. Mai precis, urmează să depistăm locul de unde a fost aruncată victima în rîu. Deoarece este de presupus, sau de sperat, că astfel ne vom apropia de aria în care a domiciliat ea. După care, odată ajunşi în zona căutată, trecem la o cercetare de rutină... — le-am zis, făcînd un gest care urmărea să-i asigure că acţiunea se va desfăşura tot atît de simplu cum o şi enunţasem.

— Asta înseamnă că va trebui s-o luăm per-pedes apostolorum, să verificăm malurile palmă cu palmă — a constatat Kálmán, pe un ton care demonstra că încurajarea pe care o exprimasem rămăsese fără efect.

— Iar dacă ținem seama și de cei doi afluenți ai Someșului, rezultă că avem de străbătut un curs de peste o sută de kilometri...

— Care, pe deasupra, mai este prevăzut și cu două maluri... a intervenit și Bogdan, speriat de propria lui completare.

Kálmán, după ce s-a grăbit să-și aprobe colegul, dînd din cap, a continuat sceptic :

— Ba mai mult ! Cum vom recunoaște locul de unde a fost azvîrlită în apă ? Ce, e obligatoriu ca infractorul să-i fi lăsat pe mal îmbrăcămintea ?

— Într-adevăr, o astfel de posibilitate mi se pare minimă — am încuviințat. Deoarece, dacă agresorul a despuiat necunoscuta mai înainte de a o arunca în rîu, este evident că a urmărit întîrzierea identificării ei. Situație în care nu este cazul să mai sperăm că ar fi putut să abandoneze pe mal hainele și poșeta cu acte ale victimei...

— Vedeți ? Și atunci noi cum am putea găsi ceea ce căutăm ? s-a grăbit el să mă consulte.

— Măi băieți, doar n-o să ne apucăm să căutăm cai verzi pe pereți. Cercetarea la care m-am referit nu va urmări să depisteze exact locul respectiv, ci numai să-l circumscrie, cu o aproximație capabilă să ne ușureze investigațiile. În consecință, mai înainte de a declanșa acțiunea, avem nevoie de un criteriu logic. Un criteriu capabil să ne indice zona asupra căreia trebuie să ne concentrăm atenția ! le-am explicat, după care, constatînd că precizarea mea n-a reușit să le descrețească frunțile, am continuat : Pentru ca lucrurile să fie clare, să începem cu începutul începutului. Este firesc să presupunem că modul în care criminalul s-a debarasat de cadavru demonstrează că el sau victima, dacă nu chiar amîndoi, locuiesc în apropierea Someșului.

— Deși această supoziție mi se pare corectă, vă mărturisesc că nu văd cu ce-ar putea contribui la ușurarea misiunii noastre — a zis Kálmán, ezitînd.

— Fii mai explicit !

— Dacă-mi amintesc bine, chiar dumneavoastră ne-ați spus, la una din expunerile pe care ni le-ați făcut, că problema debarasării de corpul unei victime apare nu-

mai atunci cînd omorul a fost comis în locuința criminalului. Deoarece prezența acesteia în propria sa casă îl acuză în mod implicit. Iar în cazul în care victima ar zace în locuința ei, criminalul n-ar mai avea nici un motiv să se descotorosească de cadavru, asumîndu-și riscul de a fi surprins cu victima sa în brațe. În această situație este, cu siguranță, mai logic și mai firesc să admitem că se va strădui să părăsească locul cît mai repede și mai anonim posibil... — mi-a argumentat el.

— Deși raționamentul dumitale este corect, nu poate fi luat ca axiomă ! l-am întrerupt, pricepînd unde voia să ajungă. Fie chiar și pentru simplul fapt că ai exclus posibilitatea ca victima să fi locuit cu agresorul. Și în acest caz criminalul ar fi avut suficiente motive de a dori să se debaraseze de cadavru. Și chiar dacă n-ar fi așa, ce ne poate împiedica să presupunem că victima și-a vizitat agresorul, suficient de des pentru a fi remarcată de vecinii acestuia ? Dealtfel, în lipsa unor elemente mai concrete, nu ne putem permite să excludem această variantă... Bineînțeles, nu mai înainte de a o fi verificat ! m-am simțit eu obligat să adaug, remarcîndu-i scepticismul.

În timp ce János Kálmán își ridica palmele la înălțimea umerilor, într-un gest care simboliza că și-a epuizat argumentele, am realizat că-mi este foarte cald. Am ridicat ochii și am constatat surprins că cerul s-a înseninat, ceea ce m-a determinat să-mi scot balonseidul îmbibat de ploaie.

— Iar acum, haideți să materializăm ipoteza ! i-am îndemnat, spunîndu-mi că am teoretizat suficient. Pentru început, vreau să știu cu ce viteză curge rîul.

— În medie, un kilometru pe oră... — mi-a răspuns Bogdan.

— Perfect ! Deci victima, după avizul medicului legist, a stat în apă cel mult douăsprezece ore. Atunci înseamnă că știm care este distanța maximă pe care ar fi putut s-o străbată în acest interval de timp. Numai că, la acest traseu va trebui să aplicăm mici corective — le-am zis, începînd să număr pe degete : unu — cum constatarea medicului legist a fost făcută la ora nouă, iar noi știm că dispeceratul a fost sesizat de pre-

zenţa victimei cu două ore mai devreme, rezultă că distanţa pe care ar fi putut s-o străbată cadavrul poate fi ajustată cu doi kilometri, pentru că este posibil ca victima să fi eşuat sub pod cu mult mai înainte de a fi fost remarcată acolo în mod întîmplător ! am ţinut să subliniez, ridicînd al doilea deget : doi — ţinînd seama de multiplele jupuituri care au marcat cadavrul victimei, ca o consecinţă a frecării acestuia de fundul albiei rîului, trebuie să admitem că asupra lui au acţionat nenumărate frînări. Aceste frînări au contribuit într-o măsură importantă la reducerea distanţei pe care ar fi putut s-o parcurgă victima în cele zece ore de referinţă. Şi, deşi nu sîntem în măsură să ştim care a fost contribuţia exactă a acestor frînări, putem aprecia, evident, ca o variantă de lucru, că viteza de deplasare a necunoscutei s-a înjumătăţit. Prin urmare, am putea admite că ea a străbătut aproximativ cinci kilometri — am continuat, ridicînd încă un deget : trei — deşi medicul legist a estimat că victima s-ar fi aflat în apă între şase şi douăsprezece ore, eşafodajul meu de prezumţii a luat ca bază numai timpul maxim. Ceea ce înseamnă că, dacă am repeta estimarea, pornind de la timpul minim, am ajunge la concluzia că victima ar fi putut parcurge numai jumătate din timpul apreciat la punctul doi. E clar ? i-am consultat, sfîrşindu-mi raţionamentul.

Modul în care mi-au evitat privirea mi-a amintit de faptul că şi eu făceam la fel, cîndva, pe cînd eram elev şi mă temeam că profesorul mi-ar fi putut cere să vorbesc despre vreo lecţie din care nu pricepusem nimic. În consecinţă, am considerat mai indicat să-mi subliniez concluzia :

— Deci, după părerea mea, ceea ce ne-am propus să descoperim ar trebui să se afle la o distanţă cuprinsă între doi kilometri şi jumătate şi cinci. Prin urmare, teama voastră că vom avea de explorat cursul rîului pe circa o sută de kilometri, nu este justificată.

— Şi cum vom proceda ? Ne folosim de fotografia ei ? m-a întrebat Kálmán, după ce s-a decis să dea aprobator din cap.

— Întocmai ! Avînd în mînă fotografia fetei, eu, dumneata şi ei... — am zis, arătînd spre cei doi subofiţeri

care scoseseră necunoscuta din apă — vom înainta pe malul drept al rîului şi-i vom chestiona pe toţi locuitorii riverani. Între timp, Bogdan va pleca la inspectorat pentru a verifica dacă amprentele victimei sînt înregistrate. Dacă rezultatul va fi negativ, va cere cîţiva oameni şi va organiza o cercetare la fel cu a noastră, dar pe malul opus, coborînd dinspre oraş.

— Dacă am înţeles bine, dumneavoastră, pornind de la ideea că victima va putea fi identificată cu ajutorul riveranilor, consideraţi în mod implicit că ea, criminalul sau amîndoi ar trebui să fie de asemenea riverani. Nu ? m-a întrebat Dinu Bogdan, ieşind din rezerva în care mă ascultase pînă atunci.

— Într-adevăr, aşa este — am admis eu. Dar dacă crezi că ai vreo propunere mai bună, te ascult.

— Nu, n-am nici o propunere... Însă... mă întreb dacă victima n-o fi locuit de fapt la antipod de Someş... — şi-a mărturisit el temerea, cu timiditate.

— Sigur ! Orice este posibil — am confirmat, ridicînd din umeri. Numai că, pentru varianta propusă de mine pledează chiar calea pe care a ales-o criminalul pentru a se debarasa de victimă. Oare dacă n-ar fi locuit în imediata apropiere a Someşului, şi-ar fi putut permite să traverseze oraşul cu un cadavru în braţe ? Răspunsul nu poate fi decît unul singur. Şi este negativ ! Deoarece, dacă victima ar fi trebuit să fie transportată de departe, autorul ar fi ales calea depesării cadavrului. Şi, cum el n-a fost obligat să recurgă la o astfel de soluţie, este evident că varianta noastră are o fundamentare de care trebuie să ţinem seama. Aşa că . Să ne punem pe treabă ! i-am îndemnat, făcîndu-le semn celor doi subofiţeri să se apropie pentru a le da fotografiile victimei şi a le spune în ce consta misiunea lor.

* * *

N-am străbătut nici două sute de metri şi pantofii îmi deveniseră grei ca nişte pietre de moară, iar pantalonii erau înglodaţi pînă la genunchi de la bălăriile şi bălţile cu noroi prin care mărşăluiserm, fără a fi întîlnit

nici țipenie de om sau gospodărie omenească. Apoi, după aproximativ o jumătate de kilometru, am poposit în mod succesiv la cele două șantiere de construcții ivite în cale. Întrucît din discuțiile avute cu șefii acestora a reieșit că persoana a cărei fotografie le-o dădeam s-o privească nu le spunea nimic, a fost firesc să ne continuăm peregrinarea.

Mersesem vreo doi kilometri, cînd am văzut că vadul rîului începe să se adîncească și să aibă malurile talazate cu beton.

— De aici începe municipiul Cluj — m-a anunțat Kálmán, cu o satisfacție pe care nu puteam să n-o înțeleg, de îndată ce el era la fel de înnămolit ca și mine. Sus este strada Orașului — a ținut să adauge, cu complezența unui ghid de la Luvru.

Întrucît panta talazului nu ne mai permitea să avansăm pe lîngă firul apei, l-am urmat pe potecă încă vreo cinci metri, pînă la o stradă pavată cu piatră cubică. Privirea mi-a căzut pe primele case, care se zăreau pe partea dreaptă.

— Ce-i aici ? l-am întrebat pe locotenent, cînd am ajuns în dreptul a două clădiri cu aspect rigid, de cazarmă, așezate paralel, la o distanță de vreo cincisprezece metri și legate între ele cu un gard metalic.

— Căminul muncitoresc al trustului de construcții industriale.

— Și cum se poate ajunge înăuntru ? m-am interesat, nereușind să văd nimic care să aducă cu o cale de acces spre interior.

— Intrarea se face prin spate — mi-a răspuns, făcîndu-mi semn să-l urmez.

Ocolind primul corp de clădire, am ajuns la intrarea căutată și am pătruns într-un vestibul. Din prima privire am remarcat ușa pe care se afla scris „Administrație" și m-am îndreptat spre ea. Am bătut și, văzînd că este întredeschisă, am împins-o. În spatele unui birou, un bărbat între două vîrste scria ceva, sîrguincios de parcă ar fi dat un extemporal.

Fără să ridice capul ne-a făcut semn să așteptăm și și-a văzut în continuare de treabă. I-am făcut pe plac, dar, după ce s-au scurs cîteva minute, m-am temut că

extemporalul pe care-l dădea ar fi putut să fie de fapt o teză de doctorat. Şi cum nu-mi aminteam să fi fost cooptat drept consultant la lucrarea sa, m-am decis să-mi reafirm prezenţa :

— Bună-ziua ! Sîntem de la poliţie ! Şi am dori...

— Toată stima ! a zis, sărind în picioare, după ce, în prealabil, şi-a ridicat mirat privirea spre noi. Scuzaţi-mă... tocmai făceam o dare de seamă... Vă rog să luaţi loc... — a continuat, îmbiindu-ne să ne aşezăm pe cele două scaune fără spătar din faţa mesei sale.

Cunoscînd însă un proverb care susţine : „Călătorului îi stă bine cu drumul", am făcut un gest de refuz şi i-am înmînat fotografia victimei, întrebîndu-l :

— Aţi mai văzut vreodată această persoană ?

— Daaa... a murmurat el, speriat, după ce-a privit pentru o clipă fotografia, nu tocmai fotogenică, a femeii găsite în Someş.

Luat prin surprindere de afirmaţia interlocutorului, m-am uitat la însoţitorul meu, pentru a mă convinge că auzise şi el acelaşi lucru. Cum şi el se arăta uimit, am tras concluzia că nu eram victima unei iluzii izvorîte numai din dorinţa de a o identifica cît mai curînd pe necunoscuta pescuită în dimineaţa aceea. Dar asta nu însemna că martorul nu putea face o confuzie.

— În ce împrejurări aţi cunoscut-o ? m-am interesat, fără a-mi exterioriza suspiciunea.

— Cum adică în ce împrejurări ? a zis el, intrigat. În cele fireşti, care se pot stabili între administratorul unui cămin şi o locatară...

— Cum se numeşte ? m-am grăbit să aflu, pe cînd îmi spuneam cu satisfacţie că n-ar fi exclus ca şi cei de-o meserie cu mine să aibă, acolo sus, pe cineva care-i iubeşte.

— Voicu... Voicu Camelia...

— Cînd aţi văzut-o ultima oară ?

— ...Ieri... Cînd s-a înapoiat de la serviciu...

— Ce oră era ?...

— Cam trei după-amiaza...

— Aţi discutat ceva ?

— Nu. Ne-am dat numai bună-ziua...

— Cu cine stă ?

— Singură. Adică, în comun cu altă colegă...

— N-are familie ?

— Nu știu... La noi locuiește singură... În rest, nu știu...

Apreciind că erudiția sa era departe de a-mi satisface pretențiile, am făcut pasul următor și l-am întrebat unde stă Voicu Camelia.

— La parter, apartamentul 3.

— Colega ei este acasă ?

— Cred că da, pentru că, din cîte știu eu, azi are zi liberă... Dar ce i s-a întîmplat ? De ce este așa de... așa de plouată... — a sfîrșit el, prin a-mi arăta cu degetul înspre fotografie, negăsindu-și cuvintele potrivite

— Vă explic mai tîrziu. Deocamdată am vrea să stăm de vorbă cu vecina ei.

— Atunci... să vă conduc... s-a oferit el.

L-am aprobat inițiativa și a ieșit din birou, talonat de mine și de Kálmán.

L-am urmat printr-un culoar îngust, luminat și ziua de un glob prins în plafon. Am trecut pe lîngă două uși și ne-am oprit în fața celei de-a treia. În timp ce administratorul apăsa pe butonul soneriei, am citit pe o bucată de carton prinsă în pioneze, două nume suprapuse : „Neamțu Lili" și „Voicu Camelia".

Curînd, o voce feminină s-a interesat dindărătul ușii cine o caută.

— Eu sînt, Partenie, doamnă Lili. Vă rog să deschideți, pentru că vrea cineva de la poliție să discute cu dumneavoastră — i-a răspuns însoțitorul nostru.

Am auzit zgomotul metalic produs de glisarea unui zăvor, și o femeie scundă și slabă, între două vîrste, și-a făcut apariția în cadrul ușii. Și-a ridicat spre mine doi ochi mici și căprui, în timp ce cu mîinile își strîngea la spate, într-un coc, părul cînepiu.

— Sărut mîna ! Dacă aveți puțin timp, am vrea să stăm puțin de vorbă — am informat-o, înclinîndu-mă în chip de salut.

Mai întîi ne-a examinat, intrigată, apoi, retrăgîndu-se din prag, a făcut cu mîna un gest de invitație în casă.

După ce-am păşit în vestibul, m-am întors spre administrator, care se pregătea să ne urmeze şi l-am anunţat :

— Vă rog să ne aşteptaţi la dumneavoastră în birou...

— Am înţeles... m-a asigurat el, deşi era evident că nu reuşea să priceapă cum de mă pot dispensa de o prezenţă atît de oficială ca a lui.

În timp ce neconsolatul nostru însoţitor ne întorcea spatele, am făcut şi eu la fel, ceea ce mi-a permis să văd că vestibulul era prevăzut cu patru uşi, în afară de cea prin care fuseserăm poftiţi în apartament. Două paralele, pe pereţii din stînga şi din dreapta şi două alăturate, pe zidul opus uşii de la intrare. Cum ultimele două erau larg deschise, n-am avut nevoie de prea multă perspicacitate pentru a stabili că îndărătul lor se afla baia şi bucătăria.

— Vă rog să poftiţi în casă... — ne-a îndrumat femeia, apropiindu-se de uşa din dreapta şi deschizînd-o cu un gest princiar.

Am ascultat-o şi am pătruns, împreună cu Jänos, într-o cameră de vreo zece metri pătraţi, mobilată cu un recamier, un dulap şi o măsuţă cu patru scaune, ceea ce era cam tot ce putea încăpea într-un spaţiu atît de restrîns.

— Vă este cunoscută această persoană ? m-am interesat, arătîndu-i fotografia victimei, cu intenţia de a-i mai verifica o dată identitatea.

— Bineînţeles ! E Camelia ! a confirmat ea, înfiorîndu-se. Dar... de ce priveşte cu atîta fixitate ? Ce... Ce i s-a întîmplat ? a continuat ea, îngrozită.

Apreciind că este prea înspăimîntată pentru a-i putea spune dintr-o dată despre ce este vorba, m-am decis să amîn momentul adevărului.

— Dacă ne permiteţi, am vrea să ne dezbrăcăm — am zis, arătîndu-i cu semnificaţie spre balonseidul meu, ud de ploaie.

— Ah ! Iertaţi-mă !... Această fotografie m-a zăpăcit... Vă rog să le puneţi acolo... — ne-a invitat ea, arătîndu-ne cîteva cîrlige în spatele uşii, ce ţineau loc de cuier.

— Cînd aţi văzut-o ultima oară pe Camelia ? mi-am reînceput chestionarea, după ce am dat curs invitaţiei şi ne-am aşezat cu toţi în jurul mesei.

— Ieri seară, cînd a plecat în oraş...

— Aţi putea să-mi precizaţi cam cît era ceasul ?

— ...Şapte... Şapte şi cîteva minute...

— Ştiţi unde intenţiona să se ducă ?

— Nu... Dar avea o întîlnire...

— De ce credeţi asta ?

— Pentru că am văzut că a stat mult în faţa oglinzii...

— Şi aveţi vreo idee despre persoana cu care urma să se întîlnească ?

— În afară de logodnicul ei, nu văd cine putea fi altcineva... — m-a asigurat ea, privindu-mă gînditoare.

— Îl cunoaşteţi ?

După ce şi-a scuturat capul, am întrebat-o dacă ştie ceva despre el.

— Din cîte mi-a spus Camelia, e inginer...

— V-a spus şi unde anume ? m-am grăbit eu s-o întreb, deoarece devenise evident că va trebui să am o discuţie cu el.

— Nu... Habar n-am... — mi-a răspuns cu regret, pentru ca imediat să mă întrebe cu insistenţă : Da' de ce arată aşa... straniu în poza dumneavoastră ? Ce i s-a întîmplat ?

Considerînd că n-are nici un rost să păstrez secretul lui Polichinelle, i-am povestit, în cîteva cuvinte, motivul pentru care mă aflam în faţa ei.

Mai întîi, uluită, a început să se închine, apoi, îngrozită, s-a aşternut pe un plîns cu suspine.

— Deci, ultima oară, aţi văzut-o ieri seara, în jurul orei şapte — am reluat dialogul, cînd am văzut că s-a mai liniştit.

— Aşa este ! Iar azi dimineaţă, mai înainte de a pleca la piaţă, după cumpărături, i-am bătut în uşă, crezînd că nu s-a trezit încă... De unde să ştiu eu că n-avea cum să-mi mai răspundă ?... a oftat, în timp ce vîrful bărbiei a început să-i tremure.

— A mai lipsit de acasă şi în alte nopţi ? am întrebat-o repede, pentru a o împiedica să izbucnească din nou în plîns.

— Nuuu... Niciodată... Chiar dacă se ducea undeva, la vreun spectacol, pînă la unsprezece era înapoi — a susţinut ea, cu convingere, reputaţia victimei.

— Dacă am înţeles bine, eraţi în relaţii bune...

— Bineînţeles ! Era o fată tare bună şi săritoare...

— Îi cunoaşteţi rudele ?

— Numai din ce mi-a spus ea... Familia ei stă într-un sat, pe lîngă Turda. Dealtfel, tot acolo locuieşte şi fostul ei soţ...

— S-au despărţit de mult ? am întrebat, apreciind că subiectul devenise interesant.

— Cu vreo trei ani în urmă, cînd s-a mutat în Cluj şi s-a angajat la trustul nostru. Bărba-su era un alcoolic înrăit şi-o bătea mereu — a ţinut ea să mai pună o proptea pentru susţinerea bunului renume al colegei ei.

— De cînd locuiţi aici ?

— Chiar de cînd s-a construit căminul, acum şase ani.

— Şi Camelia ?

— Ea s-a mutat mai de curînd... Nu ştiu dacă a trecut un an, un an şi jumătate...

— Cînd a vizitat-o soţul ei ultima oară ? am vrut să ştiu, deoarece cazuistica criminală consemnează destule cazuri de consoarte ucise pentru că nu s-au lăsat convinse să revină la domiciliul conjugal.

— La noi acasă ! s-a mirat ea şi, văzînd că dau din cap a confirmare, a continuat : N-a fost niciodată !

— Dar, din cîte ştiţi, Camelia s-a mai întîlnit cu el ?

— De să-l întîlnească ? Ca s-o bată ? Nu, de cînd a venit la Cluj, n-a mai avut nici o legătură cu el — m-a asigurat, făcînd un rictus de dispreţ la adresa respectivului.

— Cunoaşteţi cumva numele fostului ei soţ ? m-am interesat, deoarece, în pofida afirmaţiei interlocutoarei mele, mă decisesem să-l înscriu pe lista bănuiţilor.

— Numele de familie este tot Voicu, fiindcă, din cîte mi-a povestit Camelia, nu erau despărţiţi cu acte, pentru că ea n-a avut bani pentru taxa de divorţ.

— Aţi putea să-mi spuneţi cine erau persoanele care o vizitau pe vecina dumneavoastră ? am întrebat-o, cu intenţia de a stabili pe cine mai introduc în cercul suspecţilor.

— De vreo șase luni, de cînd s-a mutat colega ei de cameră, n-a mai vizitat-o nimeni.

— Chiar nimeni ? a insistat Kálmán, arătîndu-se neîncrezător. O fată atît de frumoasă n-a avut curtezani ?

— De ce vă miraţi ? V-am spus doar că avea un logodnic — a atras ea atenţia, mustrător.

— Dar cu șase luni mai înainte, primea pe cineva ? am zis, într-o doară, deoarece n-aveam nici un motiv să-l caut pe asasin printre niște relaţii sistate de o jumătate de an.

— Ei, atunci era altfel... Veneau mulţi bărbaţi — a zis, strîmbînd dezaprobatoare din nas. Dar ea, ce putea să facă, dacă-i aducea cealaltă ?

— Nu înţeleg. Colega ei își aducea prietenii cînd era și Camelia acasă ?

A confirmat, înclinîndu-și capul cu repetiţie.

— Și aceşti prieteni rămîneau și peste noapte ?

A confirmat din nou, pufăind cu dispreţ.

Deși n-am priceput cum a fost posibil ca victima să fi admis prezenţa peste noapte și în aceeași cameră a unor bărbaţi străini, mi-am spus că, întrucît nu lucram la Moravuri, n-avea nici un rost să insist asupra unui subiect fără tangenţă cu ancheta de care mă ocupam.

— Aș vrea să vă rog să-mi arătaţi locuinţa Cameliei — m-am decis, ridicîndu-mă de pe scaun.

Urmînd-o în vestibul, ne-am îndreptat spre ușa opusă. După ce-a deschis-o, am rămas în pragul ei și am privit înăuntru. Dimensiunile încăperii erau asemănătoare cu cele ale odăii din care venisem. Chiar și amplasarea și stilul mobilierului erau la fel. Singura deosebire consta în prezenţa suplimentară a unei mici biblioteci și a unui televizor, instalat, din lipsă de spaţiu, deasupra garderobului. În rest, curăţenie și ordine.

— Știţi de unde-a primit florile — am întrebat-o pe martoră, arătînd spre măsuţa din mijlocul încăperii, pe care erau așezate o vază și cîteva garoafe proaspete.

— Le-a cumpărat Camelia, ieri, cînd a venit de la serviciu. Iubea atît de mult florile, încît era în stare să-și cheltuiască și ultimii bani ca să le aibă în casă...

— Vă rog să rămîneţi lîngă uşă şi să ne asistaţi în timp ce noi ne vom arunca o privire printre lucrurile ei — i-am cerut, pe cînd intram în cameră împreună cu Kálmán.

O jumătate de oră mai tîrziu, percheziţia fiind încheiată, fără să fi găsit nimic interesant pentru mersul anchetei, am ieşit în vestibul.

— Doamnă Neamţu, cum era îmbrăcată ieri seară Camelia, cînd aţi văzut-o plecînd — a întrebat-o Kálmán, pentru a şti ce vom avea de căutat.

Pe cînd el îşi consemna descrierea vestimentaţiei victimei, mi-am spus că a venit momentul că caut şi alţi martori.

— Aveţi vreo bănuială asupra persoanei care ar fi putut să ia viaţa vecinei dumneavoastră ? mi-am plasat ultima întrebare, de rutină, în timp ce puneam mîna pe clanţă.

— Bineînţeles ! Chiar din clipa în care mi-aţi povestit ce-a păţit Camelia, am ştiut cine este criminalul ! mi-a răspuns ea, cu convingere.

— La cine vă gîndiţi ? am întrebat-o, întorcînd capul spre ea.

— Firesc ! La Tanţa ! mi-a replicat, cu fermitate.

— Cine este Tanţa ? am consultat-o calm.

— E Radu... Radu Tanţa !... colega, cu care v-am spus c-a locuit Camelia !... s-a mirat ea că puneam o întrebare atît de stupidă.

— Ce vă face să credeţi să ea ar putea fi autoarea omorului ? a fost firesc să vreau să aflu.

— Eu nu v-am spus ce cred, ci numai ce ştiu ! Şi aş vrea să fiţi încredinţat că eu n-arunc vorbe goale în vînt — a ţinut ea să mai adauge, dojenitor, remarcînd probabil scepticismul cu care i-am recepţionat afirmaţia.

Îşi susţinea acuzaţia cu atîta convingere, încît reuşise să-mi stîrnească interesul, suficient de mult pentru a mă determina să iau mîna de pe clanţă şi să mă întorc cu faţa spre ea.

— Ce motive ar fi avut Tanţa Radu pentru a-şi ucide fosta colegă de cameră ?

— Răzbunarea ! mi-a răspuns, fără ezitare.

— Răzbunarea ?! am repetat, intrigat.

— Întocmai ! O ura ! Pentru că a fost evacuată din camera pe care o ocupau în comun,... ca urmare a demersurilor ce le-a făcut Camelia la sindicatul nostru...

— Şi pentru ce-a făcut aceste demersuri ?

— Ca să-şi apere reputaţia... Nu v-am spus că Tanţa aducea bărbaţi şi-i culca în acelaşi pat cu Camelia ? mi-a sondat ea memoria.

— Chiar aşa ? m-am mirat eu, nereuşind să înţeleg cum poate fi vîrît cu de-a sila un bărbat în patul unei femei.

— Ea, sărăcuţa, a încercat să se opună... Dar, fiind o fire mai timidă, prefera să lase impresia că doarme... Pînă într-o zi, cînd a venit la mine şi mi s-a plîns că a ajuns străină în propria ei casă. Atunci, revoltată de imoralitatea situaţiei, am învăţat-o să se ducă şi să povestească la sindicat ce se întîmplă în fiecare noapte în camera ei... Ceea ce a şi făcut ! Iar trei zile mai tîrziu, după ce preşedintele sindicatului m-a consultat şi pe mine — a zis ea cu un accent de mîndrie —, Tanţa a fost evacuată, iar eu şi Camelia am reuşit să obţinem liniştea unui cămin decent... — a încheiat ea, cu satisfacţie.

— Şi desigur, vă gîndiţi că acest conflict, ar fi putut-o determina pe Tanţa s-o ucidă pe Camelia — am aprobat-o, din politeţe.

— Să ştiţi că nu mi-aş fi permis să-i aduc o acuzaţie atît de gravă numai pentru că s-a certat cu Camelia ! a zis, cu un început de enervare în glas, remarcîndu-mi rezervele. Ci datorită faptului c-am auzit-o pe Tanţa, cu propriile mele urechi, cînd a ameninţat-o că : „Voi avea eu grijă să-i iasă pe nas ruşinea pe care mi-a făcut-o !". Aşa că, vedeţi dumneavoastră... — a zis ea, convinsă de infailibilitatea demonstraţiei făcute.

Ţinînd seama atît de circumstanţele în care găsisem victima, cît şi de modul în care fusese violentată în prealabil, era exclus ca autorul omorului să fi fost o femeie — am raţionat eu, ascultîndu-i argumentele.

— Întrucît Camelia era o fată voinică, este sigur că Tanţa n-ar fi putut s-o omoare, dacă nu ar fi fost ajutată de cineva — a adăugat ea, intuindu-mi gîndurile, de parcă ar fi reprezentat reîncarnarea vestitului Mafalda.

Mai cu seamă că ea a şi spus că are pe cine să pună ca să-i sucească gîtul Cameliei.

— Unde locuieşte în prezent această Radu Tanţa ? am întrebat-o, sfîrşind prin a admite că afirmaţiile martorei nu puteau fi considerate ca netemeinice.

— Nu cunosc... — mi-a spus ea, cu regret.

— Dar unde lucrează, ştiţi ?

— Sigur ! Tot la trustul nostru !

— Atunci este în regulă — am asigurat-o, pe cînd deschideam uşa.

După ce-am ieşit pe culoar, m-am întors spre a-i mulţumi pentru ajutor, dar, mai înainte de a fi apucat să dau glas intenţiilor mele, privirea mi-a fost atrasă de ceva. De ceva care se afla pe zid, la două palme sub butonul soneriei. Era o pată... Aplecîndu-mă, am privit-o mai bine. Şi cum în meseria mea am întîlnit des substanţa ce-o compunea, n-am avut nevoie de un microscop electronic pentru a-i decela proveniența. Apoi, coborîndu-mi privirea, am observat şi altele ce ajungeau pînă la cimentul pardoselei, unde se desena conturul unei mînjituri cu o circumferinţă de vreo trei-patru palme.

— De unde provine sîngele care v-a împroşcat zidul ? am întrebat, ridicîndu-mi ochii spre doamna Neamţu, care-mi urmărea intrigată mişcările.

— Sînge ? ! a exclamat ea, neîncrezătoare, ieşind repede pe culoar, pentru a se uita la dîrele pe care i le indicasem cu vîrful degetului. Te pomeneşti că şi băltoaca pe care am văzut-o azi dimineaţă era tot de sînge ! a presupus, ducîndu-şi, înfricoşată, o mînă la gură, în timp ce cu cealaltă îmi arăta pata gri-maroonie de pe ciment.
trebat-o străduindu-mă să-mi disimulez interesul.

— Cînd aţi văzut băltoaca de care-mi vorbiţi ? am întrebat-o străduindu-mă să-mi disimulez interesul.

— Azi dimineaţă, cînd am deschis uşa ca să mă duc la piaţă. Dar s-a mai întîmplat şi altă dată să văd aşa ceva pe culoar... Aşa că mi-am închipuit că trebuie să fie iar isprava beţivanilor de la etaj ! Am aprins un chibrit şi m-am ferit să nu calc în mizeria din faţa uşii... apoi am plecat...

— De ce aţi avut nevoie de chibrit ? Culoarul nu era luminat ? am întrerupt-o, arătînd spre globul din tavan.

— Azi dimineaţă nu funcţiona...

— Dar ieri ?

— Ieri, da ! Ba mai mult, pot să vă asigur că becul era aprins la zece şi jumătate, seara... Ştiu asta, pentru că am ieşit cu o prietenă de-a mea, ca s-o conduc pînă la uşa căminului...

— Se întîmplă des să fie lumina stinsă ?

— Nu-mi amintesc...

— Cine a şters pata de pe ciment ?

— Tot ce pot să vă spun este că, la înapoierea mea acasă, nu mai era...

I-am mulţumit pentru relaţiile furnizate şi am pornit spre capătul culoarului, grăbit să mă edific asupra anomaliilor care rezultaseră din ultima parte a discuţiilor avute cu ea.

— Credeţi c-am descoperit locul unde a fost ucisă victima ? m-a consultat Kálmán, cînd am ajuns în holul imobilului.

— După aparenţe, aşa s-ar părea... — i-am răspuns, deschizînd uşa spre care mă îndreptam.

— V-aţi lămurit ? a vrut să ştie administratorul, văzîndu-ne revenind în biroul lui.

— Doamna Neamţu ne-a spus că azi dimineaţă se afla o pată mare de sînge în faţa apartamentului ei. De unde provenea ? l-am chestionat, omiţînd să-i răspund la întrebare.

— Da' ce ? Era singura ? Mai erau încă vreo două băltoace... Una tot pe culoar şi a doua, mai mare, în hol, lîngă ieşire...

— De unde proveneau ? mi-am repetat întrebarea.

— Presupun că s-au îmbătat şi s-au încăierat careva dintre muncitorii sezonieri, care dorm în dormitorul comun... — a zis, arătînd cu capul spre plafon. Cînd femeia de serviciu m-a chemat să mi le arate, m-am dus la ei ca să aflu cine s-a bătut în cămin. Da' ce credeţi, c-a recunoscut vreunul... ? a zis scîrbit, privind din nou spre tavan.

— Cine a spălat sîngele ?

— Femeia de serviciu, bineînţeles. Că doar nu era să-l lase acolo, să calce locatarii prin el şi să-l întindă peste tot ?

— De ce n-a funcţionat lumina electrică pe culoar ? S-a ars becul ?

— Da' de unde ! Nu era bine strîns ! Probabil că s-a deşurubat singur... — mi-a explicat el, puţin nedumerit.

Cum precizările administratorului îmi întăreau şi mai mult prezumţia că am descoperit locul unde fusese ucisă victima, m-am decis să fac demersurile necesare pentru obţinerea unei certitudini. Şi, întrucît satisfacerea acestui deziderat se putea obţine numai printr-o cercetare criminalistică, am realizat că uitasem să sistez investigaţiile care se întreprindeau pe celălalt mal al Someşului. În consecinţă, am profitat de telefonul de pe masa administratorului, am sunat inspectoratul şi am cerut să trimită pe cineva după locotenentul Dinu Bogdan, pentru a-i transmite să lase totul baltă şi să se prezinte de urgenţă la căminul unde ne aflam. Evident, după ce va trece pe la morgă şi va obţine grupa sanguină a victimei.

După ce mi-am terminat convorbirea, administratorul a insistat să afle cauza pentru care ne aflam în fieful lui. Întrucît identificarea cadavrului devenise certă, n-am mai avut motive s-o fac pe discretul.

Mai întîi neîncrezător, apoi buimăcit, a ascultat succinta relatare a situaţiei în care fusese găsită locatara lui.

— Ştiţi pe cineva care ar fi avut motive să-i ia viaţa? am zis, în încheiere.

Continuînd să privească năucit, a dat din cap că nu ştie.

I-am cerut să nu plece acasă, pînă nu discută cu mine şi am ieşit din birou.

— Ca să cîştigăm timp — i-am spus lui Janos, oprindu-mă în faţa intrării căminului —, pînă vine şi Bogdan, vreau să mai vedem ceva. Admiţînd că victima a fost ucisă în faţa uşii apartamentului ei, ar trebui să mai găsim şi alte urme, pe drumul cel mai scurt pînă la Someş. În consecinţă, să ne străduim să dăm de ele ! Autorul omorului a putut transporta victima numai prin ocolirea clădirii... prin stînga sau prin dreapta, deci, să urmăm şi noi aceste două trasee posibile !

— Eu cred că drumul urmat de infractor ar putea fi numai acela pe care am venit noi. Deoarece pe latura din

dreapta se află un gard legat de cel de-al doilea corp de clădire al căminului, care împiedică accesul spre strada Orașului, respectiv spre apa Someșului — mi-a explicat Kálmán.

— E în regulă ! mi-am dat acordul, orientîndu-mă spre partea stîngă a căminului.

Întrucît distanța pînă la rîu nu era mai mare de cincizeci de metri, nu mi-a luat mult timp ca să constat că ucigașul nu și-a transportat victima pe acel traseu.

— Poate că ploaia de după miezul nopții a spălat urmele... a cugetat locotenentul.

— Posibil... — am admis, un pic dezorientat pentru ca apoi, să-i propun : Cum tot n-avem ce face pînă vine Bogdan, hai să mergem și în cealaltă parte !

— Sigur ! Cum doriți... — s-a declarat el de acord, fără nici cea mai mică urmă de convingere.

Ne-am întors pe drumul străbătut, am trecut prin fața intrării căminului și ne-am oprit la colțul acestuia. În fața ochilor, o curte, lată de vreo zece metri, înconjurată de o parte și de alta, de imobilul în care locuise victima și de o altă clădire, cu o arhitectură asemănătoare. La aproximativ cincisprezece metri, capetele lor se uneau printr-un gard de sîrmă împletită și beton, deasupra căruia erau întinse cîteva fire de sîrmă ghimpată.

Fiind evident că însoțitorul meu avusese dreptate cînd susținuse că pe aici nu era nici o cale de acces spre rîu, am vrut să fac calea întoarsă, mai cu seamă că terenul era afînat și îmbibat de ploaie. Apoi, spunîndu-mi că, după cît îmi înglodasem de bine pantofii în timpul mărșăluirii pe malul Someșului, n-aveam cum să-i înnămolesc mai mult, m-am decis să-mi continui explorarea.

Și am fost mai inspirat ca oricînd ! Pentru că, după ce-am străbătut cam o treime din curte, am putut să observ o mică băltoacă cu apă, de culoare ruginie, colectată într-o urmă de încălțăminte.

I-am arătat-o lui János și, ocolind-o cu grijă, am continuat să avansez. La mai puțin de doi metri de gard... o altă băltoacă îmbibată cu sînge diluat de apă... Aceasta avea o circumferință de vreun metru...

Am ridicat ochii spre gard... Deasupra bălții de sînge, două fire de sîrmă ghimpată nu mai erau paralele, ci

unite, prin ridicarea și legarea firului de jos de cel superior, astfel că între ele exista un interval de vreo jumătate de metru...

— E clar ! a intervenit Kálmán, din spate. Pe aici a scos victima...

M-am suit pe fundația de beton a gardului și am privit prin golul format de împreunarea firelor de sîrmă ghimpată. Trotuarul asfaltat era prea bine spălat de ploaie, pentru a mai păstra urme interesante.

Mai înainte de a coborî, am văzut că malul Someșului se afla, de cealaltă parte a străzii, la mai puțin de zece metri.

— După pierderea de sînge, se pare că în acest loc a zăcut cel mai mult victima — am zis, arătînd spre porțiunea de teren din fața gardului. Deci, este de presupus, că aici a fost dezbrăcată... Totodată, cum ea cîntărea cam cincizeci de kilograme, rezultă că infractorul trebuie să fi fost un tip puternic, dacă a reușit s-o transporte pe deasupra gardului. Evident, nu putem exclude nici posibilitatea ca la transbordare să fi participat mai mulți indivizi. Dar mai avem timp pentru supoziții... — am adăugat, făcîndu-i semn lui János să ne întorcem.

Cînd am ajuns în fața intrării în cămin, Dinu Bogdan tocmai venea dinspre partea opusă. L-am așteptat și, după ce l-am pus la curent cu ce descoperisem, i-am spus ce doream să stabilească. Apoi am intrat în clădire, pentru a continua investigațiile.

— Sînt nevoit să vă deranjez din nou, doamnă Neamțu — i-am spus cîteva minute mai tîrziu, după ce ne-a deschis ușa apartamentului ei.

— Nu este nevoie să vă scuzați. Doar vă faceți datoria — ne-a zîmbit ea, invitîndu-ne să intrăm.

Oprindu-mă în holul care separa camera victimei de cea a martorei, am început să examinez pereții încăperii. După cîteva clipe m-am declarat edificat. Cum nu se evidențiau urme de sînge în interiorul camerei, a fost firesc să trag concluzia că victima fusese atacată în afară. Totuși, pentru mai multă siguranță, m-am adresat gazdei :

— Ați auzit cumva azi noapte ceva care să vă atragă atenția ?

— Nu... Ce să fi auzit ? s-a mirat ea.

— Eu știu... Poate un strigăt... sau niște zgomote înfundate... — am adăugat, gîndindu-mă la lovitura aplicată asupra capului victimei.

— Nu ! N-am auzit absolut nimic — m-a asigurat ea.

— Dormiți ușor noaptea ?

— Da... Așa cred...

— O auzeați de obicei pe colega dumneavoastră cînd se înapoia tîrziu acasă ?

— Sigur ! Întotdeauna ! Deși ea evita să facă zgomot ca să nu mă deranjeze... Dar de ce mă întrebați ?

— Pentru că avem motive să credem că vecina dumneavoastră a fost ucisă aici, pe culoar, în fața ușii...

— Nu se poate !... a contestat ea.

Am ridicat din umeri și am dat să plec, dar, mai înainte de a apuca să ies din apartament, am auzit-o spunînd:

— Domnule căpitan, cu ocazia primei vizite, v-a interesat parcă logodnicul Cameliei...

— V-ați amintit cine este ? am întrerupt-o, întorcîndu-mă cu fața spre ea.

— A, nu... Dacă nu-l cunosc... — a zis ea, dar, remarcînd c-o privesc contrariat, s-a grăbit să continue : În schimb mi-am amintit că, într-o discuție de-a noastră, Camelia mi-a povestit că l-a cunoscut printr-o prietenă...

— Știți cine era prietena aceasta ? am întrerupt-o din nou, de teamă că s-ar putea să-mi divagheze despre cineva la fel de anonim ca și logodnicul.

— Sigur. Se numește Suzana Szabo... și lucrează la noi, la proiectări...

* * *

Cînd ne-a văzut, Janoos, care ne aștepta în fața biroului administratorului, s-a grăbit să-mi raporteze :

— Urmele de sînge ridicate de pe culoar au grupa B. Identică cu cea a victimei scoase din Someș.

— Și sîngele care băltește în curtea dintre clădiri ?

— Îmi pare rău, dar este prea diluat de ploaie pentru a mai putea fi analizat. Însă eu nu văd de ce-ar putea fi de altă natură decît cel prelevat de pe culoar...

— Ai dreptate. Ai ridicat mulajul de pe urma de încălţăminte ?

— Nu încă. Am scos numai apa din urmă, ca să se mai zvînte înainte de a turna ghipsul...

După ce eu am dat aprobator din cap, el a continuat :

— Am uitat să vă raportez. Am verificat amprentele victimei în fişier. Nu sînt înregistrate.

— Bine. Ocupă-te de mulajul urmei planetare — l-am concediat.

Apoi am intrat cu János în biroul administratorului şi i-am cerut relaţii despre locatarii căminului.

— La parter mai sînt două apartamente, în afară de cel în care aţi fost. Într-unul stă familia Eliade, în celălalt familia Ananie... La etaj avem două dormitoare comune în care locuiesc şaizeci de muncitori ai trustului.

— Şi în celălalt corp de clădire ?

— E tot al nostru, dar acolo sînt numai femei...

— Vă rog să-mi faceţi o listă cu toţi cei care stau aici, dar numai bărbaţi... — i-am cerut, spunîndu-mi că pot amîna verificarea femeilor.

— O doriţi chiar acum ? m-a întrebat, privindu-şi nefericit ceasul.

— Nu. Mîine dimineaţă — am concedat, după ce, imitîndu-i gestul, am constatat că era trecut de opt seara.

* * *

Ieşind din birou, am dat nas în nas cu Bogdan, care ridicase o mînă în care avea o pungă de plastic, prin a cărei transparenţă se vedea un mulaj de ghips.

— A ieşit trăsnet ! m-a anunţat el, cu satisfacţie.

— Bravo ! Îl laşi la inspectorat şi apoi eşti liber !

— Dumneavoastră nu veniţi ?

— Mai rămînem puţin pe aici... Vreau să mai stăm de vorbă şi cu alţi locatari — i-am răspuns, fluturînd o mînă în chip de salut şi am pornit împreună cu Kálmán spre culoarul unde locuia victima.

Ne-am oprit în faţa primei uşi şi am sunat.

— Săru-mîna — i-am zis unei femei în vîrstă, care a apărut în prag. Sîntem de la poliție și am vrea să discutăm cu cineva din familia Ananie.

— Aha ! Vreți abonamentu' de radio... Dar n-am acu' parale... Veniți matale altădat', cînd-i giner-miu acas' ! a decretat ea, zorindu-se să ne închidă ușa în nas.

Pricepînd cu cine am de-a face, am ridicat o mînă pentru a o face să înțeleagă că vreau să mai aștepte și am repetat cu o voce mai puternică :

— Sîntem de la poliție !

— Cum ? a întrebat, împingîndu-și cu palma deschisă o ureche spre mine.

— Poliția ! am strigat cît am putut de tare.

— Aha ! a dat ea, aprobator, din cap, dar fără să-mi lase impresia că m-a înțeles. Dac-aveți treabă cu giner-miu, veniți altădat' ! Amu-i la munte, în conced'... Dară vine ei peste o țîră de zile... Așa că, mai dați matale p-aci — a mai adăugat, demonstrînd astfel că n-avea chef să mai prelungească „discuția" noastră.

Fiindu-mi prea clar că n-avea nici un rost s-o mai întreb dacă percepuse niscaiva zgomote în noaptea precedentă, cînd ea n-ar fi fost în stare să audă nici tunul trăgînd sub fereastră, am dat din cap a salut și m-am urnit din loc.

Femeia care ne-a deschis ușa apartamentului următor, după ce ne-a poftit în casă, ne-a spus că se numește Elsa Matyas.

— E chiar adevărat ce am aflat de la doamna Neamțu? s-a grăbit ea să afle, după ce ne-am așezat pe o canapea. Bine, dar am văzut-o aseară ! Și era bine mersi ! a continuat ea, cu revoltă, cînd m-a văzut că fac un gest de invocare a fatalității.

— La ce oră ați văzut-o ?

— Pe la șapte... Tocmai mă întorceam de la lucru...

— Ați vorbit ceva cu ea ?

— Nu... Numai ne-am salutat... Pentru că trecuse deja pe cealaltă parte a străzii...

— Pe la ce oră v-ați culcat azi noapte ?

— Tîrziu... Cred că era trecut de unu... Știți, eu sînt studentă la Facultatea de construcții și a trebuit să învăț pentru o restanță...

— Pînă ați adormit, ați auzit ceva care să vă atragă atenția ?

— Nuuuu... Adică... parcă am auzit ceva...

— Ce anume ?

— Nu-mi dau seama... Dar, la un moment dat, m-am întrebat cine s-o apucat să spargă lemne la o oră atît de tîrzie... Apoi, zgomotul a încetat și eu mi-am reluat toceala...

— Cam cît putea să fie atunci ceasul ?

— Cred că era spre miezul nopții...

— Ați auzit multe lovituri ?

— Nu... Două... cel mult trei... Pentru că, dacă ar fi fost mai multe, puteți fi convins că m-aș fi dus să văd ce se întîmplă — m-a asigurat ea, pe un ton care-i sublinia personalitatea.

— În ultimul timp, ați văzut pe cineva străin prin imobil ? am întrebat-o, în timp ce-mi spuneam că, dacă ar fi avut curiozitatea să afle cine s-a apucat să bocăne, ar fi avut toate șansele să stea și ea acum, pe o masă din ciment, alături de Camelia Voicu.

— De aproape șase ani, de cînd stau aici, numai străini văd. Dealtfel, nici nu e de mirare, ținînd seama de fluctuația muncitorilor de la etaj...

Întrucît îmi epuizasem repertoriul, am dat să mă ridic, dar femeia a continuat :

— Dacă însă prin întrebarea dumneavoastră ați urmărit să aflați dacă am văzut vreo persoană suspectă, pot răspunde afirmativ. Pentru că, într-adevăr am văzut pe cineva... ieri seară...

— Foarte interesant — am apreciat eu, mai mult din politețe.

— Pe la nouă seara, cînd am vrut să duc niște coji de cartofi la gunoi, m-am trezit în fața ușii mele cu un necunoscut. Iar cînd l-am întrebat ce dorește, mi-a răspuns că este în căutarea unui instalator care să-i lipească o țeavă. După ce i-am spus să urce la etaj, a plecat...

— Și de ce considerați că era o persoană suspectă ? mi-a luat Kálmán întrebarea din gură.

— Din două motive. În primul rînd, el nu sunase la ușa mea ci, cînd eu am deschis, l-am găsit așteptînd... Mai

precis, aştepta pe cu totul altcineva decît pe mine... Motiv pentru care a şi tresărit cînd l-am întrebat ce vrea...

— Mda... — am aprobat, deşi mă gîndeam că tot ce-mi relata se baza numai pe o observaţie subiectivă. Dar parcă spuneaţi că mai aveţi şi un alt motiv pentru suspectarea necunoscutului — i-am reamintit.

— Aşa este ! Să ştiţi că, în ultimele două săptămîni, eu l-am mai văzut de cîteva ori prin preajma căminului...

— Am să vă rog să încercaţi să ni-l descrieţi — m-am decis să-i cer, apreciind că este greu de admis că unui cetăţean i se pot sparge, într-o perioadă foarte scurtă, atît de multe ţevi.

După ce János a consemnat semnalmentele, ne-am ridicat şi am pornit spre uşă.

— Să ştiţi, că, dacă-l mai văd, pot să-l recunosc dintr-o mie de oameni — a adăugat ea, după ce i-am urat noapte bună.

— Ce părere aveţi ? Interesant tip ! m-a consultat Kálmán, pe cînd ne îndreptam spre ieşirea din imobil.

— La premeditarea unei fărădelegi, mai cu seamă atunci cînd aceasta reprezintă o omucidere, infractorul are întotdeauna grijă să-şi ia toate măsurile pentru a nu fi remarcat pe la locul faptei. Iar asta n-a prea constituit o preocupare pentru individul despre care m-ai întrebat. Oricum, în măsura în care vom putea, vom ţine seama de spusele martorei — i-am răspuns, fără nici un entuziasm.

* * *

— Bună dimineaţa ! am zis, intrînd în biroul în care mă aşteptau cei doi locotenenţi, János Kálmán şi Dinu Bogdan. În drum spre inspectorat, am trecut pe la medicul legist. A terminat necropsia şi, pînă va întocmi raportul, mi-a comunicat principalele constatări... — i-am înştiinţat, pe cînd îmi agăţam balonşeid-ul în cuier.

— E ceva interesant ? a vrut să afle Bogdan.

I-am răspuns printr-un gest de confirmare şi, aşezîndu-mă îndărătul unui birou, am început să le relatez :

— Excluzîndu-se rănile corporale, care marcau cadavrul, ca urmare a tîrîrii acestuia peste obstacolele din va-

dul rîului, a reieşit că agresiunea s-a concentrat numai asupra cutiei craniene. Mai precis, autorul i-a aplicat victimei sale trei lovituri, din care două, soldate cu fracturi un corp dur, cu o formă aproximativ dreptunghiulară, de calotă, au fost vitale. Aceste leziuni, au fost produse de un corp dur, cu o formă aproximativ dreptunghiulară. După aparenţe, se poate afirma că arma crimei a fost un ciocan de circa o jumătate de kilogram. În ceea ce priveşte raportul în care s-au aflat victima şi autorul omorului în momentul producerii agresiunii, medicul legist crede că primele două lovituri au fost aplicate în timp ce ei stăteau în picioare şi faţă în faţă. Cea de-a treia, care a produs plaga din regiunea occipitală, i-a fost dată în timp ce femeia era prăbuşită pe ciment, cu faţa în jos. Ţinînd seama de caracterul rănilor, decesul ar fi trebuit să se instaleze într-un interval de două-trei ore de la producerea acestora. Dar nu s-a întîmplat aşa ! Deoarece, în realitate, Camelia Voicu a sucombat mult mai repede ! Datorită asfixierii mecanice, prin înecare...

— E clar ! a comentat Kálmán. Cînd criminalul şi-a aruncat victima în Someş, aceasta agoniza şi, avînd instinctul de conservare diminuat, a înghiţit apă...

— Întrucît principalul deziderat al unui ucigaş este să pună între el şi victima sa o distanţă cît mai mare, aşa ar fi trebuit să procedeze în mod normal. S-o arunce în rîu şi să se îndepărteze cît mai repede posibil ! Numai că, în pofida a ceea ce ar fi fost firesc să facă, el a ales o cu totul altă modalitate : după ce-a transportat-o pînă la mal, mai înainte de a o abandona curentului, a ţinut-o cu capul scufundat în apă pînă a avut convingerea că a reuşit s-o înece ! Această manoperă suplimentară este demonstrată de relevarea a două infiltraţii sanguine la baza craniului... — am zis, punîndu-mi o palmă pe ceafă. Urmele respective — am continuat să le explic, constatînd că afirmaţia mea a fost primită cu neîncredere — fiind lăsate de presiunea exercitată de degetul gros şi arătătorul de la mîna dreaptă a agresorului. Astfel, devine evident faptul că autorul şi-a finalizat agresiunea prin înecarea victimei sale.

— Dar de ce a făcut asta, cînd oricum femeia nu mai avea nici o şansă de supravieţuire ? m-a întrebat Bogdan, cu ochii măriţi de uimire.

— Nici eu nu pricep. Cum dealtfel nu reuşesc să înţeleg de ce a dezbrăcat-o mai înainte de a-i da drumul în rîu — a fost rîndul meu să mă arăt intrigat.

— Chestia cu dezbrăcatul nu s-ar putea explica prin intenţia de a împiedica identificarea victimei ? mi-a sugerat Kálmán.

— Şi a împiedicat-o ?

— Nu, bineînţeles... Dar poate că, datorită tensiunii nervoase în care s-a aflat, şi-o fi imaginat că ar putea s-o facă...

— Atacarea, dezbrăcarea şi apoi transportarea femeii peste un gard, la care mai trebuie să adăugăm şi faptul că a găsit tăria s-o ţină cu capul sub apă, nu prea pledează pentru ipoteza că ucigaşul ar avea o fire emotivă. Din contră ! Dar, cum aceste presupuneri sînt în realitate nişte simple speculaţii, deocamdată să ne rezumăm numai la date concrete — am hotărît, după care am continuat : Medicul legist a mai stabilit şi faptul că victima a avut o relaţie intimă cu un bărbat, care posedă grupa sanguină A. Iar, dacă coroborăm această constatare cu afirmaţia furnizată de Lili Neamţu, referitoare la faptul că victima plecase la întîlnire cu logodnicul, rezultă că pista pe care o vom urma este bine conturată. Dar, cum nu este unica, ne vom împărţi sarcinile : Eu am să mă ocup de logodnic. Dumneata, János, pleci la Turda pentru a stabili ce-a făcut fostul soţ al victimei în noaptea de luni spre marţi. Apropo ! mi-am amintit eu. Întrucît acum ştim că victima a primit trei lovituri la cap şi că tot atîtea lovituri s-au auzit spre miezul nopţii, după cum ne-a spus colocatara căminului, în investigaţiile noastre va trebui să ţinem seama şi de faptul că agresiunea a fost comisă în jurul orei douăsprezece noaptea ! le-am atras atenţia, mai înainte de a mă întoarce spre Dinu Bogdan : În ceea ce te priveşte, te vei duce la administratorul căminului şi-i spui să-ţi dea lista pe care i-am cerut-o. Apoi, cu ea în mînă, vei începe o chestionare metodică a tuturor muncitorilor cazaţi în dormitoarele comune. Urmînd ca în acest mod să afli tot ce ştiu despre agresiune şi, mai ales, unde s-a aflat

fiecare dintre ei în momentul critic. Şi am să te rog să lucrezi cu multă atenţie ! Deoarece felul în care s-a descurcat agresorul pledează pentru posibilitatea ca el să nu fie străin de cămin ! l-am avertizat, ridicîndu-mă de pe scaun în semn de încheiere a discuţiei.

— Medicul legist v-a spus ceva despre posibilitatea ca femeia să fi fost violată ? s-a interesat Bogdan, în timp ce-mi urma exemplul şi se apropia de cuier.

— A exclus această posibilitate... Aşa că abia aştept să-l cunosc pe exlogodnicul Cameliei Voicu — i-am răspuns semnificativ.

— Dar cu fosta colegă de cameră a victimei, ce facem? O lăsăm deoparte... Doar era într-o evidentă duşmănie cu victima... — a fost rîndul lui Kálmán să mă consulte.

— Nu putem urmări toate pistele în mod simultan ! Deocamdată ne vom ocupa numai de cele discutate... — i-am replicat, cu convingerea că varianta pe care mi-o rezervasem va satisface ecuaţia cazului.

* * *

Deschizînd uşa, am rămas dezorientat. În faţa mea se afla o sală cu pereţii din sticlă şi o pădure de planşete, aşezate pe trei rînduri, printre care erau împrăştiaţi o liotă de proiectanţi, de ambele sexe. Păreau atît de aferaţi, încît nu ştiam pe care să-l abordez, din teama de a nu-l deranja. Apoi, mi-am luat inima în dinţi şi m-am îndreptat spre cel mai apropiat :

— O caut pe Suzana Szabo...

Mi-a explicat cum pot ajunge la ea, printre două rînduri de planşete, pînă spre peretele opus, unde trei dactilografe mitraliau de zor la tot atîtea maşini de scris.

M-am oprit în faţa unei tinere, cu părul lung şi blond, legat la spate după moda „coadă de cal". Intrigată, şi-a ridicat spre mine ochii albaştri şi mari.

— Pe dumneavoastră vă caut... şi aş vrea să discutăm în linişte cîteva minute — am lămurit-o eu, după ce i-am spus cine sînt şi care-mi este meseria.

Datorită uimirii, bătaia genelor ei, care puteau uşor rivaliza cu franjurile unei perdele, s-a accelerat. După

care, revenindu-şi din surpriza provocată de intempestiva mea apariţie, s-a grăbit să mă avertizeze :

— Cred că faceţi o confuzie... La noi în trust mai este încă o Szabo... Ei i s-a ridicat permisul de conducere... Eu nici nu am aşa ceva...

— Şi prenumele ei este tot Suzana ?

— Nu... Ilona...

— Atunci am nimerit bine. Cu dumneavoastră vreau să discut. Unde am putea s-o facem în linişte ? mi-am repetat întrebarea.

Făcînd un gest de resemnare, şi-a rotit capul peste umărul stîng şi, arătîndu-mi în spatele ei un glasvand care izola atelierul de proiectare de o altă încăpere mică, s-a ridicat dindărătul maşinii de scris şi mi-a spus :

— Şefu' e la o şedinţă, aşa că putem merge în biroul lui.

De îndată ce-am pătruns în sanctuarul mai-marelui peste serviciul de proiectări, am închis uşa şi m-am pornit s-o chestionez :

— O cunoaşteţi de Camelia Voicu ?

— Cum să n-o cunosc cînd sîntem colege ? s-a mirat, pentru ca imediat să mă întrebe cu teamă : E ceva adevărat în zvonul care circulă pe la noi ?

— Ce zvon ? i-am întors-o, într-o doară, deoarece era firesc să-mi imaginez cauza rumorii.

— ...Că... s-a sinucis... Pentru că era însărcinată... s-a aruncat în Someş. E adevărat ?

Clătinînd din cap, am făcut corectura cuvenită :

— Colega dumneavoastră nu era nici însărcinată şi nici nu s-a sinucis.. A fost omorîtă !

— ...Da'... Da' cine a putut să facă asta ? a bîiguit, încruntîndu-şi sprîncenele.

— Deocamdată nu ştim nici noi. Sper însă că, în urma discuţiei noastre, vom reuşi să-l descoperim. Pentru aceasta v-aş ruga să-mi spuneţi cine este bărbatul pe care l-aţi prezentat şi cu care era logodită ? am zis, plasîndu-mi întrebarea pentru care venisem s-o caut.

— Păi de unde să ştiu eu ? s-a mirat ea.

— Nu înţeleg. I-aţi prezentat o persoană pe care n-o cunoşteaţi ? ? Cum vine asta ? Am zis, sincer contrariat,

— Ba îl cunoșteam, dar numai din vedere... Așa că... tot nu știu cine e...

— Am să vă rog să fiți mai explicită — i-am cerut, luînd-o metodic. În ce împrejurări l-ați cunoscut „numai din vedere" ?

— ...Mai înainte de a mă căsători, mîncam la cantina primăriei. Și cum și el făcea la fel, ne vedeam aproape zilnic... Pînă într-o zi, cînd a intrat în vorbă cu mine și a început să-mi facă curte... Dar mie nu-mi plăcea, pentru că avea părul roșu și era pistruiat. Apoi, după ce a priceput că toată strădania lui de a obține o întîlnire cu mine era zadarnică, a sfîrșit prin a mă anunța că încăpățînarea mea îl obligă să se lase păgubaș. Hotărîre care n-a putut decît să mă bucure, pentru că mă săturasem de insistențele lui. În orice caz, s-a ținut de cuvînt, pentru că, de atunci, n-a mai încercat să intre în vorbă cu mine. Cînd ne vedeam, ne salutam și, atît !

— Și cum ați ajuns să i-l prezentați colegei dumneavoastră ? am ghidonat-o spre scopul urmărit.

— După ce i-am respins avansurile și el s-a potolit, am remarcat că începuse să se uite lung la Camelia, care mînca și ea la aceeași cantină. Atunci, ca să fac o glumă, am anunțat-o că are un admirator. Mai întîi a rîs, apoi mi-a spus că nu-i displace tipul. Și astfel l-am invitat pe pistruiat la masa noastră... Apoi, deoarece eu îmi terminasem dejunul, i-am lăsat împreună și am plecat.. Iar cum din ziua aceea am renunțat la cantină, nu l-am mai văzut... Așa că, după cum v-am spus, habar n-am cine este... — și-a încheiat ea relatarea, ridicînd din umeri, pentru a fi și mai convingătoare.

— Dar pe Camelia ați mai văzut-o ?

— Desigur ! Doar lucrăm în aceeași clădire — s-a mirat ea că n-am priceput atîta lucru.

— Și n-ați întrebat-o nimic despre persoana de care discutăm ? am insistat, în dorința de a dibui totuși un fir care să mă conducă la logodnicul victimei.

— Bineînțeles că am întrebat-o ! Chiar a doua zi după ce le-am făcut cunoștință. Mi-am spus că individul era deosebit de simpatic și că știe să se poarte cu o femeie. Ulterior, însă, n-am mai comentat acest subiect... Tot ce pot să vă spun este că, în urmă cu vreo lună de zile, Ca-

melia m-a oprit pe culoar şi mi-a spus că este foarte fericită, deoarece se va mărita curînd cu Loczi...

— Cine este acest Loczi ? am întrerupt-o, cu o legitimă curiozitate.

— Loczi ? ! a repetat ea, mirîndu-se de parcă ar fi auzit acest nume pentru prima dată. Ah, da ! a exclamat apoi, surprinsă, în timp ce-şi lovea cu un deget fruntea într-un gest ce însemna în măsură egală, că-şi invoca sau pedepsea memoria. Aşa l-a numit ea pe pistruiat.

— Şi altceva ce v-a mai spus despre el ?

Mi-a răspuns printr-o nevinovată clătinare a capului.

— Nu v-a povestit nimic despre ocupaţia lui ?

— Nu ! Asta categoric, nu !... Dar ia staţi un pic... parcă-mi amintesc totuşi ceva... — a adăugat, încruntîndu-se gînditoare.

— Ce anume ? am strunit-o.

— Pe vremea cînd îmi făcea mie curte, cred că mi-a spus unde lucrează... Da, da ! Acum ştiu... La fabrica „Armătura"... Şi e inginer... — a zis, sub efectul unei nesperate sclipiri de agerime.

Apreciind că ştiu suficient de mult pentru a nu mai fi obligat să-mi mănînc sufletul cu o martoră atît de aiurită, i-am mulţumit din conformism şi mi-am luat tălpăşiţa, fără nici cel mai mic regret.

Ajuns la fabrica menţionată de Suzana Szabo, m-am înfiinţat la serviciul personal, unde am aflat că roşcatul şi pistruiatul inginer Loczi nu putea fi nimeni altcineva decît Koszorus, şeful cabinetului tehnic. Situaţie în care, după cum era şi firesc, am vrut să ştiu şi cam pe unde îşi are sediul părintele spiritual al inovatorilor în devenire ai întreprinderii. Apoi, înarmat cu preţioasele informaţii, am şi poposit în faţa uşii care purta firma căutată. Deoarece aveam tot dreptul să presupun că îndărătul ei nu se afla buduarul unei femei îmbrăcate ca mama Eva, în clipa în care am ciocănit, am şi apăsat pe clanţă.

Printr-un nor greu de fum, am distins o încăpere cu pereţii căptuşiţi cu rafturi pline de reviste şi cărţi şi un

birou pe care se găseau o ceaşcă de cafea şi o scrumieră debordînd de scrum şi chiştoace... Alături, o revistă şi... două braţe, din care unul tocmai scria ceva cu un pix...

Închizînd uşa, am avansat pînă în faţa biroului, beneficiind astfel de condiţiile necesare pentru a constata că posesorul celor două braţe era foarte concentrat în dezlegarea unui joc de cuvinte încrucişate.

— Bună-ziua ! i-am urat în chip de introducere.

Fiind ocupat cu silabisirea unui cuvînt, pe care intenţiona probabil să-l vîre între pătrăţele, a ridicat cu regret spre mine o figură cu trăsături fine, ca de femeie şi m-a fixat nemulţumit cu o pereche de ochi albaştri, tot atît de spălăciţi ca ai sugarilor.

— Bună-ziua ! Ce doriţi ? m-a întrebat, grăbit să mă concedieze, pentru a-şi putea relua activitatea de la care-mi permisesem să-l sustrag.

— Sînteţi inginerul Koszorus ? l-am testat, deşi mutrişoara lui avea nişte semnalmente suficient de personale pentru a exclude orice confuzie.

— Mda... — a admis el, rezervat, de parcă s-ar fi temut că am venit pentru a-l anunţa că am rezolvat criza mondială de energie, prin inventarea himericului perpetuum mobile.

M-am prezentat şi, dorind să-l liniştesc în eventualitatea că se gîndise şi el la ce-mi trecuse mie prin cap, am continuat prietenos :

— Am venit la dumneavoastră pentru a vă ruga să-mi răspundeţi la cîteva întrebări.

Numai că rezultatul a fost contrar bunelor mele intenţii. L-am văzut cum a înlemnit în scaun şi apoi a făcut ochii mari, de parcă ar fi realizat subit că are de-a face cu legendarul balaur din Lock Ness.

— Îmi permiteţi să iau loc ? l-am consultat, mai mult pentru a mă asigura că nu s-a transformat într-o stană de piatră, ca în nu-ştiu-ce basm pentru copii.

— Sigur !... Iertaţi-mă !... Vă rog, luaţi loc... — s-a dezmeticit el, catapultîndu-se de pe scaunul lui şi, ocolind biroul, împinse un altul către mine. Cu ce vă pot fi de folos ? a adăugat serviabil, în timp ce eu îmi debutonam balonseidul.

— După cum v-am spus, cu niște relații — i-am răspuns cu modestie, așezîndu-mă unde-mi indicase.

— Cu toată plăcerea — s-a oferit el, cu o bunăvoință nu prea convingătoare.

— O cunoașteți pe Camelia Voicu ?...

— ...Nu... — a negat el, repezit.

— Dar pe Suzana Szabo ? m-am referit eu la dactilografa care mă pusese pe urmele lui, întrebîndu-mă dacă ajunsesem într-adevăr în fața persoanei căutate.

— Nu ! a repetat el, la fel de repede ca și prima oară.

În ceea ce mă privește, mă liniștisem un pic, deoarece, atunci cînd un martor răspunde pe negîndite, se poate presupune că punctul forte al acestuia nu constă dintr-un exces de sinceritate.

— Poate vă mai gîndiți puțin la cele două persoane... — i-am propus.

— La ce bun, dacă nu le cunosc ? mi-a întors-o el, cu fermitate.

— Unde luați masa ? m-am interesat, zîmbindu-i ispititor, ca și cum îi băteam apropoul de a mă invita la vreun festin.

— La cantina primăriei... — a răspuns, după o ezitare care demonstra că nu știe cum să interpreteze întrebarea mea.

— Chiar acolo le-ați și cunoscut pe cele două femei de care v-am întrebat — l-am informat, cu francă dodință de a-l ajuta să-și amintească.

— Chiar credeți că-mi pot aminti de toate femeile pe care le întîlnesc la cantină ? mi-a replicat, cu o suficiență de veritabil Don Juan.

— Dacă nu vă supărați, vă rog să-mi dați buletinul dumneavoastră de identitate — i-am cerut, cu intenția de a stabili dacă să intru în horă sau să mă retrag, scuzîndu-mă că-mi permisesem să-l distrag de la rezolvarea jocului de cuvinte încrucișate.

M-am uitat la pagina care mă interesa și-am văzut că interlocutorul meu avea aceeași grupă sanguină ca și bărbatul cu care întreținuse relații intime victima, cu puțin înainte ca cea să poată obține acest apelativ. Este adevărat că această constatare, luată ca atare, nu putea depăși cadrul unei simple posibilități. Dacă îmi treceа

însă prin cap s-o adaug la alte coincidenţe, — cum ar fi semnalmentele, confirmarea că frecventa aceeaşi cantină, răspunsurile lui, neconvingătoare, precum şi faptul că, în mod evident, o cam băgase pe mînecă atunci cînd a aflat unde lucrez —, situaţia se prezenta diferit. Şi întrucît eu nu-mi puteam permite să nu înlănţui această înşiruire de argumente, a fost firesc să ajung la concluzia că aveam de-a face chiar cu domnul logodnic al Cameliei Voicu.

— Nu sînteţi sincer — am remarcat, clătinîndu-mi capul mustrător, în timp ce-i restituiam buletinul.

— ...Dar cum puteţi spune aşa ceva ? s-a arătat el ofensat.

— Lăsaţi copilăriile ! Am suficiente elemente pentru a vă putea demonstra că le-aţi cunoscut pe cele două femei despre care v-am întrebat — i-am comunicat, pufăind dispreţuitor.

— Nu este adevărat ! Nu le cunosc ! a protestat el, fără convingere, în timp ce trăsăturile lui efeminizate s-au înroşit atît de tare, încît i-au estompat pistruii.

— ...Mda... Văd că n-am încotro... — am cugetat, compunîndu-mi o figură plină de amărăciune. Va trebui să vă îmbrăcaţi şi să veniţi cu mine...

— Unde să vin ? a vrut să ştie, speriat de-a binelea.

— La sediul poliţiei, bineînţeles... Pentru a vă confrunta cu una din cele două femei pe care susţineţi că nu le cunoaşteţi.

— Nu se poate !... Ce se va spune în fabrică atunci cînd vor afla că m-aţi arestat ?

— Într-adevăr, este cam neplăcut — am admis, cu tot regretul cuvenit. Dar nu văd altă cale de a vă demonstra că nu sînteţi sincer. Ceea ce va atrage şi sancţiunea Codului penal pentru mărturie mincinoasă. Vă rog să vă îmbrăcaţi şi să mă urmaţi ! am conchis din nou, dar de data asta cu severitate.

— Staţi... ! Mai staţi o clipă... ! m-a implorat el, speriat. Dacă aş recunoaşte că am cunoscut-o pe Camelia, se va afla aici, în întreprindere ?

— Dacă doriţi să vă uşuraţi situaţia, vă sfătuiesc să nu condiţionaţi adevărul ! i-am tăiat eu macaroana, ceea ce nu m-a putut împiedica să remarc, cu satisfacţie, că se referise la victimă, folosindu-i numai prenumele.

— Da, așa este... Aveți dreptate... — a admis el, cu spășenie, lăsîndu-și bărbia în piept. Le-am cunoscut pe amîndouă... Pe Suzana, mai mult din vedere... Cu Camelia am fost însă în relații mai strînse...

— Cînd ați văzut-o ultima oară pe Camelia Voicu ? l-am întrerupt.

— Alaltăieri... adică, luni seara...

— În ce împrejurări ? m-am interesat, începînd un interogatoriu strîns.

— Mi-a făcut o vizită acasă...

— La ce oră a venit ?

— Pe la șapte și jumătate...

— Cînd a plecat ?

— Cu puțin înainte de miezul nopții... cred că pe la unsprezece și jumătate...

— Pînă unde ați condus-o ?

— N-am condus-o. A plecat singură...

— Singură ? Atît de tîrziu ? a fost normal să mă mir.

— Ce era să fac, dacă dormeam cînd a plecat ?

— Dacă dormeați, de unde știți la ce oră a plecat ?

— Fiindcă, mai înainte de a ieși din casă, m-a trezit și mi-a spus să încui ușa după ea...

— De ce a plecat în toiul nopții ? Ați avut vreo discuție supărătoare ? am spus, plasîndu-i o întrebare meșteșugită.

— Nu, nici gînd ! Ca întotdeauna, ne-am distrat foarte bine...

— Și atunci, cum se explică această bruscă plecare ? am insistat.

— Ăsta era stilul ei. În ciuda insistențelor mele, n-a vrut să rămînă niciodată la mine peste noapte.

— De ce ?

— Pentru că, mai înainte de a ne fi împrietenit, Camelia avusese un conflict cu o colegă care locuia cu ea în cameră...

— Ce conflict ? l-am întrerupt, cu intenția de a verifica și prin altă sursă afirmația făcută de vecina de apartament a victimei.

— Camelia mi-a spus că fosta ei colegă aducea în fiecare noapte bărbați în camera pe care o ocupau în comun. Și de aceea ea era obligată să doarmă în bucă-

tărie, cu capul pe masă. Iar la un moment dat, cînd n-a mai putut să suporte o situaţie atît de degradantă, s-a revoltat şi şi-a reclamat colega la sindicat. Urmarea a fost că femeia respectivă a fost evacuată... pentru imoralitate...

— Şi ce legătură avea cu faptul că vă părăsea în toiul nopţii ?

— Aceeaşi întrebare i-am pus-o şi eu... Mi-a povestit, că, în urma discuţiei cu cei de la sindicat, colega ei, vrînd să se răzbune, a afirmat că toată povestea era o înscenare, pentru ca să rămînă singură în cameră şi să-şi poată face mai bine de cap. Pentru că, în realitate, Camelia ar fi fost cea care aducea bărbaţi în casă. Deşi într-o astfel de situaţie este greu să ştii cine spune adevărul, eu cred că hotărîrea care s-a luat a demonstrat că dreptatea era de partea prietenei mele — a conchis pistruiatul, mîndru de principialitatea pe care mi-o arăta.

— Tot n-am înţeles cauza pentru care nu voia să rămînă toată noaptea la dumneavoastră — am mărturisit, fără să mă ruşinez de limitata mea perspicacitate.

— Păi nu v-am spus ? s-a mirat el.

— Nu. Nu mi-aţi spus — l-am asigurat, clătinîndu-mi şi capul pentru a fi mai convingător.

— ...Poate c-am omis tocmai esenţialul... s-a scuzat el, pentru ca, apoi, să-şi reia relatarea : Camelia urmărea să demonstreze că afirmaţiile colegei ei nu erau altceva decît o calomnie. Motiv pentru care nici nu invita pe nimeni la ea şi nici nu lipsea noaptea de acasă.

— Haideţi să revenim la momentul în care v-aţi despărţit — i-am propus, spunîndu-mi că trebuie să mă concentrez asupra datelor certe ale afacerii pe care o aveam de elucidat. Dacă am reţinut bine, aţi spus că luni noaptea, în jurul orei unsprezece şi jumătate, v-a sculat şi v-a anunţat că pleacă. Aşa este ? l-am consultat şi, văzîndu-l confirmînd, am continuat : Ce-aţi făcut din momentul în care v-aţi trezit din somn ?

— Păi... ce puteam să fac ? a zis, arătîndu-se mirat că mai pot pune o astfel de întrebare. M-am ridicat din pat şi am condus-o pînă la uşă, am sărutat-o... apoi ea a ieşit şi eu am încuiat... După care m-am întors în pat să-mi continui somnul... Tot ce pot să vă mai spun este

că am adormit imediat şi că nu m-am trezit decît a doua zi, cînd a sunat ceasul...

Modul în care susţinea că s-a despărţit de victimă putea fi adevărat... dar putea şi să nu fie... Şi eu opinam pentru ultima variantă. Şi nu întîmplător sau pentru că aşa îmi venise mie, ci pentru că o astfel de ipoteză îmi părea a fi susţinută chiar de datele cunoscute pînă în prezent. Primo, de unde putea să apară, aşa, în miez de noapte, un agresor ? Secondo, cum medicul legist constatase că primele două lovituri primite de victimă erau aplicate din poziţia faţă în faţă, nu era firesc să admit că de un astfel de avantaj s-ar fi bucurat numai o persoană apropiată Cameliei Voicu ? Iar terzo, dacă la primele două puncte adăugăm şi faptul că în prima parte a discuţiei a încercat să nege că ar fi cunoscut victima, nu era normal să-mi spun că suspectul numărul unu este chiar individul din faţa mea ?

Funcţie de concluzia la care ajunsesem, mi-am spus că, pentru a-l putea prinde cu fofîrlica ar fi de preferat să-l iau mai pe departe, astfel ca să nu înţeleagă prea devreme că-l bănuiam de uciderea logodnicei lui.

— Deci, ultima oară v-aţi văzut în noaptea de luni spre marţi.

S-a grăbit să confirme, printr-o înclinare a capului.

— Vă vedeaţi în fiecare zi ?

— Da... Adică... de fapt, aproape în fiecare zi...

— Cînd v-aţi întîlnit penultima dată ? am continuat să-l chestionez, pentru a-l împiedica să realizeze acţiunea de învăluire pe care o urmăream.

— Sîmbătă seara... De fapt, în ziua aceea, intenţionasem să-i dau un telefon şi să amîn întîlnirea, dar nu mi-a mers... din păcate... — a zis, zîmbindu-mi cu complicitate.

— De ce nu v-a „mers" ? m-am interesat, intrigat de aerul pe care-l adoptase.

— Păi... staţi să vedeţi... — s-a oferit el, surîzător nevoie mare. Sîmbătă dimineaţa, cînd veneam spre fabrică, m-am întîlnit cu o doamnă de care eram îndrăgostit de multă vreme. Şi, cum la insistenţele mele s-a declarat de acord să ne întîlnim în oraş, la ora unsprezece, să bem o cafea, eu am vrut s-o sun pe Camelia şi

să-i spun că n-o să ne putem vedea... Vedeți, eu eram sigur că aș fi putut s-o conving pe doamna despre care v-am spus să vină la mine... sîmbătă seara... Dar telefonul Cameliei era ocupat, așa că, de teamă să nu pierd rendez-vous-ul pe care-l aveam, am plecat, fără să reușesc să amîn întîlnirea cu Camelia. Dar, pînă la urmă, am avut noroc, pentru că, așa cum știți și dumneavoastră, socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din tîrg... — a continuat el, subliniindu-și spusele printr-un gest de amuzantă resemnare. Fiindcă doamna pe care-o iubeam a venit la întîlnire numai pentru o clipă, ca să mă anunțe că are nu-știu-ce probleme la serviciu... Așa că n-am mai avut cînd s-o conving să vină și la mine... Tot ce-am putut să obțin a fost o nouă întîlnire pentru a doua zi, adică duminică. Prin urmare, mi-a prins bine că nu apucasem să contramandez vizita Cameliei că aș fi rămas singur, ca un prost, tocmai sîmbătă seara — a zis, dînd din cap de parcă și-ar fi aprobat iscusința. Așa că, pînă la urmă, tot cu Camelia mi-am petrecut seara...

— Pînă la ce oră ați rămas împreună ? am întrebat, în timp ce-mi spuneam că, dacă inima pistruiatului este atît de zburdalnică precum reieșea din aspectul relatat, puteam exclude posibilitatea ca el să facă parte din categoria celor care ucid din gelozie ; dar asta nu însemna că nu ar fi putut avea și un alt mobil, nesentimental.

— Ca de obicei, a plecat după unsprezece... Și nu vă spun cît a fost de nemulțumită cînd am anunțat-o că a doua zi, adică duminică, nu ne vom vedea. Văzînd că era gata-gata să plîngă, mi s-a făcut milă de ea și am inventat un basm... că plec la Cîmpia Turzii, că maică-mea este foarte bolnavă... și restul... Nu știu dacă m-a crezut, dar ce era să fac ? Doar nu puteam fi în același timp cu două femei ! a zis, privindu-mă lung și așteptînd să-i dau dreptate, ceea ce m-am și grăbit să fac, printr-un gest de înțelegere pentru dilema în care se găsise. În final — a continuat el satisfăcut că mă solidarizasem cu el —, mai înainte de a ne despărți, am stabilit să ne întîlnim luni seara. Ceea ce s-a și întîmplat... Iar de atunci n-am mai văzut-o...

— Și v-ați distrat bine cu persoana pe care urma s-o întîlniți duminică ? l-am întrebat, arătîndu-mă interesat să aflu cum s-a desfășurat aventura lui galantă deși, în realitate, urmăream să stabilesc ce-a făcut cu o zi înainte de comiterea omorului.

Strîmbînd din nas, mi-a răspuns cu dezgust :

— Aș ! O aiurită ! Am așteptat-o o oră la cofetăria „Verde"... Și, așa cum ați văzut-o dumneavoastră, așa am văzut-o și eu...

— Asta înseamnă că ați fost singur în seara aceea... — am apreciat, după ce, în prealabil, afișasem o compasiune care nu mă prea încerca.

— Ei, nici chiar așa ! a aruncat el, cu înfumurare. Ce, credeți că am stat o oră în cofetărie ca un bleg ? Dacă tot așteptam, am profitat de ocazie și am intrat în vorbă cu casierița. Știți, pentru orice eventualitate... — a zis, făcîndu-mi cu ochiul, cu familiaritate. Iar la opt seara, cînd s-a închis prăvălia, am așteptat-o... Și așa am avut cu cine dormi și duminică seara — m-a asigurat el, convins că a crescut și mai mult în ochii mei.

Chiar dacă cofetăria „Verde" ar fi avut mai multe casiere, tot n-ar fi fost o problemă s-o dibui pe cea de care-mi vorbise, admițînd că m-aș fi decis să-i verific susținerea. Numai că, în momentul de față erau alte aspecte mult mai presante.

— Știți cumva, Camelia se afla în dușmănie cu cineva ?

— Nu... Adică, ba da ! După cum v-am mai spus, era la cuțite cu fosta ei colegă de cameră...

— Și cu altcineva ?

— Nu cunosc...

— Din cîte mi-ați povestit, am ajuns la concluzia că sînteți un bărbat cu foarte multă experiență în materie de femei — am zis, admirativ.

— Asta este foarte adevărat ! a admis, atît de flatat, încît m-am întrebat cum de mai reușește să-și încapă în piele.

— Atunci, profitînd de competența pe care o aveți, am să vă rog să-mi spuneți dacă v-ați gîndit vreodată că, amica dumneavoastră, Camelia Voicu, ar fi putut avea relații și cu alți bărbați. Evident, în paralel cu dum-

neavoastră — l-am manevrat, cu intenția de a stabili dacă nu există și alți eventuali suspecți, în afară de tipul cu care mă conversam.

— Nu ! Este exclus ! a declarat el, cu convingere. Mă iubea atît de mult, încît sînt convins că, pentru a mă lua de bărbat, ar fi fost în stare să țină și postul lui sfîntu' Anton ! a rîs el cu satisfacție. Numai că, spre ghinionul ei, Clujul fiind plin de cuconițe frumoase, n-aveam nici un motiv să-mi doresc să mă limitez la una singură — a completat el, plin de sine. De aceea am preferat să mă fac că nu-i pricep intențiile matrimoniale... — a mai adăugat, făcîndu-mi din nou cu ochiul, à la șmecherie.

— Unde locuiți ?

— Pe strada Paris, la numărul 8.

— Și chiar n-ați condus-o niciodată pe Camelia pînă la ea acasă ? m-am arătat eu, neîncrezător.

— Ba da, dar numai la început. Apoi, m-am lăsat păgubaș, pentru că nu înțelegeam de ce trebuia să străbat orașul în toiul nopții, ca un somnambul, numai pentru că ea avea năstrușnica idee de a dormi cu orice chip în propriul ei pat. Dealtfel, chiar ea mi-a spus că n-are nici un rost s-o conduc, că e destul de mare ca să meargă și singură.

— N-ați vrea să-mi arătați traseul pe care l-ați urmat cînd ați însoțit-o pînă la ea acasă ? i-am propus, arătînd spre cristalul de pe birou, sub care remarcasem harta municipiului Cluj.

— Cum să nu ! s-a oferit el, ridicînd cu o mînă revista de cuvinte încrucișate și cu cealaltă indicîndu-mi un punct cu vîrful pixului. Asta este strada pe care stau eu... Și mergeam pe aici... Pe aici... Ajungeam în strada Feroviarilor... treceam podul... Apoi, sosiți pe celălalt mal al Someșului, mai parcurgeam încă vreo trei sute de metri și intram în strada Orașului, unde se află căminul ei...

— Numai pe acest drum ați condus-o ?

— Sigur ! Doar e cel mai scurt ! a precizat, reașezîndu-se pe scaun.

— Am totuși o nelămurire — l-am prevenit. Cum explicați faptul că, deși discutăm de aproape o oră, n-ați

avut curiozitatea să mă întrebaţi de ce vă cer relaţii despre Camelia Voicu ? I-am întrebat în viteză şi am completat în acelaşi ritm : Ba mai mult, de cîte ori v-aţi referit la ea, aţi folosit timpul trecut. De ce ?

— Ce rost avea s-o mai fac pe prostul, cînd am aflat c-a fost găsită în Someş ? mi-a replicat, făcînd un gest de regret.

— De unde aţi aflat ?

— De la serviciul unde lucra Camelia. Văzînd că ieri seară n-a trecut pe la mine, după cum ne înţelesesem, am sunat-o eu azi dimineaţă. Iar colega ei, care mi-a răspuns la telefon, mi-a povestit ce-a păţit... Săraca... Şi dacă aţi şti ce mult iubea viaţa ! a oftat el, cu o sinceritate destul de convingătoare.

— Aveţi vreo bănuială asupra persoanei care ar fi putut s-o omoare ?

— Nu. Şi nu numai că nu-mi pot imagina cine-o fi fost în stare să comită o astfel de faptă, dar nici nu-mi vine să cred că este adevărat... — mi-a răspuns, vîrîndu-şi capul între umeri într-un gest care semnifica că, de fapt, nici nu vrea să creadă că ar putea fi adevărat.

— Vă rog să-mi mai daţi o explicaţie... — i-am zis şi am făcut o pauză, mai înainte de a-mi formula întrebarea care-mi stătea pe limbă chiar de la începutul discuţiei noastre. De ce aţi vrut să mă derutaţi încercînd să ascundeţi faptul că aţi cunoscut-o ?

Şi-a lăsat brusc privirea spre pixul pe care-l mai ţinea încă în mînă, şi a început să-l examineze cu multă atenţie.

— Aştept să-mi răspundeţi ! i-am reamintit, constatînd că discreţia care-l cuprinsese se prelungeşte prea mult.

— Ştiţi... — a zis, jenat nevoie mare, evitînd să-şi ridice ochii spre mine. Am uitat să vă spun... În prezent, îi fac curte unei domnişoare... De fapt... este chiar fiica directorului nostru... Nu numai că este foarte frumoasă, dar are şi o poziţie bună... Adică... Vreau să vă spun... ar fi o partidă grozavă... Şi m-am temut că, dacă domnul director află ceva despre relaţia mea cu Camelia... nu mai am nici o şansă...

— Parcă spuneaţi că nu intenţionaţi să vă rezumaţi la o singură femeie... — i-am reamintit eu marelui cuceritor, ca să-l pun în dificultate.

S-a decis să mă privească şi, zîmbindu-mi fără complexe, mi-a explicat cu toleranţă :

— În primul rînd, o partidă cu adevărat bună nu se întîlneşte de două ori în viaţă. Şi dacă aş lăsa-o să-mi scape, aş fi cel mai mare idiot de pe planetă ! În al doilea rînd, o căsătorie nu reprezintă în mod obligatoriu o sihăstrie ! Şi chiar dacă n-am să-mi pot face de cap, ca pînă acum, vor exista totuşi nişte ferestre deschise către frumoasele Clujului — a ţinut el să mă asigure, surîzîndu-mi cu şiretenie.

— Cum era îmbrăcată Camelia Voicu ieri seară ? am vrut să aflu, mai înainte de a-l anunţa care-i următorul meu obiectiv.

Descrierea vestimentaţiei victimei corespundea cu cea făcută de vecina ei de apartament, aşa că n-a mai fost cazul să mi-o notez.

— Domnule căpitan... aş vrea să vă întreb ceva. Aşa, ca între bărbaţi... — a zis el, dintr-o dată îngrijorat.

Am făcut un gest de încurajare

— Credeţi că se va afla ceva la direcţiunea întreprinderii... Despre mine şi Camelia ?

— Nu înţeleg la ce vă referiţi — am făcut-o eu pe prostul.

— Dacă este posibil... Aş vrea să vă rog... Să nu-i spuneţi nimic directorului nostru...

— Dacă cercetările nu mă vor obliga, nu am nici un motiv să fac publică depoziţia dumneavoastră — l-am liniştit, ceea ce nu m-a împiedicat să-l anunţ că vreau să-mi arunc o privire prin locuinţa lui.

— Nici o problemă ! Numai să-mi spuneţi cînd vreţi să veniţi... — şi-a dat el acordul, înseninat de promisiunea pe care i-o făcusem.

— Chiar acum — l-am anunţat, că doar nu era să-i acord un răgaz pentru a înlătura niscaiva urme incriminatorii, deşi nu prea vedeam ce aş fi putut găsi, de îndată ce victima fusese ucisă în altă parte.

— Bine, dar dacă plec acum cu dumneavoastră, se va afla totul... — a scîncit el, cu disperare.

— Este posibil ca un om cu experienţa dumneavoastră să nu găsească o justificare convingătoare pentru obţinerea unei învoiri de cîteva ore ? l-am persiflat, amuzat de spaima care-l încerca.

— ...Am să-i spun şefului că am fost martor la un accident de circulaţie şi că trebuie să vă însoţesc la poliţie ca să dau o declaraţie ! a exclamat el, tot atît de bucuros ca şi Arhimede cînd a strigat „Evrika !".

L-am aprobat, spunîndu-mi că i s-ar putea aduce multe critici, dar nu şi pe aceea că n-ar fi avut imaginaţie.

După terminarea percheziţiei care, aşa cum mă şi aşteptasem, nu-mi era de nici un folos, mi-am spus că n-ar strica dacă aş mai cerceta o pistă. În consecinţă, m-am urcat în maşina de serviciu şi i-am spus şoferului să mă ducă la trustul unde lucrase victima.

Sosind la destinaţie, am văzut un şuvoi de femei şi bărbaţi ieşind pe poarta întreprinderii. Privindu-mi ceasul, am priceput că, la fel ca vestiţii jandarmi din operetele lui Offenbach, am ajuns prea tîrziu. Cu toate acestea, deşi era evident că programul de lucru se sfîrşise, m-am decis să-mi încerc totuşi norocul.

Cu toate că ştiam că nu e bine să mergi împotriva curentului, m-am strecurat binişor printre funcţionarii care plecau, pînă am ajuns la portar. Apoi, înarmat cu explicaţiile primite de la cerber, am urcat la etajul întîi şi am căutat uşa pe care trebuia să scrie „Serviciul vînzări". Iar cînd am găsit-o, am intrat într-o încăpere cu cîteva birouri, goală, ca după o bătălie fără supravieţuitori. N-a trebuit să apelez la întreaga mea perspicacitate pentru a stabili că, după cum mă temusem, n-am nimerit momentul cel mai potrivit pentru a obţine relaţiile pe care le doream. Aşa că m-am resemnat cu gîndul că n-o fi foc dacă mai trec şi a doua zi pe aici.

Însă tocmai cînd mă decisesem să fac stînga împrejur, am auzit o melodie de jazz. Şi cum sunetele se strecurau prin uşa ce stătea întredeschisă la celălalt capăt al

încăperii, curios, m-am apropiat de ea și am deschis-o. Astfel mi-au apărut în fața ochilor două femei. Una, mai vîrstnică, stătea în picioare și se străduia să îndese un pachet într-o sacoșă de plastic. Cealaltă, o tînără drăguță și cu părul roșu, era instalată dindărătul biroului pe care se afla radioul cu tranzistori, care emitea muzica sincopată ce-mi atrăsese atenția și tricota cu multă aplicație.

Prima femeie, satisfăcută că reușise să-și vîre pachetul în pungă, s-a întors spre ușă, grăbită să părăsească încăperea.

— Ce doriți ? s-a răstit ea la mine, zărindu-mă în pragul ușii.

— O caut pe doamna Radu — am zis, fără nici o speranță.

— Tanța ! Ești căutată !... a aruncat ea peste umăr și a ieșit pe lîngă mine, zorită de parcă tocmai îșI adusese aminte că a uitat laptele pe foc.

— Programul de lucru cu publicul s-a terminat ! m-a avertizat roșcata, ridicîndu-și pentru o clipă ochii de la andrele. Veniți mîine... — a mai zis, iar pentru a mă ajuta să înțeleg că am fost concediat în mod irevocabil și-a coborît din nou ochii spre lîna pe care o tricota

— Îmi pare rău că trebuie să vă deranjez, dar...

— Vă rog să nu insistați ! m-a întrerupt cu nervozitate, fără să-mi mai acorde nici măcar o privire.

— Totuși, va trebui să discutăm ! am continuat eu, în ciuda recomandării ce mi-o făcuse, spunîndu-i în continuare cine sînt și pentru ce am venit la ea.

Brusc, jocul andrelelor ei s-a întrerupt și m-a onorat din nou cu privirea.

— Vreau să vă rog să-mi dați niște relații despre Camelia Voicu — am informat-o.

— Ah ! Chiar e adevărat zvonul care circulă pe la noi ?

Eu am dat din cap a confirmare, iar ea, realizînd că am rămas în picioare, m-a invitat să iau loc.

— Da' ce i-o fi venit să se sinucidă ? a zis, compătimitoare, după ce mi-am tras un scaun în fața biroului ei.

— Nu s-a sinucis. A fost omorîtă — am corectat-o, în timp ce-i supravegheam reacția.

— ...Nu se poate a tresărit ea, înspăimîntată. Și cine a făcut asta ? a vrut ea să știe, chiar în clipa în

care muzica de jazz s-a oprit şi o voce feminină a început să anunţe ceva.

— După modul cum v-aţi exteriorizat, s-ar părea că aţi ţinut mult la Camelia — am remarcat.

— Bineînţeles ! Am fost prietene bune... Ba am locuit chiar şi în aceeaşi cameră...

— Acesta este şi motivul pentru care am vrut să stăm de vorbă — i-am întrerupt tirada. Întrucît aţi fost atît de apropiate, înseamnă că ştiţi şi cine ar fi avut interesul să-i ia viaţa.

— Nu, aşa ceva nu ştiu... — s-a grăbit ea să reculeze.

— Dar despre faptul că ar fi fost în duşmănie cu cineva, ce ştiţi ?

— Nu ştiu nimic... Fiindcă eu nu mai stau de mult cu ea... Şi vă daţi seama că într-o astfel de situaţie, n-am de unde să ştiu cu cine s-a certat... — a ridicat ea din umeri, cu nevinovăţie.

— Apropo... De ce nu mai locuiţi împreună ? m-am decis eu să-i stăvilesc ipocrizia.

— Pentru că odaia în care stăteam era prea mică pentru două persoane — mi-a explicat ea, cu promptitudine.

— De ce-mi ascundeţi adevărul ? am întrebat-o dojenitor, în timp ce spicheriţa de la radio şi-a luat tălpăşiţa pentru a face loc unui tip.

— Nu înţeleg... — mi-a răspuns ea, ofensată.

— Doamna Radu, ca să nu ne pierdem vremea, vă atrag atenţia că sînt la curent cu motivele care v-au obligat să vă mutaţi ! am avertizat-o, făcînd un gest de nerăbdare. În consecinţă, vă rog să-mi vorbiţi despre adevăratele relaţii pe care le-aţi avut cu Camelia Voicu ! Relaţii care nu au fost atît de cordiale cum aţi încercat să susţineţi !

Înroşindu-se, şi-a coborît ochii spre andrelele pe care le ţinea în poale şi, părînd că a uitat de mine, s-a reapucat să tricoteze, iar vocea de la radio a început să dea sfaturi despre posibilitatea prevenirii bolilor aparatului digestiv.

— Aveţi dreptate... — s-a decis ea să-mi vorbească, chiar în clipă cînd intenţionam să-i amintesc că mă aflam în faţa ei, din cu totul alte motive, decît pentru a-i admira măiestria cu care ştie să facă un pulover. Numai

la început ne-am înțeles bine... Deși, dacă stau să mă gîndesc, chiar din primul moment a demonstrat că e lipsită de scrupule...

— Vă rog să fiți mai explicită — i-am cerut, văzînd că se tot lălăie.

—...La început stăteam în gazdă la un particular și plăteam o chirie prea mare pentru posibilitățile mele. Așa că am rugat sindicatul să-mi repartizeze o locuință. Și, am așteptat... Ei bine, cererea mea era aprobată de vreo trei săptămîni, iar eu am aflat asta cu totul întîmplător, deși Camelia știa că mi se repartizase o cameră în comun cu ea și ne întîlneam în fiecare zi... Totuși ea n-a scos un cuvînt ! Ca și cum i-ar fi aparținut numai ei ! Cînd am întrebat-o dacă aflasem bine, mi-a rîs în nas și mi-a răspuns că și-a bătut cineva joc de mine, deoarece camera în care se mutase era numai pentru ea ! A fost atît de convingătoare — a continuat, ridicîndu-și ochii spre mine, ca și cum ar fi vrut să mă ia drept martor la ce urma să spună —, încît am sfîrșit prin a-i cere scuze. Însă, cîteva zile mai tîrziu, cînd m-am dus la sindicat, pentru a vedea cum mi s-a rezolvat cererea, am aflat chiar din gura președintelui că aș fi putut să mă mut de o lună de zile în căminul din strada Orașului. Drept care m-am dus să vorbesc din nou cu Camelia, dar ea nici n-a stat să mă asculte, susținînd că locuința era în exclusivitate a ei ! Ei, și nu vă spun că am intrat în casă numai după ce au chemat-o la conducerea trustului și au avertizat-o că, dacă nu mă primește în spațiu, o vor evacua pe ea în douăzeci și patru de ore. Eu am trecut însă cu vederea cele întîmplate, deși numai în acest mod reușisem să-mi dobîndesc dreptul la locuință... — a zis, făcînd o pauză pentru a-și șterge cîteva lacrimi, mai înainte de a relua : Am făcut totul pentru a conviețui cît mai bine... Cît am stat împreună, ne împrietenisem atît de tare încît am rămas trăsnită cînd am fost chemată la sindicat și anunțată să părăsesc locuința... din cauza imoralității mele... — a zis, începînd să plîngă de-a binelea.

— Cum s-a ajuns la concluzia aceasta ? V-a reclamat cineva ? am întrebat-o cu nevinovăție, după ce-am lăsat-o să se mai liniștească.

— Da, m-a reclamat ! Dar cine m-a reclamat ? Culmea tupeului ! Chiar prietena şi colega mea, Camelia Voicu ! Tocmai ea, care a adus în casă jumătate din bărbaţii Clujului şi îi mai lua şi pe cei care veneau la mine !

— Chiar aşa ? m-am mirat, cu adevărat surprins de afirmaţia auzită.

— Da ! Chiar aşa ! mi-a replicat, cu fermitate. N-a fost nici o noapte în care să nu aducă pe cineva !

— Şi dumneavoastră ce făceaţi, cînd ea primea astfel de vizite ?

A ezitat o clipă, apoi mi-a răspuns cu nervozitate :

— Acelaşi lucru ca şi ea ! Ne culcam cu toţii în acelaşi pat ! Şi culmea culmilor, ea a avut tupeul s-o facă pe mironosiţa, acuzîndu-mă pe mine de imoralitate ! a aruncat ea printre dinţi, cu ură.

— Dar de ce n-aţi încercat să explicaţi celor de la sindicat că acuzatoarea dumneavoastră era persoana cea mai puţin îndreptăţită să vă reclame ?

— Eh ! M-a luat prin surprindere şi la început n-am înţeles cine a făcut sesizarea. Apoi a fost prea tîrziu, deoarece fusesem deja obligată să mă mut. Ulterior, mi-am dat seama că oricum nu s-ar fi ţinut seama de argumentele mele, deoarece ea îmi pregătise o capcană fără ieşire. Chiar din momentul în care am început să locuim împreună... — a oftat ea, cu resemnare.

În timp ce ea îşi exprima amărăciunea, atenţia mi-a fost iar atrasă de vocea de la radio. Tocmai susţinea că principala cauză a apariţiei ulcerului gastro-duodenal o constituie mesele neregulate. Recomandarea mi-a încurajat stomacul să se revolte împotriva faptului că-l neglijasem toată ziua, prin nişte crampe cu un substrat fără echivoc. Drept care, iritat de imixtiunea tipului în treburile mele strict personale, m-am adresat interlocutorului :

— Vă supăraţi dacă închid radioul ?

— Nu... Chiar vă rog... — a consimţit ea, fără să ştie că, prin acordul dat mi-a devenit aproape simpatică.

— La ce capcană v-aţi referit ? am revenit la afirmaţia ei, după ce-am răsucit cu satisfacţie butonul aparatului.

— Știți, ea nu renunțase nici o clipă la ideea de a rămîne singură în cameră... Nici chiar după ce a fost silită să-mi acorde spațiul care mi se cuvenea. Drept care, cu o premeditare diabolică, a început să-și pregătească din timp o martoră care să poată susține la momentul potrivit înscenarea pe care o punea la cale.

— Vă referiți la vecina de apartament ?

Suspinînd a făcut un gest de confirmare.

— Vreți să spuneți că Lili Neamțu este o martoră mincinoasă ?

— Nu, așa ceva nu pot să afirm. Doamna Neamțu este o femeie serioasă... dar și foarte naivă ! Iar Camelia a știut să profite din plin de ea, plîngîndu-i-se mereu că este nevoită să doarmă în bucătărie, din cauza bărbaților care mă frecventau pe mine... Ea, o sărmană neprihănită ! Vă dați seama cît era de machiavelică ? Tocmai ea, care-i aducea în casă, îndrăznea să pozeze într-o victimă inocentă a imoralității mele ! Și, cum doamna Neamțu nu știa ce se petrecea în spatele ușii noastre, ce putea să facă ? Decît s-o creadă pe ea... Ba mai mult, exasperată de chinurile la care o „supuncam" zilnic pe casta fetiță, a sfîrșit prin a o îndemna pe Camelia să mă reclame. Iar Camelia, care o cultiva de multe luni spre această concluzie, n-a mai zăbovit ! Așa că, vedeți dumneavoastră, chiar dacă aș fi știut la momentul potrivit cine m-a reclamat, tot n-aș fi reușit să conving pe nimeni că este la fel de vinovată ca și mine... deoarece ea s-a îngrijit din timp să aibă o martoră care să-i susțină plăsmuirea... — și-a încheiat ea povestirea, cu un aer de adîncă mîhnire.

Oricît de subiectivă ar fi fost interlocutoarea mea, era evident că ceva-ceva tot trebuia să fie adevărat în spusele ei. Dar misiunea mea nu urmărea să stabilească gradul de imoralitate a victimei, ci descoperirea celui care a ucis-o, așa că am conchis că, din relatarea ce-o auzisem, reieșea suficient de clar că doamna Radu avea suficiente motive de a dori moartea Cameliei Voicu.

— Din informațiile mele reiese că dumneavoastră v-ați afirmat intenția de a vă răzbuna pe ea. Este adevărat ?

După o scurtă ezitare a confirmat :

— Mda... Dar cîte nu spune omul la necaz ? a fost rîndul ei să mă întrebe, cu o logică fără cusur.

— Adesea omul mai şi face ce spune...

— Vă gîndiţi cumva că eu... ? a început ea să zică, pentru a-şi curma imediat întrebarea, speriată, dintr-o dată.

— Sînt obligat să iau în considerare şi o astfel de posibilitate — i-am răspuns, cu onestitate. Din acest motiv aş vrea să ştiu cum v-aţi petrecut timpul în noaptea de luni spre marţi.

— Eu ştiu... Staţi să vedem... — s-a încruntat ea, meditativ... Mda... Acum îmi amintesc !... La ora trei am plecat de la serviciu şi m-am dus după cumpărături... Am ajuns acasă spre seară, pentu că ştiţi şi dumneavoastră cît se stă la coadă şi cît de prost merg autobuzele... Apoi, profitînd de faptul că prietenul meu nu venise încă, m-am apucat să gătesc...

— Cum se numeşte prietenul dumneavoastră ?

— Ionel Popa.

— Cu ce se ocupă ?

— Cum ? ! Nu-l cunoaşteţi ? ! E antrenorul de box al clubului „Voinţa" ! mi-a spus ea, mirîndu-se de ignoranţa mea.

— Cînd a sosit acasă ? am întrebat-o, fără să mă jenez de faptul că nu cunosc toate notorietăţile oraşului.

— Imediat după nouă... seara... Apoi am mîncat ceva şi ne-am culcat... — a zis, în timp ce-şi arunca o privire spre ceasul de la mînă.

— N-aţi ieşit de loc din casă alaltăieri noapte ?

A dat din cap că nu.

— Nici prietenul dumneavoastră ?

— Nu. Unde să se ducă noaptea ?

Cum putea să apară necesitatea verificării alibiului invocat, am rugat-o să-mi spună unde domiciliază în prezent. Iar după ce mi-am notat adresa pe care mi-a dictat-o, am trecut la ultima parte a interogatoriului.

— Acum vă rog să-mi vorbiţi despre bărbaţii care o frecventau pe Camelia Voicu, pe vremea cînd locuiaţi cu ea. Mai întîi aş vrea să ştiu cine erau.

Pe măsură ce îşi depăna amintirile şi eu notam nume după nume, am început să mă tem că m-am apucat să redactez o carte de telefon a abonaţilor din Cluj. Dar,

spre şansa mea, cînd a ajuns pe la al treizecilea, s-a dat bătută, exclamînd :

— Deocamdată numai de ăştia-mi aduc aminte !

— Şi ar putea să mai fie mulţi ? am întrebat-o, realmente surprins.

— Cel puţin încă o dată pe atîta... Dacă-mi lăsaţi un răgaz, pot să vă dau şi alte nume... — mi-a propus ea.

— Într-adevăr, au fost cam mulţi... — am comentat, cu gîndul la volumul de muncă ce mă aştepta.

— Vă rog să reţineţi că, cel puţin nouăzeci la sută din ei au fost aduşi în casă de Camelia ! a ţinut ea să precizeze, în chip de scuză.

— A avut relaţii mai strînse cu vreunul dintre aceştia ? am întrebat-o, bătînd cu degetul în notesul în care-mi consemnasem numele vizitatorilor, cu speranţa că aş putea reduce din numărul suspecţilor.

— Nu... Cel puţin în perioada în care am stat împreună... N-a avut nici o legătură mai îndelungată... Dar, mai acum vreo două luni, am aflat că era de mai mult timp cu un tip, cu care urma să se mărite... Dar eu nu ştiu cine putea fi...

Eu însă ştiam la cine se referă. Dar oare chiar ştiam ? Se putea exclude posibilitatea că, în afara pistruiatului cu care deja discutasem, să nu mai fi existat şi un alt logodnic ? m-am întrebat, constatînd că nu de incertitudini m-aş putea plînge.

— Erau şi bărbaţi căsătoriţi printre persoanele care vă vizitau ?

— Bineînţeles... — a admis ea, arătîndu-se mirată că mai pot pune o astfel de întrebare.

— Şi au fost cazuri cînd au aflat şi nevestele lor ? am zis, trezindu-mă că am fabricat o nouă categorie de persoane suspectabile, ca şi cum de aşa ceva duceam lipsă.

Mi-a răspuns că nu are cunoştinţă de astfel de cazuri. Ceea ce, desigur, nu era o dovadă suficient de convingătoare pentru a putea conchide că ultima mea variantă era complet lipsită de temei.

— Aveţi vreo întîlnire ? am vrut să ştiu, văzînd că-şi priveşte din nou ceasul şi tresare neliniştită.

— Da... Am o şedinţă la ora şase... De aceea am şi rămas în continuare la serviciu.

Constatînd că au rămas numai şapte minute pînă la ora indicată, m-am ridicat de pe scaun.

— Din cîte ştiţi, Camelia Voicu primea bani sau cadouri de la cei care o vizitau ? am mai întrebat-o, apreciind că, datorită marelui trafic al persoanelor care o frecventau, ideea mea nu era tocmai deplasată.

— Nu ! Categoric, nu ! mi-a spus scuturîndu-şi capul cu hotărîre. Iubea viaţa şi-i plăcea să fie curtată. Atît !...

— Cînd puteţi să-mi completaţi această listă — i-am spus arătîndu-i notesul.

— În două zile e tîrziu ?

După ce-am asigurat-o de contrariu, am rugat-o să nu plece din localitate fără să mă anunţe. Apoi am părăsit biroul şi m-am îndreptat spre ieşirea fabricii.

Văzînd că am o pauză, stomacul meu s-a grăbit să-mi ceară să-l invit la o friptură, în cel mai apropiat restaurant. Deşi ideea lui era foarte ispititoare, i-am răspuns că, întrucît afară se întunecase, trebuie să-şi mai pună pofta-n cui, deoarece eu voiam să mai fac o vizită la locul infracţiunii...

* * *

— Vă ascult — mi-am îndemnat colaboratorii, în ziua următoare, de îndată ce ne-am instalat în jurul unei mese de lucru.

— După cum mi-aţi ordonat, m-am deplasat în satul în care s-a născut şi a locuit victima, cu scopul de-a afla ce-a făcut soţul acesteia în noaptea omorului — a început să raporteze Kálmán. Şi n-am avut nevoie de prea mult timp pentru a stabili că era străin de cauză. Bănuitul, ca să zic aşa, se află de trei săptămîni la Bucureşti, internat la spitalul Dr. Gh. Marinescu, pentru o cură de dezalcoolizare...

— Ar trebui verificat dacă nu s-a învoit cumva în ziua omorului — a sugerat Dinu Bogdan.

— Am şi telefonat la spital, chiar de la postul de poliţie din sat — i-a răspuns János, întorcînd apoi capul spre mine : De asemenea n-a reieşit nimic interesant nici

din discuțiile avute cu rudele și vecinii victimei — a adăugat el, cu regret.

Cum n-aveam ce comenta, i-am cerut și lui Bogdan să-și prezinte raportul.

— Misiunea mea a avut ca obiect chestionarea locatarilor din cele două clădiri ale căminului. Din păcate, datorită faptului că ei lucrează în timpul zilei pe diferite șantiere, n-am putut să contractez mai mult de șase oameni

— Și ai scos ceva măcar ? l-am întrebat.

— Așa și așa... — a apreciat el. În primul rînd am urmărit să aflu cine a fost ultima persoană care a intrat în clădire în noaptea de luni spre marți. Și asta am reușit ! Unul dintre locatari s-a înapoiat la cămin cam la o jumătate de oră după miezul nopții și, băut fiind, s-a apucat să înjure atît de tare încît și-a trezit vecinii din dormitor. Supărarea lui era îndreptată împotriva celui care furase becul din hol, motiv pentru care n-a mai văzut pe unde merge și s-a lovit cu capul de un zid.

— Perfect ! Deci la ora aceea becul era deja slăbit din fasung ! am remarcat.

— Și mai știm ceva ! m-a anunțat Dinu cu satisfacție. Doi muncitori, care s-au înapoiat la cămin împreună, m-au asigurat că becul mai lumina încă la unsprezece și jumătate !

— E în regulă ! Devine evident faptul că scufundarea holului în întuneric a constituit o acțiune premergătoare agresiunii — le-am atras eu atenția. Altceva ?

— O femeie, care stă în căminul alăturat, mi-a spus că, avînd o criză de astmă, s-a dus la fereastră în timpul nopții, pentru a putea respira aer curat. Și că, în timp ce o deschidea, a văzut pe cineva sărind gardul care desparte curtea interioară de strada Orașului. Locul indicat de ea coincide cu punctul în care am găsit ridicată sîrma ghimpată.

— Asta înseamnă că l-a zărit pe asasin, după ce acesta dăduse drumul victimei pe partea cealaltă a străzii ! am raționat. Martora n-a putut aprecia ora ?

— Nu. Adică, da ! Dar în mod indirect. Spunea că, atunci cînd a deschis fereastra, a auzit șuieratul unui tren. Iar în urma verificării făcute la gară, a reieșit că nu putea

fi vorba decît de personalul de la Sibiu, care sosește la zero și unsprezece minute.

— Bravo ! l-am felicitat. Cum l-a descris martora pe individul care escalada gardul ?

— Din păcate, în nici un fel. Era prea întuneric, așa că ea n-a zărit decît o umbră, o siluetă. Și, cum o durea pieptul, s-a grăbit că se întoarcă în pat, gîndindu-se că vreun beţiv își scurta drumul, sărind peste gard — mi-a răspuns Bogdan.

— Deci, cam asta-i tot ce-ai aflat...

— ...Ar mai fi ceva... — a insistat el. Unul dintre cei doi muncitori care au remarcat că holul era luminat la ora unsprezece și jumătate, susține că ar fi văzut un bărbat ieșind din cămin ! Și că acest bărbat, văzîndu-i, s-ar fi îndepărtat în grabă, încercînd să-i evite.

— Ţi-a furnizat semnalmentele ?

— Nu a reținut decît că necunoscutul purta un fiș, de culoare închisă. Iar însoțitorul său n-a observat nimic — și-a încheiat el raportul, printr-o ridicare din umeri.

— Bine. Acum am să vă comunic și eu ce-am făcut... — le-am zis colaboratorilor mei, începînd să le povestesc ce-a rezultat din discuțiile purtate cu logodnicul victimei și cu fosta ei colegă de cameră.

— Se pare că n-a prea fost ușă de biserică — a constatat János dezaprobator, cînd mi-am terminat relatarea.

— Se întîmplă ca în viața unui om să mai apară și un moment de dezorientare, cînd începe să-și bată joc cu toată furia de propria lui persoană... Iar apoi, dînd peste un seamăn de care se îndrăgostește, să se potolească ca prin minune — am filozofat eu. Și s-ar părea că într-o astfel de situație, de liniștire, se afla victima din momentul în care l-a cunoscut pe așa-zisul ei logodnic și pînă am găsit-o noi în Someș. De aceea eu înclin să cred că asasinul ar putea fi un partener mai vechi, exasperat de refuzurile primite în ultimele luni, adică de cînd aceasta s-a cuminţit, sperînd să-și întemeieze un cămin. Prin urmare, va trebui să ne concentrăm atenția asupra indivizilor cu care a avut de-a face în trecut... — le-am spus, deschizîndu-mi notesul și arătîndu-le lista dictată de Tanţa Radu.

— Doamne ferește ! Chiar atît de mulți ? s-a îngrozit Kálmán.

— Nu trebuie să te sperii ! l-am încurajat, în glumă. Pentru că ceea ce vezi nu-i decît un mizilic ! Restul urmează... — am zis, cu gîndul la angajamentul fostei colege de cameră a victimei.

— Ei asta-i bună ! a exclamat János înveselit, după ce a aruncat o privire asupra însemnărilor mele. Pe majoritatea dintre ei îi cunosc... Sînt boxeri, luptători și, mai ales, fotbaliști fruntași ai orașului nostru... Cu antrenorii lor cu tot !

— Asta înseamnă că vom avea și satisfacția de a cunoaște mai îndeaproape personalitățile urbei — am făcut eu haz de necaz.

— Considerați că femeia care a locuit un timp cu victima, și care avea motive atît de puternice s-o urască, poate fi exclusă din cercul bănuiților ? m-a consultat Bogdan.

— Mă, Sucă ! Fii băiat deștept ! a intervenit Kálmán. Ce, tu îți imaginezi că putea o altă femeie să o doboare pe Camelia Voicu și apoi s-o care în spate atîția zeci de metri ?

— Deși numai un bărbat putea presta o astfel de activitate, nu văd de ce n-am putea admite că acesta a fost determinat să suprime victima la instigarea unei femei — i-am avertizat, intervenind în discuția lor. Mai cu seamă că fosta colegă de cameră a victimei și-a și manifestat o astfel de intenție. Prin urmare, nu ne putem permite să trecem cu ușurință peste o astfel de bănuială. De aceea, va trebui să verificăm, în primul rînd, ce-a făcut concubinul ei în noaptea crimei. Iar dacă nu vor apare motive pentru suspectarea acestuia, va trebui să aflăm dacă ea nu întreține relații și cu alți bărbați. Și această sarcină îți revine dumitale, Sucă — l-am anunțat pe Dinu Bogdan, amuzat de apelativul pe care-l folosise colegul lui.

— N-ar fi mai bine dacă i-ați da această misiune lui János ? Știți, eu și așa sînt ocupat pînă peste cap cu verificarea muncitorilor din dormitoarele comune — s-a plîns el, rugător.

— Nu face nimic. Îţi vei organiza timpul în aşa fel, încît să te poţi ocupa de ambele variante, în paralel. În ceea ce-l priveşte pe János, fii liniştit ! Voi avea eu grijă să nu şomeze ! i-am replicat, cu suficientă fermitate, pentru a-l putea face să înţeleagă că ordinele nu se discută.

— Domnule căpitan — a zis Kálmán, zîmbindu-mi recunoscător că-i pusesem colegul la punct — ce facem cu logodnicul ? Apreciaţi că e „curat", deşi este ultima persoană care a văzut-o în viaţă pe victimă ?

— Da. Cred că există destule motive pentru a nu ne mai pierde vremea cu el — am zis eu, convins. Mai întîi, este prea afemeiat şi uşuratic, pentru a avea sentimentele necesare comiterii unui omor din ură sau gelozie...

— Iertaţi-mi îndrăzneala... — m-a întrerupt el, cu timiditate.

— Te ascult — l-am încurajat eu.

— Oare comiterea unui omor reprezintă altceva decît un act de uşurinţă din partea făptuitorului ?

— Mda, cam ai dreptate — am cedat, dîndu-mi seama că aprecierea mea era într-adevăr subiectivă. Dar, în afară de faptul că tipologia indivizilor din categoria lui nu pot avea mobil pentru o crimă pasională, mai sînt şi alte elemente care pledează pentru nevinovăţia lui. Dacă el este autorul omorului, ar fi avut ocazia s-o arunce în rîu dintr-un loc mai propice. Pentru că traseul pe care trebuia să-l parcurgă cu victima — dacă ar fi însoţit-o pînă la ea acasă ! — îl obliga să treacă peste unul din podurile Someşului. Iar în această situaţie n-ar mai fi avut nici un rost s-o conducă pînă în holul căminului, s-o ucidă acolo şi abia apoi s-o care în spate, înapoi pînă la rîul pe care abia îl traversase...

— Dar dacă s-au luat la ceartă după ce-au trecut peste pod ? Mai exact, de ce n-am admite că disputa lor s-a declanşat în uşa apartamentului ei ? În acest mod se poate explica de ce a ratat un moment mai potrivit — a insistat János, cu un raţionament indiscutabil.

— S-ar putea să fie plauzibilă şi ipoteza că între părţi a apărut în mod intempestiv o altercaţie, care s-a finalizat prin omorul comis în faţa uşii victimei. Dar numai cu condiţia s-o discutăm ca atare, adică izolat de împrejura-

rea concretă în care s-a comis agresiunea ! l-am avertizat, ajungînd astfel la principalul element care, din punctul meu de vedere, determina disculparea subiectului. Mai precis, mă refer la faptul că holul căminului a fost scufundat în întuneric, cu puțin înainte de făptuirea omuciderii. Admiți ca verosimil faptul că becul de la locul crimei s-ar fi putut deșuruba singur, ca urmare a unei simple coincidențe ? Taman în intervalul de timp în care victima a fost suprimată ? l-am consultat.

— Ar fi absurd să ne închipuim că este vorba de un joc al întîmplării ! a intervenit Dinu Bogdan, văzînd că János a căzut pe gînduri. Este mai mult decît evident că holul a fost scufundat în întuneric de autor, ca o măsură de precauție pentru cazul în care ar fi fost surprins de vreun locatar întîrziat în timp ce transporta cadavrul.

— Așa este ! l-am aprobat eu. Numai că și această supoziție generează imediat două întrebări : unu — cînd anume a dezafectat autorul omorului becul ? și doi — ar fi fost posibil ca el să fi recurs la această manoperă în momentul în care a intrat cu femeia în hol, după ce i-a cerut un răgaz pentru a răsuci becul ?

— Asta în nici un caz ! a sărit iar Bogdan. Stingerea luminii a reprezentat un act premergător atacului, deci, este evident că becul nu a putut fi deșurubat decît înainte de venirea victimei.

— Cam așa văd și eu lucrurile — am confirmat. Și, odată ce-am ajuns la această concluzie, este normal să-l scoatem din cauză pe logodnicul Cameliei Voicu, deoarece el nu putea să conducă victima spre casă și, simultan, să se afle și în holul căminului. Deci, autorul omorului ar putea fi oricine, mai puțin logodnicul de care discutăm — am conchis.

— Mai am totuși o nelămurire, domnule căpitan... — s-a decis și Kálmán să vorbească. Dacă holul era în beznă, cum a reușit agresorul să vadă unde-și plasează loviturile ? m-a întrebat el, dovedind astfel că are o minte ascuțită.

— Mi-am pus și eu această întrebare — i-am zîmbit cu simpatie. Și, pentru asta, am trecut ieri seară pe la

cămin, unde am procedat la un experiment pe cît de simplu, pe atît de edificator. Am răsucit întrerupătorul becului și am constatat că prin fereastra de la capătul culoarului pătrunde suficientă lumină pentru ca ucigașul să fi avut condițiile necesare răpunerii victimei sale. Mai sînt și alte întrebări ? am zis, privindu-mi pe rînd colaboratorii.

Cum ambii mi-au răspuns prin gesturi de negație, m-am decis să închei consfătuirea :

— Acum, după ce ne-am mai lămurit niței, e cazul să ne apucăm de treabă ! János, vii cu mine, iar dumneata, Dinule, te vei ocupa de alibiul concubinului Tanței Radu, după cum am discutat și, în paralel, vei continua acțiunea de audiere a locatarilor căminului.

— Nici în ruptul capului nu pot să pricep de ce a trebuit s-o despoaie pe femeie... — și-a mărturisit János preocuparea, în timp ce ne îmbrăcam.

— Nici eu... — am recunoscut. Și într-adevăr, ASTA-I O TREABĂ A NAIBII DE BIZARĂ... — am completat, în timp ce mă îndreptam spre ușă.

UNDE-I CARACTERISTICA TÎLHĂRIEI DACĂ NU LIPSEȘTE NIMIC ?

Priveam apatic defilarea străzilor cartierului Iris, prin fața parbrizului mașinii de serviciu. Venisem pentru un schimb de experiență, ce trebuia să dureze cîteva zile și se scurseseră mai bine de trei săptămîni de cînd mă aflam în Cluj, fără a putea afirma că m-am apropiat de soluționarea cazului Camelia Voicu. Tot ce reușisem să fac în acest interval de timp s-a rezumat la o reducere substanțială a listei persoanelor suspecte. În mod succesiv, i-am eliminat pe fosta colegă de cameră și pe vecinii de cămin ai victimei, apoi, în paralel, am verificat trei sferturi din bărbații cu care aceasta avusese de-a face. Iar acum, privind pe fereastră, mă întrebam descurajat ce se va întîmpla dacă voi ajunge la concluzia că autorul nu se găsește nici printre cei care-mi mai rămăseseră de chestionat. În această situație ar fi trebuit să trag concluzia că ori nu reușisem să cuprind în cercul bănuiților toate persoanele care ar fi avut motiv să comită omorul, ori, deși o făcusem, am alunecat pe lîngă autor...

— Domnule căpitan, ne aflăm în imediata apropiere a străzii Lucaciu — m-a anunțat János, de pe banchetа din spate.

— Strada Lucaciu ? ! Și ce-i cu asta ? am încercat să-l înțeleg, deșteptat din sumbrele mele gînduri.

— Păi, n-ați auzit ? s-a mirat el, arătînd cu mîna spre radio-telefon. Dispeceratul a cerut prin stație ca echipajul cel mai apropiat de această zonă să se deplaseze la un eveniment care a avut loc...

— Pune, anunță că ne îndreptăm spre locul indicat și-i vom informa asupra constatărilor — am decis, cu indiferență, în timp ce-mi spuneam că evenimentele specifice orei trei după-amiaza sînt cele generate de colocatarii care se întorc obosiți de la muncă și se iau la ceartă pentru că se incomodează în bucătăriile comune.

În timp ce Kálmán s-a întins peste mine și a manevrat stația pentru a intra în legătură cu dispeceratul, șoferul a virat de două ori la stînga și a intrat pe o stradă îngustă, delimitată de case scunde și cu aspect modest. După încă vreo sută de metri, mașina a oprit pe partea stîngă. Am coborît și am văzut un gard din beton și plasă de sîrmă, iar în spatele acestuia o clădire în construcție, fără ferestre și acoperiță cu țiglă. În dreapta ei se afla poarta și, în continuare, o curte îngustă, în lungul căreia cîteva grupuri de cetățeni discutau cu aprindere.

Orientîndu-mă după direcția în care priveau, am intrat și, strecurîndu-mă printre ei, am pornit în slalom către fundul curții. După ce-am trecut de clădirea neterminată, am văzut în continuare alta, veche, iar cîțiva metri mai departe, un gard de stinghii trasa fundul curții.

Cum grosul cetățenilor era masat în fața ușii, mi-am făcut loc printre ei și, trecîndu-i pragul, am ajuns într-o încăpere în care se aflau cîteva persoane; una îmbrăcată mai sumar ca alta. Stăteau cu spatele la mine și priveau tăcuți spre peretele din dreapta. Auzind vaiete de femeie, am avansat în direcția spre care priveau curioșii. Ajungînd în primul rînd, am văzut, culcată pe un divan, o adolescentă... Era acoperită pînă la bărbie cu o plapumă, iar lîngă ea, stînd în genunchi, pe podea, o femeie bocea în surdină. Dintr-o singură privire am remarcat petele brune de pe plapumă, capul năclăit de sînge al fetei și faptul că, în ciuda unei paliditățî pronunțate, părea că mai respiră.

— Ce s-a întîmplat? am întrebat fără adresă.

— Călcară hoții p-acilea... Și omorîră fătuca cînd numa' ia fu acas'... Și amu' plînge mumă-sa — mi-a explicat cineva din spate.

— Aţi chemat Salvarea ? am întrebat, fără să întorc capul.

Constatînd că nu-mi răspunde nimeni, i-am cerut lui János să consemneze numele celor prezenţi şi să-i scoată din încăpere, apoi am ieşit în pas alergător în curte.

Năvălind în maşina de serviciu, am cerut prin staţie să mi se trimită de urgenţă o ambulanţă şi o echipă de criminalistică.

Cînd am revenit în casă, l-am găsit pe Kálmán notînd numele ultimelor două persoane care se mai aflau acolo.

— Ce s-a întîmplat ? am întrebat-o pe femeia care continua să jelească lîngă dormeză.

— Nem tudok... románul...[1] mi-a zis, ridicînd spre mine doi ochi înroşiţi de plîns.

János, care între timp reuşise să evacueze şi ultimii curioşi, a închis uşa şi s-a apropiat de noi.

— Nu ştie româneşte. Cum ne descurcăm ? l-am întrebat, neajutorat.

M-a liniştit cu un gest şi i s-a adresat femeii :

Ön a kislány édesanya ? Mesélyen el mindent ahogy történt ![2]

— ...Mikor hazajöttem... az ajtó zárva volt és a kulcs nem volt a helyén... Azt hittem hogy lecsett áegyeláltam egy székre hogy benézek a konyhába... Akkor éreztem hogy nagyon meleg von és azután... a kislányom a konyhában aludt... De mit keres ott ? Hiszen az ágya a másik szobában van, gondoltam... Nagyon megijedtem...[3] Kiáltottam neki hogy nyissa ki és akkor láttam a vért a linoleumon. Elkezdtem rángatni az ajtót, az ablakot, kiáltottam... de semmi ! Aztán leszaladtam az ujlakósig egy jesitővasért... hogy kinyissam az ablakot... A kislányom el

---

[1] — Nu... ştiu româneşte...

[2] — Sînteţi mama fetei ? Povestiţi-mi ce s-a întîmplat !

[3] — ...Cînd am venit acasă... uşa era încuiată şi cheia nu era la locul ei... Am crezut că a căzut şi m-am urcat pe un scaun ca să mă uit în bucătărie după ea... Atunci am simţit că era foarte cald şi apoi... fata mea dormea în bucătărie... Dar ce căuta acolo ?... Doar patul ei era în cealaltă cameră, m-am gîndit eu... M-am speriat tare rău...

volt ájulva és a feje tele volt vérel... Aztán... elszaladtam segitségért... a szoinszéokhoz... [1]

Auzindu-se un scîrțîit de ușă, János și-a întrerupt traducerea și a privit peste umărul meu. Am făcut și eu la fel și am văzut intrînd o femeie îmbrăcată într-un halat alb.

— Sînt de la Salvare. Unde-i pacienta ? ne-a întrebat ea.

I-am făcut semn să avanseze și i-am arătat dormeza.

S-a aplecat asupra victimei, i-a examinat cîteva clipe capul și apoi a strigat revoltată :

— Doamne ferește ! Dar cine a putut să lovească cu atîta bestialitate un copil ? Părinții ?

— Nu știm încă. Se pare că este vorba de un răufăcător. E grav ? am întrebat-o.

— Ce mă mai întrebați ? Nu se vede ?

— Are șanse să scape ?

— Numai dacă cineva de neurologie poate să facă o minune ! Copilul are fracturi craniene. Vă dați seama ce înseamnă asta ? m-a chestionat ea, cu vocea ridicată, enervată de ce văzuse. Apoi, fără a-mi mai aștepta răspunsul, s-a întors și a făcut un gest zorit de chemare spre cei doi brancardieri care o priveau din ușă.

După ce doctorița a înlăturat plapuma, am văzut că fetița era îmbrăcată numai cu chiloți și furou. În momentul în care a fost ridicată de pe pat și instalată pe targă, mama copilului a început să țipe și să-și lovească cu pumnii capul.

— E mama ei ? m-a întrebat doctorița, impresionată de disperarea femeii.

— N-ar strica dacă i-ați da un calmant și ați lăsa-o să-și însoțească copilul — i-am propus, după ce, în prealabil, îi răspunsesem printr-un gest de confirmare.

În timp ce doctorița îi înmîna un comprimat, János i-a adus un pahar cu apă și i-a spus ceva care parcă a

---

[1] am strigat-o să-mi descuie și atunci am văzut sînge pe jos... Am început să trag de ușă, de fereastră, am țipat... dar nimic ! Apoi am fugit la casa cea nouă și am luat o daltă... ca să forțez fereastra... Fata mea era leșinată și cu capul plin de sînge... Apoi... am fugit după ajutor... la vecini...

mai liniştit-o. Probabil că a anunţat-o că va putea merge împreună cu fiica ei la spital.

Cîteva minute mai tîrziu, după ce-am rămas numai cu Kalmán, am început să-mi arunc ochii prin încăpere. În mijloc, o masă şi patru taburete, acoperite cu un material roşu, de plastic. În dreapta uşii prin care se intra direct din curte, era o fereastră. În faţa mea, lîngă perete, o maşină de gătit cu lemne, o maşină de spălat şi un dulap de bucătărie. Lîngă peretele din dreapta, dormeza pe care zăcuse victima. În stînga, o maşină de cusut şi o uşă deschisă. Deoarece dîrele de sînge se continuau şi pe pragul acesteia, m-am apropiat şi am privit şi interiorul acestei camere. Astfel ochii mei au înregistrat : o fereastră, acoperită cu hîrtie albastră, o canapea, mai încolo o altă canapea, cu aşternutul nestrîns şi patul pătat de sînge ; în continuare, un şifonier cu două uşi şi o vitrină de sufragerie. Pe cînd mă uitam la mocheta bej aşternută pe duşumea, încercînd să stabilesc, după dîrele de sînge care o marcau, locul de unde începuse agresiunea, am auzit deschizîndu-se uşa de la intrarea în bucătărie.

L-am văzut pe János ieşind din dormitor şi, aproape imediat, a revenit cu un tînăr blond, cu alură de sportiv, care privea buimăcit, cînd la sîngele de pe jos, cînd la mine.

— Ce s-a întîmplat ? a reuşit el să îngăime.

— Cum vă numiţi ? l-am întrebat, pentru a mă asigura că am de-a face cu un membru al familiei.

— Zoltan... Lupas... Dar dumneavoastră cine sînteţi ? mi-a întors-o el, cu nervozitate.

De îndată ce i-am răspuns, a vrut să ştie de ce era atîta harababură în casă.

I-am făcut pe plac şi i-am povestit în cîteva cuvinte ce găsisem la venirea noastră în casă.

— Şi soră-mea ce face ? E grav rănită ? m-a întrebat el, îngrozit.

— Cred că nu... — m-am arătat cu optimişt, pentru a încerca să-l liniştesc, tocmai cînd, din bucătărie, s-a auzit din nou zgomot de paşi.

Am întors capul şi am văzut doi subofiţeri cu truse criminalistice. Le-am arătat cu un gest circular bucătăria,

iar după ce au dat din cap pentru a mă asigura că au înțeles ce au de făcut, am revenit în dormitor.

Am ajuns tocmai cînd János îi explica tînărului că mama și sora lui se afla la Clinica de neurochirurgie.

— Mă duc și eu acolo... — s-a decis el, răsucindu-se năvalnic pe un picior și întoreîndu-ne spatele.

Cum însă eu chiar atunci treceam pragul ușii, a fost nevoit să-și curme elanul la două palme de pieptul meu.

— Întrucît nu ai nici o șansă s-o vezi pe sora dumitale mai înainte ca medicii s-o pună în afara oricărui pericol, te-aș ruga să mai rămîi ca să lămurim cîteva aspecte — i-am propus.

La început am avut impresia că, în impetuozitatea lui a fost gata să mă dea la o parte din calea sa, apoi l-am văzut oscilînd în nehotărîre.

— Și dacă deocamdată tot nu poți să faci nimic pentru ea, mai bine ne-ai ajuta să-l descoperim pe individul care a atacat-o — am adăugat, din dorința de a-i înlătura ezitarea.

— ...Bine... Vă stau la dispoziție... — a cedat el, resemnat.

— Din cine se compunea familia voastră ?

— Tata, mama, Ilonka și... eu.

— Mai locuiește cineva aici ?

— Nu. Numai noi.

— Clădirea neterminată, de la stradă, a cui este ?

— A noastră și ne-o construim singuri...

— Unde este acum tatăl dumitale ?

Și-a privit ceasul de la mînă și am avut impresia că întrebarea mea i-a displăcut.

— Păi... e la serviciu... — a răspuns el, evaziv.

— Cu ce se ocupă ?

— E tîmplar... la fabrica de mobilă...

— Lucrează în schimbul doi ?

— Nu, dar dacă n-a venit pînă acum... înseamnă că a mai avut ceva de făcut pe acolo... Poate vreo ședință...

— Mama cu ce se ocupă ?

— E tehniciană la fabrica „Clujana".

— Sora este elevă ?

A dat din cap a confirmare.

— Și dumneata ?

— Sînt lăcătuș la atelierele C.F.R.

— Cînd se duce la școală sora dumitale ?

— Dimineața.

— La ce oră pleacă, de obicei, familia dumitale la serviciu ?

— Tata, la cinci... mama, pe la cinci și jumătate... eu, la șase... iar Ilonka, mai tîrziu, la opt fără zece..

— Astăzi s-a plecat după același program ?

— Sigur !

— Cum dumneata ești ultimul care ai ieșit astăzi din casă, te rog să-mi spui ce făcea sora dumitale în acel moment.

— ...Dormea ...Adică, nu ! Înainte de a pleca, am constatat că nu găsesc o scrisoare pe care o primisem de la cineva, de la Satu Mare, unde am participat în urmă cu două zile la un concurs de ciclism. Și, cum trebuia s-o dau încă de ieri unui coleg de club, dacă n-aș fi uitat-o acasă, am sculat-o pe Ilonka și am întrebat-o dacă n-are vreo idee pe unde putea fi. Ea mi-a spus că a găsit-o pe jos și a băgat-o într-o carte de școală de-a ei... După ce-am luat-o de unde mi-a spus, i-am zis să se culce la loc și am plecat, stingînd lumina...

— Cînd ai ieșit, ai lăsat ușa descuiată ?

— La noi în casă este stabilit că, ultimul care pleacă să încuie și ușa și poarta. Așa am făcut și astăzi... doar că poarta n-am mai încuiat-o pentru că știam că trebuia să vină lăptarul care ne lasă lîngă gard două sticle de lapte...

— La ce oră vine lăptarul ?

— Între șase și șase și jumătate.

— Ești convins că ai încuiat și astăzi dimineață ușa de la bucătărie ? am insistat, încercînd să-mi imaginez cum a pătruns agresorul în casă.

— Bineînțeles ! mi-a răspuns tînărul, cu fermitate. După ce-am încuiat, am agățat cheia la loc, pe cuiul din spatele ușii.

— Arată-mi, te rog, unde ai pus-o — i-am cerut.

Am intrat în bucătărie și m-a condus pînă la ușa care dădea spre curte. Mi-a arătat un cui bătut în partea dinăuntru, apoi și-a îndreptat degetul spre cele patru ferăstruici montate în partea superioară. Trei dintre ele

erau asigurate prin zăvoare închise, iar cea din dreapta era întredeschisă.

— După ce-am încuiat, am pus cheia pe cuiul din spatele ferestrei și am închis-o la loc, trăgînd-o cu mîna de ramă — mi-a explicat el, în timp ce-mi făcea demonstrația respectivă.

— Cine mai cunoștea acest mod de încuiere? l-am întrebat, în timp ce, văzînd că pe linoleum nu era nici o cheie căzută, m-am apucat să privesc închizătoarea ușii.

Era o broască aplicată pe dinăuntru, de un tip rudimentar, fără verturi, care putea fi descuiată, chiar și cu o simplă bucată de sîrmă. Acum era desprinsă de ușă și se mai ținea într-un singur holz-șurub. Zărind în apropiere o daltă din oțel, am ridicat-o și am examinat-o. Am văzut multe dungi roșcate, de aceeași culoare cu vopseaua broaștei, ceea ce mi-a permis să aflu cum fusese forțată deschiderea ușii de către mama fetiței. Dar pe mine mă interesa mai mult cum pătrunsese în casă infractorul sau infractorii, așa că am ridicat capul spre criminaliști. Ambii lipeau hîrtie adezivă pe acolo pe unde-și închipuiau că ar putea găsi amprentele răufăcătorilor. I-am făcut semn unia dintre ei să se apropie.

— Aș vrea să-mi spui dacă broasca a fost descuiată cu altceva decît cu cheia ei — i-am cerut, și în timp ce el a început s-o privească cu o lupă, m-am întors spre fratele victimei: Cine ai spus că mai știa unde țineați cheia?

— Nu știu... N-am nici o idee... — a sălțat el, din umeri.

— Venea multă lume pe la voi? l-am luat altfel, fiind convinși că toți cei care au intrat în această casă au putut vedea, mai ales la plecare, cuiul de care era atîrnată cheia.

Mi-a vorbit de cinci familii care locuiau în vecinătate.

— Dar prieteni de-ai tăi, n-au fost pe aici?

— Ba da... Cîțiva colegi de la club...

— Dă-mi, te rog, numele și adresa lor.

Pe cînd János își consemna datele ce i se dictau, mi s-a adresat criminalistul:

— Se văd niște zgîrieturi care ar putea să fi fost provocate de un șperaclu. Numai că, pentru mai multă siguranță, n-ar strica să fie expertizată și de laborator.

— Domnule căpitan — a intervenit colălalt criminalist, care, între timp, continuase să cerceteze, stînd în patru labe pe linoleum — tocmai am găsit sub masă chestia asta... — a zis, ridicînd deasupra capului un șperaclu din sîrmă.

M-am dus să-l iau și l-am întrebat pe tînăr :

— E al vostru ?

L-a privit și, apoi a clătinat din cap.

— Este prima oară cînd îl văd. Dar, mai bine, întrebați-l pe tata, fiindcă el are multe scule. Amintindu-mi de relatarea tînărului cu privire la faptul că lăsase poarta deschisă pentru lăptar, mi-am aruncat privirea spre mașina de gătit, căutînd cu ochii vreo sticlă sau vreo cratiță cu lapte.

Am ieșit și în curte, dar n-am găsit ceea ce căutam. Abia cînd m-am întors, pentru a intra în bucătărie, am zărit, lipite de perete, două sticle de lapte.

Stăteau sub fereastra din partea dreaptă a ușii, lîngă scaunul de care se folosise, probabil, mama fetiței pentru a privi în casă.

— Este posibil ca lăptarul, de care mi-ai spus, să fi intrat în curte și să fi lăsat laptele lîngă peretele bucătăriei ? l-am consultat pe tînăr, din pragul ușii.

A clătinat din cap, a negație și a adăugat :

— Din cîte știu eu, îl lăsa întotdeauna în spatele porții, de unde-l lua Ilonka și-l punea la fiert, după ce se trezea.

— Domnule căpitan, am terminat — m-a anunțat criminalistul care găsise șperaclul.

— Ați găsit amprente ?

— O grămadă — m-a asigurat el.

Răspunsul primit n-a avut darul să mă entuziasmeze prea mult, deoarece văzusem cu proprii mei ochi cîți curioși se vînturaseră prin cîmpul infracțional. Așa că am preferat să aflu ceva mai concret :

— Ați ajuns la vreo concluzie privind modul de desfășurare a agresiunii ?

— Tot ceea ce este cert, deocamdată, este că atacarea victimei s-a produs în bucătărie... — mi-a spus cel de-al doilea criminalist, făcîndu-mi semn să mă apropii de ușa care ducea spre dormitor.

Ajungînd lîngă el, mi-a arătat petele de sînge pe care le remarcasem și eu pe pragul ușii și apoi altele pe aragazul de lîngă ea. Cum înălțimea la care ajunseseră acestea demonstra că fuseseră împroșcate în timp ce victima se afla în picioare, am admis și eu că acolo se declanșase atacul.

— Acesta este și locul în care s-a prăbușit fata... — a continuat el, arătîndu-mi băltoaca de sînge care se întindea între ușă și mașina de gătit. Altfel nu văd cum s-ar putea explica marea cantitate de sînge pierdută aici. Am dat din cap, aprobator și el a continuat :

— În rest, nu-mi mai dau seama ce s-a întîmplat. Adică nu pricep... — a bîiguit, cu părere de rău.

— La ce te referi ?

— La faptul că am găsit dîre de sînge care, plecînd, de aici, de unde cred că a început agresiunea, conduc în egală măsură atît spre patul nestrîns din dormitor, cît și spre această dormeză — a arătat el spre divanul din bucătărie.

Stînd în pragul ușii, m-am uitat pe rînd la paturile indicate, ce se aflau în cele două încăperi, la o distanță de vreo șapte metri.

— Mda... Curioasă treabă... — am admis eu intrigat. Oare ce i-a determinat pe agresori sau pe agresor să transporte victima dintr-o cameră în alta ? am sfîrșit prin a mă întreba, tocmai cînd, în curte s-au auzit niște pași.

În secunda următoare am văzut năvălind în bucătărie o namilă de om, cu obrajii stacojii și ochii încețoșați. Sub nas îi apărea o mustață stufoasă, ale cărei colțuri se învîrteau spre vîrful bărbiei.

— Zolika, hol vagy ? [1] a strigat el, de cum a intrat, fără a ne acorda nici o atenție.

Fratele victimei, care în timpul consultării mele cu criminalistul se retrăsese în dormitor, a apărut în prag.

[1] — Zolika, unde ești ?

— Mi történt ? Hol van Ilona ?[1] l-a întrebat el pe tînăr cu un glas tare şi ascuţit, moment în care încăperea s-a umplut cu o miasmă de băutură trezită.

— A kórházbanvan... Valaki fejbe verte...[2] — a încercat Zoltan să-i explice, cu timiditate.

— Ki verte fejbe ? Az anyja istenét ! Megölöm azt aki a lányomat megerőszakolta ![3] a răcnit ameninţător, rotindu-şi ochii prin cameră de parcă l-ar fi căutat pe autor cu intenţia de a-şi pune imediat în aplicare ameninţarea.

Deoarece fiul său i-a răspuns printr-o ridicare din umeri, Jánoş a intervenit şi i-a împărtăşit din puţinul pe care-l aflasem şi noi.

— Nu cred că a necinstit-o — am adăugat eu, după ce colegul meu mi-a tradus dialogul dintre tată şi fiu şi mi-am amintit că atunci cînd a fost pusă pe targă fata avea chiloţi pe sub furou.

— Da' atunci ce-avu cu ea ?

— Poate că n-o fi ştiut că mai era cineva în casă şi a întrat numai să fure ceva... Iar cînd s-a văzut surprins, a atacat-o...

— Da-i beteagă rău ?

— Nu... dar e nevoie să mai rămînă cîteva zile la spital... Pentru un control... — am îndrugat, cu intenţia de a-l linişti.

— Mer' şi io s-o văz la spital la decretat el, dînd să ne întoarcă spatele.

— N-are nici un rost, pentru că, deocamdată medicii tot n-or să vă lase s-o vedeţi. Dealtfel, soţia dumneavoastră se află deja cu Ilona. Aşa că, mai bine, m-aţi ajuta să-l descopăr pe individul care v-a atacat fiica.

— Dară cum să vă ajut io ? m-a întrebat, renunţînd să mai plece.

Avînd impresia că nu stă prea sigur pe picioare, m-am grăbit să-l invit să se aşeze pe un scaun, apoi, în timp ce el se ducea bălăbănindu-se să-şi tragă un taburet de

---

[1] — Ce s-a întîmplat ? Unde-i Ilona ?

[2] — I-i la spital... C-a pălit-o careva...

[3] — Cine a lovit-o ? Dumnezeii măsii ! Îl omor pe ăla de mi-a necinstit fătuca !

linişă masă m-am apropiat de criminalişti şi i-am înştiinţat că se pot înapoia la sediu.

— Iau şi broasca de la uşă ? a vrut să ştie cel care admisese posibilitatea ca sistemul de închidere al el să fi fost violat.

Am confirmat şi m-am apropiat de masa din mijlocul bucătăriei.

— E al dumneavoastră ? l-am întrebat pe mustăcios, arătîndu-i şperaclul găsit pe jos.

— No ! a zis el, după ce l-a privit cîteva clipe.

— Aşa cum v-am mai spus este posibil ca individul care v-a atacat fiica să fi intrat în casă numai cu intenţia de a fura ceva — am zis, pe cînd îmi vîram şperaclul în buzunar. De aceea vreau să ştiu dacă aveţi în casă bani sau alte obiecte de valoare.

— Am ! Că dară cum să n-am, că io toată viaţa am economisit ban cu ban ca să-mi fac casă nouă ? S-a arătat el contrariat de întrebarea mea.

— Ia vedeţi dacă mai sînt la locul lor ! l-am îndemnat, constatînd că nu reacţionează.

Brusc, pricepînd ce-i cer, a ţîşnit de pe scaun de parcă s-ar fi ejectat. Din doi paşi a trecut în dormitor şi s-a năpustit asupra garderobului. L-am văzut cum îl deschide şi-şi vîră mîna printre rufe.

— N-o, că nu i-o luată nime' ! a zis el, bucuros, întorcîndu-se şi arătîndu-mi o cutie de tablă în care se aflau circa douăzeci sau treizeci de mii de lei, în obligaţiuni C.E.C.

— Cine mai ştia de aceşti bani ? l-am întrebat, deoarece nu puteam exclude posibilitatea ca autorul să fi fost obligat, din anumite motive, să fugă mai înainte de a pune mîna pe pradă.

— Păi, dară cine să ştie ? Numa' io şi muierea me ! Că nici lu' fecioru-miu n-am avut de ce-i zice de banii ăştia...

Cum era clar că băteam pasul pe loc, am început să-i cer relaţii despre obiceiurile familiei şi ale casei.

Relatarea lui a coincis cu cea făcută de fiul lui mai înainte.

— De ce aţi venit atît de tîrziu acasă ? — l-a întrebat Kálmán, închizînd notesul în care consemnase pînă atunci declaraţiile fratelui şi tatălui victimei.

Jenat, dar nu prea mult, ne-a povestit că, fiind ziua de plată a lefii, a plecat cu cîţiva colegi să bea o palincă. Ocazie cu care a trecut prin trei cîrciumi, pînă s-a întîlnit cu un vecin, care i-a spus să fugă acasă că i s-a întîmplat ceva fiicei sale.

Deoarece nu mai aveam alte întrebări să-i pun, mi-am spus că ar cam fi timpul să plec. Ceea ce am şi făcut...

* * *

— Cum se simte pacienta Ilona Lupaş ? m-am interesat la medicul care o operase pe victimă, după ce, făcînd cunoştinţă, am aflat că se numeşte Andrei Felecan.

— Dacă nu intervin complicaţii, se poate spune că a scăpat. În orice caz, dacă s-ar mai fi întîrziat o jumătate de oră cu aducerea ei... ar fi fost în mod cert prea tîrziu — mi-a răspuns el, ridicînd ochii spre plafon într-un gest care nu mai avea nevoie de explicaţii.

— V-aş ruga să-mi vorbiţi despre natura rănilor pe care le-a căpătat.

— Pacienta a prezentat trei răni, dintre care două au fost vitale, deoarece au avut drept consecinţă fracturi de craniu — a zis el, ridicîndu-şi o mînă spre cap şi arătîndu-mi pe rînd o rană imaginară pe frunte şi o alta pe creştet. Cea de-a treia — a continuat, punîndu-şi un deget în regiunea bazei craniului — este superficială.

— S-au evidenţiat traumatisme în partea interioară a coapselor ? a vrut Kálmán să afle, gîndindu-se probabil la temerea tatălui că i-ar fi fost violată fata.

— Nu. Dealtfel, pentru că am admis şi cu o astfel de eventualitate, am preferat s-o vadă şi un ginecolog. Dar şi el a ajuns la aceeaşi concluzie.

— V-aţi format vreo părere despre obiectul care i-a produs plăgile ? l-a întrebat Janos din nou.

A confirmat :

— Deși rănile nu seamănă între ele, sînt convins că arma utilizată a fost un ciocan. Iar faptul că au un contur care diferă, se explică atît prin pozițiile din care s-au aplicat loviturile, cît și prin posibilitatea ca mînerul ciocanului să se fi învîrtit în mîna agresorului. De aceea, la frunte este o plagă cu un diametru de trei centimetri, iar în creștet alta, îngustă și lungă de doisprezece centimetri, adică așa cum arată latul unui ciocan.

— Despre raportul în care s-au aflat victima și agresorul în timpul atacului, ce puteți să ne spuneți ? a fost rîndul meu să mă interesez.

— După părerea mea, fata a primit o singură lovitură din poziția în picioare, și anume cea de la frunte. Celelalte două au survenit după ce aceasta era deja prăbușită la pămînt.

— În ce stare se află acum pacienta ?

— Se află încă sub efectul anesteziei și doarme. Așa că nu se pune problema unei discuții cu ea — m-a înștiințat medicul, pricepînd rostul întrebării mele. Mai treceți pe aici și, dacă va fi cazul, poate chiar mîine, o veți putea vedea...

— Mama fetei este încă aici, la spital ?

A confirmat, cu un gest de regret :

— Am fost nevoiți să-i administrăm un calmant, iar în prezent stă lîngă patul pacientei, într-o rezervă.

— Cu ea se poate sta de vorbă ?

Mi-a răspuns afirmativ și mi-a indicat camera unde-o puteam găsi.

Cîteva minute mai tîrziu, am deschis ușa rezervei. Cu capul bandajat, fetița părea că doarme, iar mama ei, stînd alături, pe un scaun, o privea cu prostrație.

La îndemnul meu, Kálmán s-a apropiat și i-a spus ceva în limba maghiară. Mai întîi am avut impresia că nu l-a auzit, apoi, întorcînd capul, s-a uitat cu un aer confuz la el. După ce colaboratorul meu și-a repetat fraza s-a ridicat cu indiferență și s-a apropiat de ieșire.

Am închis ușa rezervei și am urmat-o pe culoar. După ce ne-am așezat pe o banchetă, am apelat la János :

— Întreab-o la ce oră a ajuns astăzi acasă !

— A ieșit de la serviciu pe la două și crede că o jumătate de oră mai tîrziu intră în curte — mi-a venit traducerea răspunsului.

— Ce-a făcut din momentul în care a forțat ușa bucătăriei ? Te rog, însă, intră în amănunte, deoarece nu este exclus ca, în mod involuntar, să fi îndepărtat unele urme lăsate de agresor — l-am avertizat.

Colegul meu a început să-mi repete relatarea făcută de femeie cu cîteva ore mai înainte, cînd o găsiserăm jelindu-și fiica. Apoi, brusc, a făcut ochii mari către mine și, deși martora continua să-i spună ceva, nu mi-a mai tradus.

— Ce zice ? m-am mirat eu de surpriza pe care o exterioriza.

— Domnule căpitan, spune că atunci cînd a dat plapuma la o parte ca să vadă ce i se întîmplase fetiței, aceasta era goală !...

— E adevărat. Și eu am văzut că avea pe ea numai chiloți și furou...

— Nu ! Tocmai asta e problema ! Zice că era complet goală !

— Obișnuia să umble așa prin casă ? am întrebat, intrigat.

— Nu... Niciodată n-a văzut-o...

— Și atunci, cine a îmbrăcat-o ? Ea ?

— Da. Pentru că, știind că vor intra oameni străini în casă, i-a fost rușine s-o lase despuiată.

Oare era vorba de o aparentă coincidență sau de un mod de operare comun cu cel din cazul pe care-l anchetam de mai bine de trei săptămîni ? a fost firesc să mă întreb și să întreb :

— Ia vezi, o cunoaște pe Camelia Voicu ?

— Zice că aude pentru prima oară de numele ăsta.

— Dacă am avea de-a face cu același mod de operare, ar trebui ca autorul să fie comun în ambele cazuri. Iar cînd unul și același infractor atacă în mod succesiv două victime, este normal ca el să fi avut un scop unic. Ceea ce acreditează ideea că agresiunile duceau spre același țel, deci victimele ar trebui să se cunoască... — i-am explicat lui János.

— Înțeleg...

— Te rog să insişti... Spune-i unde-a lucrat Camelia Vonţu, unde-a locuit şi descrie-i-o !

— N-o cunoaşte... — mi-a asigurat János, după ce mi-a urmat îndemnul.

— Întreab-o dacă are vreo bănuială asupra persoanei care i-a atacat copilul.

— Afirmă că nu-i poate bănui decît pe cei doi zidari care au lucrat la construirea casei lor...

— A văzut vreo persoană suspectă dînd tîrcoale locuinţei ?

— Nu... Dar... Staţi o clipă ! a zis Kálmán, cînd a auzit că femeia mai adăuga ceva... Azi dimineaţă, cînd a ieşit din curte... a văzut un bărbat care stătea în faţa porţii şi o privea !

— Să-l descrie !

— Nu poate... Afară era întuneric... şi i-a fost frică să se uite la el, aşa că s-a grăbit să-l ocolească...

— A mai văzut vreodată asta ? am întrebat eu, scoţînd sperăclul găsit de criminalist în bucătărie.

— ...Nu şi nici nu ştie la ce-ar putea folosi sîrma pe care i-aţi arătat-o.

— Are vreo idee de modul în care au ajuns cele două sticle de lapte sub fereastra din faţa bucătăriei ?

— Da. Cînd a venit de la serviciu, le-a găsit în spatele porţii şi le-a luat cu ea. Ulterior, după ce-a pătruns în casă a uitat de ele...

— Întrucît fiica ei este în afara pericolului, vezi dacă nu vrea s-o ducem acasă cu maşina noastră...

— Vă mulţumeşte, dar nu pleacă de lîngă patul copilului ei. Ne roagă însă să le comunicăm celor de acasă că fetiţa va scăpa cu viaţă.

*

* *

Revenind la locuinţa victimei, am transmis tatălui şi fratelui rugămintea mamei, străduindu-ne să părem mai optimişti decît era cazul, ţinînd seama de temerile exprimate de medic privind posibilitatea ivirii unor complicaţii.

Constatînd că am reuşit să-i mai liniştesc, m-am decis să mai lămuresc unele aspecte :

— Dacă am reținut bine, lăptarul vă aduce laptele între șase și jumătate și șapte dimineața.

Ambii m-au aprobat.

— Iar laptele era lăsat în spatele gardului, de unde-l lua Ilona și-l punea la fiert. Da ?

Au confirmat din nou.

— De obicei, la ce oră lua Ilona laptele de la poartă ?

— Pe la șapte, șapte și un sfert. Ca să mai aibă timp să-și pregătească cafeaua, mai înainte ca să plece la școală — mi-a răspuns tatăl fetei.

Întrucît mama victimei găsise sticlele tot la poartă, era clar că-o împiedicase pe fată să respecte obiceiurile casei. Agresiunea ! În consecință, aceasta s-a produs între șase și jumătate și șapte și un sfert.

— Cînd ați plecat astăzi de acasă, ați remarcat vreo persoană străină în apropierea locuinței ? i-am întrebat pe cei doi, coroborînd declarația mamei cu faptul că infractorul acționase la o oră atît de matinală.

Răspunsul ambilor a fost negativ.

— Cunoașteți o femeie care se numește Camelia Voicu ?

Răspunsul lor a fost tot negativ, deși le-am furnizat suficiente date pentru a-i face să-și amintească de victima din Someș.

Dîndu-mi seama că insist degeaba, le-am cerut numele zidarilor care îi ajutaseră să-și construiască noua casă...

* * *

A doua zi l-am trimis pe Kálmán să se intereseze la vecinii familiei Lupaș, dacă fusese observată vreo persoană străină prin împrejurimi. Iar dacă-i mai rămînea timp, să-l caute și să-l chestioneze pe unul din cei doi zidari care lucraseră la ridicarea clădirii de la stradă.

Ludovic Czanka, cel de-al doilea zidar, locuia într-un apartament de bloc. Mi-a deschis consoarta sa, o femeie îmbrăcată cu vreo trei rochii multicolore, scundă, foarte grasă, care ținea în brațe un copil de cîteva luni, ce urla ca din gură de șarpe.

Datorită hărmălaiei făcute de nou-născut, a trebuit să repet de mai multe ori ce doream :

— Dac' aveți cevașile de lucru, aț' nimerit taman la mișto, pen-că omu' mieu îi ăl mai bun zidar din Colosvar — mi l-a recomandat ea, cu toată căldura.

— Știu — am aprobat-o, fără să clipesc. De aceea îl și caut.

Parcă mirată că n-am contrazis-o, a deschis ușa pînă la perete și m-a invitat în casă.

Am urmat-o într-o cameră a cărei mobilă se compunea din patru lăviță și o masă de bucătărie, pe care se aflau nenumărate schelete și capete de pește, precum și cîteva sticle goale de vin, împresurate de diferite borcănașe utilizate în chip de pahare. Deși era trecut de ora nouă, cinci sau șase puști se întreceau la tras aghioase.

Intrînd în cea de-a doua cameră a apartamentului, am văzut aceeași „mobilă" ca și în prima. Mai puțin două lăviță, probabil pentru că spațiul era ceva mai mic. Cum și pe masa de aici se aflau cîteva sticle, bineînțeles tot golite, a fost firesc să-mi spun că, după toate aparențele, revalorificarea ambalajelor pare a constitui principala sursă de formare a bugetului acestei familii.

Un tip întins cu fața în sus pe una din lăviță imita cu un apreciabil talent zgomotul făcut de un joagăr aflat în plin regim de producție. Femeia s-a înființat lîngă el și a început să-l scuture. Și i-a trebuit multă energie și avînt pînă ce l-a convins să se ridice în capul oaselor :

— Schoală, țigan puturos, că te chaută un dhomn c-i trabă pă bișțari ! a strigat ea, văzîndu-și consortul frecîndu-și ochii cu pumnii, în timp ce se uita buimăcit la ea.

— Da' cît îi ceasu', fă ? a început el să îngaime, cu reproș. Abea m-am întins o țîră..

— Domnule Ludovic — am intervenit eu, apelînd la prenume, pentru că, oricum, nu puteam să-l pronunț pe cel de familie —, vă rog să vă sculați ca să stăm puțin de vorbă.

Întorcînd capul spre mine și văzîndu-mă, a scos un oftat de nemulțumire și a dat la o parte pătura peticită de pe el. Gest care mi-a dat posibilitatea să remarc că dormise

cu ciorapii și pantalonii pe el. Era un bărbat în jur de patruzeci de ani, slab, cu o mutră prelungă, prevăzută cu mustață mică, à la Chaplin.

— Da' ce trabă aveți matale cu mine ? m-a întrebat, punîndu-și picioarele pe linoleum și rămînînd așezat pe rama lăviței de îndată ce femeia care mă condusese la el s-a retras, satisfăcută că reușise să-și îndeplinească misiunea.

— Sînt de la poliție — l-am anunțat.

— Da' n-am făcut nimica... Zău... — s-a grăbit să mă asigure, speriat.

— Nici n-am spus că ai făcut ceva, ci că aș dori să stăm de vorbă. Pentru început, spune-mi cu ce te ocupi.

— Phăi, cu nimica... că-s benzionar...

— Atît de tînăr ?

— Phăi da, că-s pă chestie medicală, pen' că-s bolnav de bojoci... — mi-a explicat, bătîndu-se cu pumnul în piept, pentru a fi mai convingător.

— Ia spune-mi, cunoști familia Lupaș ?

— Da, c-am lucrat la ridicarea casei ce și-o fac...

— De cînd n-ai mai fost pe acolo ?

— Dă mai dă mult, că s-o gătat cimentu' și pînă or chumpăra altu'... io tot n-avea ce să mai fac...

— Te rog să-mi precizezi. Cînd ai fost ultima dată la familia Lupaș ?

— Hacu' patru zile, vineri...

— Sigur ? m-am arătat cu neîncrezător.

— Shigur, dom'ne ! mi-a răspuns el, lipindu-și o palmă de piept în chip de jurămînt.

— Bine. Acum te rog să-mi povestești ce-ai făcut ieri, începînd din momentul în care te-ai sculat din pat.

— ..M-am trezit pă la șapte... fără ceva, am dat mîncare la cei trei copchii care umblă la școală... — a început el să cugete. După ce ici s-a dus la școală, am plecat și io la peață... la Mihai Vitcazu', un' se vinde zarzavaturi... Acolo am luat o varză, un cap dă porc... cartofi... ceapă... Da-n drum spre casă, m-am întîlnit cu un preten și ne-am dus să bem o pălincă. Da' ăla era damblagiu ! Că-n loc dă una, am tot beut pînă la doispe... Și cînd am ajuns acasă, am văzut că pierdusem p-undeva capu' dă porc..

— Cum se numește prietenul, unde locuiește și în ce local ați băut ? i-am cerut să-mi spună, pentru ca, la nevoie, să-i pot verifica alibiul.

După ce mi-a răspuns la cele trei întrebări, în încheiere, am vrut să mai știu dacă în perioada în care lucrase pentru Lupaș, a văzut pe cineva străin intrînd în curtea acestei familii.

— Numa' o dată... am văzut un domn cu serveta, care să ducea în fundu' curții... Da' numa' nițel, că s-o-ntors cu fata lu domn' Lupaș și-a ieșit pă poartă...

I-am cerut să mi-l descrie pe „domnu cu servetă" și apoi l-am lăsat să-și continue somnul...

* * *

Cum tot mă aflam în preajma clinicii de neuropsihiatrie, m-am decis să-mi încerc șansa. Și am avut noroc, deoarece medicul de salon m-a anunțat că victima era conștientă și că îmi dă voie să discut cu ea, bineînțeles, numai în prezența lui.

Declarîndu-mă de acord cu condiția pusă, ne-am îndreptat spre rezerva în care mai fusesem o dată, în ziua precedentă.

— Fetița știe românește ? l-am întrebat îngrijorat pe medic, mai înainte de a deschide ușa.

— Sigur — m-a liniștit el, amuzat de temerea exprimată. Și chiar dacă n-ar fi știut, v-aș fi ajutat eu.

I-am răspuns printr-un gest de recunoștință și am intrat.

Mama ei se afla pe același scaun de lîngă pat, iar copilul stătea cu fața în sus și privea tavanul cu apatie.

— Bună-ziua, domnișoară ! Cum te simți ? am întrebat-o, ocolind patul prin partea opusă locului de unde-o veghea mama ei.

— ...Bună-ziua... Mă cam doare capul... tare... — mi-a răspuns, uitîndu-se la mine, fără să se miște.

— Fii liniștită ! Îți trece pînă te măriți — a glumit doctorul.

— Eu sînt de la poliție și aș vrea să-ți pun cîteva întrebări — i-am spus, după ce, schițînd un zîmbet la adresa însoțitorului meu, s-a uitat la mine. Mai întîi, poți să-mi spui cine te-a lovit ?

— ...Nu știu... Nu-l cunosc...

— Nu l-ai mai văzut pînă ieri ?

— Ba da, dar nu știu cine e,..

— Unde l-ai mai văzut ? m-am grăbit s-o întreb.

— Pe la noi pe stradă...

— L-ai văzut mai de mult ?

— Da... Da' nu așa de mult... Mai amu vreo săptămînă...

— Ai putea să-mi povestești în ce împrejurări l-ai văzut ?

— ...Da... Eu tocmai mă duceam la o colegă de-a mea, iară iel umbla pe cealaltă parte a străzii... Eu m-am gîndit că se uită după vreun număr și l-am lăsat în pace... O țîră mai tîrziu, cînd am plecat de la colega mea, l-am văzut iară... Amu era pe același trotuar și venea spre mine. Și numa' ce-am intrat în curte la noi, că el s-o și oprit în fața porții și se uita la mine... Mai întîi am vrut să-l întreb că pe cine caută, dar p-ormă l-am lăsat și m-am dus în casă, dacă el tot nu zicea nimică... — a spus, suspinînd ușor.

— De atunci l-ai mai întîlnit ? am întrebat-o, după ce am lăsat-o cîteva clipe să se odihnească.

— Da... L-am văzut și-a doua zi... Eu tocma' îmi făceam lecțiile, cînd a bătut cineva la ușă. Iară cînd m-am dus să văd că cine-i, tot de iel am dat cu ochii...

— Și ce dorea ?

— Mi-a zis că caută pe cineva...

— A spus vreun nume ?

— Da, dară io i-am zis c-o fi greșit, pentru că la noi nu stătea nimeni care avea numele de-l rosti iel...

— Altceva ați mai discutat ?

— ...Nu... El mi-a zis pardon și eu l-am condus pînă la poartă... Și nu l-am mai văzut... Pînă ieri dimineață... — a adăugat, ridicîndu-și înspăimîntată privirea spre tavan, în timp ce pe obraji începură să-i alunece lacrimile.

— A ! Se poate, Ilonka ? Eu te-am lăudat la toată lumea că ești o fată atît de curajoasă și acum mă faci de rîs ? a intervenit medicul.

Stimulată probabil de afirmația auzită, s-a străduit să-și înfrîngă teama, înfingîndu-și dinți în buza superioară și m-a privit din nou cu temeritate.

— Ilonka, știu că ai trecut prin clipe îngrozitoare... Dar trebuie neapărat să știu ce s-a întîmplat ieri dimineață, după ce au plecat părinții și fratele tău de acasă...

— ...După ce Zolika a încuiat ușa, am stins lumina și am vrut să mai aţipesc o ţîră... Da' am auzit pe cineva umblînd în bucătărie... Credeam că e Zolika, că o fi uitat iară ceva... și nu m-am sculat din pat... Dar am văzut că zăbovea prea mult și m-am dus să-l ajut să găsească oarece căuta în bucătărie... Dar în bucătărie nu era Zolika... ci un om străin...

— Ce făcea cînd ai dat cu ochii de el ?

— Stătea cu mîna întinsă către cuiul pe care ținem noi cheia de la ușă. Și cînd l-am întrebat că se caută în casa noastră, s-a întors cu fața spre mine... Afară nu se luminase încă de ziuă, da' eu l-am recunoscut pe omu' pe care-l mai văzusem... El mi-a spus : că să mer' în ailaltă odaie și să deschiz dulapu', că vrea să ia oarece hîrtii. Dară io i-am spus că nu mer' că acolo nu-s hîrtii, ci haine...

— Ilonka, spune-mi, unde se afla fiecare dintre voi în momentul acela ?... Unde stăteai tu și unde stătea „omu'" ?

— Eu stam lîngă mașina de gătit... iar el, dincolo de masă... cu spatele lîngă ușă...

— Am înțeles. Ce s-a mai întîmplat în continuare ?

— După ce i-am spus că nu vreau să deschiz dulapu'... el a tăcut și atunci io am văzut că ținea un ciocan în mînă... ca la cizmărie... — a precizat, fixîndu-mă cu ochii dilatați de groază, iar obrazul a început să i se ude de lacrimi.

— Nu trebuie să-ți mai fie frică, Ilonka. Acum ești cu mămica ta și cu noi — am încurajat-o, văzînd că începe să retrăiască abominabilul moment al agresiunii.

— Şi apoi, tu ai dovedit că eşti o fată foarte curajoasă — mi-a sărit şi medicul în ajutor.

— Vrei o gumă de mestecat ? am ispitit-o, amintindu-mi de provizia de chewing-gum-uri pe care o căram după mine în speranţa că pot reduce consumul de ţigări.

A confirmat imediat, urmărind cu nerăbdare gesturile pe care le-am făcut pentru a scoate din ambalaj bomboana de mestecat. Iar după ce i-am vîrît-o în gură, a început s-o morfolească cu o satisfacţie atît de vădită, încît m-am apucat s-o chestionez în continuare :

— Ce s-a întîmplat după ce ai refuzat să-i deschizi dulapul ?

— Nimica... Iar eu, dacă am văzut că stă pe loc, am prins curaj mai mult şi m-am dus spre uşă, zicîndu-i : Să-ţi fie ruşine, hoţule ! Marş afară !... Dar n-am apucat să deschiz uşa că el m-a prins pe la spate şi m-a împins 'napoi, lîngă maşina de cusut... P-ormă nu mai ştiu ce s-a-ntîmplat... — a mai zis, oprindu-se din mestecat, cu ochii dintr-o dată împăienjeniţi.

M-am întors spre medic şi l-am consultat din priviri. Mi-a răspuns, tot pe muteşte, arătîndu-mi degetele unei palme. Apreciind că am chinuit destul copilul, m-am angajat să-i redau liniştea mai înainte de a epuiza răgazul celor cinci minute acordate.

— Ilonka, deci tot ce mai ştii este că omul acela te-a împins înapoi, lîngă maşina de cusut. Apoi, cînd ţi-ai revenit, te aflai aici, la spital. Aşa e ?

— Da... Ba nu... Că m-am mai trezit o dată, tot acas' la noi. Că mi-era tare frig şi nu ştiam ce e cu mine că eram beteagă la cap... Şi de frig ce-mi era, m-am ridicat de jos şi m-am dus să-mi iau plapuma din dormitor... Dar n-am putut s-o ridic că se-nvîrtea casa cu mine... Aşa că am tîrît-o pe jos pînă la patu' din bucătărie... Mai mult nu mai ştiu... — a zis ea, vlăguită.

— Tu cum erai îmbrăcată cînd te-ai dus să vezi cine umblă prin bucătărie ?

— Așa cum dorm mereu... Cu bluza și pantalonii de la pijama... Și nu-nțeleg de ce zice mama că m-a găsit în pielea goală...

— În ce limbă ai vorbit cu el ?

— Numa' pă românește...

— Ai putea să-mi spui cum arăta la chip ?

S-a grăbit să dea din cap. Numai că, din păcate, descrierea pe care i-a făcut-o agresorului s-a dovedit a fi teribil de vagă. Am reținut totuși că infractorul purta pelciuni și că avea părul șaten.

— Dar cum era îmbrăcat, știi ? am mai întrebat-o, fără a mai avea curajul să-mi pun speranța în spiritul ei de observație.

Spre surprinderea mea, la capitolul vestimentație, mi-a furnizat niște semnalmente asemănătoare cu cele pe care le atribuise zidarul „dhomnului cu servetă". Drept care, am și consemnat în notesul meu că infractorul avea o cămașă roșie, un costum maro și, pe deasupra, un fîș de culoare breumărin.

— Mi-ai spus că, prima oară cînd ai discutat cu el, ținea în mînă o servietă neagră. Ai mai zărit-o și cînd l-ai surprins în bucătărie ?

Mai întîi s-a uitat gînditoare spre tavan, apoi, în timp ce medicul îmi făcea semn să închei interogatoriul, mi-a spus cu satisfacție :

— Da ! Așa este !... Aveți dreptate !... Am văzut servieta ! Se afla pe jos, lîngă ușă. Era deschisă, dar n-am putut să văd ce era în ea...

— Cunoști o doamnă pe care o cheamă Camelia Voicu?

M-a asigurat că aude pentru prima oară acest nume, iar eu am considerat că a venit momentul s-o las în pace.

— Îți mulțumesc, Ilonka ! Domnul doctor a avut dreptate cînd mi-a spus că ești o fată teribil de curajoasă.

Cînd am ieșit din rezervă îmi zîmbea, probabil flatată de complimentul pe care i-l făcusem cu o reală sinceritate. Dar nu este exclus ca surîsul ce mi-l adresa să fi reprezentat mai degrabă o dovadă de recunoștință pentru cele trei „ciungi", pe care i le lăsasem pe noptieră.

Spre seară, cînd mi-am revăzut colaboratorii la inspectorat, ne-am prezentat pe rînd rezultatul cercetărilor întreprinse în cursul zilei.

Începutul l-a făcut Dinu Bogdan, care ne-a informat că a mai verificat încă doi dintre bărbaţii care avuseseră relaţii cu Camelia Veicu, dar nu a prins firul urmărit.

Apoi, Jánoş ne-a vorbit de chestionarea vecinilor familiei Lupaş, cu intenţia de a afla dacă văzuseră prin împrejurimi vreun necunoscut. Din păcate, nu obţinuse nimic concret.

— Conform misiunii pe care mi-aţi dat-o, m-am deplasat la domiciliul zidarului care a lucrat la construirea casei familiei Lupaş. Nu l-am găsit însă acasă, şi, la sugestia nevestei sale, am început să-l caut prin cîrciumile cartierului. După ce am colindat cîteva, am reuşit să dau de el. Din cele ce mi-a spus, a reieşit că, în urmă cu vreo săptămînă, ar fi văzut un necunoscut intrînd în curte şi îndreptîndu-se spre interiorul acesteia, dar a revenit după cîteva minute cu victima, care l-a condus pînă la poartă...

— Ce semnalmente avea necunoscutul ? Era de statură potrivită, părul şaten, cu favoriţi mari şi era îmbrăcat cu un fîş bleumarin, iar sub braţ ţinea o servietă ? m-am interesat eu.

— Exact ! De unde ştiţi ? s-a minunat el de nemaipomenita mea perspicacitate.

— Atît de la celălalt camarad al lui cît şi de la victimă — i-am răspuns, cu modestie.

— Aha !... a comentat el, deziluzionat că i-am spulberat speranţa că aş fi putut fi dotat cu nişte calităţi supranaturale. În orice caz, nu ştiu ce părere v-a făcut zidarul cu care aţi discutat dumneavoastră, dar eu vă propun ca cel chestionat de mine să fie adus la sediu inspectoratului.

— De ce ?

— Unu — n-are nici un fel de serviciu — s-a declanşat Kálmán... Doi — a mai avut de-a face cu noi... pentru manifestări huliganice repetate şi... Trei — n-are nici un fel de alibi pentru ziua de ieri... şi-a încheiat el bilanţul, cu satisfacţie.

Am ridicat un deget și am făcut un gest de negație :

— Faptul că individul tău este un „pic" derbedeu, nu înseamnă că trebuie să fie implicat, în mod obligatoriu, în cauza noastră. Dealtfel, din discuția mea cu micuța victimă, a reieșit că agresorul îi era complet străin, situație care exclude din cercul bănuiților toate persoanele cunoscute de ea, deci și pe zidari — am zis și am început să le povestesc ce-mi declarase fetița.

— Dacă ea spune că a fost atacată foarte curînd după plecarea fratelui ei, reiese că ucigașul a stat la pîndă pînă a văzut ieșind ultimul membru al familiei — a raționat Bogdan, după ce mi-am terminat relatarea.

— Așa s-ar părea. Ba mai mult, sînt gata să cred că plecarea acestora a fost supravegheată chiar din apropierea bucătăriei. Dar, datorită întunericului, el n-a putut să vadă locul exact unde a fost pusă cheia. De aceea, a descuiat cu șperaclul, iar imediat după ce-a intrat în cameră, a început să caute cheia. Și în această situație îl surprinde victima — i-am completat eu supoziția.

— Domnule căpitan, n-ar fi posibil ca agresorul să-și fi imaginat că n-a mai rămas nimeni în casă, iar comiterea faptei să reprezinte modul în care a reacționat cînd l-a surprins fata — mi-a sugerat Dinu.

— Aiurea ! A intervenit János, disprețuitor. Cum putea să nu știe de existența copilului, cînd a discutat cu ea, în urmă cu cîteva zile.

— Așa este ! I-am aprobat eu. Iar dacă ținem seama de acest aspect, ajungem, implicit, la concluzia că infractorul a pătruns în casă animat numai de intenția de a ucide fetița. Dacă s-ar fi evidențiat urmele unei tentative de viol, am fi putut atribui isprava unui obsedat sexual. Dar, cum o astfel de ipoteză este exclusă, nu sînt capabil să sesizez mobilul urmărit de infractor — le-am mărturisit, dezorientat.

— Poate că este consecința unei tîlhării — a continuat să presupună Bogdan.

— UNDE-I CARACTERISTICA TÎLHĂRIEI DACĂ NU LIPSEȘTE NIMIC ?

— Poate a survenit ceva care l-a împiedicat să-și atingă țelul... — a completat el.

Kálmán, care în ultimele minute s-a limitat numai la a ne privi pe rînd, cînd pe unul, cînd pe celălalt, de parcă ar fi arbitrat un meci de ping-pong, și-a dres glasul și mi s-a adresat :

— S-ar putea ca Dinu să aibă dreptate. În sensul că autorul a urmărit să ia ceva, dar a trebuit, din motive știute numai de el, să se lase păgubaș. Și spun asta, deoarece victima a susținut că agresorul i-a cerut să deschidă șifonierul, pentru că voia să ia niște hîrtii de acolo... Iar noi știm că exact acolo se aflau niște obligațiuni C.E.C...

— Dar cum obligațiunile reprezintă niște sume la purtător, cred că ar fi fost mai firesc să vorbească de bani, nu de hîrtii... Dar, mă rog... Nu-i exclus să fie așa cum spuneți voi... Fiecare se exprimă cum vrea... — am admis, gîndindu-mă că pot să încep expunerea planului pentru orientarea în continuare a investigațiilor.

— Domnule căpitan — a glăsuit János, mai înainte de impresia că există niște asemănări semnificative între acest caz și cel al Cameliei Voicu ? Mă refer la faptul că ambele au fost atacate prin lovituri la cap și că ambele au fost dezbrăcate de autor...

Deoarece mă gîndisem și eu la o astfel de posibilitate, i-am relatat concluzia la care ajunsesem :

— Nu în mod obligatoriu, János ! Și iată de ce... De îndată ce partea vulnerabilă a omului o constituie capul, nu mi se pare că locul în care s-au aplicat loviturile, la cele două victime, indică o specificitate suficientă pentru a putea conchide că avem de-a face cu un mod comun de operare. Iar faptul că ambele victime au fost găsite dezbrăcate, nu este de asemenea, în mod obligatoriu coincident. Deoarece, dacă în cazul Cameliei Voicu aceasta se poate pune pe seama intenției de a întîrzia identificarea, în ceea ce o privește pe Ilona Lupaș, nu i se poate atribui autorului un astfel de țel. Cred că este absurd ca el să-și fi imaginat că astfel ne împiedică să identificăm o victimă care zace în propria ei casă. În ceea ce privește mobilul — am continuat, — dacă am putea admite că prima victimă, datorită trecutului ei atît de agitat, a fost

ucisă din răzbunare, este exclus ca atacarea Ilonei, un copil nevinovat, să fi avut tot un scop vindicativ. Ba mai mult ! În ciuda străduanțiilor pe care le-am depus, n-a reușit că victimele s-ar fi cunoscut... Așa că... Doi seamănă... nu răsare — le-am spus cu un gest care sugera că am pus punct fabricației de prezumții. Deci, să revenim la oile noastre ! Dinule, dumneata continui să investighezi printre persoanele care au avut relații cu Camelia Voicu. Iar noi — am spus întorcînd capul spre celălalt colaborator —, ne vom ocupa numai de agresorul Ilonei. Eu am să-i caut pe tatăl și pe fratele victimei, ca să-i întreb dacă le spun ceva semnalmentele agresorului. Iar dumneata vei stabili cine sînt persoanele care au intrat în casă după comiterea faptei. Cînd ai terminat, îi predai lista criminalistului și-i spui să-i ampreteze pe toți, inclusiv pe membrii familiei Lupaș — i-am cerut, cu firava speranță că am putea depista în acest fel amprentele lăsate de infractor.

...UN „SE POATE ADMITE" — NU PREA ADUCE A CERTITUDINE...

Investigațiile întreprinse în ambele cauze de care mă ocupam intraseră în impas. Verificarea lungii liste a persoanelor care avuseseră legături cu Camelia Voicu luase sfîrșit, fără a fi pus în evidență vreun individ cît-de-cît suspect. În aceeași situație, descurajantă, ne aflam și cu cercetarea cazului Ilona Lupaș.

După ce criminalistul s-a apucat să-și confrunte zecile de amprente ridicate din locuința micuței victime cu acelea ale familiei și persoanelor intrate în casă după comiterea agresiunii, a trebuit să constate că nu i-a mai rămas nici o urmă digitală neidentificată. Ceea ce însemna că singura amintire pe care ne-o lăsase infractorul se limita la un șperaclu, cu nimic mai puțin anonim decît o sîrmă oarecare, chiar dacă avea și niște îndoituri la capete. Nici cu semnalmentele agresorului n-am avut mai mult noroc, deoarece atît tatăl, cît și fratele Ilonei m-au asigurat că n-aveau habar cine putea fi persoana de care mă interesam.

În consecință, în ultimele zile, cu și Kálmán ne-am apucat să-i luăm la rînd, casă de casă, pe toți cetățenii care stăteau pe stradă cu familia Lupaș, rugîndu-i să ne spună dacă descrierea agresorului nu corespundea vreunei persoane cunoscute sau remarcate de ei prin împrejurimi. Cum eu îmi epuizasem deja vizitele, iar colegului meu îi mai rămăseseră încă vreo patru vecini, a fost firesc să trag concluzia că și acest demers va fi fără rezultat. În consecință, stînd de unul singur în fața locuinței ultimei victime, am început să mă întreb ce aș mai putea întreprinde pentru a-l dibui pe infractor. Mai înainte de

a-mi finaliza planul de bătaie, atenția mi-a fost atrasă de un claxon imperios. Știind că acest gen de semnalizare este interzis în municipiul Cluj, am întors capul pentru a-l vedea pe contravenientul care tulbura liniștea cetățenilor. Și l-am văzut... ! Era șoferul mașinii noastre de serviciu, care, rămas în staționare la celălalt colț al străzii, își flutura un braț prin portieră. După care a demarat în trombă.

— Domnule Apostolescu, aveți o comunicare urgentă prin stație — m-a anunțat, scrîșnind din frîne în dreptul meu. Doctorul Andrei Felecan vă roagă să veniți de urgență la clinică... la el...

Imaginîndu-mi cam despre ce putea fi vorba, m-am grăbit să mă arunc în mașină...

* * *

În camera de gardă erau patru medici, dar, cum era și firesc, eu m-am dus cu mîna întinsă către cel care se ocupa de Ilona Lupaș.

— Ce-i cu fata ? S-au ivit complicații ? l-am întrebat îngrijorat.

— Fata ? ! a repetat el, ca și cum n-ar fi înțeles despre cine e vorba. A, nu... Nici o problemă... A făcut progrese de-a dreptul spectaculoase... Ce, ai crezut că pentru ea te-am chemat ?... Nu, căpitane — a continuat, fără să mai aștepte să-i spun ce crezusem. ...Mi s-a adus o femeie și m-am gîndit că te-ar putea interesa... Datorită rănilor pe care le prezintă...

— În ce stare se află ? l-am întrebat, mai mult din politețe, pentru că nu vedeam de ce trebuia să mă intereseze.

— Este în afara pericolului și poți să stai de vorbă cu ea, dacă vrei.

— ...Sigur... S-o vedem... — am murmurat, fără prea multă curiozitate. Apoi, după ce-am ieșit din camera de gardă, l-am chestionat :

— Cum a ajuns aici ?

— A adus-o o ambulanță pe la douăsprezece. Salvarea a fost chemată pentru o gravidă în luna a opta

care prezenta simptome de naștere prematură. Numai că moașa care s-a dus la adresa indicată, a văzut că femeia avea alte probleme. Și anume, o rană sîngerîndă la cap! Astfel că, în loc s-o ducă la maternitate, au transportat-o la Spitalul de Urgență. Aici s-a constatat că avea o fractură craniană și au expediat-o imediat la noi. Și bine au făcut! Pentru că altfel n-ar fi avut șanse de supraviețuire, deoarece plaga avea un caracter vital... — a mai zis, ridicînd din umeri, cu subînțeles.

— Fractură?!

— Da, cu înfundarea calotei. Și imediat ce-am constatat că rana pare să fi fost produsă cu o armă similară celei folosite la atacarea micuței paciente de care te ocupi... m-am gîndit să te anunț...

— Adică un ciocan?!... l-am întrebat eu, mai înainte de a deschide ușa rezervei.

El a dat din cap a confirmare, iar eu am apăsat pe clanță.

Femeia părea să aibă în jur de treizeci, treizeci și cinci de ani și avea capul înfășurat în bandaje. Auzindu-ne intrînd, a întors fără interes capul spre noi. Ochiul drept era congestionat, iar arcada tumefiată.

— Bună seara. Sînt de la poliție... Capitan Apostolescu... Cum vă simțiți? i-am zis eu.

— Nu prea bine... mă doare capul... — a scîncit ea.

— Aș vrea să stăm puțin de vorbă... dacă se poate...

A săltat de cîteva ori din umeri, într-un gest care demonstra că n-are nimic împotrivă.

— Mai întîi, spuneți-mi cum vă numiți și unde locuiți — i-am zis eu, pregătindu-mi notesul.

— Mă numesc Măgureanu Marieta și stau pe strada Traian, la numărul 80.

— Cu ce vă ocupați?

— Sînt muncitoare la fabrica „Porțelanul".

— Cu cine locuiți?

— Cu soțul și cu fiică-mea, care este elevă... într-a-nțiia...

— Bine. Acum vă rog să-mi spuneți cine v-a lovit.

— Nu știu... N-am văzut pe nimeni...

— Unde ați fost atacată?

— La mine în casă...

— Mai era cineva cu dumneavoastră ?

— Nu... Fetița era la școală, iar soțul meu la fabrică...

— Cum ați fost atacată ?

— Nu știu... Zău nu știu... Tot ce-mi amintesc este că am ieșit în curte ca să iau albia... de rufe. Apoi, am intrat în bucătărie... și am pus-o jos... Am luat pîinea pe care o cumpărasem dimineață și care rămăsese pe masă... și am băgat-o în bufet... Iar după aceea nu mai știu nimic... — a săltat ea din umeri pe sub cearșaf.

Cum afirmația victimei era de-a dreptul nebuloasă, am întors capul spre doctor și l-am privit întrebător. A înțeles ce i-am cerut și s-a dus spre fereastră, făcîndu-mi și mie semn să-l urmez.

— Pacienta are două plăgi. Una cu înfundarea calotei în regiunea frontală stîngă și cealaltă contuză și fără profunzime, în regiunea occipitală. Prima este activă, adică produsă de agresor, iar a doua poate fi o consecință a prăbușirii ei pe o suprafață plană. Prin urmare, se pare că a fost atacată de la spate, chiar în clipa în care a întors capul spre stînga. Și, dacă ținem seama de ravagiile provocate de lovitură, este de presupus că a fost aplicată atît de fulgerător, încît n-a mai apucat să-l vadă pe criminal.

— Și de ce are ochiul drept tumefiat ?

— Cred că, după ce-a primit lovitura din zona frontală, mai întîi a căzut cu fața înainte și s-a lovit cu arcada de un obstacol înalt, un scaun sau o masă... Apoi, datorită unui rebond, s-a ridicat din nou și s-a prăbușit pe spate. Pentru această posibilitate pledează și rana contuză din creștet, care, după cum ți-am spus, este cauzată de o suprafață plană, cum ar fi o pardoseală de ciment...

Fiind edificat, am revenit lîngă patul victimei și am rugat-o să-mi povestească ce-a făcut în cursul dimineții din momentul în care s-a sculat și pînă a ieșit din casă, pentru a lua albia de care-mi vorbise.

— Sînt în concediu de maternitate de la începutul lunii... pentru că sînt gravidă în luna a opta... Azi dimineață m-am trezit mai devreme și am pregătit ceva de mîncare pentru soțul meu... După care el a plecat,

ca de obicei, pe la cinci și jumătate... Pe la șapte am sculat-o pe fiică-mea, i-am dat și ei să mănînce și am dus-o pînă la școală... La întoarcere, am cumpărat o pîine și o bucată de carne afumată...

— La ce oră ați ajuns acasă...

— În jur de nouă...

— Și ce ați făcut după aceea ?

— ... Am pregătit mașina de spălat și m-am apucat să adun lucrurile murdare... Așa am dat de o pernă mică pe care o făcuse fiică-mea mai de mult, și, cum nu-mi plăceau butonierele, m-am gîndit să fac eu altele... Și m-am dus să cumpăr un mosorel de ață albă de la tutungeria de pe strada noastră... După ce-am luat ața, mi-am adus aminte că atunci cînd am ieșit în curte cu fiică-mea, am văzut pe stradă un gabor...

— Un gabor ? ! am întrebat-o, încruntîndu-mă, deoarece știam că în argoul borfașilor respectivul epitet îi desemnează pe cei de-o meserie cu mine.

— Da... Un țigan... a tradus ea, cu nevinovăție. Așa li se spune la noi, la țară, și știu că dacă primul om pe care-l vezi este gabor, în ziua aia ai noroc... Așa că, odată cu mosorelul am cumpărat și un loz... Dar, cînd am ajuns acasă, am văzut că era necîștigător...

— Pe la ce oră ați plecat după ață ?

— Io știu... Cred că era în jur de zece...

— Și cînd v-ați înapoiat ?

— Repede... După cîteva minute... Debitul de tutun este foarte aproape...

— Și ce-ați făcut după aceea ?

— ... Am pus mosorul pe masă și am ieșit în curte ca să iau albia din magazie... Iar cînd am venit cu ea în bucătărie, am văzut pîinea pe masă, am vrut s-o bag în bufet... și m-am trezit aici — a repetat ea.

— Ați observat dacă în cursele pe care le-ați făcut de dimineață, v-a urmărit cineva ?

— ... Nu... n-am văzut...

— Cînd ați ieșit pe stradă, pentru a vă duce după ață, pe cine ați văzut ?

— Pe nimeni... Strada era pustie...

— Ați încuiat ușa cînd ați plecat la tutungerie ?

— Nu. Nu încuiam niciodată ușa cînd mă duceam pe aproape... Pentru că mi-era rușine de vecini... ca să nu creadă că încui de teama lor... — mi-a explicat ea, jenată.

— Ați zărit pe cineva străin prin curte ?

— Nu...

— Dar ce credeți, persoana care v-a lovit, putea să se strecoare în casă în timpul în care ați fost după apă ?

— Nu...

— De unde știți că nu a intrat, din moment ce dumneavoastră ați lăsat ușa descuiată cînd ați plecat la tutungerie ?

— Fiindcă ușa dintre bucătărie și camera în care locuim era deschisă, așa că, dacă era cineva înăuntru, trebuia să-l văd.

— Țineți în casă bani sau alte valori care ar fi putut interesa un răufăcător ?

— De unde așa ceva, dom'le ? a zîmbit ea, cu amărăciune.

— Aveți vreo bănuială asupra persoanei care v-a atacat ? am întrebat-o și, văzînd că-și clatină capul a negație, am continuat : sînteți, dumneavoastră sau soțul, în dușmănie cu cineva ?

— Nu, dom'le ! Noi sîntem oameni pașnici și nu ne băgăm în treburile altora.

Fiindu-mi greu să admit că femeia din fața mea fusese atacată fără nici o motivare, m-am decis s-o iau altfel :

— Aș mai avea o întrebare... care are caracter mai... intim... — m-am arătat eu jenat.

— Vă rog... — m-a încurajat ea.

— Trebuie să fiți convinsă că atît eu cît și domnul doctor sîntem obligați să păstrăm secretul profesional. Ceea ce înseamnă că orice am discuta, nu va fi împărtășit unei alte persoane — am ținut să subliniez, cu scopul de a o convinge să fie sinceră.

— Înțeleg... — a zis ea, intrigată în mod evident de introducerea pe care-o făcusem.

— Aveți vreun prieten ? m-am decis s-o întreb, adoptînd o atitudine confidențială.

— Bineînțeles că am ! s-a grăbit ea să admită cu naturalețe, pentru ca, imediat, să mă chestioneze încruntată : Prin prieten ați înțeles iubit ?

— Întocmai — am confirmat, deoarece trebuia să țin seama că în cadrul unui triunghi conjugal pot apărea cîteodată și conflicte violente.

— Nu domnule ! N-am așa ceva ! mi-a replicat ea, pufăind a dispreț. Mie-mi ajunge bărbatul pe care-l am...

Neavînd motive să mă îndoiesc de sinceritatea ei, mi-am spus că agresiunea a cărei victimă fusese, părea a fi lipsită de motivație. Și, cum într-o situație aparent asemănătoare se găsea și micuța Ilona Lupaș, am început să mă gîndesc la faptul că ambele fuseseră lovite cu un ciocan. Ba mai mult ! Tot cu o astfel de armă fusese suprimată și victima pe care o scosesem din Someș. În consecință, deși consideram că varianta pe care mă apucasem s-o fabric era în mod vădit aberantă, n-am putut rezista ispitei de a-i mai cere cîteva relații :

— O cunoașteți pe Camelia Voicu ?

— Nu. E pentru prima oară cînd aud acest nume.

Încercînd să-i reîmprospătez memoria, i-am descris-o pe prima victimă spunîndu-i în continuare unde a domiciliat și a lucrat ea.

— N-o cunosc... Da' spuneți-mi, nu e cumva femeia aceea care s-a înecat în Someș ? a fost rîndul ei să mă întrebe.

— Ba da ! O cunoașteți ? m-am grăbit eu să aflu

— Nu... Dar s-a vorbit mult la noi în fabrică de această întîmplare... Și nici nu știu cum de mi-a dat prin cap că de ea era vorba... — mi-a explicat ea, dînd din umeri.

În încheiere, am chestionat-o și despre Ilona Lupaș. Dar rezultatul a fost tot negativ și am considerat că pot să mă retrag.

— Îl cunoașteți pe doctorul Eugen Popescu ? mi-am întrebat însoțitorul, după ce-am ieșit din rezervă.

— Medicul legist ? Cum să nu ? Am fost chiar colegi de grupă în primii doi ani de facultate. Ulterior, fiind și buni prieteni, am convenit să evităm tentația de a ne lua

unul altuia pacienții. Motiv pentru care ne-am și profilat : el pe morți, iar eu pe vii — a glumit el.

— Și de ce-ați fugit, n-ați scăpat ! Pentru că sînt nevoit să vă rog să colaborați, de data aceasta, inversînd profilarea pe care ați stabilit-o. Mai precis, aș vrea ca dumneavoastră să examinați un raport medico-legal făcut cu ocazia necropsierii unei femei ucise... iar doctorul Popescu să se uite la radiografiile craniene ale Ilonei Lupaș și ale pacientei cu care am stat acum de vorbă...

— Înțeleg. Vrei să știi dacă ai de-a face cu un singur criminal... E în regulă, căpitane ! Spune-i lui Eugen să ia legătura cu mine !...

*

* *

Cînd mașina a intrat pe strada Traian, șoferul a oprit la numărul 60.

Am coborît și am privit în curtea din fața mea. Pe partea dreaptă se aflau înșirate cîteva corpuri de case, fără etaj, iar pe stînga niște construcții scunde, cu aspect de boxe sau magazii.

Am intrat și m-am oprit în fața primei uși deschise. Printre picioarele unei mese de bucătărie, un tip stătea în patru labe și storcea într-un lighian o cîrpă cu care ștergea pardoseala din ciment.

— Vă numiți Măgureanu ? l-am întrebat, simțind că mă încălzeam de furie.

A întors capul spre mine și, privindu-mă fără interes, a dat din cap a confirmare.

— Și de ce spălați urmele de sînge ?

— Da' ce treabă ai dumneata cu ce fac eu la mine în casă ? mi-a întors-o el.

M-am prezentat și i-am atras atenția că legea îi pedepsește pe cei care îndepărtează urmele unei infracțiuni.

— Infracțiune ?! a zis el, adunîndu-se de pe dușumea și apropiindu-se de mine. Probabil că glumiți... — s-a decis el să apeleze la plural. Ce, mai nou, trebuie să ceri avizul poliției cînd faci curățenie în casă ? a continuat el, sarcastic.

— Unde se află soția dumneavoastră ? m-am interesat cu speranța c-am să-i pricep atitudinea.

— E internată la maternitate... că trebuie să nască...

— De unde știți ?

— Cum de unde știu ?... Mi-au spus vecinii ! Și chiar dacă nu mi-ar fi spus ei... Ce, nu se văd urmele premergătoare nașterii ? m-a consultat el, arătînd spre pardoseala bucătăriei, pe care mai rămăseseră nespălate cîteva pete de sînge.

— Domnule Măgureanu, trebuie să vă aduc o veste neplăcută... Soția dumneavoastră nu se află la maternitate... ci la Clinica de neurochirurgie...

În timp ce el mă urmărea aiurit cu privirea, l-am asigurat că starea nevestei lui era bună și i-am povestit ce știam despre agresiunea căreia îi căzuse aceasta victimă. Apoi, după ce l-am lăsat să-și mai revină din șocul ce i-l provocase relatarea mea, l-am rugat să-mi dea voie să mă uit prin locuință.

Mai întîi a scuturat din cap, ca și cum ar fi vrut să îndepărteze un coșmar, după care s-a dat la o parte din ușă. În stînga, chiar lîngă tocul ușii se afla o albie așezată pe un aragaz. În continuare, o mașină de spălat, iar la picioarele acesteia, un vraf de rufe murdare. În față, lîngă peretele opus, era un bufet de bucătărie, iar la o jumătate de metru de aceasta se vedeau stropi de sînge pe peretele din dreapta. Deasupra mesei, peste mușamaua care-o acoperea se găseau : o bucată de kaizer afumat, o pîine, o șurubelniță și... un ciocan. Ușa de intrare în cea de-a doua cameră, aflată tot pe partea dreaptă, era deschisă. Făcînd un pas spre ea am văzut în interior, sub fereastra care dădea în curte, un divan-studio, un garderob și o vitrină. În mijlocul încăperii, o mică masă de sufragerie, cu patru scaune, iar pe jos un covor oltenesc. imaculat...

— Dumneavoastră ați făcut ordine aici ? l-am întrebat pe soțul victimei.

— Pentru ce, dacă era curat ?

— Cînd ați intrat în dormitor, ați găsit deschise sertarele și ușile garderobului ?

— Nici n-am intrat aici... că numa' în bucătărie era dezordine...

Considerînd că nu se evidenţiază nici o urmă care să-mi indice dacă infractorul a pătruns în dormitor, am revenit în bucătărie.

— Ale cui sînt sculele astea ? l-am întrebat, după ce m-am apropiat de masă şi m-am uitat mai întîi la ciocan şi apoi la şurubelniţă ?

— Păi, ale cui să fie ? Ale mele ! m-a asigurat cu fermitatea unui copil căruia i se pune la îndoială dreptul de proprietate asupra jucăriilor sale cele mai dragi.

— Le ţineţi întotdeauna aici, pe masă ?

— Nu... Cum o să le ţin pe masă ?... Le-am scos din trusa mea de scule ca s-o repar... — zis, arătîndu-mi uşa prin care se intra din curte.

M-am apropiat de ea şi i-am examinat broasca. Cum părea intactă, m-am uitat şi la tocul uşii. Lăcaşul în care intră zăvorul broaştei era crăpat şi fixat în cîteva cuie.

— Aşa aţi găsit-o ?

— Nu, era forţată. Broasca se afla în poziţia încuiat şi suportul de metal din toc era smuls... Vecinii mi-au spus că ei au forţat uşa pentru a o putea scoate pe nevastămea din casă... Pentru că nu găsiră cheia... Şi, cum nu puteam s-o las de izbelişte, am reparat-o cum m-am priceput...

— Cînd aţi intrat în casă, în afară de petele de sînge ce v-a mai atras atenţia ?

— Nimic... Numai pîinea... care era pe jos...

— Aştept să vină nişte colegi de-ai mei şi am să vă rog ca, pînă la sosirea lor, să nu mai puneţi mîna pe nimic, mai ales aici, în bucătărie — i-am cerut.

Apoi, după ce mi-a confirmat că a înţeles ce vreau, m-am interesat dacă aveau în casă obiecte care puteau stîrni interesul vreunui hoţ.

M-a asigurat de contrariu, la fel ca şi soţia lui. Acelaşi răspuns l-am primit şi la întrebarea dacă are vreo idee despre persoana care a comis agresiunea.

— Fiica dumneavoastră unde este ?

— A luat-o o vecină... doamna Nyitrai, la ea în casă, fiindcă era tare speriată... — mi-a explicat, după care, remarcînd că-l privesc întrebător, a continuat : Stă la noi în curte, în apartamentul de alăturea... Noroc că era acasă... Altfel cine să fi anunţat Salvarea şi cine s-ar fi

ocupat de nevastă-mea... Şi acum a luat-o şi pe Lucreţia... — a început el să spună, cu recunoştinţă, tocmai cînd din curte s-au auzit paşi.

Uitîndu-mă afară, am văzut că noii veniţi erau Kálman şi Bogdan. Ieşindu-le în întîmpinare, le-am explicat motivul care m-a determinat să le întrerup misiunile. După care le-am spus cu ce ne vom ocupa. În consecinţă, Dinu s-a dus la maşină să ia trusa criminalistică, iar Janos mi s-a alăturat pentru a participa la acţiunea de chestionare a vecinilor.

Doamna Nyitrai, o femeie corpolentă şi trecută de şaizeci de ani, aflînd cine sîntem s-a grăbit să ne invite în apartamentul ei. Acolo, alte două femei, cu aspect de gospodine, stăteau în jurul unei mese pe care se găseau trei ceşti de cafea, aşezate cu gura în jos. Alături de cucoane, pe un fotoliu, o fetiţă de vreo şapte-opt ani înfuleca dintr-o felie de cozonac. Şi o făcea cu atîta dăruire, încît n-am avut motive să mă mir că este atît de dolofană.

Făcînd cunoştinţă, am aflat că şi cele două persoane erau vecine de curte, situaţie de care am ştiut să profit, chestionîndu-le pe loc. Din ceea ce mi-au spus a rezultat că, în timp ce se aflau în aceeaşi formaţie şi-şi beau cafelele, urmînd ca gazda să-şi demonstreze talentul în ghicirea viitorului, au auzit nişte ţipete de copil.

Întrerupîndu-şi pasionanta preocupare, s-au dus în curte să vadă ce s-a întîmplat. Apoi, cum demersul făcut a fost insuficient pentru a le satisface curiozitatea, au ieşit în stradă. Constatînd că şi aceasta era pustie, au reintrat în curte cu intenţia de a continua cît mai grabnic activitatea de a afla ce le rezervă soarta. N-au mai apucat să-şi ducă la îndeplinire merituoasa intenţie, deoarece, trecînd prin dreptul ferestrei deschise a locuinţei familiei Magureanu, au stabilit că ţipetele de copil veneau chiar de acolo. În conversaţia purtată prin fereastră, au aflat de la fetiţă — care, în prezent, ataca cu o vădită plăcere o nouă felie de cozonac — că mama ei zăcea plină de sînge în bucătărie. I-au cerut să descuie uşa pentru a putea vedea ce s-a întîmplat, dar ea le-a răspuns că nu are cu ce. De aceea, una din ele a început escaladarea ferestrei, cu speranţa că va descoperi cheia,

dar după ce și aceasta a ajuns la concluzia că nu poate găsi ceva care nu există, au decis, împreună, să forțeze ușa. În consecință, în timp ce una împingea, celelalte au tras de clanță pînă și-au atins țelul. Cînd au reușit să intre cu toate în bucătărie și au văzut-o pe vecină plină de sînge, s-au gîndit că aceasta pierduse sarcina și s-au grăbit să telefoneze la Salvare. Iar după ce a sosit ambulanța și au ridicat-o pe bolnavă, au luat copilul ca să stea cu ele, pentru că era foarte speriat.

— Cînd m-am întors de la școală și am vrut să intru în casă, am văzut că ușa era încuiată... — a început fetița să povestească, după ce a pus mîna pe o nouă felie de cozonac. Dar eu știam că mămica trebuia să fie acasă... și am început să bat tare în ușă și pe urmă și în fereastră... Da' 'geaba că tot nu mi-a răspuns nimeneа... — a zis ea, ridicînd din umeri, într-un gest care putea constitui atît o subliniere a încurcăturii în care s-a aflat cît, mai ales, o exteriorizare a regretului că felia de cozonac din care a înfulecat, fără intermitență, a sfîrșit prin a se transforma într-un firav dumicat.

Cum ea continua să examineze ultima fărîmă, de parcă s-ar fi întrebat unde-a dispărut restul, m-am văzut obligat să-i reamintesc că nu-și terminase încă povestirea :

— Ce-ai făcut cînd ai văzut că mămica ta nu-ți deschide ușa ?

— Ce era să fac ?... a zis, decizîndu-se să-și vîre în gură ultimul vestigiu al bucății de cozonac. M-am uitat pe gaura cheii și am văzut că mămica era culcată pe jos, în bucătărie... — a mai spus, în timp ce ochii ei căutau cu interes spre bufet, pe care trona cozonacul din care provenea felia pe care tocmai o exterminase.

— Și mai departe, ce s-a întîmplat ? am ghiconat-o din nou.

— Păi, ce să se-ntîmple ?... Am deschis fereastra... că nu era bine închisă și am sărit în casă... deși știu că n-am voie să intru pe acolo... Da' ce era să fac ? Dacă mi-era foame... — a ținut ca să-și motiveze acțiunea, fixînd iarăși bufetul, precum vulpea cașul aflat în ciocul corbului din cunoscuta fabulă a lui La Fontaine.

— Și ce-ai făcut după ce-ai intrat în casă ? am struit-o eu, iar.

— M-am dus la mămica şi-am întrebat-o că de ce doarme pe jos... Da' nu mi-a răspuns... că dormea... Şi am început să ţip... şi să plîng... Pînă a venit tanti Kati şi m-a scos de-acolo... — a zis, privind cu recunoştinţă spre gazdă, care tocmai îi furniza o nouă felie de cozonac.

— La ce oră ai venit de la şcoală ?

— Cum vin totdeauna... Cam pe la unspe'...

— N-ai întîrziat cumva la joacă, cu alţi copii ?

— Nu... Am venit direct acasă... că mi-era tare foame...

— Puteţi să-mi spuneţi cît era ceasul cînd aţi auzit copilul plîngînd ? am vrut să verific, întorcînd capul spre cele trei femei.

— Cred că are dreptate... Trebuie să fi fost cam unsprezece — a răspuns gazda, după ce s-a consultat din privire cu cele două musafire ale ei.

Vrînd să localizez mai bine momentul cînd se comisese agresiunea, m-am interesat cînd şi în ce ipostaze o văzuseră pe victimă.

Am aflat că au remarcat-o ultima oară în jurul orei zece, pe cînd ieşea cu o albie în mînă din magazia de vizavi de uşa bucătăriei în care se comisese agresiunea.

— Aţi zărit, în cursul zilei de astăzi, vreo persoană străină prin curte ?

Cum mi s-a răspuns numai prin clătinări din cap sau ridicări din umeri, mi-am redus pretenţia şi mi-am reformulat întrebarea :

— Dar în ultimele zile ?

— ... Asta, da... Da' mai acu' vreo săptămînă... — s-a decis gazda să-mi răspundă... Îmi amintesc că, venind dinspre magazia mea, unde am dat la pui nişte grăunţe, am zărit un bărbat pe care nu-l cunoşteam... Chiar l-am şi întrebat pe cine caută, fiindcă am văzut că se uita pe fereastră în casa Măgurenilor... El mi-a zis un nume... şi eu i-am spus că nu stă la noi... apoi, s-a dus...

— Aţi putea să-mi spuneţi cum arăta ?

— Apăi, era un bărbat tînăr... Vreo patruzeci de ani... Şi era drăguţ, cu părul şaten şi pieptănat peste cap...

— Cum era îmbrăcat ?

— Avea pe el ceva, aşa ca un spenţer, de culoare închisă...

— Maro ? am zis la nimereală.

— Nu... Aș zice, mai degrabă, că era negru...

— Avea ceva în mînă ? am vrut să mai știu, pentru a înlătura orice dubiu.

— Așa-i ! C-avea o servietă sub braț... tot neagră...

Am întors capul spre János, pentru a mă asigura că auzise și el descrierea făcută de martoră. Exterioriza o surprindere atît de mare, încît n-a mai fost cazul să-aștept să-mi dea și o confirmare verbală.

Mai înainte de a le fi lăsat pe martore să-și reia demersurile oculte, am vrut să mai știu dacă au auzit, între zece și unsprezece, ceva care să le atragă atenția.

Dar ele mi-au asigurat că nu le-a tulburat nimic liniștea, și atunci le-am întrebat dacă mai sînt și alți locatari, care erau acasă în cursul acestei dimineți. Răspunsul primit a fost tot negativ, așa că mi-am spus că venise momentul să ne retragem.

Ajungînd în fața bucătăriei familiei Măgureanu, l-am găsit pe Bogdan umblînd de-a bușilea și examinînd cu lupa pardoseala. L-am anunțat că eu și Kálmán continuam chestionarea vecinilor și am ieșit în stradă.

*

* *

— Ieri seara am primit raportul comun al medicului legist și al doctorului Felecan — mi-am înștiințat colaboratorii două zile mai tîrziu, după ce am preluat și cel de-al treilea caz. Din examinarea comparativă a rănilor prezentate de Camelia Voicu, Ilona Lupaș și Marieta Măgureanu, reiese că se poate admite existența unui unic agresor. Și deși UN „SE POATE ADMITE" NU PREA ADUCE A CERTITUDINE, în cadrul investigațiilor generale va trebui să ținem seama și de această posibilitate.

— Dacă este, într-adevăr, un singur agresor, înseamnă că și mobilul ar trebui să fie tot unui singur — a raționat János.

— Întocmai. Iar în această ipoteză este obligatoriu ca și persoana agresorului să se regăsească în anturajul victimelor. De aceea, pentru început, vom revedea listele

martorilor audiați, pentru a stabili dacă nu există unul care ne apare de mai multe ori. Chiar dacă numele lui ar figura numai în două dintre cazuri, și tot ar fi suficient ca să-l prindem în colimator !

— În această versiune, ar trebui ca și victimele să se cunoască între ele. Pentru acest motiv, propun să se urmărească și această pistă — mi-a sugerat Bogdan.

— Așa trebuie făcut, Sucă ! l-am aprobat, cu toată convingerea deși, amendamentul lui reprezenta numai o reciprocă a supoziției că autorul ar trebui să se găsească în anturajul celor trei victime.

— Domnule căpitan, în ceea ce mă privește, oricît mi-aș bate capul, zău dacă pot stabili vreo legătură între o tînără, cam ușuratică, un copil și o femeie însărcinată în luna a opta — a spus János, vîrîndu-și urechile între umeri.

— Nici eu — am recunoscut. Dar, din moment ce nu cunoaștem mobilul, sîntem obligați să urmărim posibilitatea existenței unei legături între victime. Chiar împotriva aparenței care o respinge !

— Bineînțeles ! m-a susținut Dinu. Mai cu seamă că, fiind vorba de un mobil care refuză să se evidențieze, am putea admite că și ultimele două victime sau familiile lor au motive să treacă sub tăcere scopul urmărit de autor în agresiunile comise.

— Într-adevăr ! Nu este exclusă nici o astfel de versiune — am apreciat, după care l-am întrebat : În ce stadiu te afli cu clasificarea amprentelor ridicate din locuința familiei Măgureanu ?

— Stadiul este bun... nu însă și rezultatul... — a glumit el, cu amărăciune. Ca și în celălalt caz, n-a lăsat urme.

Considerînd consfătuirea terminată, m-am ridicat de pe scaun.

...AR PUTEA FI UNA ŞI ACEEAŞI PERSOANA CU AGRESORUL !

Am ieşit din inspectorat împreună cu Dinu şi János şi ne-am îndreptat spre maşina de serviciu. Dar, mai înainte de a ajunge la destinaţie, am auzit o voce feminină strigînd : „János ! János !". Şi, în continuare, ţăcănitul produs de tocurile unei femei care alerga în spatele nostru. Curios, am întors capul şi am văzut o tînără care se apropia vijelios, fluturîndu-şi o mînă deasupra capului. Odată cu constatarea că femeia îmi era complet străină, mi-am amintit şi că prenumele meu este cu totul altul decît János ; în consecinţă, am dat să-mi continui drumul. Dar, după ce tînăra a parcurs ultimii metri ce o mai despărţeau de noi, şi-a stopat elanul pe pieptul lui Kálmán şi şi-a încolăcit braţele după ceafa acestuia. Am privit-o mai bine şi am văzut că era tare frumuşică, cu părul lung şi blond, care îi cobora pînă la şolduri.

Luat prin surprindere, ofiţerul i-a răspuns cu aceeaşi efuziune drăgăstoasă, după care, dînd cu ochii de mine, mutra lui de îngeraş s-a făcut stacojie şi a încercat să se degajeze de ea, jenat.

— Ce bine că te-am prins ! Prostuţule ! Iar ţi-ai uitat mîncarea acasă ! a zis ea, fără să-i pese de încercarea lui de a o tempera, în timp ce lua pachetelul ce-i era întins.

Pricepînd despre ce era vorba în propoziţiune, m-am decis să-i scutesc de prezenţa mea. Drept care, luîndu-l de braţ pe Bogdan, am pornit spre maşină.

Nici n-am apucat să ne instalăm bine pe bancheta din spate, că şi-a făcut şi János apariţia.

— Vă rog să mă iertaţi... — a îngăimat el, stingherit.

— Nu scrie nicăieri că este interzis să-ţi îmbrăţişezi nevasta — i-am răspuns, zîmbind, în timp ce şoferul porni motorul.

— Mă János, cine era frumoasa doamnă ? l-a întrebat Dinu, cu invidie.

— Păi, cine să fie ? Nevastă-mea ! Ce n-o mai cunoşti ? i-a replicat colegul lui, contrariat.

— Da' parcă nevastă-ta era brunetă — s-a arătat mirat Bogdan.

— Aşa şi este... Dar pe sub perucă... — i-a răspuns Kálmán, chiar în momentul în care staţia de radio a început să transmită.

Cînd s-a terminat comunicarea, era opt şi douăzeci şi cinci de minute.

*

* *

Maşina a început să urce panta pronunţată a străzii Maşiniştilor, şi, după vreo jumătate de kilometru, a oprit în faţa unei clădiri, pe partea dreaptă. În faţa gardului din stîlpi de beton şi plasă de sîrmă, erau adunaţi un grup de cetăţeni, iar în spatele acestuia se vedea o casă gen vilă, acoperită cu ţiglă roşie. Clădirea se sprijinea într-o parte de un alt imobil, mai scund, iar în cealaltă se vedea un teren viran, împrejmuit cu o îngrăditură de sîrmă ghimpată.

Subofiţerul care străjuia poarta, ne-a salutat şi ne-a arătat cu mîna spre intrarea care ducea la demisolul clădirii.

— Ce s-a întîmplat ? l-am întrebat pe un al doilea subofiţer, care discuta cu un bărbat şi trei femei.

— Nu ştiu... pentru că abia am sosit şi noi... — a încercat el să-mi explice.

— Cine sînt locatarii acestei case ? l-am întrerupt, adresîndu-mă persoanelor care-l înconjurau.

— Eu sînt proprietăreasa... şi stau acolo... — a zis o bătrînică surescitată, arătînd cu mîna întinsă spre ferestrele parterului situat la vreo cinci metri deasupra solului.

— Şi dumneavoastră cine sînteţi ? m-am adresat eu celorlalţi.

Mi-au răspuns că locuiesc în vecinătate şi că au participat la stingerea incendiului care a izbucnit într-unul din apartamentele de la subsolul clădirii.

Lăsîndu-l pe Bogdan să-şi noteze numele martorilor, i-am făcut semn lui János să mă urmeze şi m-am îndreptat spre locul pe care mi-l indicaseră.

După ce-am coborît cîteva trepte, m-am aflat în faţa a două uşi opuse. Cum cea din stînga era larg deschisă şi avea tocul afumat, m-am dus spre ea şi am intrat în locuinţă. Am trecut printr-o bucătărie a cărei pardoseală era udă şi plină de negreală şi am pătruns într-o cameră de locuit. Încercînd să stabilesc punctul de unde-ar fi putut izbucni focul, privirea mi s-a oprit asupra unui garderob care avea partea superioară calcinată. În ceea ce priveşte celelalte obiecte care mobilau încăperea, mai puţin faptul că se aflau în dezordine şi şiroiau de apa ce fusese aruncată peste ele, nu-mi păreau atinse de incendiu. Iar cum aspectul general era întru totul caracteristic unei locuinţe în care s-a declanşat un incendiu, am apreciat că nu voi avea nevoie de prea mult timp pentru a putea raporta dispeceratului circumstanţele în care izbucnise focul.

— János, în timp ce eu am să chestionez martorii, dumneata şi Dinu ocupaţi-vă de cercetarea locului. Şi cu cît vom ajunge mai repede la concluzii, cu atît mai curînd vom putea relua cercetarea cauzelor de care răspundem în mod direct ! l-am avertizat, hotărît să nu mă las abătut de la investigaţiile mele de un banal incendiu, provocat, ca de obicei, dintr-o neglijenţă a locatarilor !

Cîteva minute mai tîrziu, după ce mi-am notat numele martorilor găsiţi în faţa intrării şi le-am pus cîteva întrebări pentru a stabili succesiunea în care-i voi audia, i-am rugat pe trei dintre aceştia să se înapoieze la locuinţele lor şi să aştepte vizita ce urma să le-o fac.

— Cum vă numiţi, doamnă ? am întrebat-o pe proprietăreasa imobilului, o femeie trecută de şaizeci de ani, care mi-a spus că a fost prima persoană care a remarcat incendiul.

- Florea Maria — mi-a răspuns, marcată încă de spaima prin care trecuse.

— Cine locuieşte în apartamentul incendiat ?

— Familia Fodor... Părinţii şi doi copii...

— Ce vîrstă au copiii ?

— Fetiţa are opt, la fel ca nepoată-mea... Că sînt chiar colege de clasă... Şi fecioru-i mai mare... amu cred că are vro op'şprezece ani...

— Unde se află ei acum ?

— Doamna Fodor şi fecioru' sînt la lucru... iar domnu' Fodor cu fetiţa, la spital...

— În apartamentul acesta cine stă ? am arătat cu spre uşa opusă locuinţei în care se produsese dezastrul.

— Familia Toma... Da' ei nu-s acasă... că-s la ţară... De vro săptămînă...

— Ce ştiţi despre incendiul din locuinţa chiriaşilor dumneavoastră ? am întrebat-o, cu intenţia de a încheia cît mai repede procesul-verbal de constatare.

— Păi... Ce să vă zic... ? Eu m-am sculat, ca de obicei la şapte... Şi, după ce mă-mbrăcai, ş-am pregătit ceva că îmbucat lu' nepoată-mia, care-i elevă, după cum v-am spus... Iară cînd am fost gata, am trezit-o... Ia ş-o pus uniforma ş-o mîncat şi am condus-o pînă la poartă... Da' cînd sa urc scara la mine, am simţit, cumva, miros că fum... Atunci, am dat roata prin curte ca să văz că unde vine... Da' n-a trebuit să caut mult, pen' că fumul ieşea că sub uşă, că la Fodori. Am bătut la uşă, da' dac-am văz't că nu-mi răspunde nime', am dat fuga la stradă... să cer ajutor...

— Cît era ora în momentul acela ?

— Opt fără un sfert. Asta o ştiu bine, că e ora cînd pleacă nepoată-mia la şcoală...

— Ce aţi făcut după aceea ?

— L-am văz't pă domnu' Darianu... care-i un ţăran ce aduce lapte pă strada noastră, şi i-am zîs că la noi ie foc... După ce-a venit cu mine şi s-o uitat şi iel pă fereastră, o zis şi iel că la domnu' Fodor' în casă-i foc ş-a dat cu umăru-n uşă pînă a deschis-o... Iar cînd o văzut cît fum a putut să iasă pă uşă, mi-o spus să umplu găleţile cu apă şi să i le dau lui să stingă focu'... În timp ce io făceam aşa cum o zis iel, a venit şi domnu' Oltean,

de stă peste drum dă noi și m-o întrebat dac-am văz't pă Virginica cînd o plecat la școală...

— Cine e Virginica ? am întrerupt-o.

— Îi fătuca dă care v-am zîs că-i colegă cu nepoată-mia...

— Înțeleg... Vă rog să continuați.

— După ce domnu' Oltean m-o întrebat dă Virginica și io-i spusei că n-am văzut-o azi, iel a zis să nu care cumva să fi rămas dormind-n casă și să moară dă la fum... Și-o intrat-n casă că să vadă că cum-i... Ș-o avut dreptate, pen' că mintenaș a ieșit cu fătuca-n brațe. Iar după ce-o înveli cu haina lui, și-a întins-o pă masă, ne-o spus să nu mai aruncăm cu apă pînă nu scoate dînsu' sîguranții dă la corentu' ilectric, ca nu cumva să mai aprindem ș-altundeva în casă... Iară după ce o făcut așa cum o zîs, ș-o mai intrat o dat' în casă ca să controleze și dacă nu-i gazu' dăschis p-undăva, om reînceput să aruncăm cu apă, pîn' s-o stins focu' dă tăt...

— Și cu fetița ce s-a-ntîmplat ?

— Nu s-a-ntîmplat nimică... Pen' că noi, tot zvîrlind cu apă-n cas' am și uitat dă ia... Da' tocma cînd eram pă gătate, a venit acas' și domnu' Fodor... care s-o pornit să plîngă și să-și smulgă perii din cap cînd o văzut-o...

— N-a anunțat nimeni Salvarea ?

— Nu, pen' că noi ne-am grijit să stingem focu' numa', ca să n-arză toată casa... Apoi, dupe ce-o venit domnu' Fodor, n-o mai fost dă ce, pen' că mintenaș a întrat-n curte și domnu' Bakoș...

— Cine-i domnu' Bakoș ?

— E unu' din șoferii care mere cu autobuzele pe strada noastră. Iar cînd o intrat iel în curte și l-o văzut pă domnu' Fodor că se jeluiește cu fii-sa-n brațe, i-o spus să iasă-n stradă, pîn' ce dă iel jos călătorii și întoarce autobuzu' ca să-l ducă iute la spital... Așa că n-am mai avut trabă s-anunțăm Salvarea... — mi-a explicat ea.

— Aveți vreo idee de orele la care pleacă de acasă membrii familiei Fodor ?

— Mai întîi ș-întîi, se duce părinții primii, pînă-n ora șase... Apoi mere și fecioru' lor, pă la șapte fără un sfert... Iar apoi, fetița, iese pe poartă cu nepoțica mea... pă la opt fără un sfert...

— Deci, pînă ați coborît în curte, pentru a vă conduce nepoata, nu v-a atras nimic atenția asupra celor petrecute în locuința chiriașilor dumneavoastră — am conchis, cu intenția de a încheia discuția.

— Nu... Adică, ba da !... Am văzut ceva... — s-a răzgîndit ea. La șapte, cînd m-am trezit și m-am dus la fereastră să văz cum îi vremea afară... am zărit un soldat ce tocmai ieșea-n stradă... și poarta era toată larg deschisă...

— Un soldat ? ! Ce fel de soldat ?

— Un soldat ie un soldat ! Ce știu io ce fel iera ?... mi-a replicat, cu un gest de nerăbdare. În orice caz, io am să mă cert iară cu chiriașii ! a ținut ea să mă anunțe, montată. Io le-am tot spus de nenumărate ori că ăl care pleacă să-ncuie și poarta după iel... Și io văz că iei tot deschisă o lăsară... — mi-a explicat, ridicîndu-și un deget și agitîndu-l amenințător la adresa indisciplinaților ei chiriași.

Intrigat de efemera prezență a militarului pe care-l remarcase, am întrebat-o dacă-și poate explica apariția lui în curte.

— Io zic că... dac-o trecu pă stradă ș-o văz't fumu' dă la familia Fodor... O fi intrat pă poarta care-o fost uitată deschisă să vază că ce s-o-ntîmplat... Apoi, pen' că tot n-avea ce face... o plecat așa cum o venit...

— Era chiar un simplu soldat ? Sau un ofițer ? am insistat, cu dorința de a afla mai multe date despre militarul respectiv, în eventualitatea în care colegii ce urmau să preia cercetarea incendiului ar fi dorit să-l audieze pe martor.

— Era soldat ! Fiin'că avea pă cap alceva dăcît un chipiu ca ofițerii — m-a asigurat ea, cu multă convingere.

— Dar ce avea pe cap ? am întrebat-o într-o doară.

— O șapcă cu cozoroc...

— Cu cozoroc ? am repetat intrigat. Militărească ?

— Sigur ! Așa cum purta soldații mai dămult, în timpul războiului.

— Poate că vi s-a părut... — am zis eu, neîncrezător, deoarece boneta pe care mi-o descrisese era perimată de multe decenii.

— Ba nicidecum ! mi-a replicat ea, tăios, ofensată că-i pun la îndoială spiritul de observație. Chiar și io m-am minunat, că afară iera rece și iel umbla fără manta și cu o uniformă subțire dă vară...

— Ați putea să mi-l descrieți ? i-am cerut, stîrnit de anomaliile care rezultau din afirmația ei.

— Nu... Pen' că l-am văz't numa' dă la spate... Da', în oriice caz, la ceafă avea păru' mare... Nu tuns scurt, așa cum am văz't la soldați...

— Și în picioare ce-avea ? Bocanci sau cizme ? am vrut să mai știu, apreciind că o prezență atît de insolită este a naibii de bizară...

Ea mi-a răspuns că n-a avut nici un motiv să se uite cum era încălțat sodatul, iar eu am încheiat audierea.

— Cum merge ? mi-am întrebat ajutoarele, vîrîndu-mi capul în camera pe care o cercetau.

— Păi, nu prea merge, domnule căpitan — mi-a răspuns Dinu, puțin nemulțumit.

— De ce ?

— Pentru că nu putem stabili cauza incendiului. Am verificat atît posibilitatea unei scăpări de gaze, cît și pe aceea a unui scurt-circuit, dar totul este normal.

— Căutați și alte cauze ! Pentru că nu-mi prea vine să cred că focul a fost provocat de Sfîntul Duh ! l-am repezit.

L-am văzut pe János dînd din cap, apoi mi-a arătat cu mîna patul din dreapta ușii.

— Nu pot să-mi explic de unde provin urmele de sînge — mi-a spus el, după ce m-am apropiat și am privit așternutul răvășit. Vedeți ? Atît cearșaful, cît și una din fețele de pernă sînt pătate !

— E simplu ! am făcut-o eu pe atotștiutorul, de îndată ce am constatat că celelalte două paturi din încăpere au așternuturile strînse. Gazele degajate de incendiu au surprins un copil dormind în acest pat. Prin urmare, este posibil ca el să fi avut o mică hemoragie, datorită intoxicației cu oxid de carbon.

— Și a murit ? a zis Bogdan, înfiorîndu-se.

— Tot ce-am putut afla este că a fost dus la spital... — i-am răspuns, ridicînd din umeri și continuînd : Întrucît nu ne putcam permite să ne pierdem vremea cu un eve-

niment străin de cauzele pe care le anchetăm, vreau să stabilim cît de curînd posibil circumstanţele în care s-a declanşat incendiul. După care, întocmim proces-verbal de constatare, îl prezentăm serviciului de intervenţii şi revenim la ale noastre. E clar ?

După ce ambii locotenenţi mi-au răspuns afirmativ, i-am spus lui Bogdan să se ocupe în continuare de decelarea modului în care s-a declanşat focul, iar pe Janos l-am poftit să mă însoţească.

* * *

Din discuţia avută cu Olteanu, vecinul care participase la stingerea incendiului, a reieşit că, în pofida fumului din cameră, a găsit-o imediat pe fetiţa familiei Fodor.

— ...Şi cînd am văzut că este leşinată, am luat-o din pat şi am scos-o imediat la aer, în curte — a completat el.

— În ce pat se afla ?

După ce mi-a descris poziţia mobilei respective, am ştiut că, aşa cum presupusesem şi eu, se referea exact la patul în care descoperise Kálmán urmele de sînge.

— Aţi remarcat cumva dacă-i curgea fetiţei sînge din nas sau din gură ? a fost firesc să-l întreb.

— Aşa cred, pentru că avea faţa mînjită de sînge — a confirmat el.

— Aţi putea să-mi spuneţi, ce anume ardea cînd aţi intrat dumneavoastră în locuinţă ?

— Bineînţeles ! Numai garderobul era în flăcări...

* * *

Pe martorul Ioan Bakos l-am chestionat chiar în autobuzul pe care-l conducea. Mi-a spus că, în momentul în care a oprit în staţia „Arena C.F.R.", a văzut ieşind fum dintr-o clădire, ceea ce l-a determinat să alerge spre casa respectivă. După ce-a intrat în curtea imobilului, a văzut cîteva persoane care aruncau cu apă, precum şi un bărbat care striga că-i moare copilul. Apropiindu-se de el, a observat că ţinea în braţe o fetiţă leşinată

și cu fața murdară de sînge. După care, dîndu-și seama că starea ei era gravă, i-a spus persoanei care se văicărea să iasă în stradă, că el întoarce autobuzul și-i duce la spital.

— Cum se vedea că fetița era lovită la cap, de îndată ce i-am urcat în autobuz, am pornit cu toată viteza spre Clinica de neurochirurgie...

— Sînteți sigur că era lovită la cap ? l-am întrerupt contrariat.

— Dară cum altfel ? a protestat el, ofensat de neîncrederea pe care mi-o exprimasem.

— Nu cumva îi curgea sînge din nas... sau din gură ? am insistat, ignorînd siguranța cu care-mi răspunsese.

— Știți, în meseria mea de șofer, eu am văzut multe accidente de circulație... Așa că știu să deosebesc o hemoragie pe nas, de un cap spart în creștet ! Și apoi, ce, vă închipuiți că o primea la Clinica de neurochirurgie, dacă n-ar fi fost lovită la cap ?

Cum ultimul argument al martorului nu era lipsit de logică, am întors capul spre Kálmán, ceea ce mi-a permis să constat că era tot atît de intrigat ca și mine.

— Ce-a spus medicul care-a internat-o ?

— Nu știu, pentru că eu n-am mai intrat în camera de gardă... Fiindcă m-am grăbit să reintru pe traseul cursei — mi-a spus el, ridicînd din umeri.

— La ce oră ați ajuns în curtea imobilului incendiat ?

— Nu m-am uitat la ceas, dar, cum eram încadrat în itinerar, trebuie să fi fost cam opt.

— La ce oră ați început serviciul ?

— La patru și treizeci.

— Cît durează o cursă ?

— Din piața Mihai Viteazu' și pînă la capătul străzii Mașiniștilor, unde întorc, fac cam cincisprezece minute.

— De cînd lucrați pe această linie ?

— Pe 19 ?... Ah, cred că de mai bine de patru ani...

— Asta ar putea să însemne că-i cam cunoașteți din vedere pe călătorii care circulă cu dumneavoastră...

— Bineînțeles ! Cred că-i știu pe toți...

— Cu ocazia opririlor pe care le-ați făcut, ați remarcat vreo persoană străină care a urcat sau a coborît în stația „Arena C.F.R. ?“ l-am întrebat, cu gîndul la militarul de care-mi vorbise proprietăreasa familiei Fodor.

— Nu. Și să știți că dacă aș fi transportat vreo mutră necunoscută, nu se putea să n-o văd... — m-a asigurat el, arătîndu-mi o oglindă mare, retrovizoare, montată deasupra celei reglementare.

— Dar pe parcurs, în timp ce străbăteați strada Mașiniștilor ?

— Am văzut... numai figuri cunoscute... Ba ! Să nu mint ! Am văzut și un militar...

— Ce fel de militar ? m-am grăbit să-l întrerup, curios

— Un ostaș.

— Pe la ce oră l-ați văzut ?

— În jur de șase și jumătate...

— În ce loc ?

— La vreo sută de metri de stația „Arena C.F.R.“...

— Ce făcea în momentul acela ? Mergea sau stătea pe loc ?

— Stătea și se bătea cu pumnii pe umeri... — mi-a răspuns șoferul, zîmbind.

— Cum adică ?

— Adică se încălzea, fiindcă era fără manta.

— V-a mai atras și altceva atenția asupra lui ?

— Nu. Numai faptul că era fără manta și părea îmbrăcat într-o uniformă de vară...

— L-ați văzut de mai multe ori ?

— Nu. Numai atunci cînd v-am spus că se străduia să se încălzească, trăgîndu-i cu bătuta pe loc...

După ce-am coborît din autobuz, m-am adresat însoțitorului meu :

— János, cum multă lume ține pe șifoniere diverse obiecte, nu ar fi posibil ca să fi căzut ceva pe pat, de pe garderobul incendiat ? Ceva care să fi provocat rana pe care martorul afirmă că o avea fetița la cap ?

— Este exclus, domnule căpitan. În primul rînd, în pat nu se afla nici un corp străin. În al doilea rînd, cum șifonierul care a luat foc se afla la o distanță de cel puțin doi metri de pat, nu văd cum ar fi putut să ajungă un obiect oarecare pînă la fetiță ! mi-a respins el supoziția.

Deoarece n-am putut găsi nici un cusur argumentelor pe care mi le servise colegul meu, am început să mă întreb în ce mod putuse să dobîndească micuța victimă o rană craniană. Și cum n-am găsit nici un răspuns, am vrut să mă conving că rana respectivă existase în realitate, nu în imaginația șoferului. În consecință, apreciind că trebuie să ies din această dilemă, i-am făcut semn lui János să mă urmeze.

*

* *

Ajungînd la spital, m-am grăbit să-l caut pe medicul Andrei Felecan și să-l întreb de noua lui pacientă.

— E într-o stare critică... — mi-a spus el, cu amărăciune, pentru ca, imediat, să se revolte : Dar, în definitiv, ce dracu faci, căpitane, de nu pui mîna pe derbedeu ?

— Crezi că-i aceeași mînă ? l-am întrebat, neîncrezător.

— Bineînțeles ! Din moment ce a lovit din nou cu ciocanul ?

— Dar doctore, de data asta agresorul a acționat în cu totul alt mod decît în cazurile anterioare și nu este obligatoriu ca asemănarea armelor folosite să indice un autor unic ! De aceea vreau să-mi spui dacă ești cu adevărat convins că avem de-a face cu același ciocan !

— Îmi ceri prea mult ! mi-a replicat, făcînd un gest de enervare. Un ciocan e un ciocan !... De unde să știu eu dacă s-ar fi folosit același ciocan ? În orice caz, în ceea ce mă privește, eu fac mai mult de cît este omenește posibil, pentru a salva viața pacienților mei ! Și ar fi bine dacă ți-ai face și dumneata datoria ! mi-a zis, iritat de-a binelea.

— Și eu fac tot ce-i posibil ca să-l descopăr pe criminal ! Din păcate, nu-i chiar atît de ușor... — mi-am mărturisit cu neputință. Tatăl fetiței se mai află în spital ?

— Da. Este împreună cu soția lui. Îi găsiți pe culoarul din fața rezervelor... — a adăugat el, rece, întorcîndu-mi nemulțumit spatele.

* *

Cei doi părinți, oameni în jur de cincizeci de ani, stăteau pe o bancă. El privea în gol spre peretele opus, iar ea hohotea cu fața ascunsă într-o batistă.

Apropiindu-mă de ei și prezentîndu-mă, am început să-i chestionez. Astfel am aflat că mama, muncitoare la „Clujana", a plecat la serviciu pe la ora cinci și zece, iar tatăl, magazioner la uzina „Unirea", avînd zi liberă, a ieșit pe la șase să facă unele treburi prin piață. Înspre ora opt, cînd a revenit acasă, a văzut dezastrul produs și a fugit cu autobuzul la spital

Nu erau în conflict cu nimeni și nu aveau bani în casă. De asemenea, nu aveau nici o rudă sau cunoștință care să-și facă în prezent stagiul militar. La întrebarea dacă-și pot explica cauzele incendierii locuinței lor, mi-au răspuns negativ. Același răspuns mi l-au dat și cînd am vrut să aflu dacă le cunosc pe celelalte victime.

Apoi, pornind de la afirmația doctorului Felecan, care susținea că agresiunea fusese comisă de același autor, ca și în cazurile anterioare, m-am adresat tatălui fetiței:

— Cînd ați venit acasă, cum era Virginica îmbrăcată ?

— Era înfășurată în haina vecinului meu domnu' Oltean...

— Și mai avea ceva pe dedesubt sau era goală ?

— Cum să fie goală ? s-a încruntat el. Era îmbrăcată cu tot ce trebuia, iar pe deasupra avea paltonașul...

Înainte de a mă retrage, m-am interesat de locul în care lucrează fiul lor.

* *

— La ce oră ai plecat astăzi de acasă ? l-am întrebat pe Virgil Fodor, un tînăr de vreo optsprezece ani, după ce l-am informat de agresiunea suferită de sora lui.

— Ca de obicei, la șapte fără un sfert, după ce-am sculat-o pe Virginica și i-am spus să se pregătească pentru școală...

— Cînd ai ieşit din casă, uşa a rămas descuiată ?

— Da. Deoarece Virginica este cea care încuie uşa, pentru că e ultima care pleacă. Iar cheia se pune pe un dulap cu alimente, care se află în vestibul, la intrarea...

— Cînd ai ieşit din casă, unde era cheia ?

— Ca întotdeauna, era băgată în broască, pe dinăuntru...

— Eşti sigur ?

— Bineînţeles ! Chiar îmi amintesc că, în momentul în care am deschis uşa şi am vrut să ies, mi s-a agăţat mîneca hainei de cheie care a căzut pe duşumea... Drept care, m-am aplecat după ea şi am vîrît-o la loc, în broască...

— Cînd ai ieşit în stradă, poarta era descuiată ?

— Nu, era încuiată. Pentru că există regula ca cel care pleacă, să încuie poarta după el...

— Şi atunci, cum se face că astăzi ai uitat-o descuiată ? l-am luat cu la sigur.

— Dar nu este adevărat ! Eu, cînd am ieşit din curte, am încuiat poarta ca în fiecare zi — a protestat el, convins.

— Şi cheia de la poartă unde se ascunde ?

— Nu se ascunde nicăieri. Cel care încuie o ia cu el, pentru că fiecare dintre noi are o cheie a lui...

— Ai văzut pe cineva în apropierea casei voastre, după ce-ai ieşit în stradă ?

— Nu... Adică, ba da ! şi-a reamintit el. Erau vreo două sau trei persoane care aşteptau în staţia de autobuz...

— Printre ele era şi un militar ?

— Nu... Adică nu cred să fi văzut pe cineva în uniformă...

— După ce-ai plecat, în casa voastră s-a produs un incendiu... Ai vreo idee despre modul în care s-ar fi putut declanşa ?

— Nu, nu-mi dau seama... Mai ales că azi dimineaţă gazele de la sobă erau închise...

— Cîte ţigări fumezi pe zi ? l-am luat eu cu uşurelul.

— Eu nu fumez deloc — a protestat el, jignit de învinuirea pe care i-o adusesem. Dealtfel, la noi în casă nu fumează nimeni !

— După ce-ai plecat, ar fi fost posibil ca sora ta să se fi jucat cu chibriturile ?

— Nu... E imposibil... Pentru că Virginica știe că n-are voie să se joace cu focul...

Mai înainte de a încheia discuția, i-am pus întrebările, care în ultima lună căpătaseră un caracter stereotip. Dar, la fel ca și părinții lui, tot stereotip mi-a răspuns că nu cunoștea familiile celorlalte victime și că n-avea nici un habar despre persoana care i-ar fi putut ataca sora...

— Cum în preajma casei voastre a fost văzut un militar, aș vrea să-mi spui dacă ai vreo idee cine ar putea fi acesta ? l-am mai întrebat, în timp ce-i întindeam mîna.

M-a asigurat că nici nu cunoaște și că nici nu-și amintește să fi văzut vreun soldat...

* * *

— Ce-i cu militarul de care vă tot interesați ? m-a întrebat János, în drum spre locuința incendiată.

I-am satisfăcut curiozitatea, vorbindu-i despre ostașul pe care-l zărise proprietăreasa imobilului ieșind din curte val-vîrtej.

— Chiar dacă trecem peste faptul că tînărul de adineauri susține cu tărie că a încuiat poarta cînd a plecat la serviciu, și tot mai rămîn cîteva elemente care ne indică că avem de-a face cu un personaj foarte straniu — am continuat, mărturisindu-mi cu glas tare gîndurile : Mai întîi, de unde pînă unde uniforma pe care o purta ? Ținută de vară și-o căpelă de pe vremea lui tata Noe ! Apoi, ce-a căutat în curtea imobilului ?

— Poate că, trecînd pe stradă, a văzut fumul care ieșea și a intrat să vadă ce s-a-ntîmplat... — mi-a sugerat Kálmán.

— Perfect ! Și atunci cînd s-a convins că este vorba de un incendiu, de ce n-a dat alarma ?

— Poate că era în întîrziere și s-a grăbit să se înapoieze la unitatea militară de care aparținea... — s-a străduit el să încropească o explicație.

— Cu atît mai mult ! Dacă toţi erau în întîrziere, de ce a mai intrat să vadă ce se întîmplă ? i-am întors-o, în timp ce deschideam poarta imobilului în care locuia familia Fodor.

Mai înainte de a pătrunde în locuinţă, am început să examinez împreună cu János uşa de la intrare. Armătura din tablă a tocului era smulsă din holzşuruburi, iar broasca avea zăvorul scos, în poziţia încuiat. Ne-am uitat cu atenţie pe jos, atît înăuntru cît şi afară, dar n-a fost chip să găsim cheia.

— Cum a izbucnit incendiul ? l-am întrebat pe Bogdan, intrînd în camera unde-l lăsasem să continue cercetarea criminalistică.

— În primul rînd focul s-a declanşat dintr-un punct foarte ciudat... Vă rog să vă uitaţi şi dumneavoastră — m-a invitat el, întorcîndu-se pentru a-mi arăta garderobul.

I-am făcut pe plac, apropiindu-mă de mobila indicată. Din garderob, a cărui jumătate superioară era complet calcinată, nu mai rămăseseră în picioare decît pereţii verticali. Toate poliţele erau prăbuşite la bază, într-un amestec de rufe arse şi scrum mustind de apă.

— Ce ţi se pare ciudat ? m-am interesat, străduindu-mă să înţeleg ce nu-i convenea.

— Faptul că, deşi mi-am repetat măsurătorile de cîteva ori, concluzia mea a rămas aceeaşi : incendiul nu putea izbucni decît din interiorul garderobului...

— Şi ? l-am întrerupt, fără să-mi ascund curiozitatea

— În această situaţie, rezultă numai o singură explicaţie asupra modului în care s-a declanşat focul. Anume că, unul din membrii familiei, deosebit de distrat, şi-a uitat ţigara aprinsă printre rufe... — m-a anunţat el, făcînd un gest de dispreţ la adresa presupusului vinovat.

— Trebuie să fie altceva ! În această casă nu se fumă ! i-am atras atenţia.

— Atunci mai există o explicaţie, chiar mai plauzibilă ! a continuat el, convins. Cum aici a existat un copil.. poate că s-a jucat cu chibriturile chiar în interiorul garderobului...

— Admiţînd că ai avea dreptate, copilul n-ar fi fost găsit în pat, ci afară, urlînd speriat de propria lui ispravă

Așa că să te gîndești la altceva, mai convingător ! i-am replicat, pe cînd îmi spuneam că, în definitiv, nu trebuia să caut un incendiator, ci un agresor !

Fără să pară demontat de remarca mea, mi s-a adresat cu o stăpînire de scamator gata să-mi demonstreze că, la nevoie, este oricînd capabil să scoată o turmă de elefanți din jobenul său :

— Ținînd seama că focul s-a pornit din interior, mai rezultă și posibilitatea ca el să fi fost pus cu intenție într-un loc ascuns... Cu dorința expresă de a întîrzia propagarea incendiului... În consecință, cred că ar fi bine să verificăm dacă locatarii acestei case n-au contractat de curînd o asigurare contra focului...

— Mă Dinule ! Tu ești om serios ? ! Cum poți să spui o astfel de enormitate ? a izbucnit János, cu nervozitate. De unde pînă unde îți poți imagina că locatarii s-au apucat să-și dea foc la propria lor casă, lăsînd și un copil înăuntru ?

— Stați o clipă ! Ceva-ceva tot este adevărat în afirmația lui Bogdan... — am intervenit eu în disputa lor. Ideea că incendiul a fost provocat cu premeditare nu este absurdă ! Chiar deloc ! am zis, continuînd să raționez. În definitiv, dacă în această casă s-a comis o fărădelege, de ce n-am admite că s-a comis și o a doua ? Cu scopul firesc de a o ascunde pe prima, prin distrugerea urmelor ?

— Despre ce fărădelegi vorbiți, domnule căpitan ? m-a întrebat Dinu Bogdan, surprins, de îndată ce eu mi-am concretizat ipoteza.

Realizînd că omisesem să-l pun la curent cu rezultatul investigației pe care-o făcusem singur și apoi cu János, am început să-i relatez ce aflasem între timp.

— Păi, dacă și fetița care a fost scoasă de aici era lovită tot cu ciocanul, înseamnă că iar avem de-a face cu o ispravă a individului cu servietă neagră — a conchis Dinu, cînd i-am redat discuția avută cu doctorul Felecan.

— Posibil, dar nu obligatoriu, pentru că s-au mai întîlnit situații în care un infractor ocazional și-a însușit modul de operare al unui agresor, care, reușind să-și păstreze anonimatul, continua să creeze vîlvă în jurul lui. Evident, cu scopul de a atribui și fărădelegea comisă de el tot agresorului căutat. În concluzie, a devenit cert că

incendiul pe care l-am considerat inițial ca fiind o neglijență a locatarilor reprezintă, în realitate, consecința unui act criminal mult mai grav ! Și chiar dacă autorul agresiunii comise aici este străin de cel deja căutat, tot nouă ne revine sarcina să-l descoperim și pe acesta ! Prin urmare, cum din cercetarea cîmpului infracțional nu putem scoate nimic, vreau să ne apucăm imediat de chestionarea cetățenilor care locuiesc pe această stradă — i-am anunțat, în timp ce-mi aruncam o privire circulară prin încăpere, fără a putea remarca nici o urmă de scotocire.

După ce-am ajuns afară și ne-am împărțit sectoarele, le-am atras atenția că vor trebui să se intereseze în egală măsură, atît de misteriosul militar, cît și de „omul nostru cu servieta neagră".

* * *

De trei zile vizităm sistematic casele de pe strada Mașiniștilor. Intrînd în locuința care venea la rînd, am fost întîmpinați de o bunicuță de vreo șaptezeci de ani.

Cînd i-am spus pentru ce-o căutam, s-a grăbit să mă asigure că nu știe nimic despre tentativa de omor comisă asupra Virginiei Fodor.

— Și atunci de unde știți că a încercat s-o ucidă cineva ? am și întrebat-o, iritat de graba cu care-și afirmase ignoranța.

— De la vecinii mei... care numai despre asta vorbesc... — mi-a replicat ea, cu naturalețe.

— Mă rog... — am admis, resemnat. Aș dori, totuși, să vă mai întreb ceva. Ați zărit cumva, prin apropiere, un bărbat înalt, șaten, cu favoriți mari și care umbla cu o servietă neagră sub braț ?

— Nu... Nu-mi amintesc...

— Dar un militar ?

— Un soldat ? m-a întrebat ea și, văzîndu-mă confirmînd, a adăugat : Am văzut !

— Cînd ?

— Nu mai știu... Dar, dacă mă gîndesc mai bine, cred că s-a-ntîmplat cu o zi sau două mai înainte de a afla despre cele petrecute la familia Fodor.

— Unde anume l-aţi văzut ? am întrebat-o, cu un interes sporit.

— În faţa casei mele... — a zis, apropiindu-se de fereastră şi dînd perdeaua la o parte, pentru a-mi arăta un punct în partea dreaptă a porţii. A stat acolo cel puţin o oră... Ştiu că l-am zărit dimineaţa, cînd am deschis fereastra ca să aerisesc... şi tot acolo era şi cînd am venit s-o-nchid, fiindcă se făcuse frig în casă...

— L-aţi mai revăzut ulterior ?

— Nu sînt foarte sigură... dar cred că l-am mai zărit o dată...

— În ce împrejurare ?

— Păi tot aşa, din casă... Într-o dimineaţă, cînd m-am dus să deschid fereastra, am auzit un tropot de picioare şi, o clipă mai tîrziu, l-am văzut coborînd în fugă strada...

— Vă amintiţi cînd a fost asta ?

— Cred că era în ziua cînd a izbucnit focul la vecini...

— Cam cît putea fi ceasul ?

— Tocmai începuse să dea la radio buletinul de ştiri... Trebuie să fi fost cam şapte, şapte şi cîteva minute...

— Am să vă rog să mi-l descrieţi — i-am cerut, plin de optimism.

— Da' cum să-l descriu cînd nu l-am văzut ?

— Cum nu l-aţi văzut cînd spuneţi c-a stat aproape o oră în faţa porţii dumneavoastră ? am consultat-o, străduindu-mă să-mi păstrez calmul.

— Ba l-am văzut, dar cum el privea strada, nu i-am văzut decît spatele. Iar gardul meu fiind înalt, eu, de fapt, nu i-am zărit decît umerii şi boneta. Aşa că, de unde să ştiu cum arăta ?

— Cum era boneta ? m-am grăbit să mă agăţ de acest mod sui-generis de identificare.

— La fel ca toate bonetele ! mi-a replicat, cu indiferenţă.

* * *

Ajuns în stradă, mi-am aruncat o privire spre gardul gospodăriei şi mi-am dat seama că, datorită înălţimii pe care o avea, martora nu putuse, într-adevăr, să vadă mai

mult decît un cap și niște umeri. Apoi, uitîndu-mă în susul străzii Mașiniștilor, am zărit casa familiei Fodor. Deci, puteam să admit că „soldățelul" meu își pregătise agresiunea printr-o supraveghere prealabilă a locuinței victimei. Am ajuns astfel la concluzia că insolita lui prezență prin împrejurimea cîmpului infracțional a căpătat un contur destul de precis pentru a-mi dori să-i pun cît mai curînd posibil niște întrebări. Cînd am vrut să mă îndrept spre locuința alăturată, m-am răzgîndit, deoarece, chiar în acea clipă mi-am spus că, dacă suspectul a stat aproape o oră cu spatele spre casa martorei de unde tocmai plecasem, cam tot atîta timp ar fi trebuit să fi stat și cu fața la vila de peste drum. Și, deși clădirea de vizavi făcea parte din cvartalul repartizat lui János, n-am putut rezista tentației de a traversa strada.

Am sunat la ușă și mi-a deschis o femeie, cam între două vîrste, căreia m-am grăbit să-i pun întrebarea ce urmărea să-mi verifice raționamentul.

— Îmi pare rău, dar în ziua aceea eu am fost plecată la niște rude și m-am înapoiat după trei după-amiaza acasă — mi-a spus ea, cu regret.

Deși regretul meu era și mai mare, m-am consolat cu ideea că verificarea supoziției mele nu-mi luase decît cîteva minute.

— Da', ia stați un moment ! a zis ea, în timp ce mă conducea spre ieșire. Parcă mi-a vorbit cineva de un soldat... de curînd... — a continuat ea gînditoare, ducîndu-și o palmă la falcă, de parcă ar fi apucat-o, brusc, durerea de măsele... A, da !... Fetița mea m-a întrebat ceva în legătură cu uniforma soldaților, dar eu i-am răspuns că în probleme de armată trebuie să i se adreseze lui taică-su, pentru că specialitatea mea se referă numai la cratițe... — a zis ea, surîzînd amuzată de gluma făcută.

— Și cînd a avut loc această discuție ?

— Chiar în ziua în care am lipsit de acasă.

— Cum aș putea sta de vorbă cu fiica dumneavoastră ? am vrut să aflu, în timp ce mă întrebam dacă interesul manifestat de progenitura ei nu se datora cumva intenției de a dezlega vreun joc de cuvinte încrucișate cu temă militară.

— Chiar și acum ! Este bolnavă... Are oreion și... a rămas acasă — mi-a explicat, întorcîndu-se și strigînd fără adresă precisă : Ana-Maria ! Ana-Maria !

A urmat un zgomot de pași precipitați și în hol și-a făcut apariția o fetișcană de vreo șaisprezece ani, cu ochii albaștri și părul lung și blond.

— Ana-Maria, domnul este de la poliție și dorește să te întrebe ceva — ne-a făcut introducerea interlocutoarea mea.

— Mama dumitale mi-a spus că, acum cîteva zile, ai întrebat-o ceva în legătură cu uniforma militarilor. De unde ți-a venit această curiozitate ?

— Uitîndu-mă pe fereastră, am văzut, pe celălalt trotuar, un ostaș care tremura de frig... Mi s-a făcut milă de el și am vrut să știu de ce nu primesc uniforme mai groase iarna...

— În ce zi l-ai văzut ?

— ...Da... Cu o zi înainte de a afla de Virginica...

— O cunoști pe Virginia Fodor ?

— Da, dar mai mult din vedere...

— Pe la ce oră l-ai văzut pe soldat ?

— Dimineața... pe la șapte și jumătate... Dar l-am mai văzut și mai tîrziu, o dată pe la zece și încă o dată pe la unsprezece...

— Ulterior l-ai mai zărit ?

— Nu.

— Ai putea să-mi spui cum arăta ?

— Sigur ! Era un bărbat bine făcut... cu părul blond, dar mai lung decît îl au alți soldați... Avea niște trăsături regulate și cred că-și făcea stagiul mai tîrziu ca de obicei...

— De ce ?

— Fiindcă soldații pe care i-am văzut pînă acum erau tare tineri, ca niște copii... iar acesta era mult mai în vîrstă... Eu cred că avea vreo douăzeci și cinci de ani...

— Cum era uniforma lui ? am întrebat-o cu speranța că, stabilindu-i specialitatea militară, aș putea face un prim pas către restrîngerea ariei în care trebuia să-l caut pe suspect.

— Ca la toți soldații, verzuie...

— Epoleții aveau niște semne sau o culoare anume ?
— Nu știu... pentru că nici nu m-am uitat la ei...
— Dar boneta de pe cap ?
— Eu știu ?... Cred că era la fel cu toate celelalte...
— N-avea cumva un cozoroc ?
— Cred că da... Dar nu sînt prea sigură...
— Avea cizme sau bocanci ?
— Aș spune că... mai degrabă bocanci... Pentru că, dacă ar fi fost încălțat cu cizme, sînt sigură că le-aș fi remarcat...

În ciuda strădaniilor depuse, n-am reușit să mai obțin și alte semnalmente ale suspectului. Cînd am dat să plec, am întrebat-o dacă l-ar putea recunoaște în cazul în care l-ar revedea. M-a asigurat cu toată convingerea că, avînd o memorie vizuală bună, mi l-ar indica și peste zece ani... Deși optimismul meu era puternic asezonat cu pesimism, am ieșit din casă cu speranța că voi reuși să pun mîna pe infractor, mai înainte de a depăși răgazul acordat de tînăra mea martoră.

* * *

După alte două zile de peregrinări, timp în care s-a discutat cu toți cetățenii care locuiau pe strada Mașiniștilor, mi-am adunat colaboratorii și ne-am împărtășit rezultatul cercetărilor întreprinse.

Singura calitate a bilanțului a constat numai în scurtimea lui, datorată sărăciei ce-l caracteriza.

Tot ce-am aflat se limita la declarația unui vecin care susținea că, trecînd prin fața locuinței familiei Fodor, ar fi zărit un bărbat în casă, prin fereastra de la subsol. Era șapte fără cinci minute și necunoscutul umbla în garderob, motiv pentru care i-a văzut numai spatele. Spunîndu-și că trebuie să fie băiatul lui Fodor, și-a continuat liniștit drumul spre serviciu. Și abia ulterior, cînd a aflat de cele petrecute în locuința vecinului său, a realizat că bărbatul pe care-l zărise părea cu mult mai voinic decît Virgil Fodor. La insistențele lui Bogdan, care s-a ocupat de acest martor, și-a mai amintit că individul părea să fi fost îmbrăcat cu o uniformă militară.

— Din tot ce-am putut stabili, rezultă că straniul militar AR PUTEA FI UNA ŞI ACEEAŞI PERSOANĂ CU AGRESORUL ! La şase şi jumătate este văzut pe stradă şi la şapte fără cinci se găseşte în casa victimei. La ora şapte, proprietăreasa imobilului îl zăreşte ieşind din curtea ei ! Iar cu o zi mai înainte este văzut pe stradă, studiind terenul ! În consecinţă, totul pledează pentru posibilitatea ca el să fie infractorul căutat ! am conchis eu.

— Mda... Vinovăţia lui este destul de evidentă... Dar cum să-l depistăm, dacă nu ştim nici măcar arma la care serveşte ? a zis Kálmán, descurajat.

— Nu văd decît o singură cale. Deloc simplă, dar cred că este unica... Deci, şi cea mai bună... — am zis eu. Să luăm pe rînd toate unităţile militare din regiune şi să cerem o situaţie a ostaşilor învoiţi în ziua care ne interesează. După care, să verificăm ce-au făcut aceştia în momentul critic...

— Şi dacă militarul nostru a venit în permisie din altă regiune ? m-a întrebat Dinu, oftînd.

— Atunci am dat de dracu' ! Dar, să sperăm că nu ajungem aici — l-am încurajat cu convingere, deşi un pic de îmbărbătare mi-ar fi prins bine şi mie.

— În orice caz, ne aflăm într-o situaţie grozavă — a zis János, făcînd o mutră de copil pus să înghită ulei de ricin. Nu ne era destul că aveam de-a face cu un infractor fantomă... Trebuia să mai apară unul... La fel de fantomatic...

— Oare n-o fi unul şi acelaşi individ ?... mi-am mărturisit eu gîndurile.

— Dacă vă referiţi la modul de operare... există unele asemănări... — s-a grăbit Kálmán să mă susţină, după care a continuat şovăielnic : Numai că... nu cred că sînt specifice... Dealtfel, chiar dumneavoastră aţi spus că loviturile aplicate cu ciocanul lasă aceleaşi urme, indiferent de mîna care l-a mînuit. Aşa cum nu mi se pare caracteristic nici faptul că agresiunile s-au făcut cu ciocanul... Din moment ce o astfel de sculă, nu numai că este o armă redutabilă, dar se găseşte şi la îndemîna oricui... Ba mai mult, beneficiază şi de marea calitate de a fi purtat fără a fi văzut... Spre deosebire de topor...

— Nu mă refer la arma crimei ! l-am întrerupt. Nici chiar la faptul că, după comiterea agresiunii, autorul încuie uşile şi ia cheile cu el. Pentru că foarte mulţi infractori procedează aşa, pentru a întîrzia descoperirea fărădelegii comise...

— Vreţi să spuneţi că asemănarea rezultă din însuşi faptul că toate victimele lui au fost ori femei, ori copile ? a intervenit Dinu.

— De îndată ce agresiunile sînt determinate de scopul urmărit de infractor, această coincidenţă nu mi se pare a fi în mod obligatoriu caracteristică ! Ceea ce îmi reţine mie atenţia este operativitatea pe care a dovedit-o criminalul în ultimele trei cazuri. Nu a zăbovit mai mult de zece minute în nici o locuinţă ! Şi o astfel de precizie, am impresia că este suficient de specifică pentru a indica acelaşi individ.

— E imposibil ! m-a avertizat Bogdan. Deosebit de faptul că primul agresor a fost îmbrăcat întotdeauna cu un fîş bleumarin şi căra după el o servietă neagră, era mult mai vîrstnic decît ostaşul. Ca să nu mai spun că primul era şaten, iar cel de-al doilea blond. Dealtfel, chiar şi acţiunea de incendiere din ultimul caz poate demonstra un mod de operare diferit de cele anterioare... şi-a încheiat el argumentarea, desfăcîndu-şi braţele într-un gest similar cu cel atribuit lui Euclid cînd a spus „quod erat demonstrandum".

Apreciind că nici argumentele lui nu erau fără acoperire, am abandonat supoziţiile şi le-am spus că a doua zi ne vom ocupa, în exclusivitate, de stabilirea situaţiei militarilor învoiţi în ziua agresiunii.

— Aţi vorbit cu fetiţa ? m-a întrebat János, ridicîndu-se de pe scaun.

— Trec pe la spital de două ori pe zi... Dar, degeaba... Continuă să se zbată între viaţă şi moarte... — i-am răspuns, cu regret.

...S-A DECIS SĂ CONCUREZE ŞI UN PITIC !

Plecînd de la o unitate militară, unde verificasem lista ostaşilor învoiţi în ziua comiterii agresiunii împotriva micuţei Virginia Fodor, tocmai ne îndreptam spre alta, cu plăpînda speranţă că vom reuşi să-l dibuim pe soldăţelul căutat. Şi cum distanţa ce o aveam de parcurs părea fără sfîrşit, priveam străzile care alunecau prin faţa parbrizului, ascultînd apatic evenimentele transmise prin radio-staţie pentru uzul echipajelor poliţiei. Datorită monotoniei şi aerului supraîncălzit din maşină cred că începusem să aţipesc cînd, brusc, am auzit o comunicare ce m-a trezit complet din somnolenţă...

— E departe piaţa 1848 ? l-am întrebat pe şofer.

— Nu... La numai cîteva minute de aici... — mi s-a răspuns.

— Mergem acolo ! m-am decis şi am continuat spre Bogdan : Anunţă dispeceratul că ne deplasăm noi la faţa locului.

În timp ce maşina făcea un viraj scurt pe două roţi, mi-am privit ceasul : opt fără două minute.

Piaţa 1848 era formată din mai multe prăvălii cu aspect modest, amplasate în punctul de întretăiere a şase străzi.

Unitatea de desfacere a pîinii, în faţa căreia am descins, era mărginită de o măcelărie şi, în cealaltă parte, de o străduţă.

M-am strecurat printre curioşii adunaţi în faţa uşii şi am intrat în prăvălie. Retina mi-a înregistrat o tejghea, pe care tronau un cîntar şi două pîini mari, ardeleneşti,

iar în spatele acesteia, un stelaj cu rafturi din lemn, acoperit cu o pînză albă.

Cînd am trecut pragul, am dat cu ochii de un subofiţer de poliţie şi de o femeie între două vîrste, scundă şi slăbuţă, îmbrăcată cu un halat.

— Ce s-a întîmplat ? m-am interesat, în timp ce mă întrebam dacă nu greşisem adresa.

— ...A fost atacată de un individ necunoscut — mi-a răspuns subofiţerul, punîndu-şi mîinile pe umerii femeii şi întorcînd-o uşor cu spatele spre mine.

Manevra lui mi-a permis să văd că ceafa şi gulerul halatului ei erau năclăite de sînge.

— Unde v-a lovit ? am întrebat-o pe vînzătoare, apropiindu-mă de ea.

— Aici... — mi-a zis ea, arătîndu-mi cu degetul o plagă la baza craniului, aproape de ceafă.

— Cum vă simţiţi ? Puteţi să-mi povestiţi cum a fost, sau credeţi că ar trebui să vă trimit întîi la spital ?

— Mă cam doare... Dar... nu prea rău...

Cum şi eu apreciasem că rana era superficială, am rugat-o să-mi spună cine o lovise.

— ...Nu-l cunosc...

— Dar pentru ce v-a lovit ?

— ...Nu ştiu...

— Bine, povestiţi-mi atunci cum aţi fost atacată...

— Eu făceam socoteala încasărilor... că mai era puţin şi trebuia să închid... — a început ea să spună, arătîndu-mi un scaun îndărătul tejghelei... La un moment dat a intrat cineva în unitate şi m-a întrebat dacă am drojdie de bere... Eu tocmai stabileam stocul de pîine... Am ridicat pentru o clipă capul şi i-am răspuns că nu ţinem aşa ceva, dar să încerce la Alimentara de pe colţ... Ooof ! Apoi mi-am reluat socotelile... De fapt am vrut să le reiau, dar am simţit o lovitură puternică în cap... Şi tot ce-mi amintesc este că am sărit de pe scaun, m-am îndepărtat de tejghea şi am început să strig... să chem pe cineva să m-ajute... Atunci el a fugit imediat afară... Cînd am ajuns eu la uşă, l-am văzut pe domnul Csifo Zoltan, care este responsabil la măcelăria de alături... Alerga spre mine şi i-am spus ce s-a-ntîmplat... După aia s-au mai adunat şi alţii... şi au început să fugă după criminal... Au

luat-o spre strada Olăneşti.. Apoi, cînd s-a întors domnul Csifo, mi-a spus că i-a scăpat, că n-au putut să-l ajungă...

— Pentru ce credeţi că v-a atacat ? Ca să vă ia banii ? am întrebat-o, arătînd spre sertarul deschis al tejghelei, pe fundul căruia se aflau cîteva teancuri de bancnote aşezate în ordinea valorii lor.

— Bineînţeles ! Altfel pentru ce ?

— Înainte de a aşeza banii în sertar, i-aţi ţinut pe tejghea ?

— Nu... Nu i-am scos afară... Mi-am făcut monetarul în sertar...

— Asta înseamnă că n-a putut să vadă banii, decît după ce s-a apropiat de dumneavoastră — am apreciat eu. Şi dacă i-a zărit abia după ce-a intrat înăuntru, poate că nu v-a atacat pentru bani...

— Da' pentru ce altceva ?

— Din clipa în care v-a lovit şi dumneavoastră v-aţi ridicat de pe scaun pentru a striga după ajutor, a făcut vreo încercare de a se apropia de sertarul cu bani ? m-am interesat, fără a-i răspunde la întrebare.

— Nu... Doar v-am spus că a fugit imediat afară...

— În acest caz poate c-a urmărit alt scop...

— Ce scop ? Că doar eu mă înţeleg bine cu toată lumea — a protestat ea, contrariată.

— Cam asta aş vrea să ştiu şi eu... — am recunoscut. Sînteţi căsătorită ?

— Nu. Văduvă. Soţul meu a lucrat la C.F.R. şi a murit într-un accident, acum vreun an şi jumătate.

— Sînteţi sigură că nu l-aţi mai văzut niciodată pe individul care v-a atacat ?

— Sînt chiar foarte sigură ! mi-a replicat ea, supărată de insistenţa mea.

— Vă cred — am zis eu, cu o convingere care-mi lipsea, apreciind că n-are nici un rost s-o irit. Cum arăta persoana care v-a atacat ?

— ...Io ştiu ?... Cam douăzeci şi cinci de ani... slab şi scund...

— Cît de scund ?

— ...Io ştiu ? Cam un metru şi jumătate...

— Vă rog să-mi descrieţi figura lui — i-am cerut, „fericit" că, la competiţia celor care se străduiesc să

spargă cît mai multe capete de aîe semenilor lor, S-A DECIS SĂ CONCUREZE ȘI UN PITIC !

— Nu l-am privit decît o clipă, atunci cînd m-a întrebat dacă am drojdie... — mi-a răspuns ea, dînd din umeri.

— Dar cînd v-ați ridicat de pe scaun, după ce v-a lovit, n-ați avut posibilitatea să-l vedeți mai bine ? am întrebat-o, mustrător.

— În acel moment nu i-am văzut decît spatele, pentru că în timp ce eu săream de pe scaun și fugeam spre fundul prăvăliei, el a și zbughit-o pe ușă — m-a informat ea.

— Cu ce v-a lovit ?

— N-am văzut... că eu eram cu ochii la socotelile mele... Da' cred că m-a pălit cu ciocanul pe care-l ținea în mînă cînd a fugit...

— Vă amintiți dacă a pus mîinile pe ceva ? am vrut să știu, cu speranța că aș putea localiza amprentele infractorului.

— Pă ce să-și pună mîinile ? Că numa' ce-a intrat, m-a pălit, și-a și fugit...

— Cînd a intrat în prăvălie, ușa era închisă ? a întrebat-o Bogdan, urmărind aceeași idee ca mine.

— Da. El a deschis-o și tot el a închis-o în spatele lui, mai înainte de a se apropia de mine pentru a mă întreba de drojdie... Știu sigur asta, pentru că, atunci cînd a fugit, l-am văzut cum a deschis ușa...

Deși eram convins că amprentele pe care le lăsase agresorul pe clanța ușii erau deja șterse de mîinile celor care intraseră ulterior, nu l-am descurajat pe Dinu cînd l-am văzut cît de grăbit își deschide trusa criminalistică.

— Vă doare ? am întrebat-o pe victimă, remarcînd că-și pipăie cu degetele rana de la cap.

— Da... A început să mă doară cam tare acum... — a scîncit ea.

— O duci imediat la spital cu mașina noastră ! i-am cerut lui János.

— Și cu banii din vînzare, ce se întîmplă ? s-a opus ea.

— Nu se întîmplă nimic ! Rămîn aici, iar cînd vă înapoiați de la spital, îi veți lua în primire — am liniștit-o eu.

Şovăind, mi-a urmat îndemnul, îmbrăcînd un palton peste halat şi ieşind cu locotenentul Kálmán.

— Mă duc să discut cu martorii — l-am anunţat pe Bogdan, pe cînd îi făceam semn subofiţerului să mă urmeze.

După ce-am ieşit, i-am spus că, în timp ce eu am să intru în prăvălia alăturată, el ar face bine să dea o raită pe la celelalte unităţi comerciale din piaţă, pentru a mai depista şi alte eventuale persoane care l-au văzut pe agresor.

Măcelarul era un bărbat gras şi mare cît o uşă. Cînd am intrat, l-am găsit răzuind butucul de spart carne, deşi era evident că nu mai fusese de multă vreme utilizat în scopul pentru care se afla acolo.

Profitînd de faptul că mă privea intrigat, i-am spus cam ce-aş dori să aflu de la el. Abandonîndu-şi răzuitoarea, s-a apropiat de mine, şi-a şters mîinile şi mi-a spus :

— Da' să ştiţi că io nu ştiu prea multe...

— Nu vă cer să-mi spuneţi decît ceea ce ştiţi. Pentru început, povestiţi-mi ce făceaţi în momentul în care a fost atacată vînzătoarea de la pîine.

— Păi... tocmai mă pregăteam să întrerup frigiderul... Că, dacă tot n-are marfă... de ce să mai consum corent pă degeaba ?... Da' nici n-am apucat să-nvîrt dă boton, c-am auzit o femeie că striga : „Săriţi ! Ucigaşu' ! Ucigaşu' ! Săriiiţi !". Atunci am lăsat botonu', ş-am ieşit în stradă ca să văz că ce-i... Ş-am dat cu ochii dă madam Barbu, care tot striga ca să punem mîna pă unu' care fugea pă stradă... pă Olăneşti, înspre calea ferată... Atunci, io m-am luat după iel, da' n-am putut s-alerg dăcît pîn' la primu' colţ, pen' că cetăţeanu' a cotit-o pă strada Răsăritului... Io aş mai fi fugit după iel, da' nu mai puteam, fiincă-s beteag la inimă... — mi-a explicat el, cu regret, ducîndu-şi mîna dreaptă spre partea stîngă a pieptului. Da' ştiu că odat' cu mine l-a mai alergat cineva, care l-a urmărit mai departe, fiin-că iera mai tînăr ca mine...

— Îl cunoaşteţi ?

— Cum îl cheamă, nu ştiu, da' ştiu că-i un client d-al mieu şi locuieşte acolo... — a zis, apropiindu-se de fe-

reastră și indicîndu-mi un imobil de peste drum. Da' dacă-mi aduc bine aminte, io cred că-l cheamă... sau numa-i zice... Moldovan...

— Bine. Acum am să vă rog să mi-l descrieți pe individul după care ați alergat...

— Dară cum să vi-l dăscriu, cînd io numa' dă la spate l-am văzut...

— Cum era îmbrăcat ?

— Pă cap n-avea nimic și se purta cu ceva palton...

— Ce culoare avea părul ?

— Parcă ceva blond...

— Era înalt ?

— ...Nu tocma'... Io cred c-avea vrun metru șaptezeci...

Ținînd seama de faptul că victima îi atribuise o talie mult mai mică, am apreciat că afirmația martorului poate fi luată numai cu beneficiul de inventar.

Ieșind din măcelărie, am traversat strada și m-am îndreptat spre imobilul indicat.

Și n-a trebuit să investighez prea mult pentru a-l găsi pe martorul următor. Mai cu seamă că numele acestuia era chiar Moldovan.

— Am aflat că ați participat la urmărirea individului care a atacat-o pe vînzătoarea de la centrul de pîine. E adevărat ? l-am luat cu în primire pe noul meu interlocutor, un tînăr înalt și suplu.

— Da, așa și este. Tocmai voiam să intru în curtea casei mele, cînd am auzit o voce de femeie strigînd după ajutor. Cînd am întors capul, l-am văzut pe măcelarul din piață alergînd după un cetățean care fugea pe strada Olănești... Eu nu știam despre ce era vorba, dar m-am luat după ei... și, după ce-am trecut de măcelar, am continuat să mă țin după fugar... Dar, pînă la urmă, l-am pierdut și eu...

— Alerga atît de bine ?

— Dacă eu n-am putut să-l ajung, fiți convins că știa să alerge...

— Ați putea să mi-l descrieți ?

— ...Eram la cel puțin o sută de metri în spatele lui... — mi-a răspuns cu regret. Dar tot ce pot să vă spun este că era ceva mai scund decît mine...

— Cam cît de scund ?

— Cred că avea în jur de un metru șaptezeci...

— Hait ! mi-am spus eu, constatînd că și cel de-al doica martor o contrazice pe victimă, situație care mă obliga să pun sub semnul întrebării posibilitatea ca în cadrilul de care mă ocupam să fi intrat într-adevăr și un pitic.

— Despre îmbrăcămintea lui, ce puteți să-mi spuneți ?

— N-am reținut decît faptul că purta o haină de culoare închisă... — a zis, după ce, în prealabil, a făcut un nou gest de părere de rău.

— Vă rog să-mi spuneți în ce loc l-ați pierdut din vedere ? m-am interesat, resemnat.

— L-am urmărit și pe strada Răsăritului... Numai că, atunci cînd am ajuns în colțul străzii, el urca deja peste rambleul căii ferate... Așa că, dîndu-mi seama că nu mai am nici o șansă să pun mîna pe el, am renunțat să mai fug... Mai cu seamă că, de fapt, nici nu știam de ce mă țineam după el... Abia după ce m-am înapoiat în piață, am auzit lumea spunînd că vînzătoarea de la pîine fusese atacată de „omu' cu ciocan"...

— Cine mai e și ăsta ? m-am arătat eu mirat.

— Cum ? Nu știți ! a fost rîndul lui să se mire de ignoranța mea. E un tip despre care se spune că a omorît deja vreo douăzeci de femei, cu un ciocan...

Avînd experiența unor astfel de situații, am fost convins că interesul acordat isprăvilor individului care ataca cu ciocanul se va transforma în curînd într-o neliniște generatoare de panică printre locuitorii Clujului. Ceea ce urma să atragă, în mod sigur și fără întîrziere, o directă intervenția a șefilor mei, curioși să afle cu ce mă ocupam eu de vreo două luni de zile, de nu eram capabil să pun capăt activității acestui autor care atenta la integritatea vieții unor cetățeni... Mai cu seamă că aceștia erau cu totul îndreptățiți să pretindă să li se asigure o existență liniștită...

Frămîntat de aceste sumbre gînduri, am părăsit casa martorului.

Ieşind în stradă, l-am văzut pe subofiţer, stînd în mijlocul pieţii împreună cu un agent de circulaţie şi căutînd ceva cu privirea în jurul lui. De îndată ce m-a zărit, a pornit cu paşi mari spre mine şi am priceput că eu eram cel căutat.

— Domnule căpitan, vă rog să-mi permiteţi să raportez... Am găsit o martoră care povestea în Alimentara că-l cunoaşte pe infractor...

— Hai la ea ! l-am întrerupt, cu înfrigurare, dînd să pornesc spre locul indicat.

— Staţi, domnule căpitan, că magazinul s-a închis... — m-a temperat subofiţerul. Dar mi-am notat adresa ei...

În acel moment l-am văzut pe Kálmán apropiindu-se de maşina de serviciu... Odată cu el a coborît şi vînzătoarea de la centrul de pîine.

— Cum vă simţiţi ? am întrebat-o, privindu-i bandajul care-i înfăşura capul.

— Doctorul care m-a pansat mi-a spus că să iau un antinevralgic, dacă o să am dureri — mi-a răspuns, cu un gest de indiferenţă, pentru ca imediat să mă întrebe dacă poate să ia banii lăsaţi în prăvălie, deoarece pînă la ora nouă era obligată să-i depună la casierie.

— Desigur ! duceţi-vă şi cereţi-i colegului meu, care a rămas acolo...

— M-am interesat la spital despre starea Virginiei Lupaş — m-a informat János. Se află tot în comă...

— Mergem să audiem pe cineva ! l-am anunţat, întorcîndu-mă spre subofiţer : Ce adresă are martora de care mi-ai vorbit ?

După ce mi-a furnizat datele cerute, l-am îndemnat să mai caute şi alţi martori posibili.

* * *

— Bună seara ! O căutăm pe Melania Tătaru — l-am informat pe tipul care ne-a deschis uşa şi ne examina cu o privire bănuitoare.

— Da' ce treabă aveţi cu nevastă-mea ? mi-a replicat el, bătăios.

— Sîntem de la poliție... Pentru niște relații...

— Vreau să văd legitimațiile ? ne-a cerut el, sever.

După ce i-am făcut pe plac, s-a înmuiat și ne-a poftit în casă.

— Mela ! a strigat el, apoi, în timp ce ne invita să ne așezăm, s-a simțit obligat să ne explice : Sper că nu vă supărați că v-am legitimat, dar nu vreau ca și nevastă-mea să fie lovită cu ciocanul... ca alte zeci de femei...

În timp ce-l asiguram că a procedat bine, și-a făcut apariția o femeie, în jur de vreo douăzeci și cinci de ani, suplă și cu trăsături frumoase.

Ea mi-a confirmat că este persoana căutată și, în timp ce-și dădea spre spate părul lung și negru, am întrebat-o ce știe despre individul care mă interesa de atîta timp.

— ...Astă seară, pe cînd pregăteam carnea ca să fac o supă, am constatat că n-am destul morcovi... Așa că m-am văzut nevoită să mă îmbrac și să mă duc în piață... Tocmai mă întrebam dacă am să mai găsesc vreun țăran, cînd am văzut un bărbat trecînd peste calea ferată...

— În ce loc anume l-ați văzut ?

— În dreptul străzii Cîmpul pîinii. Venea dinspre Piața 1348 și se îndrepta spre vopsitoria uzinei „Unirea"... Nu i-am acordat nici o atenție pînă în momentul în care am ajuns față în față.. Tot ce știu este că, în acel moment, m-am speriat îngrozitor și am început să alerg cu toate puterile spre oraș...

— De ce v-ați speriat ? am întrebat-o, sperînd că n-am nimerit peste-o exaltată pusă pe fabulații.

— Pentru că... l-am recunoscut... Era același bărbat care a bătut la ușa noastră într-o seară și mi-a cerut să ies pînă afară.. Dar, cum eu auzisem ce se întîmpla prin Cluj, mi-a fost teamă de el și l-am strigat pe Radu — a spus, indicîndu-mi cu vîrful bărbiei spre soțul ei.

— ...Eu am ieșit imediat afară din casă, dar individul se afla deja mult prea departe pentru a-l mai putea ajunge... Că altfel... îl mîncam de viu... — a intrat pe fir soțul ei, încruntîndu-se amenințător spre mine, de parcă eu aș fi fost bărbatul de care vorbea consoarta lui.

— L-ați putea descrie ? m-am adresat din nou femeii.

A confirmat și a început să ne spună :

— Era un bărbat de vreo treizeci și cinci de ani... bine legat și cam de înălțimea lui Radu... — a zis, în timp ce eu apreciam că unitatea de referință avea cam un metru șaptezeci... Era cu capul gol și am putut să observ că era blond... Pe el avea un fiș de culoare închisă... un bleumarin închis...

— I-ați putea descrie și figura ?

A zis că poate și János s-a grăbit să-și consemneze și aceste semnalmente.

— Și sînteți convinsă că este individul care a ataca-o pe vînzătoare ?

— Bineînțeles ! Am o memorie foarte bună, așa că puteți fi convins că nu fac nici o confuzie ! m-a asigurat ea, cu o fermitate care nu putea fi pusă sub semnul întrebării.

În ciuda siguranței pe care-o afișase, nu m-am putut împiedica să n-o mai testez un pic :

— Că pe cetățeanul despre care discutăm l-ați văzut o dată în ușa casei dumneavoastră și, apoi, încă o dată, în seara aceasta mi-e limpede. Dar mai puțin clar îmi este însă motivul pentru care susțineți că el este aceeași persoană cu cel care a atacat-o pe vînzătoarea de la pîine. Deoarece, în momentul în care s-a produs agresiunea, dumneavoastră erați departe, dincolo de rambleul căii ferate. Așa că... — mi-am exprimat cu legitimă neîncredere.

— E drept, atunci cînd l-am văzut alergînd peste calea ferată nu știam de lovirea vînzătoarei... Dar, după ce-am ajuns în piață și i-am auzit pe oameni discutînd despre felul în care era îmbrăcat criminalul, am fost convinsă că numai despre el putea fi vorba...

— Vă mai amintiți ce cuvinte a folosit cînd a fost la dumneavoastră acasă și v-a cerut să ieșiți ? a întrebat-o János.

— Da... A zis : „Stimată doamnă, ieșiți, că vreau să vă vorbesc ceva...".

— În limba română ? mai întrebă el, după ce și-a consemnat formularea în notes.

— Da, dar cu un accent ardelenesc... ca pe la noi, pe la Cluj...

* * *

Cum Bogdan ne aştepta pe trotuar, în faţa unităţii de pîine, m-am grăbit să-l întreb dacă a găsit urme susceptibile de a fi lăsate de agresor.

— După cum era şi normal — mi-a spus el, pe clanţa uşii s-au aşezat prea multe amprente pentru a mai fi posibilă relevarea celor lăsate de infractor.

Fiind trecut de ora nouă şi jumătate, am considerat că ar cam fi cazul să amînăm cercetările pentru ziua următoare. Şi cum colaboratorii mei s-au declarat de acord, n-am mai avut pentru ce să zăbovesc prin partea locului. Drept care, i-am poftit în maşina de serviciu şi i-am cerut şoferului să ne lase la casele noastre.

Iar pentru că hotelul în care eram cazat se afla în cel mai îndepărtat punct al traseului, curînd am rămas singur. Situaţie de care am ştiut să profit, începînd să cuget la binefacerile unei fripturi uriaşe, ale unui duş fierbinte, şi, mai ales, ale unui somn suficient de adînc pentru a nu mă mai gîndi la avatarurile meseriei mele.

Dar una este să vrei şi cu totul alta să poţi ! Cred că nu mă mai despărţeau mai mult de o sută de metri de hotelul Belvedere, cînd staţia radio s-a pornit să zbîrnîie.

Iar după ce-am intrat în legătură cu dispeceratul, am fost informat că sînt căutat de urgenţă de ofiţerul de serviciu al inspectoratului.

Străduindu-mă să-mi disimulez mila ce mă cuprinsese pentru necazurile propriei mele persoane, l-am întrebat pe subofiţerul de la volan, pe un ton cît mai neutru, dacă a priceput tîlcul mesajului primit.

Fără a-mi răspunde, a oprit maşina şi a început să facă manevrele necesare întoarcerii.

* * *

De îndată ce-am primit numerele de telefon la care trebuia să sun, am şi ştiut ce mă aştepta ! Şi n-am greşit deloc !

Șeful Direcției dorea o informare asupra stadiului în care se aflau anchetele în cele cinci cazuri de agresiune. După ce i-am raportat ce știam, a remarcat, cu o nemulțumire ce nu m-a mirat, că în două luni de cercetări ar fi fost cazul ca infractorul să fi fost deja capturat ! Apoi, constatînd că nu-l contrazic, nu s-a sfiit să mai adauge :

— ...Iar în timp ce tu bați pasul pe loc, criminalul își face de cap, îngrozind populația orașului ! Motiv pentru care, organele locale ne reclamă la conducerea ministerului că nu sîntem capabili să ne facem datoria ! Ce, chiar nu sîntem capabili să punem mîna pe infractor ? !

Ascultîndu-l am început să-mi frămînt creierii, în speranța că am să găsesc o motivație pentru indiscutabila mea ineficiență.

— De ce taci ? ! a vrut el să știe, exact în clipa cînd, dintr-o dată, am văzut totul clar, ca și cum mi-aș fi scos capul dintr-un sac.

— Domnule general, ancheta merge greu deoarece infractorul, același în cele cinci cazuri, este un psihopat — l-am anunțat, grăbit să-i împărtășesc revelația pe care o avusesem cu o secundă mai înainte.

— Un dement ? !... Chiar crezi asta ? ! m-a consultat șeful, cu o neliniște care-mi demonstra că a priceput exact la ce ne putem aștepta. Și cum crezi c-o să-l poți prinde ? m-a întrebat, apreciind că tăcerea mea este suficient de grăitoare.

— În pofida faptului că nu prea lasă urme, am reușit să obținem din fiecare caz anumite indicii asupra semnalmentelor și comportării lui. Iar acum, cînd am ajuns la concluzia că este un bolnav mintal, sper să am elemente care să-mi localizeze aria în care-l pot găsi — m-am angajat, cu convingerea că reușisem să tai nodul gordian.

Profitînd de faptul că șeful direcției a admis ca posibilă varianta pe care-o elaborasem ad-hoc, i-am spus că prezența locotenentului Dan Simionescu mi-ar fi de mare ajutor. M-a refuzat însă categoric, replicîndu-mi că lunganul meu de coleg este implicat într-un caz a cărui rezolvare nu suferă amînare...

A doua zi, cînd am ajuns la inspectorat, János s-a grăbit să-mi anunțe vestea cea bună : mă căuta șeful inspectoratului.

Imaginîndu-mi că nu-mi va oferi vreo decorație pentru extraordinara mea eficiență profesională, mi-am înăbușit un oftat de legitimă amărăciune și am făcut stînga-mprejur.

De îndată ce-am intrat în cabinetul comandantului a urmat, exact așa cum îmi închipuisem, o discuție asemănătoare cu cea avută în seara precedentă cu șeful Direcției. Apoi, ajungînd la capitolul perspectivelor, a fost rîndul meu să-i expun proaspăta mea concluzie.

— Dacă ar fi așa, e de-a dreptul îngrozitor... — a apreciat el, surprins.

— Din reexaminarea celor cinci agresiuni, rezultă, în mod indubitabil că aceasta este unica particularitate capabilă să explice insuccesul cercetărilor noastre... — am susținut, ridicînd din umeri a resemnare și începînd să-i expun direcția în care intenționam să orientez investigațiile.

— Față de argumentele dumitale, căpitane, este clar că ai dreptate... — a admis colonelul, pentru ca imediat să continue îngrijorat : Numai că amploarea verificării pe care intenționezi s-o faci necesită timp ! Un timp, pe care, datorită situației care s-a creat în municipiu, nu mai avem de unde să-l luăm ! Dumneata știi că am primit nenumărate sesizări de la comitetele de întreprinderi, prin care ni se atrage atenția că în Cluj s-a instaurat un sentiment de spaimă generală ? Iar sindicatul C.F.R.-ului a pus chiar

punctul pe I, întrebîndu-ne dacă apreciem că ar fi mai bine ca salariaţii să-şi aducă la serviciu copiii, ori să rămînă cu ei acasă, pentru a le proteja viaţa ? Ce să le răspundem ? Că mai avem nevoie de un răgaz ? a conchis el, cu amărăciune.

Cum n-aveam ce să comentez, mi-am lăsat capul în jos, jenat.

— Uite ce vom face ! s-a decis el, făcîndu-i-se probabil milă de spăşenia cu care-i examinam cristalul de pe birou. Dumneata, căpitane, ne dai semnalmentele infractorului, iar noi, cu sprijinul gărzilor patriotice, vom alcătui patrule pe întregul teritoriu al municipiului. De acord ?

Apreciind că decizia pe care o luase corespunde şi dorinţei mele, m-am grăbit să aştern pe hîrtie datele furnizate de martorii care susţineau că l-au văzut pe răufăcătorul ce reuşise că se claseze în neinvidiata postură de inamicul public numărul unu al oraşului.

* * *

— Băieţi, trecînd în revistă cazurile de care ne ocupăm, am ajuns la concluzia că direcţia pe care s-au axat investigaţiile noastre este cu totul eronată — mi-am înştiinţat colaboratorii, revenind în birou. Deoarece, ţinînd seama în exclusivitate de întrebarea cui prodest, ne-am ocupat numai de stabilirea unui mobil care să ne indice persoana interesată în comiterea faptelor. Iar cînd aceasta a continuat să-şi menţină anonimatul, am luat-o invers, de la coadă la cap, începînd să căutăm în anturajul victimelor pe cel care ar fi avut motive să le ia viaţa. Dar, deşi cercetările noastre durează de peste două luni de zile, cele două deziderate n-au putut fi satisfăcute. De ce ? am întrebat, privind cînd spre Kálmán, cînd spre Bogdan.

Ambii mi-au răspuns prin ridicări de umeri şi gesturi de nedumerire.

— Nu există decît o singură explicaţie ! am zis, reluîndu-mi raţionamentul. Am căutat nişte elemente fictive ! Fiindcă, în realitate, agresiunile s-au comis fără mobil ! Şi fiindcă autorul acestora se află în afara relaţiilor avute de victime !

— Domnule căpitan ! Iertaţi-mă că vă întrerup... Însă mă tem că n-am înţeles ce-aţi spus... — a zise János, cu timiditate. Adică cum ? Se poate admite că cineva poate atenta la viaţa altuia fără nici un scop ? Ba mai mult, că a urmărit să omoare nişte persoane care-i erau complet străine ? a sfîrşit el prin a mă întreba neîncrezător. Ce spuneţi dumneavoastră ar putea fi posibil, dar numai dacă agresorul ar fi un smintit...

— Exact ! Asta este concluzia ! Avem de-a face cu un alienat ! Această ipoteză este susţinută, atît de lipsa unui mobil, cît şi de faptul că printre victime s-au aflat şi copii. Şi numai un schizofrenic poate ataca nişte fiinţe nevinovate !

— Domnule căpitan — a zis Bogdan, după ce şi-a scuturat capul ca şi cum ar fi vrut să se convingă că nu visa — dacă această variantă ar fi corectă, înseamnă că ar trebui să vorbim de trei nebuni, nu de unul singur. Deoarece, alături de individul cu servieta neagră acţionează şi un militar şi un pitic...

— Are dreptate ! s-a grăbit János să-l susţină. Chiar dacă am admite că pe teritoriul municipiului Cluj şi-a făcut apariţia un smintit, cum se justifică prezenţa celorlalţi doi, care s-au apucat să-l concureze pe primul ? Sînt mult prea mulţi pentru a se putea îmbrăţişa o astfel de variantă... Că doar schizofrenia nu se răspîndeşte epidemic, ca gripa !

— Ca lucrurile să fie clare, s-o luăm cu binişorul — le-am propus. În primul rînd vreau să discutăm despre piticul care-a atacat-o pe vînzătoarea de la centrul de pîine. Dacă victima a susţinut că agresorul ei avea o talie de pitic, în timp ce trei martori au afirmat, în mod independent, că infractorul avea o statură mijlocie, noi cu cine votăm ?

— Întrucît victimele sînt adesea subiective, ca urmare a spaimei prin care trec, se poate admite că descrierea făcută de martori apare ca fiind reală. În consecinţă, s-ar putea considera că piticul reprezintă un produs exclusiv al imaginaţiei vînzătoarei — a răspuns Bogdan.

— Perfect ! Iar acum, dacă tot l-am scos din schemă pe pitic, să ne ocupăm puţin şi de militarul care, după comiterea tentativei de omor, a incendiat locuinţa din

strada Maşiniştilor. Apropo ! Îţi aminteşti de martora care l-a întîlnit ieri seara pe infractor, după ce acesta o atacase pe vînzătoare ? l-am întrebat pe Kálmán şi, văzînd că mă aprobă mirat, am continuat : Dar de descrierea pe care i-a atribuit-o ?

— Bineînţeles ! mi-a replicat, cu un gest de nerăbdare.

— Îţi aminteşti şi de semnalmentele necunoscutului care a fost văzut la căminul în care a locuit Camelia Voicu, cu cîteva ore înainte de crimă şi care susţinea că era în căutarea unui instalator ? am continuat să-l întreb, făcîndu-mă că nu remarc contrarietatea cu care se uita la mine.

— Sigur ! Martora care ne-a vorbit de el se numea Elsa Matyas — a zis, privindu-mă ca şi cum ar fi vrut să constate cît de mare era avaria pe care-o suferise creierul meu.

— Bravo ! Ia compară acum cele două descrieri ! i-am cerut, imperturbabil.

Intrigat la culme şi-a deschis notesul şi a început să-l răsfoiască. Apoi, după ce-a găsit, ceea ce căutase, m-a anunţat surprins :

— După toate aparenţele, ambele martore s-au referit la una şi aceeaşi persoană. Deşi există unele deosebiri... — a ezitat el.

— Care ?

— Prima martoră a afirmat că agresorul era şaten şi purta favoriţi, iar cea de-a doua ne-a spus că era blond, fără să facă vreo referire la favoriţi...

— Dacă semnalmentele de bază coincid, hai să facem abstracţie de favoriţi şi de culoarea părului... — i-am sugerat eu.

— Mă rog... — a concis János. Şi ce-ar putea rezulta dintr-o astfel de omisiune ?

— O concluzie logică. Că individul şi-a ras favoriţii şi şi-a vopsit părul ! Şi dacă tot admitem că a recurs la acest subterfugiu, cu evidentul scop de a-şi schimba înfăţişarea, de ce n-am accepta şi că uniforma lui militară este tot un accesoriu de disimulare ? Mai cu seamă că, din descrierea făcută de martori, reiese că avea o uniformă bizară : ţinută de vată în toiul iernii şi o bonetă cu cozoroc, adică o capelă pe care armata noastră a scos-o din uz de zeci de ani. Prin urmare era îmbrăcat într-o uniformă sufi-

cient de „neuniformă" pentru a ne întări convingerea că s-a deghizat cu o improvizaţie !

— Cred că aveţi dreptate ! Avem de-a face cu unul şi acelaşi autor în toate cazurile ! s-a grăbit Dinu să mă aprobe, excitat.

— Mda... Aşa s-ar părea... — a catadicsit şi János să încuviinţeze, pentru ca apoi, să se arate nedumerit. Dar de unde rezultă că ar fi dement ? Oare pe un iresponsabil îl poate duce capul la deghizări şi la o studiere prealabilă a obiceiurilor victimelor pe care intenţionează să le atace ?

— ...Sînt şi astfel de cazuri... Anumite categorii de bolnavi mintal au demonstrat că se pot manifesta cu mai multă perfidie decît infractorii normali... — l-am asigurat eu.

— Păi... dacă am reuşit să localizăm din ce categorie face parte, înseamnă că vom pune repede mîna pe el ! s-a arătat Bogdan entuziasmat.

— Din păcate, depistarea unui alienat este cu mult mai complicată decît îţi închipui... Dacă vulnerabilitatea infractorului normal constă din însuşi faptul că el acţionează cu un ţel precis, care, odată stabilit, îl indică în mod implicit ca autor al fărădelegii comise, alienatul n-are o astfel de slăbiciune... Ba mai mult, fiind de cele mai multe ori străin de anturajul victimelor sale, este complet exclusă posibilitatea de a ajunge să fie suspectat — i-am argumentat, mai înainte de a realiza că nu prin teoretizări îl vom prinde pe criminal. Şi acum, revenind la noua noastră pistă, ne vom ocupa în exclusivitate de alcătuirea unei situaţii a bolnavilor psihici, luaţi în evidenţă de cabinetele medicale... — am încheiat, decis să recuperez cît mai repede timpul pierdut pînă acum în zadar.

* * *

De îndată ce-am ajuns la hotel, fiind mult prea obosit de alergătura din ziua precedentă, am făcut un duş, m-am băgat în pat şi am adormit buştean. Şi aş fi dormit mult şi bine, dacă n-aş fi fost trezit din somn de nişte tunete puternice. Constatînd că afară este întuneric beznă, mi-am spus că, întrucît studierea fenomenelor atmosferice nu

ținea de resortul meu, ar fi cazul să-mi reiau ocupația de pînă atunci. Dar, mai înainte de a fi avut timpul să închid ochii, supărătorul zgomot s-a repetat cu și mai multă stăruință. Numai că, de data asta, am realizat că tumultul nu venea dinspre fereastră, ci dinspre ușă, în care cineva bătea cu pumnii, ca într-o tobă. Convins că trebuie să fie vreun tip care, trăgînd prea mult la măsea, confundă camera sa cu a mea, am continuat să rămîn întins în pat, cu îndreptățita speranță că-și va da seama de confuzia făcută și-și va lua repede tălpășița. Așa mi se părea mie logic să se întîmple. Numai că, spre deosebire de mine, tipul dindărătul ușii avea altă părere. Altfel nu-mi puteam explica de ce se încăpățîna să-mi bombardeze ușa mai abitir decît au făcut-o Aliații cînd au purces la escaladarea Zidului Atlanticului.

Dîndu-mi seama că, dacă nu mă decid să-i întrerup canonada, va pune în picioare întregul hotel, m-am smucit enervat din așternut. Cu o mînă am prins lampa și cu cealaltă am deschis ușa, hotărît să-l trimit unde trebuie pe aiuritul care-mi stricase bunătatea de somn.

Dar, înainte de a fi avut răgazul de a-i face nepoftitului recomandarea pe care-o merita cu prisosință, m-am văzut obligat să mă abțin.

— Ce-i cu dumneata ? l-am întrebat pe Bogdan, care examina stingherit pragul ușii.

— ...Îmi pare rău că v-am trezit din somn... — s-a scuzat el.

După ce mi-am repetat întrebarea și el a început să-mi povestească despre ce era vorba, m-am dezmeticit dintr-o dată și am început să mă îmbrac repede, ca la pompieri...

*

* *

Mai aveam de parcurs încă vreo două sute de metri pînă la Piața Gării, cînd mașina a oprit pe partea dreaptă a străzii Horea. Am coborît și am aruncat o privire spre imobilul în fața căruia mă aflam. Era un bloc cu cinci etaje, la parterul căruia se aflau o măcelărie, o brutărie, un gang și, alături, un magazin alimentar.

Ghidat de însoțitorul meu, am intrat în gang, am mers cîțiva metri și am urcat cele șapte trepte care duceau spre intrarea în imobil. Ajuns aici, l-am văzut pe János discutînd cu cîteva persoane, îmbrăcate cu paltoane, aruncate în grabă peste pijamale. Cînd m-a zărit, s-a apropiat de mine și m-a condus pînă în fața liftului, a cărui ușă exterioară fusese înțepenită în poziția larg deschisă. Apoi, cum lumina care provenea de la becul din tavan era slabă, și-a scos lanterna și a îndreptat fasciculul acesteia spre cimentul palierului și spre podișca cabinei liftului.

— Ce s-a mai întîmplat ? l-am întrebat, văzînd nenumăratele pete de sînge de pe jos.

— În jurul orei douăsprezece și douăzeci, o doamnă a fost atacată de un individ, în momentul în care intra în acest filt. Cum strigătele victimei au alertat întregul bloc, agresorul s-a grăbit să dispară... ca de obicei... — mi-a răspuns Kálmán, cu subînțeles.

— Unde e victima ?

— A fost ridicată de o ambulață și dusă la Clinica de Neurochirurgie.

— Se află în stare gravă ?

— Din cîte susțin vecinii — a arătat el cu bărbia spre cetățenii care se adunaseră în holul imobilului — s-ar părea că viața ei nu este în pericol...

— Femeia locuia în acest imobil ?

— Da. La etajul cinci...

— Are familie ?

— Stă cu soțul ei, dar n-am apucat să discut cu el.

— Dinule, în timp ce eu și János ne ducem la locuința victimei, ocupă-te dumneata de cercetarea criminalistică...

Ușa ne-a fost deschisă de un bărbat slab și cu o figură pergamentoasă, care continua să tremure de surescitare.

— Cum vă numiți ? l-am întrebat, după ce ne-am prezentat și am fost poftiți în casă.

— Olaru Iancu.

— Cu ce vă ocupați ? am continuat să-i pun întrebări de uz general, pentru a-l lăsa să se mai liniștească.

— Pînă acum un an am fost fochist pe locomotivă... Dar m-am îmbolnăvit de plămîni și am fost pensionat medical... — mi-a răspuns, ducîndu-și o mînă la piept.

— Și soția dumneavoastră ?

— E dactilografă... la ziarul local...

— Știți cumva unde a fost în noaptea asta ?

— La redacția gazetei...

— Atît de tîrziu ? m-am mirat eu.

— Da, fiindcă lucrează în ture. Săptămîna asta a fost în schimbul doi, adică de la două, pînă la miezul nopții...

— Vă rog să-mi povestiți ce s-a întîmplat — m-am decis eu să abordez subiectul care mă interesa, apreciind că interlocutorul meu s-a mai calmat.

— ...Pînă la douăsprezece fără un sfert, am citit o carte... apoi m-am dezbrăcat și m-am culcat... Dar n-am aținit bine, că a sunat cineva la ușă... Pe moment n-am înțeles cine putea fi la ora asta, fiindcă știam că soția mea are cheie... Dar, auzind mai multe voci la intrare, mi-am dat seama că se întîmplase ceva și am alergat la ușă... Cînd am deschis, am văzut-o pe Ioana cu brațele petrecute după umerii doamnei Zavodny și ale soțului ei... Fața soției mele era plină de sînge... iar eu am crezut că a lovit-o vreo mașină... Ajutat de cei doi vecini, i-am scos paltonul, care era și el pătat de sînge și am întins-o pe divan...

— Era leșinată ?

— Nu...

— Ați întrebat-o ce se întîmplase cu ea ?

— Sigur... Cînd doamna Zavodny dădea telefon după Salvare, am întrebat-o ce-a pățit și ea mi-a spus că nu-și amintește decît că s-a suit în lift... Apoi că s-a trezit cu mai mulți vecini în jurul ei...

— Soția dumneavoastră avea poșetă ?

— Da... — a zis, întorcîndu-se și arătîndu-mi o geantă albă, din masă plastică, aruncată pe un scaun. Mi-au dat-o vecinii care au adus-o sus...

— V-ați uitat în ea ? l-am întrebat, iar cînd mi-a răspuns printr-o clătinare din cap, l-am rugat s-o deschidă și să-i verifice conținutul.

— Nu-mi dau seama... Nu văd să lipsească ceva...

— Aveți vreo idee cine este persoana care v-a lovit soția ?

— Ce mă mai întrebaţi ? Ce, dumneavoastră nu ştiţi că a fost Omu' cu ciocanu ? Ăla care terorizează Clujul de luni de zile ?

Cum nu puteam să-l contrazic, am preferat să-l întreb la ce apartament locuia familia Zavodny...

* * *

După ce le-am cerut soţilor Zavodny să-mi spună ce ştiau despre agresiune, am aflat că, tocmai cînd se culcaseră, au auzit nişte urlete de femeie. Cînd s-au dus la uşă şi au deschis-o, au auzit gemete care veneau de la parterul blocului. Coborînd etajul care-i despărţea de holul imobilului, au observat că uşa liftului era larg deschisă şi o femeie se afla prăbuşită pe podea, cu picioarele întinse. La început şi-au imaginat că i se făcuse rău, apoi, după ce s-au apropiat, au văzut că avea faţa plină de sînge. Totodată, recunoscînd-o pe vecina lor de la etajul cinci, s-au grăbit s-o ridice şi s-o ducă la ea acasă.

— Cînd aţi ajuns lîngă ea, era conştientă ? i-am întrebat.

— Mda... Ca să zic aşa, era un pic blegită... Dar vorbea bine... — mi-a răspuns femeia. Dealtfel, în timp ce o duceam spre apartamentul ei, şi am întrebat-o ce-a păţit, ne-a spus că tot ce-şi aminteşte este că a vrut să intre în lift...

— Dar să ştiţi ! A fost foarte urît din partea celorlalţi locatari, deoarece, deşi vecina a urlat ca din gură de şarpe, nimeni n-a avut curajul să coboare şi să vadă ce i s-a-ntîmplat... Abia după ce ne-au văzut pe noi, oameni bătrîni, că ne-am dus s-o ajutăm, au început şi ei să se strîngă în jurul nostru... — a zis bărbatul, cu o silă dispreţuitoare.

— Ei... Nu ştiţi şi dumneavoastră cum sînt oamenii... Nu se bagă ca să n-aibă probleme... Iar cînd au şi ei nevoie de ajutor, sînt foarte indignaţi cînd constată că şi alţii gîndesc la fel ca ei... — l-am consolat eu, făcînd un gest de resemnare.

*
* *

Coborînd la parter, i-am spus lui János că, pînă va isprăvi Bogdan cu punerea în evidență a unor eventuale amprente lăsate de agresor, ar face bine dacă ar încerca să mai obțină niște relații de la locatarii care comentau încă evenimentul în holul imobilului.

— Iar după ce vă terminați treburile, vă aștept la inspectorat — i-am anunțat.

După cît de surprins și-a ridicat mîna și s-a uitat la ceas, am priceput că invitația mea venea în contradicție cu evidenta lui intenție de a-și continua cît mai curînd posibil somnul. Dar, cum nemulțumirea lui n-a prins glas, nu m-am mai simțit obligat să remarc că ordinul meu nu l-a entuziasmat cine știe ce.

*
* *

Mai întîi am trecut pe la Clinica de Neurochirurgie și am discutat cu medicul de gardă care o văzuse pe Ioana Olaru. Ceea ce mi-a permis să aflu că victima era, într-adevăr, în afara pericolului. În ceea ce privește rana, aceasta era localizată spre baza craniului și fusese produsă de un corp dur...

— E posibil ca arma să fi fost un ciocan ? l-am întrerupt, cu un legitim interes.

— Nu pot să precizez... dar lățimea rănii fiind de aproape trei centimentri, e foarte posibil să aveți dreptate — a admis el.

— V-ați formulat vreo opinie asupra poziției în care s-au aflat victima și agresorul ?

— Sub acest aspect, situația îmi pare clară. Pacienta a fost atacată de la spate. Și a avut noroc că intensitatea loviturii a fost moderată, pentru că altfel, ținînd seama de zona vitală în care a fost aplicată, putea să-și piardă viața...

— Acum se poate discuta cu ea ?

— Dacă n-a adormit deja, n-am nimic împotrivă...

* * *

Cînd am intrat în rezervă, am găsit lumina aprinsă şi pe victimă întinsă în pat, privind spre tavan absentă.

M-am prezentat şi am întrebat-o dacă se simte în stare să-mi răspundă la cîteva întrebări. Probabil pictisită de izolarea în care se afla, s-a grăbit să mă asigure că eram bine venit.

Mi-am tras un scaun lîngă pat şi, pregătindu-mi notesul, am început să mă interesez :

— La ce oră aţi plecat de la serviciu azi noapte ?

— La cinci minute după miezul nopţii.

— Ce drum aţi parcurs pînă acasă ?

— Am venit pe drumul meu obişnuit... Pe strada Horea, pe partea unde este cinematograful „Uranus", iar cînd am ajuns în faţa stopului din Piaţa Mihai Viteazul, am traversat drumul spre blocul meu...

— Cam în cît timp parcurgeţi această distanţă ?

— De obicei, într-un sfert de oră. Azi noapte am mers mai încet, fiindcă mă jena o cizmă...

— La ce oră apreciaţi că aţi intrat în holul blocului ? i-am cerut să-mi spună, cu speranţa că pronosticul ei ar putea fi mai corect decît acela la care intenţionam să ajung prin întrebarea anterioară.

— Era exact douăsprezece şi douăzeci şi cinci. Ştiu bine asta, pentru că m-am uitat la ceas chiar înainte de a intra în bloc...

— Uşa de la intrare era încuiată ?

— Nu... Deschisă... Dealtfel, nici nu-mi amintesc s-o fi găsit vreodată încuiată... — mi-a răspuns ea, cu indiferenţă.

— Înţeleg... — am zis, deşi n-am reuşit niciodată să înţeleg de ce sînt lăsate deschise noaptea uşile imobilelor cu mai multe apartamente... Ca o invitaţie pentru răufăcători ? Acum am să vă rog să vă aminţi ce vi s-a-ntîmplat, cît mai în amănunt cu putinţă, după ce aţi intrat în holul blocului.

— ...Cînd am ajuns în faţa liftului, am văzut că era oprit undeva, la etaj şi am apăsat să-l chem... Apoi, chiar în momentul în care cabina a început să coboare spre

parter, am auzit niște pași în spatele meu. Cînd am întors capul, am văzut un necunoscut care se apropia de mine... Între timp cabina liftului ajunsese jos, dar el stătea în spatele meu și nu zicea nimic... iar mie mi s-a făcut frică și n-am vrut să urc împreună cu el. Așa că, m-am dat la o parte din ușă și l-am invitat să urce singur dacă se grăbește... Dar el mi-a răspuns că nu se grăbește...

— Vă mai amintiți cum și-a formulat răspunsul ?

— Mda... — a zis, după o clipă de cugetare... A spus : „Nu, pentru că mai aștept pe cineva... Dar VĂ ROG SĂ URCAȚI DUMNEAVOASTRĂ, STIMATĂ DOAMNĂ !"...

Admițînd că mai aveam vreun dubiu asupra persoanei autorului, acum puteam să-l înlătur. Aveam de-a face din nou cu omul meu, cel mai politicos criminal din cîți întîlnisem vreodată.

— Și, mai departe ? am îndemnat-o eu să-și continue relatarea.

— Față de refuzul lui, n-am mai avut ce face și am deschis ușa ascensorului... Dar, din momentul în care i-am întors spatele pentru a intra, nu-mi mai amintesc ce-a mai fost... Tot ce mai știu este că m-am trezit pe podeaua liftului și că lîngă mine se găseau doi vecini care m-au ridicat și m-au dus sus la mine... Ei spuneau că aș fi urlat fără încetare, dar eu nu-mi amintesc nimic... — a zis ea, nedumerită.

— Aveți vreo bănuială asupra persoanei care v-a atacat ?

— Ce bănuială să mai am ? s-a mirat ea de ignoranța mea. Doar e evident că Omu' cu ciocanul a vrut să mă omoare și pe mine ca pe celelalte femei... — a spus ea și lacrimile au început să-i curgă pe obraji.

— Ați putea să mi-l descrieți ?

— Nu... În hol lumina era chioară, iar eu nici nu l-am privit prea bine... pentru că m-am temut să nu-și închipuie că vreau să-l provoc...

— Era înalt ? mi-am plasat eu altfel întrebarea.

— Nu... Dar nici scund... Era ceva mai înalt ca mine... cam cu o palmă...

— Și dumneavoastră ce înălțime aveți ? m-am interesat pentru că, fiind întinsă în pat, nu-i puteam aprecia talia.

—Un metru șaizeci și cinci.

— Era gras sau slab ?

— Nici așa, nici așa... Era un bărbat bine făcut...

— Cum era îmbrăcat ?

— Nu știu ce avea pe el. În orice caz, avea niște haine de culoare închisă...

— Avea ceva în mînă ?

— Da ! Avea ! s-a grăbit ea să confirme, după ce, o clipă mai înainte făcuse un gest de negație. Avea o servietă pe care-o ținea sub braț !

Dîndu-mi seama că nu mai pot scoate alte informații, i-am urat sănătate și noapte bună.

— M-ați întrebat dacă-l cunosc pe individul care m-a atacat... — a zis ea, cînd eu ajunsesem deja la ușă.

— Și ? am întrebat-o, plin de speranță, revenind repede lîngă patul ei.

— Vocea lui avea un timbru cunoscut... Sînt convinsă că am mai auzit-o undeva...

În ciuda insistențelor mele, n-a mai putut să-și amintească unde mai auzise vocea agresorului. În consecință, cînd am părăsit-o, am rugat-o să se mai gîndească la afirmația pe care-o făcuse. Deși nu de scepticism duceam eu lipsă...

* * *

Cînd am ajuns la inspectorat se lumina de ziuă. János și Dinu mă așteptau deja în birou, cu cîte o cafea înainte. M-am așezat și eu în fața celei de-a treia, încă aburindă, și, aprinzîndu-mi o țigară, am început să-i ascult.

Kálmán m-a informat că n-a depistat alți martori interesanți pentru anchetă, iar Bogdan că n-a reușit să releveze pe ușile liftului nici o amprentă susceptibilă de a aparține agresorului.

Întrucît relatările lor, prin stereotipa cu care s-au tot repetat de-a lungul ultimelor luni, n-a avut nici măcar

darul să mă indispună, am preferat să dau glas unei impresii care începuse să mă preocupe de la ultima cercetare :

— Probabil că n-am să vă surprind prea mult, dacă am să vă spun că nu sînt cine-știe-ce familiarizat cu străzile orașului...

— Sînteți nemulțumit de felul cum ne-am achitat de misiunea de ghizi ? a glumit Bogdan.

— Nu... De așa ceva nu pot să mă plîng... Deși, dacă aș fi avut timp de plimbare, vă mărturisesc că aș fi preferat să-mi aleg singur rutele.... — i-am răspuns pe același ton, mai înainte de a relua cu seriozitate : În pofida faptului că nu cunosc municipiul, am început să am senzația că locurile în care s-au consumat agresiunile cercetate de noi s-au concentrat într-o singură parte a orașului. E adevărat ?

Cei doi ofițeri s-au consultat intrigați din priviri, apoi mi-au răspuns prin gesturi de confirmare.

— Vă rog, însemnați punctele cu niște ace... — le-am cerut, indicîndu-le harta agățată pe unul din pereții încăperii.

Cîteva minute mai tîrziu, m-am apropiat să privesc steguleţele prinse pe hartă.

— Ați avut dreptate ! Toate cele șase agresiuni au fost comise în aceeași zonă — o conchis János.

— Păcat că nu mi-ați atras atenția de mai demult... — l-am întrerupt, fixînd cu ochii harta, pentru a-mi ascunde ciuda.

Cele șase steguleţe, concentrate în partea de sus a planului municipiului, formau laturile unui triunghi obtuz, prin al cărui mijloc trecea linia ferată.

— Este importantă această constatare ? m-a întrebat Dinu, din spate.

M-am întors cu fața spre el, pentru a vedea dacă a vorbit serios. Era însă atît de candid, încît, calmîndu-mă, i-am explicat :

— Spre deosebire de infractorii calificați, care, din instinct de conservare, preferă să acționeze cît mai departe de locuința lor, alienații obișnuiesc să-și facă de cap în perimetrul care le este mai bine cunoscut. Acest deziderat fiind cel mai bine satisfăcut chiar de împrejurimile locului în care domiciliază. Și că lucrurile stau

așa, rezultă din zona în care s-au concentrat punctele de producere a agresiunilor. Deci, cam pe aici pe undeva, ar trebui să fie individul pe care-l căutăm... — am zis, punînd degetul în mijlocul triunghiului.

— Prin urmare... în zona gării... — a comentat János, privind punctul pe care-l indicasem. Dar cum îl dibuim, dat fiind că în acest perimetru locuiesc cîteva zeci de mii de cetățeni ?

— Vom merge pe două piste, din care pe una am și abordat-o. Mă refer la acțiunea prin care urmărim să stabilim situația nominală a pacienților cabinetelor de psihiatrie. Iar după ce vom avea întreaga listă, vom apela la mijlocul de selecție rezultat din constatarea că infractorul ar trebui să locuiască în zona în care s-au comis agresiunile — am spus, apropiindu-mă de hartă și indicîndu-le cu degetul aria înscrisă între laturile triunghiului. Astfel, vom avea posibilitatea să reducem de la bun început numărul indivizilor susceptibili să ne rețină atenția ! în ceea ce privește cea de-a doua pistă, ca se impune de la sine. Nu este de conceput că un cetățean care este atît de bolnav, încît se trambalează cu un ciocan pentru a-și ucide semenii, să se manifeste ca un om normal. Deci, el va trebui să fi avut o comportare suficient de ciudată pentru a fi remarcat de vecini...

— O astfel de acțiune presupune verificarea mai multor mii de imobile... — a apreciat Bogdan.

— Ceea ce înseamnă că ne vor trebui multe săptămîni pînă vom reuși să trecem prin pieptănul des tot cartierul. Iar în acest timp, probabil că infractorul va profita și... — a adăugat János, cu subînțeles.

— Și faptul că ne-am abține de la o cercetare în aria cartierului în care presupunem că locuiește, credeți că l-ar putea determina să nu mai doboare și alte victime ? i-am consultat, afișînd o nevinovăție de circumstanță.

Puși în încurcătură de întrebarea mea, ambii au început să înghită în sec, evitîndu-mi privirea cu multă grijă.

— Avînd în vedere atît faptul că cea de-a doua pistă necesită un consum mare de timp, cît și pe acela că există un risc potențial ca urmăritul să-și facă în continuare de

cap, va trebui să acționăm cu maximum de operativitate ! Cum însă noi trei nu putem satisface acest deziderat, voi cere inspectoratului să ne ajute. János, dumneata te vei ocupa de coordonarea muncii colegilor ce ne vor fi repartizați în acest scop. În paralel, eu și Bogdan ne vom strădui să terminăm cît mai repede posibil întocmirea listei bolnavilor mintali !... am zis, împingînd sub birou scaunul pe care stătusem pînă atunci...

— Numai de-am reuși să punem mîna pe el, mai înainte de a comite o nouă porcărie — a zis Kálmán, în timp ce eu îmi îmbrăcam balonseidul.

— S-ar putea să avem șansa asta... Voi n-ați remarcat că toate agresiunile s-au comis în prima sau în a doua săptămînă a lunii ?

— Așa este ! m-a aprobat Bogdan, după ce și-a răsfoit notesul. Toate cele șase tentative de omor s-au produs numai între a cincea și a paisprezecea zi a lunii... Dar ce însemnătate atribuiți acestei constatări ? și-a adus el aminte să mă întrebe.

— ...Întrucît crizele lui de demență se dovedesc a fi ciclice, am putea spera că, odată cu atacul comis azi-noapte asupra femeii din lift, va rămîne liniștit pînă luna viitoare. Deci am avea la dispoziție un răgaz tocmai bun pentru a pune mîna pe el, mai înainte de a avea cînd să-și manifeste din nou furia... — m-am arătat eu optimist, mai mult pentru a-i încuraja decît că aș fi crezut prea mult în ceea ce exprimasem.

...INDIVIZII ALE CĂROR PALME AU SUFERIT RĂNI PRIN TĂIERE...

Fiind anunțat că victima agresiunii din strada Mașiniștilor poate fi audiată, m-am grăbit să mă deplasez spre Clinica de Neurochirurgie.

Cînd am intrat în rezervă, am găsit-o stînd în pat, în capul oaselor. Avea cam șapte-opt anișori și îi cînta ceva păpușii pe care o ținea în brațe. Nu știu ce anume, dar, în orice caz, o făcea cu multă dăruire.

— Bună-ziua, Virginica. Cum te simți ? am întrebat-o ca pe o veche cunoștință, deși acum o vedeam pentru prima oară.

— Bine... — mi-a răspuns ea, ridicîndu-și ochișorii mari și albaștri. Vreau acasă... la mine... De ce nu mă lași acasă, nenea doctor ? m-a luat ea drept cine nu eram.

— Nu sînt doctor, ci ofițer de poliție.

— Și de ce ai halat, ca nenea doctorii ?

— Pentru că altfel nu mă lăsau să vin la tine.

— Aha ! a exclamat ea, aprobator. Cînd o să fiu mare, vreau să mă fac și eu doctoriță...

— Bravo ! Asta e o idee foarte bună...

— Dar aș vrea să fiu și polițistă... să-i prind pe oamenii răi... c-am văzut la televizor...

— Ei, asta nu prea e o meserie pentru fete. Însă, pentru că tot discutăm despre oameni răi, ia povestește-mi cine te-a lovit pe tine — am profitat eu de ocazia oferită, pentru a o aduce pe făgașul care mă interesa.

— ...Nu știu... — a ridicat ea cu nevinovăție din umeri.

— Dar ce s-a-ntîmplat în dimineaţa în care te-mai găsecai la tine acasă ? Îţi mai aminteşti ? am luat-o cu altfel.

— ...Da... Virgil m-a trezit din somn... ca să mă îmbrac... să mă duc la şcoală... şi a plecat la servici...

— Şi a mai venit cineva, după ce-a ieşit fratele tău din casă ?

— ...Daaa... Un nenea soldatu'... A venit la noi... în bucătărie...

— Şi ce-aţi vorbit ?

— Eu n-am spus nimica... numa' el...

— El ce ţi-a spus ?

— Să mă îmbrac că o să întîrzii la şcoală...

— Şi tu ce-ai făcut ?

— Am făcut cum mi-a zis nenea soldatu'... M-am dus în dormitor şi mi-am pus şi al doilea pantof... Că eu nu aveam decît unul cînd m-am dus la bucătărie...

— Şi apoi, ce s-a mai întîmplat ?

— ...Nu ştiu... — m-a asigurat ea, dînd din umeri.

— N-ai simţit cînd ai fost lovită ?

— ...Nu... Cînd ?... Da' eu de ce sînt aici ? Vreau acasă... la mine... Că eu cu cine să mă joc aici... ?

— Unde se afla nenea soldatu', în timp ce-ţi puneai pantoful ? am ghidonat-o eu mai departe.

— Stătea la spatele meu şi aştepta să mă încalţ...

— Cînd a venit la voi în bucătărie nenea soldatu' ? Chiar imediat după ce-a plecat Virgil ?

— Da !

Prezumţiile mele se dovedeau corecte. Agresorul, conform stilului său, stătuse la pîndă şi intrase în casă de îndată ce plecase penultimul membru al familiei.

— Îl cunoşti pe nenea soldatu' ?

— Nu... Nu l-am mai văzut niciodată...

— Dar dacă l-ai mai întîlni, l-ai putea recunoaşte ?

— ...Eu ştiu ? !... a ridicat ea din umeri. Poate...

— Ia gîndeşte-te ! Cum arăta ?

Descrierea pe care a început s-o facă, corespundea capacităţii unui copil de vîrsta ei. Ceea ce însemna că era prea departe de a-mi putea furniza nişte semnalmente obiective.

În timp ce continuam s-o ascult, consolîndu-mă cu ideea că subiectivitatea victimei era compensată de spiritul de observaţie al unei eleve care-l zărise pe agresor în stradă, am auzit uşa deschizîndu-se în spatele meu.

Întorcînd capul, l-am văzut pe Dinu, precipitîndu-se în rezervă.

— Domnule căpitan ! E bucluc ! Avem o nouă victimă !...

Mi-am luat imediat la revedere de la fetiţă şi am părăsit camera în grabă.

* * *

Cînd am ajuns la destinaţie, am văzut o maşină de pompieri care tocmai se îndepărta. Ne aflam în faţa unei case fără etaj, aşezată perpendicular pe strada Karl Marx. Subofiţerul, care se străduia, fără vreun un succes vizibil, să îndepărteze pe curioşii adunaţi pe trotuar, ne-a salutat şi ne-a deschis poarta pe care o străjuia.

Am intrat într-o curte îngustă şi, trecînd pe lîngă o fereastră cu geamurile sparte şi cercevelele înegrite de fum, ne-am apropiat de un ofiţer de poliţie care discuta cu o femeie între două vîrste, ce părea a fi fost smulsă în pripă de la treburile ei casnice şi cu un bătrîn cu aspect rural. Zărindu-ne, şi-a închis caietul de notiţe şi făcîndu-le semn interlocutorilor săi să rămînă pe loc, ne-a venit în întîmpinare. După chipul lui de adolescent, am bănuit că era stagiar.

Prezentîndu-şi raportul, i-am cerut să ne conducă la locul faptei.

L-am urmat pînă în dreptul unei verande care despărţea clădirea în două părţi egale. Păşind înăuntru, am văzut că reprezenta vestibulul de acces la uşile a două apartamente aşezate faţă în faţă. Podeaua, pavată cu cărămizi roşii şi acoperită cu o peliculă de apă amestecată cu funingine, era marcată de diferite urme de încălţăminte.

— Cine a trecut pe aici după producerea evenimentului ? l-am întrebat pe ofiţer, arătînd spre pardoseală.

— Tocmai asta încercam să stabilesc cu cei doi martori din curte.

— Bine... Pînă una alta, pentru a nu înmulți fără rost urmele plantare, aș vrea să le conservăm pe cele existente — l-am întrerupt.

— Aveți dreptate... Mi-a scăpat acest aspect... — s-a scuzat el, jenat. Numai o clipă, vă rog — a adăugat, ieșind repede în curte.

Cîteva clipe mai tîrziu, după ce-a venit cu o bucată mare de carton pe care-a așezat-o peste urmele imprimate pe cărămizi, am călcat pe deasupra ei și-am intrat în apartamentul din partea dreaptă. Prima încăpere era o bucătărie, suficient de ticsită, chiar și fără canapeaua înghesuită lîngă perete. M-am strecurat pe lîngă masa plasată în mijloc, și m-am dus pînă la ușa deschisă spre o altă încăpere. Privirea mi-a alunecat mai întîi spre un divan studio, o vitrină cu bibelouri și, în continuare, o mică măsuță pe care era instalat un televizor. Lîngă peretele opus se afla un garderob cu ușile larg deschise ! Partea de sus a acestuia era aproape complet calcinată, iar poliței cu haine și rufe, din care șiroia apă înnegrită, se găseau prăbușite într-un talmeș-balmeș la baza lui. Victima zăcea întinsă pe covor, în fața ușii de unde priveam. Stătea cu fața în sus, brațele erau îndepărtate, iar picioarele strînse... Era complet goală !

Mai înainte de a mă duce spre ea, m-am uitat la pardoseală, pentru a mă asigura că nu distrug niște eventuale urme. Dar covorul era mult prea ud și îmbîcsit de funingine pentru a mai putea furniza indicii valorificabile. Mi-am înlăturat ezitarea și m-am apropiat de victimă. Obrazul stîng era despicat de un obiect tăietor, de la colțul gurii și pînă la ureche. În regiunea sînului stîng se vedeau cîteva urme specifice înțepăturilor de cuțit. Fața mîinii drepte și dosul celei stîngi erau marcate de cîte o tăietură profundă.

— A fost anunțat medicul legist ? am întrebat, după ce m-am aplecat și, punîndu-mi palma pe abdomenul femeii, am constatat că mai era caldă.

— Bineînțeles, domnule căpitan ! m-a asigurat ofițerul.

— Fă fotografiile judiciare — i-am cerut lui Bogdan, în timp ce porneam spre ieșire.

— Cine sînt cei doi din curte ? l-am întrebat pe ofiţer.

— Sînt martorii care au dat alarma... Un lăptar şi o vecină. Tocmai începusem să-i chestionez cînd aţi venit dumneavoastră...

I-am făcut semn să mă urmeze şi am ieşit în curte, unde nu l-am mai găsit decît pe bătrînul cu aspect rural.

— De ce-a plecat doamna ? Nu i-am spus şi ei să mă aştepte ? l-a luat ofiţerul în primire.

— Ba i-oţi fi zis dumneavoastră, da' şi ia o zis că-i arde mîncarea pă foc... Iară dacă mai stăteaţi o ţîră, mă duceam şi io, c-altfel perd cursa la tren — i-a replicat ţăranul cu nonşalanţă.

— Aduceţi lapte aici ? l-am întrebat eu.

— Aduc ! Dă mai bine d-un an dă zile...

— La cine ?

— La domnu' Hariton... — mi-a răspuns el şi mi-a arătat cu mîna întinsă spre apartamentul incendiat.

— La ce oră aţi adus laptele ?

— Azi n-am adus, c-am adus eri... c-aşa ne-am învoit... s-aduc doi litri dă lapte o zi da, alta ba... Iară azi, iera ba !

— Şi atunci ce-aţi căutat astăzi aici ?

— După dăsaga asta... C-o lăsai aici cu ceva cumpărături cu d-ale gurii... — a zis, coborîndu-şi ochii spre sacul de la picioarele lui. Iar mai 'nainte o ţîră, am dat p-aci s-o ieu şi s-o duc la mine acas', la ţară...

— La ce oră aţi venit prima oară ?

— După ce-am gătat dă dus laptele la alţi muşterii d-ai mei... Aşa că io zic că trebe să tot fi fost cam ceasurile opt... şi cam jumate...

— Cui i-aţi lăsat desaga ?

— La o doamnă pă care-am mai văz't-o pă la uşa ăleilalte case — a arătat el spre apartamentul opus celui în care găsisem victima. Io-i zisei c-o rog frumos să-mi deie voie să las dăsaga, că mai am trabă-n tîrg şi n-aş vre s-o tot car dupe mine... Iară doamna mi-o zis că s-o pitesc şi s-o iau singur cînd mi-o trebe... că ia nu mai stătea mult p-acas'... Aşa că mai amu venii s-o iau... 'napoi.

— Aţi putea preciza ora cînd aţi venit după desagă ?

— Asta nu... Că n-am ceas... Dară ştiu că iera mai amu vro juma' dă ceas...

— Vă rog să-mi spuneți tot ce s-a-ntîmplat după ce-ați revenit în această curte — i-am cerut, în timp ce, privindu-mi ceasul, am apreciat că se înapoiase în jurul orei unsprezece.

— Păi... Am intrat în prispa aista... sau cum io zîce, ca să-mi iau dăsaga dă unde-o pitisem... — a arătat el spre veranda care ducea la apartamente. Dară mai 'nainte dă s-o iau, m-o izbit în nas niscaiva damf dă fum... Atunci lăsai dăsaga și m-am uitat că unde-o fi foc... Cînd am văzut fum pă sub ușa lu' domnu' Hariton, mai întîi am bătut ș-apoi am încercat... Dară era încuiată... Dac-am văzut că nimenea nu răspunde, am ieșit în curte ca să zic la v'run vecin că-i dă rău... Dară n-am ajuns în stradă, c-am văz't o cocoană că intră-n curte... Era chiar cocoana de plecă amu dă lîngă mine... Io i-am zîs iute că-i foc în casă la domnu' Hariton și i-am arătat cum că ese fum pă sub ușă. După ce s-a uitat și dînsa, ș-a văz't c-am dreptate, a zis că descuie ia ușa că știe unde-i pitită cheia... Da' mai încolo mi-o zis că neam s-o găsească... Mai pă urmă, ș-o vîrît mîna printr-o spărtură a jamului dă la bucătărie, ș-o deschis fereastra... După ce-o intrat 'năuntru, pă fereastră, ia mi-o strigat că nu vede nimica dîn cauză dă fum... Iar io-i spusei să-nchidă mai întîi și-ntîi gazu' dă la sobă... ca să nu ixplodeze cu noi cu tot... — s-a simțit el obligat să-și motiveze sfatul.

Ca să-i fac o plăcere, am făcut un gest de aprobare pentru spiritul lui de precauție și l-am rugat să continue.

— N-o mai trecut mult că cocoana-mi și strigă că-n casă-i un mort... ! Așa c-am intrat și io... pă fereastră... — și-a reluat el povestirea. După ce-am ajuns și io-n odaia dă locuit, am văz't c-avea dreptate și că pă jos era cineva mort. Dară nu era om cum a zîs cocoana, ci muiere ! m-a avertizat el. Ba mai dăgrabă, era fătucă. că era tare tînără... Stătea cu brațele desfăcute și era toată-toată despuiată...

— O cunoșteați ?

— ...Nu știu, că iera tare mult fum, dă la un dulap ce ardea... așa că n-am putut să-i văz chipul... Ș-apoi cum nu puteam sta că ne-neca fumu', am ieșit afară... Și io, și

cocoana... Ea rămasc în curte și io am fujit dup-un poliţai... ș-avui noroc, c-am găsit unu', char la colţu' străzii... După ce i-am zîs cum iera traba, mintenaș am alergat cu el pîn-aci... și l-am ajutat să spargă ușa... După aia io nu mai știu ce-o fost, fiin'că poliţaiu' n-o mai dat voie la nimenea-n casă...

— Cine a stins incendiul ? Pompierii ?

— Eh ! Că da' dă unde pomperii ! a pufăit el cu dispreţ. Că iei a venit după ce n-o mai fost foc. L-or stins nişte vecini... cu găleţile dă apă... că s-au adunat în curte cît am fujit eu s-aduc poliţaiu'...

— Parcă spuneaţi că n-a mai intrat nimeni în casă, după ce-a sosit poliţistul...

— Am spus ! m-a asigurat el.

— Și atunci, cum au stins vecinii focul ?

— Vecinii or adus numa' găleţile cu apă, pîn-la prispă, iară de-acolo le lua polţaiu' și se ducea cu ele să le-arunce pă foc.

Dacă afirmaţia martorului era corectă, însemna că existau șanse să depistăm urmele plantare ale criminalului.

— Azi dimineaţă, cînd aţi lăsat desaga aici, în afară de vecina din celălalt apartament, aţi mai văzut pe cineva ?

M-a asigurat că n-a văzut persoane străine nici atunci, și nici cînd s-a înapoiat să-și ia desaga, după care mi-a zis cu nerăbdare :

— Amu, daţi-mi voie să plec acas', că perd cursa dă la tren...

— În cîteva minute veţi putea pleca — i-am promis, strigîndu-l pe Dinu.

Cînd a apărut lîngă mine, i-am cerut să fotografieze tălpile de la încălţămintea bătrînului.

— Cine este agentul despre care mi-a vorbit ? l-am întrebat pe ofiţerul care mă însoţise.

— Este cel care păzește acum poarta.

— Și cealaltă martoră ?

— Se numește Balaure Maria și locuiește alături... — mi-a răspuns, arătîndu-mi spatele clădirii care închidea cealaltă latură a curţii în care ne aflam.

— Să mergem la ea... — am zis, pornind spre stradă.

Intrînd în curtea imobilului alăturat, am fost luaţi în primire de un căţel pricăjit care, după ce-a emis cîteva lătrături, a dispărut la adăpostul oferit de cuşca lui, de parcă s-ar fi înspăimîntat şi el de curajul cu care ne întîmpinase. După care, arătîndu-şi cu precauţie numai botul, s-a pornit să schelălăie de parcă l-ar fi tras cineva de coadă. Scheuna cu atîta convingere, încît stăpîna lui n-a întîrziat să iasă din casă pentru a vedea prin ce gaură de şarpe îi nimerise potaia. Profitînd de faptul că femeia era chiar persoana pe care-o văzusem şi în curtea familiei Hariton, m-am grăbit să m-apropii de ea.

— Aţi putea să-mi spuneţi cine este victima ? am abordat-o cu prima întrebare a repertoriului meu.

— Săraca fată... E Amalia — mi-a răspuns cu o voce înnecată de plîns.

— Amalia şi mai cum ?

— Nu ştiu... Eu numai aşa o cunosc...

— Nu se numeşte la fel ca părinţii ei ? a intervenit ofiţerul.

— Ba eu cred c-aşa ar trebui, da' eu nu-i cunosc pă părinţii ei...

— Nu e fiica vecinilor dumneavoastră ? m-am interesat.

— Nu... Fata nu-i a lor. Stă numai în gazdă la familia Hariton...

— Cu ce se ocupa ?

— E elevă la nu ştiu ce liceu... şi a venit să stea la Haritoni prin septembrie, cînd au început şcolile. Nici n-aveţi idee ce fată cuminte era... — a mai zis, pe cînd îşi ştergea cîteva lacrimi cu poala sorţului.

— Pentru ce-aţi intrat astăzi în curtea familiei Hariton ?

— Tocmai mă înapoiam de la cumpărături cînd, trecînd prin faţa porţii vecinilor mei, l-am zărit pe ţăranul care le aduce lapte şi am intrat să-i spun că mîine vreau să-mi lase şi mie o sticlă, că vreau să fac cozonaci... Dar n-am mai apucat să-i spun ce vreau, pentru că el mi-a luat-o înainte şi mi-a spus că arde ceva în casă şi că trebuie să spargem uşa. Eu însă i-am spus că nu-i nevoie fiindcă ştiu unde se ţine cheia. Dar nu era acolo unde

trebuia să fie... Pîn-la urmă am reuşit să deschid totuşi fereastra de la bucătărie... Am lăsat-o să repete relatarea pe care-o cunoşteam deja de la săteanul care-o secondase. Apoi, am reînceput s-o chestionez :

— V-aţi dat seama ce anume ardea în cameră ?

— La început n-am văzut foc nicăieri... Cînd însă m-am dus să deschid larg fereastra, pentru că nu puteam să respir din cauza fumului, imediat au izbucnit flăcări din şifonier...

— Gazele erau aprinse ?

— Da, în bucătărie, dar le-am stins cînd am intrat.

— De ce-aţi ieşit tot pe fereastră ? m-am interesat.

— Păi, pe unde să ies, dacă cheia de la uşă nu era nici în cealaltă parte a broaştei ? s-a mirat ea.

— La ce oră aţi plecat astăzi după cumpărături ?

— Cred că pe la zece.

— Cînd aţi ieşit din casă, aţi remarcat vreo persoană străină în apropiere de casa vecinilor dumneavoastră ?

— Nu. Mai puţin muncitorii care lucrează peste drum la reparaţia ţevilor de canalizare, n-am văzut pe nimeni...

— Nici cînd v-aţi înapoiat ?

— Nici...

— Dar cu cîteva zile mai înainte ?

M-a asigurat că nu remarcase nici un individ suspect, iar eu am rugat-o să-mi spună unde lucrează vecinii ei, atît gazdele victimei, cît şi locatarii celui de-al doilea apartament al imobilului incendiat.

În încheiere am întrebat-o dac-avea în picioare pantofii cu care intrase în cîmpul infracţional. După ce mi-a răspuns că i-a schimbat cu o pereche mai comodă, am rugat-o să-i reîncalţe pe cei purtaţi anterior şi să vină cu mine pentru cîteva minute.

Cînd femeia ne-a părăsit, pentru a-mi satisface cererea, i-am spus locotenentului să se ducă după locatarii casei în care se comisese omorul.

Înapoindu-mă, l-am găsit pe medicul legist Eugen Popescu ocupîndu-se de victimă.

— Ce părere ai, doctore ? l-am întrebat.

— Proastră, căpitane !... Tare proastă ! mi-a răspuns cu amărăciune. Asta nu e o treabă făcută de un om sănătos.

— Doar se știe că un om cu mintea întreagă nu comite un omor — am spus, apreciind că remarca lui nu reprezenta cine știe ce noutate.

— Am să te contrazic ! mi-a replicat el, tolerant. Există și criminali care au fost perfect normali, pînă în momentul în care au luat viața unui semen de-al lor, datorită unei crize colerice, spontane. Și care, după ce au realizat gravitatea faptei comise, sistează imediat agresiunea. În acest caz, ...— a arătat el spre victimă — autorul s-a comportat cu un sadism de fiară dezlănțuită, continuînd să lovească încă mult timp după ce fata era deja ucisă. Altfel nu se poate explica motivul pentru care i-a străpuns inima de zeci de ori, atît prin piept, cît și prin spate... a argumentat el, chiar în momentul în care Dinu Bogdan intra în cameră, făcîndu-mi semn că a fotografiat urmele lăsate de pantofii martorei pe care i-o adusesem.

— Ce e cu tăieturile de la mîini ? am reluat eu discuția cu medicul legist.

— S-au produs în timpul luptei date între agresor și victimă. Datorită încercărilor acesteia de a se apăra cu palmele goale de loviturile de cuțit... În ce privește tăietura de la obraz, ea trebuie să fie consecința unei devieri a traiectoriei cuțitului, tot ca urmare a încăierării...

Fiind evident că între victimă și agresor s-a dat, fără nici o exagerare, o luptă pe viață și pe moarte, e de sperat că se vor putea evidenția și niște urme lăsate de autor — am remarcat, făcînd-o pe optimistul.

— Fii liniștit ! Dacă găsesc ceva, te anunț imediat — s-a angajat el, iar eu, pentru a-mi dovedi gratitudinea pentru bunele lui intenții mi-am dat acordul să ridice victima.

În timp ce cadavrul era așezat pe brancardă, am auzit zgomote de pași. Ieșind în curte, am văzut un bărbat și o femeie, care examinau îngroziți fereastra cu cercevelele înnegrite de fum.

— La noi n-a ars — a zis ușurat bărbatul, după ce-a aruncat o privire rapidă spre ferestrele apartamentului alăturat.

— Oof ! Ce spaimă am tras... — mi s-a adresat femeia, punîndu-și o mînă în partea stîngă a pieptului, într-un gest de stăvilire a palpitațiilor inimii.

— Sînteți locatarii apartamentului alăturat ? i-am întrebat, făcîndu-le loc brancardierilor să treacă cu targa.

— Cine-a fost rănită ? Doamna Hariton ? a zis femeia, fără să-mi răspundă, pe cînd își acoperea înspăimîntată gura cu mîna pe care mai înainte și-o pusese pe piept.

— Nu, dragă. E fata pe care-o aveau în gazdă. N-ai văzut că ieșea de sub cearșaf un păr lung și blond ? i-a explicat însoțitorul ei.

— Amalia ? ! Ce-a pățit ? Au explodat gazele ? m-a interogat femeia.

— Cum vă numiți ? i-am întrebat, după ce m-am prezentat, considerînd că a venit momentul să-mi fac meseria.

— Nadu — mi-a răspuns el.

— Cu ce vă ocupați ?

— Lucrăm la C.F.R. Eu sînt mecanic de locomotivă, iar soția mea este casieră în gară — mi-a răspuns tot el.

— La ce oră ați plecat astăzi de acasă ?

— Ca întotdeauna... La cinci și jumătate... dimineața — mi-a răspuns femeia, calmîndu-se.

— Și la ce oră vă întoarceți de obicei ?

— Eu pe la trei, iar soțul meu, o oră mai tîrziu.

— După ce-ați plecat la serviciu, ați mai trecut astăzi pe acasă, mai devreme ?

El, mirat, a dat din cap a negație. Ea, surprinsă neplăcut de întrebarea mea, a urmat exemplul soțului ei, iar eu, deși aveam motive să n-o cred, am apreciat că nu-i momentul să insist.

— O cunoașteați bine pe Amalia ?

— Sigur ! A și fost de mai multe ori pe la noi pe acasă... Dar ce i s-a-ntîmplat ? Au explodat gazele ? a zis ea, revenind la întrebarea la care preferasem să nu-i răspund.

Cum n-avea rost să-i mai duc cu vorba, m-am decis să le spun pentru ce mă aflam acolo.

— Doamne ferește ! a exclamat femeia, bătîndu-se îngrozită cu palma peste gură.

— Cine-a putut să facă asta ? i-a ţinut isonul şi bărbatul ei, după care, tresărind, m-a întrebat : N-o fi tot isprava criminalului care terorizează Clujul de atîtea luni de zile ?

— Încă n-am stabilit... — i-am răspuns, ridicînd din umeri şi adresîndu-mă femeii.

— Spuneaţi că Amalia v-a vizitat de mai multe ori. Cu ce scop ?

— Fiind sociabilă şi drăguţă, ne-am împrietenit de cum s-a mutat la doamna Hariton... Şi de cîte ori îmi cumpăram ceva de îmbrăcăminte, venea ca să-i arăt cu ce mă înnoisem...

— Din discuţiile pe care le-aţi avut, ce impresie v-a făcut ?

— Era o fată cuminte şi tare modestă... Imaginaţi-vă că din bursa pe care o primea nu-şi oprea decît o sută de lei pentru ea ! Restul îl trimetea acasă, la părinţii ei ! Vă daţi seama ce tărie avea, dacă putea să reziste tentaţiei de a-şi cumpăra o rochie sau nişte pantofi, deşi se afla la o vîrstă cînd asta este marea preocupare a fetelor !

— Lasă că nu mi-e ruşine nici cu tine ! Deşi nu mai eşti demult adolescentă ! a ţinut s-o mustre soţul ei, nu chiar în glumă.

Remarcînd privirea mînioasă pe care i-a aruncat-o bărbatului ei, m-am grăbit să intervin, mai înainte de a mă vedea pus în faţa unei neplăcute discuţii de familie...

— Din ceea ce v-a povestit Amalia, a rezultat că în ultimul timp ar fi cunoscut sau ar fi fost urmărită de vreun bărbat ?

— Dă' de unde ? Nu v-am spus că era o fată cuminte ? Nu se preocupa decît de şcoală ! mi-a răspuns ea, cu toată convingerea.

— Aţi remarcat, prin curte sau prin apropierea casei prezenţa unei persoane străine ? Mă refer în mod special la ultima săptămînă ! am precizat privindu-i pe rînd, întrebător.

Tot pe rînd mi-au răspuns prin gesturi de negaţie.

— Deocamdată atît am vrut să ştiu. Dar, în orice caz, vom mai sta de vorbă — i-am concediat, privind lung spre femeie.

În timp ce ea își lăsa ochii în jos, soțul ei mi-a șoptit confidențial :

— A venit doamna Hariton...

Am întors capul spre poartă și am văzut o femeie corpolentă, între două vîrste, care stătea în fața ferestrei și se uita înlemnită înăuntru, ținîndu-și obrajii între palme.

Ofițerul pe care-l trimisesem după locatarii imobilului se afla în spatele ei.

M-am apropiat de ea și i-am vorbit. Era atît de uluită, încît abia într-un tîrziu s-a întors către mine :

— ...Nu înțeleg nimic... Ce s-a-ntîmplat cu casa mea... — a îngăimat ea cu privirea rătăcită. Cine i-a dat foc ? Fata pe care o am în gazdă ?

După ce i-am povestit despre situația în care-o găsisem pe victimă, am rugat-o să intre în locuință, pentru a-mi spune dacă constată și alte dezordini în afară de efectele dezastrului provocat de incendiu.

— Sînt nenorocită... — s-a lamentat ea, arătînd spre șifonier. S-a ales praful de toate hainele și rufele mele...

— Față de situația în care se aflau de obicei lucrurile prin casă, remarcați vreo schimbare ? Sau poate, poate vreo dispariție ? am insistat pentru a afla dacă omuciderea n-a fost consecința vreunui jaf.

— Nu știu... Nu mă pot concentra...

— Cînd ați plecat, ați lăsat vreun aparat electric în priză ?

— ...Nu... Chiar și radioul era închis...

— Erau stinse și focurile de la sobe ? am insistat cu intenția de a verifica depoziția martorei care locuia în gospodăria alăturată.

— Sigur !... Adică, nu !... Aveți dreptate ! Cînd am plecat, am aprins un ochi de la mașina de gătit din bucătărie și am pus pe el un ibric pentru ceaiul Amaliei... Credeți că din cauza asta mi-a luat foc casa ? s-a grăbit ea să mă întrebe, buimăcită.

Cum ar fi fost o inepție să-mi închipui că șifonierul din cealaltă încăpere s-ar fi putut aprinde de la distanță, prin simpatie, ca dinamita, am făcut un gest de infirmare și mi-am reluat chestionarea :

— La ce oră aţi plecat de acasă ?

— La nouă... nouă şi un sfert...

— Ce făcea Amalia în acel moment ?

— Dormea... Fiindcă are şcoală după-amiaza... Cînd am ieşit din casă i-am spus să se scoale şi să-şi bea ceaiul pe care i-l lăsasem pe foc...

— Şi s-a sculat ?

— Da... Am văzut cînd a dat pledul la o parte şi şi-a coborît picioarele din pat. Mai mult nu ştiu, pentru c-am ieşit...

— Aţi încuiat uşa după dumneavoastră ?

— De ce s-o fi-ncuiat, cînd Amalia era acasă ?

— Cheia rămăsese în broască ?

— Da, pe dinăuntru... Chiar îmi amintesc că atunci cînd am strigat la fată să se scoale, i-am atras atenţia să pună zăvorul la uşă. Deoarece îi spusesem cu cîteva zile mai înainte că prin oraş umblă unul care omoară femei şi copii cu ciocanul... Da' uite că nu m-a ascultat ! Ş-acum a omorît-o şi pe ea ! a conchis pe un ton de mustrătoare compătimire.

— Cine a vizitat-o pe Amalia de cînd se află la dumneavoastră ? am întrebat-o, după ce i-am spus că, deocamdată, n-am motive să cred că autorul omuciderii este una şi aceeaşi persoană cu individul pe care-l invocase.

— Numai părinţii ei. Veneau o dată pe săptămînă, ca să aducă de la ţară proviziile din care-i găteam mîncarea... Nimeni altcineva n-a căutat-o vreodată...

— Cînd aţi plecat de-acasă, aţi văzut vreo persoană străină prin împrejurimea casei ?

— ...Nu... Nu cred să fi văzut...

— În ultimul timp a intrat în curtea dumneavoastră un bărbat care v-a spus că ar căuta pe cineva ? am întrebat-o, cu speranţa că m-aş putea agăţa de vreun fir.

Răspunsul ei fiind tot negativ, am încheiat discuţia.

— Te rog să fotografiezi impresiunile plantare lăsate de încălţămintea gazdei şi de subofiţerul de la poartă — i-am cerut lui Bogdan. Şi pe ale noastre, bineînţeles ! Cred că n-ar strica dacă începutul l-ai face cu mine, ca să mă pot ocupa de chestionarea vecinilor de stradă...

După ce mi-a îndeplinit cererea, am dat să ies pe dar n-am mai avut cînd, deoarece am auzit pe cineva poartă, strigînd în spatele meu :

— Domnu' căpitan !... Domnu' căpitan !...

Am întors capul, pentru a afla cine mă striga, şi l-am văzut pe soţul doamnei cu care îmi spusesem că trebuie să am o discuţie între patru ochi... Era în faţa verandei care ducea la uşa de la apartamentul lor şi-mi făcea sureseitat semne cu braţul să vin înapoi.

— Ce s-a-ntîmplat, domnule Nadu ? l-am întrebat, apropiindu-mă.

— A intrat un hoţ la noi în casă... pe cînd ne aflam la serviciu... — a îngăimat el, speriat.

— Ce v-a dispărut din locuinţă ?

— Un cuţit !

— Un cuţit ? ! am repetat eu, neîncrezător.

Şi-a susţinut afirmaţia, dînd de mai multe ori din cap.

— Ce fel de cuţit ? am vrut să ştiu, gîndindu-mă că agitaţia lui se datora dispariţiei vreunei preţioase bijuterii... Poate un coup-papier încrustat cu diamante...

— Un cuţit de bucătărie ! a rămas el, dezarmant de prozaic.

— Şi cum arăta ?

— Era aşa... — a zis el, arătînd între palme o lungime de vreo treizeci de centimetri... Şi avea prăsele din lemn... Abia l-a cumpărat nevastă-mea... Cu zece lei cincizeci...

Cum nici prin gînd nu-mi trecea să mă apuc să fac investigaţii pentru descoperirea autorului unui furt atît de „epocal", i-am sugerat :

— Poate c-ar trebui să mai căutaţi, fiindcă un cuţit se poate rătăci cu uşurinţă...

— Unde să-l caut, dacă-l ţineam întotdeauna pe masă, în bucătărie ?

— Cînd l-aţi văzut ultima dată ?

— Azi dimineaţă, cînd eu şi soţia mea ne-am făcut servişurile pentru la serviciu !

Fiindu-mi clar că tipul din faţa mea era hotărît să-şi menţină reclamaţia, mi-am spus că singura ieşire din bătaia de cap care ar fi rezultat, era să-i cumpăr eu un cuţit. Dar, din motive tactice, nu mai înainte de a-i fi dat sa-

tisfacţia că mă voi ocupa cu toată seriozitatea de cercetarea „cazului" său.

— Vă rog să-mi arătaţi locul de unde v-a dispărut cuţitul ! i-am cerut, arătîndu-mă nerăbdător să purced la deschidera cuvenitei anchete.

M-a invitat să-l urmez şi am intrat într-o bucătărie asemănătoare cu cea din apartamentul opus.

— Aici păstram cuţitul !... — m-a anunţat ghidul meu, arătîndu-mi spre o masă, acoperită cu o muşama galbenă, cu floricele roşii, pe care se aflau o solniţă, un pachet de unt început şi fărîmituri de pîine. Aici l-am lăsat azi-dimineaţă ! a ţinut el să-mi amintească.

Am ridicat marginea muşamalei şi m-am uitat, pentru orice eventualitate, dacă obiectul împricinat nu căzuse cumva pe sub masă. În timp ce constatam că pe duşumea nu se afla nimic care să aducă cît decît cu vreun cuţit, şi-a făcut apariţia şi doamna reclamantului.

— Din casă nu s-a furat nimic ! şi-a anunţat ea consorţul, cu o vădită uşurare.

— Asta înseamnă că nu mi s-a luat decît cuţitul de care v-am vorbit — a ţinut el să-mi traducă afirmaţia nevestei sale.

— Bănuiţi cine putea să vi-l ia ? l-am întrebat, exteriorizînd o seriozitate fără cusur.

— ...Nu... Nu-mi dau seama... Tot ce ştiu este că mi l-a furat cineva în lipsa noastră ! şi-a menţinut el poziţia.

— Aici rămîne descuiat cînd plecaţi la serviciu ? am vrut să ştiu, arătînd spre uşa care permitea accesul din verandă în bucătărie.

— Cum să lăsăm deschis ? Bineînţeles că încuiem !

— Mai aveţi o altă intrare în casă ?

— Nu, numai asta.

— Aţi lăsat cumva vreo fereastră deschisă ?

— Nu ! Cum să lăsăm deschis ?

— Şi atunci, cum vă explicaţi că a putut intra aici cineva pentru a-şi însuşi cuţitul dumneavoastră ?

— Pe uşă ! Pentru că am găsit-o descuiată ! a intervenit femeia exasperată de dificultatea cu care percepeam situaţia. Şi amîndoi ştim bine că am încuiat-o la plecare... — s-a grăbit ea să pareze următoarea mea întrebare.

— În afară de dumneavoastră, mai are cineva o cheie de la această uşă ? i-am întrebat, remarcînd că încuierea ei era asigurată cu o broască tip Yale.

— Nu, nu există decît una singură... Şi, după cum v-am mai spus, cînd am vrut să intru în casă, am văzut că uşa era descuiată şi cheia se afla în broască...

— Despre asta nu mi-aţi spus nimic pînă acum ! Dar altceva aş dori să ştiu. Dacă aţi încuiat uşa la plecare şi aţi luat cheia cu dumneavoastră, cum credeţi că a putut ea singură să ajungă în broască ? l-am interpelat cu severitate, deoarece n-aveam chef să-mi pierd vremea cu o aiureală.

— Bine, dar cheia rămînea acasă... Pentru că noi n-avem aceleaşi ore de plecare de la gară ! a protestat el. De obicei, vine mai devreme nevastă-mea, dar cîteodată, pot să vin şi eu.

— Şi unde puneţi cheia ?

După ce i-am urmat pe verandă s-au dus spre fundul acesteia şi mi-au arătat :

— Aici... — m-a informat el, aplecînd într-o parte o găleată cu resturi menajere şi întinzînd degetul spre linoleumul de sub ea.

Întrucît victima de la celălalt apartament fusese hăcuită tot cu un cuţit, mi-am spus că situaţia pare suficient de stranie, ceea ce m-a decis să-i acord mai multă atenţie.

— Cine mai ştia că dumneavoastră ascundeţi cheia aici ? i-am întrebat, hotărîndu-mă să apuc taurul de coarne.

— ...Vecinii noştri... — a arătat ea spre apartamentul incendiat.

Cum era evident că omorul fusese comis de un bărbat, iar domnul Hariton, dacă ar fi fost autorul isprăvii, n-avea nici un motiv să apeleze la serviciile cuţitului vecinilor săi, am insistat :

— Şi altcineva ?

Ambii au săltat din umeri.

— Nu s-a întîmplat să fiţi însoţiţi de nişte prieteni sau rude care să vadă unde puneţi cheia ?

— ...Ba da... S-a mai întîmplat să invit cîte un coleg la o palincă... cînd ieşeam de la lucru... — a admis el.

— Vă rog să-mi spuneți cine sînt persoanele care au putut vedea unde ascundeți cheia !

Cu ezitări, a rostit patru nume.

— Și alții ?

Mi-a răspuns că, pe moment, nu și-i poate aminti chiar pe toți. Iar aceasta era chiar ocazia pe care o așteptam !

— Am s-o rog pe soția dumneavoastră să vină cu mine la magazinul din care a cumpărat cuțitul dispărut, ca să-mi arate unul la fel. Între timp, pe dumneavoastră, vă rog să vă gîndiți la ceilalți colegi care au avut posibilitatea să vadă ascunzătoarea cheii...

* * *

Cînd am intrat în birou, ea și-a rotit intrigată ochii prin încăpere, constatînd probabil că locul unde-o adusesem nu prea aducea cu un magazin din care s-ar putea cumpăra cuțite.

— V-am adus la inspectorat, pentru că aveam ceva de clarificat numai cu dumneavoastră... — i-am explicat, arătîndu-i un scaun.

— Mă rog... — mi-a răspuns cu un gest de indiferență, care nu-i putea ascunde însă neliniștea ce-o cuprinsese.

— La prima noastră discuție v-am întrebat dacă în cursul zilei de astăzi ați mai trecut pe acasă...

— Și v-am spus că nu !... s-a grăbit ea să mă întrerupă.

— Am motive să nu vă cred...

— Vă privește ! mi-a replicat ea, tranșantă. După ora cinci și jumătate, cînd am plecat la serviciu cu soțul meu și pînă am fost anunțați că ne-a luat casa foc, eu n-am mai venit p-acasă ! Dealtfel, nici n-aș fi avut pentru ce !

— Îl cunoașteți pe săteanul care aduce lapte la vecinii dumneavoastră ? m-am interesat, cu voită indiferență.

— Nu, nu cred să facă parte din anturajul meu — a bravat ea, după o prealabilă ezitare.

— El însă susține că vă cunoaște — i-am spus, neutru în continuare.

— Dacă aducea lapte la familia Hariton, e posibil să mă fi văzut... Dar asta nu înseamnă că şi eu trebuia să-l fi remarcat pe el. Mai cu seamă că e mult de cînd am înlocuit laptele cu băuturi mai apetisante... — mi-a răspuns ea, amuzată de propria-i glumă.

— Acest lăptar mai susţine că astăzi, în jurul orei opt şi jumătate, v-a văzut acasă... — am continuat, impasibil.

— Minte ! Nu-i adevărat ! Face o confuzie... — s-a declanşat ea, ca o vijelie stîrnită din senin.

— În acest caz va trebui să vă pun faţă în faţă — am zis, ridicînd din umeri a resemnare.

— Foarte bine ! Chiar vă rog s-o faceţi ! Pentru că abia aştept să-i strig în faţă că e un mincinos nerușinat ! a aruncat ea, pe nerăsuflate, teribil de indignată.

— Cum doriţi... Numai că la această confruntare va trebui să fie prezent şi soţul dumneavoastră... — am apreciat eu că este bine să adaug, ca urmare a unei sugestii furnizate de propriul meu fler.

— Soţul meu ? ! Da' ce treabă are soţul meu cu asta ? ! a scîncit ea, dintr-o dată umilă.

— Cum lucraţi împreună, mă gîndesc că ar putea susţine că n-aţi avut de ce să părăsiţi serviciul, pentru a vă înapoia acasă în cursul dimineţii — i-am explicat, cu o bunăvoinţă pentru care chiar şi Machiavelli ar fi putut face un icter, din cauza invidiei.

— ...E adevărat că lucrăm împreună la calea ferată...: dar în locuri diferite... Eu la casa de bilete a gării, iar el pe locomotivă... Aşa că... — a zis, dînd din cap într-un gest care trebuia să mă convingă de totala inutilitate a deranjării mult prea iubitului ei tovarăş de viaţă.

— Îmi pare rău, dar aşa sînt dispoziţiile într-o astfel de situaţie — am turuit eu, fără să roşesc.

— Bine, dar nu înţeleg... — a zis, cu o căutătură de disperare în ochi. În fond, de ce acordaţi atîta importanţă faptului că aş fi trecut pe acasă, în timpul dimineţii ?

— Pentru că sînt obligat să stabilesc motivele care vă determină să ascundeţi adevărul ! Şi vă anunţ că mărturia mincinoasă se pedepseşte cu închisoarea ! am avertizat-o. adoptînd brusc o atitudine severă.

— Dar eu n-am nici un amestec cu ce s-a întîmplat în casa vecinilor mei... — a bolborosit ea, lăsîndu-şi capul în jos.

— După ce-aţi plecat cu soţul dumneavoastră, aţi revenit sau nu acasă ? am ridicat eu tonul, cu o nervozitate căutată.

— ...Da — a şoptit vlăguită.

— De ce ?

— ...M-am întors acasă ca să iau o sticlă de vişinată...

— Aţi uitat s-o luaţi cînd aţi plecat ? am ajutat-o, cu arhicunoscuta mea gentileţe.

— Da ! Aşa este ! Am uitat-o acasă ! s-a grăbit ea să se agaţe de sugestia mea, ca un înecat de colacul de salvare, decizîndu-se să-şi dezlipească privirea de pe duşumea şi să se uite la mine.

— Dacă acesta a fost motivul, pentru ce aţi negat că aţi revenit la domiciliu ?

Întrebarea mea a derutat-o atît de mult, încît şi-a lăsat din nou bărbia în piept.

— Aştept să-mi răspundeţi ! i-am reamintit, constatînd că tăcerea în care se scufundase tinde să depăşească bornele răbdării mele.

— ...Pentru că soţul meu este foarte gelos... Şi nu doream să ştie că am luat vişinata... — a şoptit ea, cu voce sugrumată.

— Nu înţeleg ! am recunoscut, cu sinceritate. Ce are vişinata cu gelozia soţului ?

— ... Dacă... dacă ar fi ştiut că am luat sticla de acasă, ar fi fost capabil să-şi închipuie că am dus-o altui bărbat... — mi-a explicat ea, de parcă s-ar fi aşteptat s-o compătimesc pentru vicisitudinile la care o supunea aberanta gelozie a soţului ei.

— Aha !... am zis, făcîndu-i plăcerea de a mă solidariza cu ea printr-un gest aprobator, ceea ce nu m-a împiedicat s-o întreb cu complicitate : Şi, de fapt, cui aţi dus vişinata ?

— Unei prietene care-şi serba onomastica — mi-a comunicat ea, surîzîndu-mi cu recunoştinţă pentru înţelegerea ce i-o arătasem.

— Numele şi adresa ei, vă rog ! i-am cerut cu un ton oficial, apreciind că a venit momentul să pun capăt balivernelor pe care mi le tot îndruga.

S-a uitat la mine, mai întîi surprinsă, apoi dispreţuitoare. Iar în final s-a declanşat, revoltată nevoie mare :

— Dar, în definitiv, ce vă privește ? Ocupați-vă de găsirea omului cu ciocanu', nu de mine ! Sînt majoră și fac ce vreau ! și-a încheiat tirada, măturîndu-mă cu o privire plină de superioritate.

— Întrucît nu văd decît un singur mod prin care puteți fi determinată să spuneți adevărul, am să vă rog să rămîneți aici, pînă mă întorc cu soțul dumneavoastră ! am decretat, ridicîndu-mă demonstrativ de pe scaun.

— ...Nu !... Nu plecați... — a spus ea, înspăimîntată, ridicîndu-și brațele spre mine și implorîndu-mă cu disperare. Am să vă spun tot adevărul... M-am întîlnit cu... un vechi prieten de-al meu... Venise pentru o rezervare la vagonul de dormit... Nu ne mai văzusem de șapte-opt ani și nu mai știam nimic unul de celălalt... Am rugat o colegă să-mi țină locul și am ieșit să discut cu el... Apoi, din vorbă-n vorbă, ne-am decis să ne revedem astăzi. Acasă la un prieten de-al lui. De aceea m-am înapoiat după sticla cu vișinată... — și-a terminat ea explicația, lăsîndu-și ochii spre covor.

— Cum se numește ?

— Nicușor... Nicolae Nicolau... E tehnician radiolog și a fost trimis de la București pentru a repara niște aparate medicale la spitalul Municipal.

— Unde poate fi găsit în prezent ?

— Tot la spitalul Municipal. Mi-a spus că mai are încă vreo două zile de lucru acolo...

— Bine... — am zis eu concesiv. Am să vă verific afirmația.

— Chiar vă rog ! Și-o să vedeți că am dreptate... De altfel, am stabilit să ne-ntîlnim și mîine...

— La ce oră ați revenit azi dimineață acasă ? am întrerupt-o fără menajamente.

— ...Pe la opt fără ceva...

— Și pînă la ce oră ați rămas ?

— Nu-mi dau seama... Pînă m-am aranjat și m-am fardat puțin. Apoi am luat sticla și am plecat...

Cum știam din proprie experiență cam ce înseamnă pentru o femeie un aranjat și un fardat, am insistat să fie mai precisă.

— Acum știu ! a exclamat glorioasă, după ce, în prealabil, consultase tavanul cu privirea. Pînă aproape de ora nouă. Sînt sigură, pentru că m-am întîlnit la colțul străzii cu un fost coleg și l-am întrebat cît era ceasul. Mi-a spus că era nouă și două minute...

În intervalul de timp în care v-ați aflat acasă, pe cine ați văzut ? m-am interesat, ajungînd la momentele premergătoare consumării dramei.

— Numai pe țăranul care aduce lapte...

— Pe vecina dumneavoastră sau pe fata care stătea la ea în gazdă, nu le-ați văzut ?

— Nu. Dealtfel, de obicei ele nici nu prea ieșeau din casă înainte de ora nouă...

— Cînd ați plecat, ați remarcat vreo prezență suspectă prin preajma locuinței dumneavoastră ?

— Nu... N-am văzut pe nimeni...

Dîndu-mi seama că nu puteam scoate nimic interesant de la interlocutoarea mea, m-am ridicat de pe scaun și am poftit-o să mă urmeze...

* * *

Ajungînd la magazinul de unde-și cumpărase martora cuțitul declarat dispărut, l-am rugat pe vînzător să-și etaleze pe tejghea toată panoplia de cuțite de bucătărie. N-a trebuit să expună prea multe, deoarece mult prea onesta mea însoțitoare mi-a și indicat unul dintre ele :

— Acesta este ! Adică... e exact la fel cu al nostru...

— Ce preț are ? l-am întrebat pe vînzător.

— Zece lei și cincizeci de bani.

— Constatînd că prețul coincidea cu cel declarat anterior de soțul martorei, n-am mai avut nici o îndoială și m-am decis să-mi cumpăr și eu unul la fel.

— Îi veți spune și bărbatului meu despre... despre ce v-am povestit ? m-a întrebat ea, cu neliniște, în timp ce ieșeam din magazin.

— Dacă verificarea va dovedi că, în sfîrșit, ați fost sinceră, s-ar putea să uit discuția pe care am avut-o... — i-am răspuns, deschizîndu-i portiera mașinii.

* * *

În drum spre locuința în care se comisese omorul, am trecut pe la medicul legist și i-am oferit cuțitul abia achiziționat.

După ce-am condus-o pe martoră pînă în fața ușii apartamentului ei, am așteptat să-și pofteaască afară soțul, timp în care l-am privit pe Bogdan. Stătea în genunchi și examina cu o luptă impresiunile lăsate de încălțămintea celor care trecuseră pe acolo, înainte de venirea noastră.

Un minut sau două mai tîrziu, cel așteptat și-a făcut apariția în verandă. Era însoțit de mult prea iubitoarea sa soție care, după toate probabilitățile, voia să se asigure de discreția promisă.

— Domnule Nadu, v-ați mai amintit și de alte persoane care aveau cunoștință de locul în care țineați cheia ascunsă ?

A zis că da și mi-a mai furnizat încă două nume. Pe moment am fost tentat să cer adresele celor șase bărbați care-l vizitaseră acasă, dar am sfîrșit prin a renunța. Din moment ce tot nu știam nimic concret, n-avea nici un rost să-mi dispersez forțele cu cercetarea acestora, numai pentru că apăruse prezumția că obiectul care le dispăruse ar fi putut fi utilizat de agresor drept armă a crimei. Mai cu seamă că nu excludeam încă posibilitatea ca el să fi zăcut pe undeva, rătăcit chiar de către reclamant.

În consecință, mi-am luat la revedere de la cei doi soți, făcîndu-mă că nu remarc zîmbetul de recunoștință pe care mi-l adresa femeia.

— A ieșit ceva ? L-am întrebat pe Dinu, care tocmai se pregătea să reașeze foaia de carton peste urmele lăsate pe pardoseala de cărămizi.

— Da, tovarășe căpitan. Am reușit să prevalez un tip de urme plantare care n-a putut fi lăsat de persoane cunoscute... — mi-a răspuns, indicîndu-mi cu mîna o succesiune de trei impresiuni cu călcîile spre pragul ușii și vîrfurile spre curte.

— N-or fi fost lăsate cumva de soțul gazdei ?

— În nici un caz... I-am cerut nevestei sale să-mi arate încălțămintea care-i aparține acestuia. Diferența

este clară.. Soțul poartă numărul patruzeci, iar urma relevată, numărul patruzeci și trei... Dealtfel, aceste striații transversale indică o încălțăminte cu tălpi de cauciuc, iar din relațiile furnizate de gazdă, reiese că bărbatul ei nu posedă așa ceva...

— E în regulă ! l-am aprobat. Ai examinat șifonierul ?

— Da. Incendiul s-a propagat din interiorul lui. După părerea mea, prin aprinderea unor ghemotoace făcute din hîrtie de ziar...

— La fel ca în strada Mașiniștilor ?

— ...Da... Cred că la fel... — a confirmat el, cu o ezitare care indica că încă nu se gîndise la o astfel de posibilitate.

— Alte urme ?

— Nimic.

— În această situație, puteam considera terminată cercetarea cîmpului infracțional. În consecință, ne apucăm de chestionarea vecinilor de stradă — am decis eu.

— De data asta sînt convins că aveam de-a face cu un infractor străin de cel care terorizează Clujul... — a apreciat Bogdan, cîteva ore mai tîrziu, cînd întunericul ne-a obligat să amînăm continuarea cercetărilor pentru ziua următoare.

— Te referi la faptul că nu s-a mai folosit de ciocan ?

— Exact ! Modul de operare, care-i specific fiecărui infractor, nu mai seamănă cu tehnica pe care-o cunoaștem din cazurile anterioare...

— Dacă am ajuns la concluzia că agresorul căutat de noi nu este întreg la minte, putem admite și faptul că are un comportament instabil. Prin urmare, este posibil ca el, din motive proprii unui smintit, să fi optat pentru alegerea altei arme... — i-am răspuns, făcînd un gest de lehamite, pe cînd deschideam portiera mașinii de serviciu.

— Ipoteza că nebunul nostru s-ar fi putut decide să opereze cu o altă armă, poate să excludă aprioric apariția altui infractor ? m-a consultat Bogdan, cu timiditate, după ce autoturismul s-a pus în mișcare.

— Da. Din două motive. În primul rînd, am mai luat o dată în considerare posibilitatea apariției unui nou infractor pe firmament și cînd am cercetat agresiunea din

strada Mașiniștilor. Deoarece provocarea unui incendiu și prezența unui militar în cîmpul infracțional, reprezentau elemente inedite pînă atunci. În al doilea rînd, dacă facem abstracție de faptul că ciocanul a fost înlocuit cu un cuțit, constatăm că modul de operare a rămas neschimbat — din nou despuiată... Se provoacă un incendiu, tot din i-am răspuns, începînd să număr pe degete : victima este din nou despuiată... Se provoacă un incendiu, tot din interiorul părții superioare a unui garderob... Iar dacă la aceste două caracteristici mai adaugi și faptul că ușa era încuiată și cheia luată de agresor, nu văd ce deosebiri au mai rămas...

— Aveți dreptate — s-a decis el să se solidarizeze cu mine, ridicîndu-și mîinile, în semn de predare... Dealtfel, strada Karl Marx face parte tot din cartierul gării...

* * *

— Bună-dimineața, doctore ! Ai ceva pentru mine ? am întrebat, intrînd a doua zi în biroul medicului legist.

— Da, căpitane ! Și, dacă stai jos, te fac om ! a spus el cu veselie arătîndu-mi un scaun.

— Fă-mă ! Dar repede !... i-am replicat nerăbdător. Mai întîi, ce-mi spui despre cuțitul pe care ți l-am lăsat ieri ?

— După cum mi-ai cerut, am examinat posibilitatea ca plăgile victime să fi fost produse de un cuțit asemănător celui pe care mi l-ai dat. Răspunsul meu este... pozitiv ! Omorul a fost comis cu un obiect tăietor a cărui lamă are o geometrie comună cu cea a obiectului de comparație...

— E în regulă ! am exclamat satisfăcut, dînd să mă ridic.

— Ușurel ! mi-a zîmbit el, ridicîndu-și o mînă și arătîndu-mi palma într-un gest ce urmărea să-mi tempereze impetuozitatea. Mai am și ceva de adăugat..

— Te rog... — l-am invitat, mirat.

— Criminalul are grupa sanguină B...

— De unde știi ? a fost firesc să-mi manifest surprinderea.

— Pentru că, în afară de grupa O, care-i aparținea victimei, am localizat și prezența grupei B...

— Şi crezi că...

— Nu cred ! Sînt sigur ! Cea de-a doua grupă nu-i poate aparţine decît criminalului ! m-a întrerupt el, cu fermitate.

— Asta ar însemna că s-a rănit şi el, chiar în timpul agresiunii.

— Şi mai precis, la una din palme. Nu pot indica cu precizie la care din ele, deoarece nu ştiu din ce poziţie a fost dezbrăcată victima. Asasinul s-a putut afla, în egală măsură, atît la capul, cît şi la picioarele victimei. În orice caz, urmele de sînge se găseau în partea dreaptă a deschizăturii capotului... Iar, dacă acesta a fost deschis, cum era şi firesc, dinspre picioarele fetei este mai probabil ca rana lui să fie la mîna stîngă. Dar, după cum ţi-am spus, n-o lua drept capital, pentru că nu cunosc raportul în care s-a aflat cu poziţia victimei ! a ţinut el să mă avertizeze încă o dată.

— Nu-i nimic. Am să aflu eu la care din palme s-a tăiat ! l-am asigurat cu satisfacţie.

— Sînt convins — mi-a spus el. Mai cu seamă că, după sîngele pierdut, aş putea spune că plaga lui nu este superficială.

Grăbit să fructific indiciile primite, am părăsit scaunul şi m-am îndreptat spre uşă.

— O clipă ! mi-a strigat doctorul, cînd am pus mîna pe clanţă.

— Mai e ceva ? m-am mirat, întorcînd capul peste umăr.

— Am găsit trei fire de păr, străine de ale victimei... — a răspuns el, ridicînd la vedre un pliculeţ de hîrtie. Sînt fire groase, specifice bărbaţilor. Lungimea lor, fiind între trei şi opt centimetri, întăreşte ipoteza că provin dintr-o podoabă capilară masculină...

— Ce culoare au ? l-am întrebat cu viteza sunetului.

— Şaten deschis... Dar, fiind o fire curioasă, n-am rezistat ispitei de a spăla unul dintre ele... La origine era blond...

M-am apropiat de el, i-am luat plicul şi n-am mai avut de ce să zăbovesc...

* * *

Primul care a răspuns convocării ce o făcusem prin stație a fost Dinu Bogdan. În timp ce-mi spunea că n-are ce raporta, și-a făcut apariția și Kálmán.

— Domnule căpitan, abia ieri seară am terminat de alcătuit tabelele bolnavilor psihici... — m-a anunțat ultimul venit. Iar cînd m-ați chemat, tocmai mă pregăteam să fac o selecție a celor care domiciliază în cartierul gării...

— Sînt mulți ? m-am interesat.

— Oho ! Niciodată nu mi-aș fi putut imagina că există printre noi atîția zurlii... — mi-a răspuns, cu o resemnată surprindre.

— În ce stadiu te afli cu cercetările pentru depistarea indivizilor cunoscuți prin cartierul de referință ca avînd comportamente ciudate, anormale ?

— Am și terminat această acțiune. Dar, din păcate, omul nostru nu apare printre ei.

— Cum ai tras concluzia asta ? a intervenit Bogdan, mirat de fermitatea cu care-mi răspunsese colegul său.

— Simplu ! I-am luat pe toți la rînd. Nici unul nu are semnalmentele atribuite infractorului pe care-l căutăm noi...

Cum între timp apăruseră și alte mijloace de selecție, m-am decis să le vorbesc despre concluziile medicului legist.

— Formidabil ! s-a însuflețit János. De aici încolo nu vom mai fi nevoiți să ne folosim de cîteva semnalmente vagi, cum ar fi vîrsta, trăsurile și înălțimea, ci vom putea apela la niște elemente de identificare strict caracteristice infractorului. Dacă am aflat că, indiferent de culoarea cu care-și vopsește părul, el este blond ; că are grupa sanguină B și că este tăiat la una dintre palme, înseamnă că n-o să trecem pe lîngă el, fără a-l vedea — a încheiat el, cu satisfacție.

— János, te rog să mai adaugi și faptul că poartă încălțăminte numărul patruzeci și trei ! s-a grăbit Dinu

să-şi aducă propria contribuţie la completarea zestrei noastre de indicii.

— Ai verificat şi urma plantară ridicată în cazul Cameliei Voicu ? l-am întrebat şi eu.

— Bineînţeles ! Nu numai că are acelaşi număr cu cele trei găsite în cazul de ieri, dar au ca numitor comun şi un desen similar al tălpii — mi-a replicat el, mîndru de promptitudinea cu care-şi demonstrase priceperea de criminalist.

— E în regulă ! Dar s-o luăm, totuşi, pe îndelete. Pentru că, în fond, toate aceste date pot corespunde la mulţi cetăţeni — le-am atras atenţia, apreciind că entuziasmul care-i cuprinsese pe amîndoi trebuia temperat. În consecinţă, ele pot căpăta un caracter cu adevărat selectiv, de identificare, numai după ce vom ajunge în faza de cercetare a criminalului. Aşa că, mai întîi va trebui să-l dibuim ! Iar pentru a reuşi să satisfacem acest deziderat, este necesar să aflăm care sînt INDIVIZII ALE CĂROR PALME AU SUFERIT RĂNI PRIN TĂIERE...

— E simplu ! Propun să verificăm registrele de consultaţii ale dispensarelor şi spitalelor de urgenţă — mi-a sugerat Bogdan cu însufleţire.

— Ideea este bună, dar numai cu condiţia ca infractorul să fi cerut ajutorul vreunei unităţi medicale. În caz contrar, o să pierdem vremea umblînd după cai verzi, iar el va obţine răgazul necesar vindecării rănii. Ceea ce va duce, în mod implicit, la alterarea acestei piste, într-adevăr de excepţie. În consecinţă, va trebui să ne mişcăm cît mai repede posibil. De aceea voi cere inspectorului şef să ne mai repartizeze nişte oameni cu care să formăm, fiecare dintre noi, echipe autonome. Dumneata, János, vei continua să te ocupi de verificarea psihopaţilor care locuiesc în cartierul gării. Dinule, întrucît chiar dumneata ai propus, vei trece pe la toate unităţile medicale de urgenţă şi vei verifica dacă în registrele lor de consultaţii, figurează, începînd de ieri dimineaţă, cînd a fost ucisă Amalia, vreun individ care a suferit vreo tăietură la una din palme. În mod simultan, eu, mergînd din casă-n casă, voi încerca să aflu dacă prin cartierul gării

a fost văzut vreun individ cu o mînă bandajată. După opinia mea, dacă lucrurile merg bine, ar trebui ca, în final să ne întîlnim toţi trei în faţa criminalului... — le-am spus colaboratorilor mei, convins că deznodămîntul era pe aproape...

* * *

După atîtea zile şi nopţi de investigaţii, a devenit evident că pistele pe care le urmărisem, în loc să ne ducă la identificarea criminalului, au fost convergente cu concluzia că ne-am împotmolit din nou. Existau destui psihopaţi în cartierul gării, dar nici unul nu putea fi omul nostru. De asemenea, deşi am cercetat mulţi bărbaţi care prezentau plăgi tăiate în palme, nimeni nu putea fi reţinut ca suspect.

Cum însă criminalul nu putea fi o nălucă, de îndată ce comise două omucideri şi cinci tentative de omor, cît se poate de concrete, a venit momentul să mă întreb de ce nu reuşeam să-l dibuim. Numai că explicaţia pe care am găsit-o, deşi prezenta calitatea de a fi unica posibilă, avea şi marele cusur de a fi complet ilogică. Deoarece nu puteam să admit că era posibil ca infractorul să locuiască în alt cartier decît acela în care-şi atacase victimele. Dar, cum faptele sînt fapte, iar logica numai un raţionament a cărui infailibilitate se dovedeşte a fi adesea subiectivă, am sfîrşit prin a conchide că cercetările întreprinse în cartierul gării trebuie extinse la întreaga arie a municipiului Cluj.

Însă, mai înainte de a proceda în consecinţă, am privit calendarul şi am văzut că pînă la jumătatea lunii ianuarie au rămas numai patru zile. Şi această dată mi-a amintit ceva. Ceva care m-a decis să amîn aplicarea noului plan de investigaţii şi să mă duc în pas alergător la inspectorul şef.

Acesta, după ce mi-a ascultat temerile, a dispus ca toate forţele pe care le avea, inclusiv patrulele muncitoreşti, să fie concentrate în cartierul gării...

...UNDE-MI ERA OARE CAPUL CÎND M-AM APUCAT SĂ COCHETEZ CU DIAVOLUL ?

În pofida temerilor mele, luna ianuarie s-a scurs fără a se fi comis o nouă tentativă de omor. Ceea ce constituia o excepție față de agresiunile bimensuale cu care ne obișnuise criminalul în ultimele patru luni. Sistarea expedițiilor sale ucigașe putea fi interpretată ca o consecință a ieșirii sale din crizele ciclice de furie. Dar, cum nu exista nici o garanție că, într-adevăr, s-ar fi putut vindeca de năravul care-l stăpînise atîta vreme, am profitat de răgazul pe care ni-l acordase, pentru a face o cercetare sistematică a întregului oraș, luîndu-i fiecare cartier la rînd. Astfel, fiind sprijiniți și de alți colegi din inspectorat, am reușit să trecem prin filtru cea mai mare parte a teritoriului clujean. De fapt, numai cartierul Andrei Mureșan mai rămăsese de scotocit în căutarea unui individ care avea semnalmentele criminalului nostru. Iar cum odată cu reducerea zonei de verificat creșteau și speranțele că din moment în moment îl voi dibui pe inamicul public numărul unu al cetățenilor acestei urbii, eram foarte nerăbdător să-mi termin cît mai repede acțiunea.

Mai înainte însă de a fi avut cînd să-mi materializez intențiile, m-am văzut nevoit să le amîn...

* * *

Clădirea la care m-am grăbit să mă deplasez era veche și sărăcăcioasă. Un cerdac, sprijinit pe stîlpi de lemn, permitea accesul spre cele trei locuințe ale casei.

Văzînd un subofiţer postat în faţa uşii deschise a celui de-al doilea apartament, m-am şi înfiinţat lîngă el. Apoi, oprindu-mă în prag, am privit înăuntrul unei camere mobilată sărăcăcios, cu piese uzate şi disparate. În mijloc, o masă lungă, acoperită cu o muşama înflorată, pe care erau aşezate trei găleţi din tablă. Lîngă peretele din stînga, două dulapuri alăturate... Lîngă cel din dreapta, o maşină de cusut, antediluviană, un garderob şi un bufet. Iar în faţa mea, se aflau înşirate, o maşină de gătit, un lavoar, o măsuţă pe care se găsea un radio şi o dormeză. Medicul legist era cu spatele la mine, aplecat spre canapea. M-am apropiat şi m-am uitat peste umărul lui.

Victima, o femeie corpolentă, între şaptezeci şi optzeci de ani, zăcea cu faţa în sus, pe diagonala patului, cu gambele atîrnînd pe lîngă colţul liber al acestuia. Era acoperită pînă sub bărbie cu un pled peticit, iar sub cap avea o pernă parţial arsă. O a doua, pătată de sînge, era răsturnată lîngă urechea ei stîngă. Atît aşternutul cît şi femeia erau îmbibate de apa folosită la stingerea începutului de incendiu.

Medicul legist a întors capul şi, apucînd un colţ al pledului, m-a privit întrebător. După ce i-am răspuns cu un gest de aprobare, a dat pătura la o parte. Victima era îmbrăcată cu un halat gros, în carouri verzi şi maro, iar pe deasupra acestuia îşi trăsese o jachetă gri.

— Prezintă toate simptomele unei morţi prin asfixiere mecanică... — m-a informat medicul, după ce a consultat-o cîteva minute.

— Strangulare ?

— Nu. Sufocare. Prin acoperirea orificiilor respiratorii cu un corp moale. Cum ar fi chestia asta... — mi-a arătat el perna care se afla răsturnată lîngă urechea stîngă a victimei. Cred că ea este, ca să zic aşa, arma crimei... Deoarece sîngele cu care este îmbibată indică urmele hemoragiei suferite de victimă pe căile respiratorii, în timpul obturării lor.

— Ce are la arcada ochiului drept şi la bărbie ? l-am întrebat, remarcînd că ambele zone aveau o culoare roşu-violacee.

— Sînt două traumatisme provocate cu un corp semidur. Probabil, consecinţa unei lovituri cu pumnul.

— Despre raportul existent între victimă şi agresorul ei, ţi-ai format vreo părere ?

— Ţinînd seama de faptul că picioarele femeii sînt coborîte de pe dormeză, sînt tentat să cred că aceasta s-a ridicat din pat pentru a-l întîmpina pe agresor. Iar în momentul în care ea a ajuns în poziţie bipedă, el a lovit-o cu pumnul în arcada ochiului drept şi la bărbie. Cum traumele au fost suficient de puternice pentru a provoca o ameţeală, este de presupus că femeia a căzut pe spate, în poziţia în care am găsit-o. Situaţie de care agresorul a ştiut să profite, apelînd la serviciile pernei pînă a avut certitudinea că şi-a atins scopul... — mi-a răspuns el, făcînd un rictus de silă.

— Cam care ar putea fi momentul morţii ? l-am întrebat, în momentul în care-şi făceau apariţia Kálmán şi Bogdan.

— După gradul de rigiditate cadaverică şi temperatură, cred că decesul a survenit în urmă cu douăsprezece ore... Pot lua cadavrul ?...

— Sigur... De îndată ce se fac fotografiile judiciare — i-am răspuns, făcîndu-i semn lui Dinu să se apuce de treabă.

— Din primele investigaţii reiese că în celelalte două apartamente ale clădirii locuiesc două surori. La stradă stătea familia Grindu, soţ şi soţie, care sînt şi proprietarii casei, iar în fundul curţii, Maria Pandele. Victima, Sberky Anna, trăia din pensia de urmaş a soţului ei — m-a anunţat János, cînd am ieşit în curte.

— Bine. Am să discut eu cu locatarii. Între timp, dă dumneata o raită prin casele vecine...

* * *

— Mi-am dat seama că ceva nu era în regulă, deoarece în momentul în care am intrat în casă, am simţit un miros de cîrpe arse... — a început să-mi relateze Maria Pandele, pe care am găsit-o la sora ei, în apartamentul de la stradă. Mai întîi m-am gîndit că în zorul cu

care plecaserm de acasă, am uitat să scot mașina de călcat din priză. Apoi, văzînd că nu era cazul, am început să adulmec în direcția din care venea mirosul... Așa am văzut că pe sub ușa care desparte camera mea de cea a Annei néni se infiltra fum... Speriată, am ieșit și m-am dus să bat la ușa ei, dar chiar atunci am văzut-o pe sorumea intrînd în curte... După ce i-am spus despre ce era vorba, ne-am apropiat amîndouă de ușa Annei néni și am început să batem și s-o strigăm...

— Cînd am văzut că, în ciuda insistențelor noastre, nu ne răspunde nimeni, am pus mîna pe clanță și am deschis ușa... — a intervenit sora ei.

— Era descuiat ?

— Da, cu cheia vîrîtă-n broască, pe dinafară...

— Ce ați văzut cînd ați deschis ușa ?

— ...Mai întîi un fum des... apoi focu' de la aragaz care ardea sub o cratiță de lapte ars... Așa că m-am grăbit să-nchid gazele... După aceea am văzut-o pe Anna néni... Era întinsă-n pat, iar perna de sub capu' ei ardea mocnit... Am crezut că i se făcuse rău, m-am apropiat de ea și am strigat-o... Da' nu mi-a răspuns... Iar eu, temîndu-mă să nu se întindă focul în toată casa, am ieșit în stradă și mi-am chemat vecinii în ajutor... Imediat au sărit cîțiva bărbați și au stins focu' cu găleți de apă...

— Anna Sberky obișnuia să fumeze în pat ? am încercat eu să determin cauza pentru care luase foc perna de sub capul victimei.

— Să fumeze în pat ! ?... Eu n-am văzut-o niciodată fumînd ! s-a mirat ea.

— Ce ați făcut după aceea ? am readus-o pe făgașul care mă interesa.

— ...Am fugit la o vecină și am telefonat la Salvare...

— Dar doctorul care-a venit — a întrerupt-o sora ei — ne-a zis că n-o ia cu el, fiindcă-i moartă... Ba a mai zis că el crede c-a omorît-o careva și că va anunța poliția...

— La ce oră ați remarcat prezența fumului în locuința dumneavoastră ?

— ...Cînd m-am întors de la serviciu... Cred că era cam cinci după-amiaza...

— Și dumneavoastră ? am luat-o la rînd pe locatara apartamentului de la stradă.

— Cam tot la fel... Adică cinci, cinci și ceva...

— La ce oră ați plecat de-acasă ?

Prima mi-a răspuns că a pornit spre serviciu la cinci și jumătate, iar sora ei, o jumătate de oră mai tîrziu.

— Și soțul dumneavoastră, doamnă Grindu ?

— Grigore pleacă după mine, cam pe la șase și jumătate.

— Cînd ați văzut-o ultima oară pe vecina dumneavoastră ?

— ...Alaltăieri... după-amiaza...

— Ieri n-ați văzut-o ?

— Nu... Dealtfel, nici n-am avut ocazia, pentru că am venit acasă după zece seara, cînd Anna néni obișnuia să doarmă... Iar cînd plec eu la serviciu, ea nu este încă sculată...

— Și dumneavoastră, doamnă Pandele ?

— Nici eu n-am văzut-o, fiindcă am fost împreună cu soră-mea la teatru...

— În timpul nopții ați auzit ceva dinspre camera ei ?

— Nu... Deși se întîmpla adesea s-o aud tușind. Dar poate c-am dormit mai greu, pentru că eram foarte obosită... Pot însă să vă spun că azi dimineață, cînd am plecat la slujbă, am văzut lumina aprinsă la Anna néni...

— Dacă am înțeles bine, vecina dumneavoastră se scula după ce plecați dumneavoastră la serviciu, nu-i așa ? m-am adresat celeilalte surori.

— Da, așa este... Nu ieșea din casă înainte de plecarea noastră... Deși, de multe ori, se trezea devreme și citea ceva cărți stînd în pat...

— Cine venea la ea în vizită ?

— Numa' doamna Barbu, care-i cumpăra lapte în fiecare dimineață...

— Ce rude mai are ?

— Din cîte știu eu, nu mai are pe nimeni...

— Ați putea să-mi spuneți ceva despre relațiile ei sau despre modul în care-și petrecea timpul ?

— Sigur ! că doară făcea mereu același lucru... Adică se ducea de două ori pe zi la parohia romano-catolică

Sfînta Maria... Dimineața și seara... În rest, stătea la ea în casă...

— Poarta de la stradă stă încuiată în timpul zilei ?

— Bineînțeles ! De cînd am aflat că prin Cluj există un criminal care atacă femeile, o încuiam întotdeauna...

— Aș vrea să discut și cu soțul dumneavoastră... Cînd pot să-l întîlnesc ?

— Chiar mă întreb și io pe unde-o fi umblînd, pentru că trebuia să fie de mult acasă...

*

* *

— Bună-seara, părinte ! Sînt căpitanul de poliție Apostolescu și vă rog să mă iertați dacă vă deranjez — m-am scuzat în fața bătrînelului îmbrăcat cu un stihar negru, cînd mi s-a deschis ușa casei din incinta parohiei.

— Nu mă deranjezi de loc, fiule. Te rog să poftești înăuntru — m-a invitat el, într-un birou cu aspect patriarhal.

— O cunoașteți pe Anna Sberky ? l-am întrebat, pentru a ști dacă era cazul să mai iau loc în jilțul pe care mi-l indicase cu mîna întinsă.

— Sărmana... Mai acu' vreo juma' de oră mi-a povestit un enoriaș despre soarta pe care-a avut-o — a zis cu tristețe, închinîndu-se. Azi dimineață a fost pe la mine și-acu'... iacă ! aflu că i s-a aprins casa și-a murit asfixiată... — și-a exprimat el compasiunea, ridicîndu-și ochii spre tavan și închinîndu-se din nou.

— N-a fost o moarte accidentală, ci o mînă criminală — l-am corectat, expunîndu-i pe scurt situația reală.

După ce-am terminat, era atît de tulburat, încît a uitat s-o mai invoce pe Sfînta Madonă.

— Spuneați că ați văzut-o azi dimineață... La ce oră ? l-am întrebat, cu intenția de a-l readuce la subiect.

— Ca de obicei... Între șase și jumătate și șapte și jumătate, cînd a venit să facă curățenie în biserică... Chiar mă întrebam de ce n-a mai trecut pe aici și-n seara asta... c-așa-mi promisese... Apoi am aflat ce i s-a întîmplat — a oftat el, ridicîndu-și din nou ochii spre plafonul camerei.

— O cunoșteați de mult timp ?

— De cînd am preluat conducerea acestui lăcaș de rugăciune, adică de peste douăzeci și cinci de ani. Timp în care ne-am văzut zilnic...

— Asta înseamnă că știți multe despre preocupările și viața ei — am conchis eu, cu satisfacție.

— Bineînțeles, fiind confesorul ei, mi-a încredințat toate tainele, gîndurile și intențiile ei cele mai intime. Dar, calitatea mea de duhovnic îmi interzice să împărtășesc altcuiva destăinuirile unui credincios — s-a grăbit el să mă avertizeze.

— Vă înțeleg foarte bine reticențele, deoarece și eu, ca urmare a specificului meseriei mele, sînt adesea obligat să păstrez secretul profesional — am admis, cu înțelegere. Avînd însă în vedere faptul că delictul de omor este condamnat și de către Dumnezeu, cred că invocarea obligațiilor profesionale nu se mai justifică, deoarece l-am putea proteja sau chiar stimula pe ucigaș în luarea vieții altora — m-am străduit eu să-l conving să-mi furnizeze relațiile de care aveam nevoie. Dealtfel, interesul meu se mărginește numai la niște probleme concrete și nu reprezintă o imixtiune în viața spirituală a fostei dumneavoastră enoriașă — am continuat, văzîndu-l oscilînd.

— ...Atunci, mai bine întrebați-mă dumneavoastră și eu am să vă răspund, dacă este posibil — a concedat el, rezervat.

— Știți cumva din ce venituri trăia ?

— ...Acum vreo cincisprezece ani și-a vîndut casa familiei Grindu, care locuiește în prezent în apartamentul de la stradă. Pentru optzeci de mii de lei... Cu această ocazie am învățat-o să stipuleze în actul pe care l-a încheiat că își păstrează dreptul de a locui cît va dori în fosta ei proprietate. Și i-a prins bine, pentru că altfel ar fi evacuat-o de mult din casă... — a apreciat preotul cu satisfacție.

— Deși optzeci de mii de lei sînt, într-adevăr, o sumă, este de presupus că de-a lungul a cincisprezece ani i-a cheltuit demult... — am zis, apreciind că banii de care mi-a vorbit nu-i puteau asigura victimei mijloacele necesare traiului.

— ...Nu în cazul ei... Mai întîi, pentru că era o femeie foarte econoamă. Apoi, am ajutat-o şi cu să facă demersurile necesare pentru a obţine o pensie de urmaş după soţul ei... care a murit... Aşa că a dobîndit şi un venit fix...

— Cînd i-a murit soţul ?

— În urmă cu vreo opt ani... Era inginer la căile ferate...

„C.F.R., C.F.R., C.F.R..." m-am trezit deodată repetînd în gînd. „Oare de ce mă intersectez mereu cu această instituţie ?" am meditat.

— Cunoaşteţi persoanele cu care se vizita ? m-am interesat, constatînd că-mi pierd vremea cu o întrebare aiurită, în loc să mă ocup de stabilirea antecedentelor victimei.

— Cu excepţia vecinilor, cu care, dealtfel, nu se vizita, nu a avut relaţii apropiate cu alte persoane. Singurele ei drumuri duceau la biserică... Sau la piaţă, după tîrguieli... Dar, ca să nu mint, să ştiţi c-avea totuşi pe cineva care-o vizita zilnic... şi-a amintit el, ducîndu-şi un deget la tîmplă.

— Cine ? l-am întrebat cu interes.

— ...O cunoştinţă de-a ei, doamna Barbu... care-o mai ajuta prin gospodărie...

Nu aflasem nimic nou, deoarece despre această relaţie îmi vorbise deja proprietăreasa victimei şi, deci, intenţionam oricum s-o audiez.

— Din cîte ştiţi, se afla în conflict cu cineva ? am vrut să ştiu, cu intenţia de a stabili un răspuns pentru clasica întrebare, care odată satisfăcută, teoretic, putea indica persoana interesată în comiterea unei infracţiuni.

— ...Eu ştiu ce să vă spun ?... s-a întrebat el, clătinîndu-şi capul a ezitare. Despre conflicte nu poate fi vorba... ci mai curînd de nişte necazuri...

— La ce vă referiţi ? l-am întrebat, intrigat de codirea lui.

— În urmă cu vreo două săptămîni, mi s-a plîns că a împrumutat bani la mai multe persoane şi că acestea refuză să i-i mai restituie, deşi scadenţele erau trecute de multă vreme...

— Vreți să spuneți că dădea bani cu dobîndă ? am zis cu degajare, în ciuda faptului că subiectul îmi stîrnise interesul.

— Da... Cu zece la sută...

— Știți cumva cine sînt persoanele care au refuzat să-i restituie împrumuturile ? l-am întrebat repede, deoarece știam că, cel mai adesea, cămătarii sînt uciși chiar de proprii lor debitori.

— Bineînțeles ! Anna néni mi-a dat o listă cu persoanele care au înșelat-o, deoarece, la rugămintea ei, îi promisesem că-i voi scrie eu reclamațiile către judecătorie.

Astfel am intrat în posesia unei foi de hîrtie pe care erau înșirate unsprezece nume de datornici și sumele împrumutate fiecăruia.

* * *

De la doamna Barbu, vecina cu care se afla victima în relații mai strînse, am aflat că la ora șapte dimineața, cînd a trecut pe la Anna néni, aceasta nu era acasă. În consecință, spunîndu-și că prietena ei a plecat deja la biserică, i-a lăsat laptele pe care i-l adusese. În jurul orei zece, a revenit iar, pentru a o întreba dacă vrea să-i cumpere ceva din piață. Dar nu i-a răspuns nimeni, ceea ce a mirat-o foarte mult, pentru că, la acea oră o găsea de obicei acasă.

— Laptele pe care l-ați adus mai devreme, se afla acolo unde l-ați lăsat ? am întrebat-o.

— Nu... Nu mai era în fața ușii... — m-a asigurat ea

Deși am încercat să mai obțin și alte date necesare anchetei, n-am mai avut nici cel mai mic succes...

* * *

Revenind la locul dramei, mi s-a spus că soțul proprietăresei se înapoiase acasă și m-am grăbit să bat la ușa apartamentului de la stradă.

— Cînd aţi văzut-o ultima dată pe Anna néni, domnule Grindu ? l-am întrebat, după ce nevasta lui m-a invitat în casă şi ne-a făcut cunoştinţă.

— Alaltăieri seara, cînd m-am întors de la lucru... Era pe prispă şi mătura în dreptul uşii ei...

— Ieri n-aţi mai întîlnit-o ? am insistat.

— Nu. Ba mai mult, pe la şapte şi jumătate am bătut la uşa ei, dar nu mi-a răspuns...

— Aţi avut vreun motiv s-o căutaţi ?

— Da... Voiam să-i spun că vrea cineva s-o vadă...

— Cine anume ? m-am grăbit să aflu.

— ...Doi tineri, care m-au întrebat dacă pot vorbi cu Anna néni. Eu le-am zis s-aştepte şi m-am dus s-o anunţ... Da', după cum v-am spus, nu mi-a răspuns...

— Pentru ce o căutau ?

— ...Mi-au povestit că se aflau în trecere prin Cluj şi că, nu ştiu din ce cauză, rămăseseră fără bani şi voiau să doarmă la Anna néni în noaptea aia... Iar după ce-am bătut la uşa ei şi am văzut că nu-mi răspunde, le-am spus că nu-i acasă şi i-am sfătuit să vină mai tîrziu...

— Şi au revenit ?

— Nu ştiu, pentru că eu am intrat în casă şi m-am uitat la fimul de la televizor...

— Se întîmpla des să înnopteze persoane străine în locuinţa vecinii dumneavoastră ?

— Nu... N-am văzut niciodată să fi rămas cineva la ea peste noapte...

— Dar dumneavoastră aţi remarcat astfel de persoane ? m-am interesat, privindu-le pe rînd pe soţia şi cumnata interlocutorului meu.

Ambele mi-au răspuns prin gesturi de infirmare.

— Şi atunci ce i-a putut determina pe cei doi tineri să vină cu o astfel de cerere ? am zis, întorcînd capul spre bărbat, apreciind că relatarea sa căpăta o turnură foarte interesantă.

— Unul dintre ei... Adică, de fapt, eu numa' cu unu' am discutat... că celălalt stătea la marginea trotuarului şi n-a scos nici o vorbă... Zicea că o cunoştea de cînd era copil... că părinţii lui fuseseră chiriaşii Annei néni...

— Dumneavoastră de cînd locuiţi aici ?

— De cînd am cumpărat casa, adică de aproape cincisprezece ani...

— Și v-ați amintit de familia lui ?

— ...Nu... nu puteam să-mi amintesc... că ei stătuseră aici înainte să venim noi...

— V-a spus cum se numește ?

— Nu...

— Dar a menționat cumva orașul în care domiciliază ? am zis, străduindu-mă să aflu cîteva date mai concrete despre cei doi vizitatori.

— ...Aveți dreptate ! Chiar că uitasem !... Mi-a zis că sînt din Brașov... că acolo locuiesc ei... de cînd au plecat de aici...

— Și cu ce scop se aflau la Cluj ?

— Zicea că e în concediu și că au plecat să facă un tur al Ardealului... Dar că, pe drum li s-a furat banii... Și că pînă le trimit părinții lor alții, nu știau cum se vor descurca... De aceea eu le-am zis să revină mai tîrziu, dacă vor să vorbească cu Anna néni...

— Credeți că este posibil ca ei s-o fi vizitat pe vecina dumneavoastră fără ca să-i auziți ?

— ...Da, e foarte posibil, pentru că eu am fost atent la filmul de la televizor...

— Cum poarta stă în permanență încuiată, înseamnă c-au sărit gardul.

— ...Ieri n-am mai încuiat-o... Fiindcă soția și cumnată-mea erau plecate la teatru și nu-și luaseră cheile...

— Dar pe Anna néni ați auzit-o cînd s-a întors acasă ?

El și-a săltat umerii, iar eu mi-am spus că, întrucît cei doi necunoscuți au avut toate condițiile pentru a o contacta pe victimă, ar fi cazul să-i identific și să-i invit să-mi povestească cum s-au distrat în noaptea precedentă...

— În ce relații erați cu vecina dumneavoastră ? l-am întrebat, reluîndu-mi chestionarea cu aspect general.

— ...Foarte bune... Era o femeie tare liniștită... N-am avut nici un fel de discuții...

— Știți ceva despre faptul că împrumuta bani cu dobîndă ?

— ...Da... M-a întrebat şi pe mine dacă vreau, da' io i-am răspuns că nu-mi trebuie bani împrumutaţi, pentru că nu-mi place să-i dau înapoi... — a răspuns el, înveselit.

— Azi dimineaţă, cînd aţi plecat la serviciu, aţi remarcat vreo persoană străină în apropiere de casa dumneavoastră ? i-am întrebat, privind pe rînd chipurile bărbatului şi ale femeilor cu care mă întreţinusem pînă atunci...

Răspunsul lor fiind negativ, l-am rugat pe domnul Grindu să-i descrie pe vizitatorii de care-mi vorbise.

*

* *

În ziua următoare, cînd ne-am întîlnit în biroul de la inspectorat, am trecut în revistă datele obţinute în prima zi de cercetare a noului caz. Din raportul prezentat de Bogdan a reieşit că, în ciuda eforturilor depuse, nu reuşise să descopere urme apte să ne ajute la depistarea criminalului, situaţie care nu mai avea de mult darul să mă mire. La fel de puţin îmbucurătoare a fost şi informarea lui Kálmán : nimeni nu remarcase prezenţa vreunui străin în preajma locuinţei victimei.

— Evident, ţinînd seama de timpul scurt pe care l-am avut la dispoziţie, n-am putut aborda decît o mică parte din vecinii de stradă ai bătrînei. Aşa că mai sînt încă şanse să găsim nişte martori capabili să ne furnizeze semnalmentele unui individ asemănător celui căutat de noi... — s-a simţit el obligat să se arate optimist.

— Nu sînt convins că ne vom încrucişa din nou drumurile cu omul nostru... Deoarece circumstanţele în care s-a comis ultima agresiune, sînt departe de a fi comune cu modul lui de operare — le-am împărtăşit preocuparea mea.

— Vreţi să spuneţi că avem de-a face cu un alt infractor ? m-a întrebat János contrariat.

— Mi se pare firesc să admitem şi o astfel de eventualitate, de îndată ce ne aflăm în faţa unei agresiuni ce a fost comisă prin mijloace total atipice sistemului folosit pînă în prezent de nebunul nostru — l-am avertizat.

— Domnule căpitan — îmi permit să vă reamintesc că ne-am mai gîndit la o astfel de posibilitate și cu altă ocazie... Cînd am cercetat agresiunea din strada Mașiniștilor... Și cînd am stabilit că autorul purta o haină militară și era pentru prima oară cînd ne aflam în fața unei tentative de omor în care s-a încercat incendierea cîmpului infracțional — s-a grăbit János să-și mărturisească rezervele.

— Da... Numai că atunci existau și puncte comune... Arma crimei, care era tot un ciocan... Categoria de vîrstă din care făcea parte victima respectivă. Iar acum, ce avem ? Unu, o femeie bătrînă ! Doi, o agresiune comisă cu mîna ! Trei, un incendiu, care în loc să afecteze partea superioară a unui garderob, este provocată la perna de sub capul victimei ! Patru, s-a încălcat chiar și regula generală a încuierii ușilor și a însușirii cheilor acestora ! Iar cinci, victima nu a fost dezbrăcată ! Ei bine, în fața acestor abateri de la modul de operare pe care se profilase, ce elemente mai pot susține ipoteza că avem de-a face cu smintitul pe care-l căutăm de atîta timp ?

— Ba mai mult ! a intervenit Dinu, văzîndu-l pe János pus în încurcătură. Pentru prima oară se constată că victima locuiește în cu totul alt cartier decît acela în care a acționat pînă acum omul cu ciocanul !

— Dar, întrucît în meseria noastră certitudinile se bazează numai pe probe materiale, iar noi sîntem departe de a poseda așa ceva, să lăsăm deoparte supozițiile și să recapitulăm elementele noului caz — le-am spus, apreciind că a venit momentul să stabilim planul cercetărilor. Din depozițiile unor martori, a reieșit că victima a plecat de la biserică la ora șapte și jumătate, iar la ora zece nu a mai răspuns cînd a fost căutată de prietena ei...

— Deci, omorul s-a comis în acest interval de timp — m-a aprobat Kálmán, regăsindu-și glasul.

— Eu cred că acest interval ar putea fi redus. Și susțin această idee, pentru că victima a găsit în fața ușii ei o sticlă cu lapte. Lapte, pe care noi l-am văzut, ulterior, pe aragaz, ars. În mod normal, cînd ar fi trebuit să-l pună la fiert ?

— Firesc era s-o facă chiar atunci cînd l-a luat din fața ușii — a presupus Dinu. Deci în jurul orei opt.

— De cît timp are nevoie un litru de lapte ca să fiarbă ?

— După tăria focului, în aproximativ șaizeci de minute — mi-a răspuns tot el, încercînd să ghicească unde voiam să ajung.

— Se poate admite că o gospodină cu experiență ar putea uita laptele pe foc ?

— Se cam întîmplă și așa ceva, chiar și la case mai mari — mi-a răspuns Bogdan, amuzat.

— Chiar și în situația în care gospodina se află în aceeași încăpere cu mașina de gătit ?

— Aveți dreptate. Victima n-a avut cînd să se ocupe de lapte, deoarece a intervenit agresorul — mi-a ghicit János raționamentul, continuînd : În consecință, putem admite că omorul a fost comis între orele opt și nouă jumătate.

— Cred că este corectă această localizare, deoarece ea coincide și cu aprecierea medicului legist.

— Apropo, domnule căpitan ! Am uitat să vă raportez că ați fost căutat mai devreme de medicul legist. Mi-a spus că tot ce-a mai apărut, după efectuarea necropsiei, se referă la faptul că victima prezintă o fractură a mandibulei, fractură produsă, probabil, datorită unei puternice lovituri de pumn, la bărbie, ceea ce i-ar fi putut provoca pierderea cunoștinței — m-a anunțat Bogdan.

— Da, se leagă... Ținînd seama atît de poziția în care zăcea victima, cît și de felul în care era îmbrăcată, se poate presupune că agresorul a surprins-o în timp ce stătea în pat, așteptînd să-i fiarbă laptele — am spus, încercînd să reconstitui cu ochii minții modul în care se desfășurase agresiunea. Iar în momentul în care a realizat că nu mai este singură în cameră, s-a ridicat... Acesta a fost și momentul în care autorul, ajuns între timp în apropierea ei, a lovit-o atît de puternic, încît ea s-a prăbușit leșinată pe diagonala dormezei... Iar infractorul a profitat de această situație pentru a o sufoca cu una din pernele găsite la îndemînă...

Cei doi colegi m-au ascultat, dînd aprobator din cap. Apoi, cînd mi-am terminat explicația, János a început să vorbească :

— Oare faptul că agresiunea s-a consumat așa cum ați spus, nu indică un element comun cu modul de operare folosit de schizofrenicul nostru ? Mă refer la modul în care-a știut întotdeauna să irupă peste victimă, să o ia prin surprindere...

— Toți agresorii știu că reușita unui atac este condiționată de luarea prin surprindere a victimei — i-am explicat. Dealtfel, admițînd că ar exista o oarecare similitudine, dominante rămîn celelalte elemente ale modului atipic de operare...

— ...Și totuși... Mai apare un punct comun... — a intervenit și Bogdan, care, după observația făcută de colegul său a făcut o schimă de adîncă preocupare. Din cercetarea pe care am făcut-o în locuința bătrînei, n-am remarcat nimic care să indice că infractorul ar fi căutat ceva... Adică la fel ca și în celelalte cazuri, lipsește motivarea...

— Nu ! Nu ! De data asta se pare că există un mobil — l-a contrazis Kálmán, întorcîndu-și capul spre mine. Am uitat să vă spun... Vecinii victimei mi-au spus că victima împrumuta bani cu dobîndă... Și cum adesea cămătarii cad victima tîlharilor... — a zis el, lăsîndu-și fraza neterminată printr-un gest care nu mai necesita explicații.

— Așa e, Janos ! Și acesta este firul pe care trebuie să ne axăm — l-am anunțat, înmînîndu-i lista dată de preot. Oricare dintre ei ar putea fi ucigașul, măcar pentru a nu fi nevoit să-i restituie datoria... Sau, sperînd că ar putea găsi și alți bani. Și în legătură cu această ultimă posibilitate, trebuie să admitem că nu este obligatoriu ca autorul să facă parte din grupul acestor unsprezece persoane — am ținut să le atrag eu atenția. El ar putea să fi aflat numai că victima dădea bani cu camătă, în mod indirect, de la un terț. Iar în această variantă, avem deja doi suspecți — le-am spus, vorbindu-le de cei doi tineri care o căutaseră pe bătrînă în noaptea premergătoare asasinării sale.

— Mda... Vizita lor este destul de suspectă pentru a ne dori o discuție cu ei... Dar de unde-i luăm ? m-a consultat János, sceptic.

I-am răspuns în mod indirect, adresîndu-mă lui Dinu :

— Vreau să afli de la serviciul de evidență populației cine sînt persoanele care au locuit în casa victimei în urmă

cu cincisprezece ani. În mod special, ne interesează dacă printre ei există o familie care s-a mutat la Brașov. Iar dacă se confirmă o astfel de situație, ceri sprijinul miliției brașovene... Iar noi — am adăugat, întrocînd capul spre Kálmán —, ne apucăm imediat de verificarea datornicilor...

— Ce se întîmplă cu sectorul care ne-a mai rămas de cercetat ? Suspendăm acțiunea ? m-a întrebat János.

— Cum colegii care ne-au secundat știu deja ce ne interesează, pot continua investigațiile și fără noi...

* * *

După ce-am verificat cu János alibiurile celor unsprezece persoane consemnate pe lista preotului, am făcut exact ceea ce mai rămăsese de făcut. Am transformat fila într-un cocoloș și l-am aruncat în coșul de gunoi. Este drept că am nimerit alături de țintă, dar n-am mai avut cînd să-mi fac sînge rău pentru lipsa mea de precizie, deoarece a intrat Dinu, care m-a anunțat că cei doi tineri care o căutaseră pe victimă în noaptea premergătoare omorului, se aflau pe culoar.

— Introdu-i, pe rînd — i-am cerut.

Individul care a intrat în cameră era un tînăr înalt, voinic, iar părul lui era blond și ușor ondulat. Pe sub un cojoc elegant și foarte nou, purta un pulover negru, cu gulerul rulat pe gît și un pantalon ponosit și cu manșetele tocite. În picioare, o pereche de pantofi scofîlciți, cu talpă de microporos, care cercau de mult să fie duși la reparat. Ochii săi albaștri și ageri căutau neliniștiți cînd spre mine, cînd spre János, probabil încercînd să stabilească cu care din noi va avea de-a face.

— Cum te numești ? l-am întrebat, arătîndu-i un scaun.

— ...Emil... Adică... Popp Emilian... — a completat el, așezîndu-se speriat pe marginea scaunului.

— Cu ce te ocupi ?

Cred că întrebarea mea nu i-a prea plăcut, pentru că altfel nu văd de ce și-a lăsat ochii spre podea, fără să-mi răspundă.

— Ai fost întrebat ceva ! i-a reamintit János, cu o asprime moderată.

— Astă vară mi-am terminat stagiul militar... și m-am angajat la o cooperativă din Brașov... ca bobinator... — s-a decis el să vorbească, continuînd să fixeze covorul ca pe o sursă de inspirație... Da' n-am lucrat prea mult... numai trei zile.. că nu-mi plăcea ce făceam acolo !... După vreo două luni am găsit un servici nou... la fabrica de tractoare... ca tinichigiu... Și am lucrat acolo...

— Cît timp ?

— Ăăă... două săptămîni...

— De ce atît de puțin ?

— Ăăă... Fabrica era departe de casă...

— Și n-ai știut asta cînd te-ai angajat ?

— Ba da... da' nu m-am gîndit că trebuie să mă scol atît de devreme dimineața... în fiecare zi...

— După aceea unde ai mai lucrat ? l-am strunit, fără să-i comentez motivația.

— Ăăăă... Păi... N-am mai lucrat... — mi-a răspuns, săltînd din umeri, fără să-și ridice ochii.

— Și din ce-ai trăit atîtea luni ? a vrut János să știe.

— ...Din ce-mi dădeau ai mei... — a zis, ridicîndu-și capul și arătîndu-se mirat că-i puneam o astfel de întrebare.

— Ei au fost de acord să nu te mai duci la serviciu ?

— Păi, da' ce ? Io le-am spus ? m-a consultat el, cu șiretenie. Plecam de acasă în fiecare dimineață, ca și cînd mă duceam la fabrică...

— Și ce făceai de fapt ?

— ...Mă duceam la un film... La o cofetărie.. La vreo bere...

— Și de unde aveai bani de cheltuit ?

— Tocmai că nu-i prea aveam, așa că mai împrumutam de pe la prieteni... Iar cînd n-a mai ținut, am hotărît împreună cu Lajos... — a zis, arătînd cu capul spre ușă — să mergem în nordul țării... să ne angajăm la o mină... că am auzit că pe acolo se cîștigă foarte bine... Așa că, am luat trenul spre o mătușă de-a mea, care stă în Baia de Arieș...

— Cînd ați plecat din Brașov ? l-am luat eu în primire.

— ...Pe 7 februarie și a doua zi eram la mătușă-mea... care-i o soră de-a lu' tata...

— Pînă cînd ați stat la ea ?

— Pînă pe 13... februarie... că am ajuns la concluzia că ar fi mai bine să ne angajăm la o mină în Lupeni... sau Petroşani... Aşa că ne-am decis să plecăm spre Cluj...

— Şi cînd aţi ajuns la Cluj ? l-am întrebat, considerînd că a venit momentul să-i urmăresc cu atenţie relatarea.

— ...Alaltăieri seară... Pe la şase...

— Şi ce-aţi făcut ?

— ...Mai întîi ne-am interesat cînd pleacă trenul spre Petroşani... Da' pîn-a doua zi dimineaţă n-aveam nici unu'... Aşa că, am ieşit din gară şi ne-am dus să ne plimbăm prin Cluj... Şi tot mergînd am ajuns în faţă la cinematograful Victoria şi ne-am decis să intrăm la film... Da' cum mai aveam timp pînă să înceapă, am intrat într-o prăvălie şi ne-am cumpărat pîine şi cîrnaţi... Pentru că ne era tare foame...

— Şi la cinematograf v-aţi mai dus ?

— Ne-am dus.

— Şi la ce oră aţi ieşit ?

— Cred că era unsprezece noaptea...

— Şi ce-aţi mai făcut apoi ?

— Ce era să facem ? Era prea tîrziu... Aşa că ne-am dus la gară şi ne-am culcat în sala de aşteptare... Iar a doua zi dimineaţă am luat trenul spre Braşov...

— La ce oră ? m-am interesat, făcîndu-mă că nu sesisez inadvertenţa apărută.

— ...La zece şi patruzeci...

— Cum. atît de tîrziu aţi avut legătura pe care o aşteptaţi ? m-am mirat.

— Nu... Mai era un tren la şapte şi douăzeci... Da' l-am scăpat...

— Eu ştiam că trenurile sînt pierdute numai de cei care ajung prea tîrziu la gară, nu şi de cei care stau şi le aşteaptă o noapte întreagă... Probabil că aţi adormit şi aţi uitat de el — l-am ajutat eu.

L-am văzut cum se grăbeşte să dea din cap a confirmare, pentru ca imediat să se răzgîndească :

— Nu... L-am pierdut pentru că am ieşit să mîncăm ceva la un expres de peste drum... Da' acolo era multă lume şi-am întîrziat fără să ne dăm seama...

— Mda... Se mai întîmplă — am admis eu. Şi ce aţi făcut după ce aţi mîncat ?

— Ne-am întors la gară și, așa cum v-am mai spus, am luat trenul de zece și patruzeci...

— În ce direcție ?

— Spre Brașov, bineînțeles...

— Parcă spuneai că intenționați să vă duceți la Lupeni sau la Petroșani — i-am zis, apreciind că a venit momentul să lămuresc inadvertența remarcată mai înainte...

— Aaaa. Așa am vrut să facem... Da' până la urmă ne-am răzgîndit... că... ăăă... ne-am dat seama că n-are nici un rost să lucrăm așa de departe de casele noastre... Așa că am preferat să ne înapoiem la Brașov... Și tocmai cînd ne pregăteam să ne angajăm la vreo întreprindere din orașul nostru, ne-a reținut poliția și ne-au trimis din nou la Cluj... — a conchis el, lezat de nedreptatea ce i se făcuse.

— Dragă Emile — i-am spus eu, cu familiaritate — deși te-am ascultat cu multă atenție, îți mărturisesc că n-am înțeles ceva...

— Ce anume ? s-a oferit el, cu o apreciabilă solicitudine.

— Spuneai că ați plecat din Brașov cu gîndul de a vă angaja la vreo mină, ceea ce reprezenta o intenție frumoasă, trebuie să recunosc... Numai că voi v-ați întors acasă așa cum ați plecat, fără să vă atingeți scopul! Ba mai mult, nici n-ați încercat s-o faceți ! Așa că, te rog, să-mi explici, care a fost adevăratul motiv al plecării tale de acasă ? I-am luat eu cu binișorul.

— ...Doar v-am spus... Eu și prietenul meu ne-am dat seama că n-are nici un rost să ne angajăm la un loc de muncă atît de îndepărtat de casele noastre...

— Și pentru a trage o astfel de concluzie trebuia să hoinăriți prin toată țara ?

— ...Nu... N-aveam nevoie de această călătorie, dacă ne gîndeam mai bine înainte de a pleca din Brașov... — mi-a replicat spășit.

— Asta mi-ai mai spus-o ? În schimb nu mi-ai vorbit nimic despre motivele care te-au îndemnat să pleci de la Baia de Arieș la Cluj !

— Nu v-am spus că voiam să ne ducem la Petroșani... la o mină ?...

— Şi ce legătură are Clujul, cu această poveste ? Vreau să ştiu ce-aţi căutat la Cluj, care se află într-o direcţie opusă Petroşanilor, cu vreo sută de kilometri !

— Ăăă.. Eram aproape de acest oraş... De Cluj... Şi cum eu aici am copilărit, mi s-a făcut dor de el... să-l revăd... Şi, pentru că nu ştiam cînd mai aveam o astfel de şansă, am profitat de ocazie... — a turuit el un basm bun pentru adormit nou-născuţii.

— Ştii unde vine strada Iugoslaviei ? l-am întrebat sec.

— Da, sigur ! Cum să nu ştiu, cînd familia mea a locuit mai demult la Cluj... Şi am stat chiar pe strada Iugoslaviei... — a confirmat el, surprins neplăcut de întrebarea mea.

— Şi ce-aţi căutat acolo, joi seara ?

— ...Joi seara ? !... a repetat descumpănit, pentru ca apoi să exclame cu satisfacţie ; A, da ! Am uitat să vă spun că, înainte de a intra la cinema, am trecut pe la casa în care am locuit cînd eram mic...

— Da ? Cu ce scop ? l-am luat repede.

— Ăăăă... Păi... Să vedeţi... După ce-am aflat că n-avem tren decît abia a doua zi, ne-am dat seama că trebuia neapărat să găsim un loc unde să dormim în noaptea aia... Pentru că în sala de aşteptare a gării exista riscul să ne ia poliţia la întrebări şi să ne umfle ca bagabonzi... Aşa că... tot întrebîndu-ne cum să ne descurcăm, mi-am amintit de proprietăreasa casei unde am locuit cu părinţii mei... Şi cum Anna néni ţinuse foarte tare la mine, m-am gîndit că poate o conving să ne lase să rămînem peste noapte la ea. Deşi nu ştiam nici dacă mai trăia... că era tare bătrînă. Mi-am zis că nu strică o încercare... că tot n-aveam altă treabă... Aşa că ne-am îndreptat spre casa ei...

— Şi a fost de acord să vă primească la ea ? l-am luat eu la sigur.

— Da' nici n-am apucat să vorbim cu ea... pentru că nu era acasă... Cînd am bătut la ea în poartă, a venit cineva şi ne-a spus că Anna néni este la biserică şi să revenim peste vreo două ore... Şi aşa voiam să facem, dar ne-am încurcat cu filmul... şi... cînd am ieşit de la cinema era prea tîrziu... aproape de miezul nopţii. Şi nu se făcea

să mergem la ea și s-o sculăm din somn... Mai ales că nici nu știam dacă vrea să ne primească în casă... Așa că,... pînă la urmă... tot la gară ne-am culcat — și-a încheiat el relatarea, făcînd un gest de resemnare.

— Fii atent, Emile ! l-am avertizat, cu severitate. Dacă te-am înțeles bine, tu continui să susții că n-ai intrat în casă la Anna néni...

— Bineînțeles că n-am intrat ! mi-a replicat el, contrariat de neîncrederea cu care-i primisem afirmația.

— Și atunci, cum îți explici că mai mulți vecini v-au văzut ieșind a doua zi de dimineață din casa ei ? l-am luat eu la sigur, arătîndu-mă convins de susținerea mea.

— A doua zi ?... Din casa ei ?... Doamne ferește ! a zis el, cu uimire. Sînt nebuni dacă zic așa ceva !... Vă rog să-i puneți față cu mine ! a adăugat el, revoltat.

— Cînd voi aprecia că a venit momentul, o vom face și p-asta ! i-am replicat, tăios. Dar, pînă atunci, vreau să-mi spui dacă există vreo persoană care poate afirma că tu și prietenul tău v-ați aflat în gară, după miezul nopții !

— Sigur că există ! s-a grăbit el să mă asigure cu satisfacție. Pe bancă cu noi mai erau doi țărani...

— Perfect ! Dă-mi numele și adresele lor — i-am cerut, făcîndu-mă că-l cred.

— Da' dă unde să-i scot eu dacă nu-i cunosc ? s-a bîlbîit el, privindu-mă zăpăcit... De unde să știu eu cum îi cheamă și unde stau ?...

— Rămîne în arest, pînă se va decide să spună adevărul ! i-am spus lui János, dîndu-i un bilet prin care-i scriseserm că vreau să-l ducă pe suspect în alt birou și să-l pună să povestească filmul pe care afirma că-l văzuse în noaptea premergătoare omuciderii.

— Da' v-am spus tot ce știam... — a protestat el, vlăguit.

— Ridică-te ! i-a cerut János, apropiindu-se de el și bătîndu-l ușor pe umăr.

Cînd s-a sculat în picioare pentru a se confirma ordinului, un colț al cojocului s-a răsturnat cu blana spre exterior. În acel moment am zărit eticheta de carton pe care sînt consemnate prețul și celelate date ale unei confecții.

— De unde-l ai, Emil ? l-am întrebat, spunîndu-mi că a venit momentul să aflu de ce există o discrepanță atît de evidentă între cojocul de pe el și restul mai mult decît sărăcăcios al îmbrăcămintei sale.

— Cum de unde-l am ? E al meu ! a zis, vîrîndu-și mîinile în buzunarele cojocului și strîngîndu-l lîngă corp, ca un copil speriat că i se va lua jucăria cea mai dragă.

— De unde ? am repetat eu.

— ...De la un magazin...

— Ce magazin ?

— De fapt... Nu l-am cumpărat de la magazin... ci de la un domn pe care l-am întîlnit întîmplător prin Brașov !... Era un domn înalt și gras și care spunea că el nu poate purta cojocul, pentru că-l strînge...

— Și de unde ai avut tu bani să-l cumperi ? l-am întrebat cu intenția de a pune capăt improvizațiilor pe care începuse să mi le plaseze.

— L-am cumpărat mai de mult... Pe vremea cînd mai aveam încă serviciu...

— Ce-i aia mai de mult, cînd eu văd că-i nou ?

— Da' de unde nou ! Îl am încă din iarna trecută... Da' pare nou pentru că abia acum am început să-l iau la purtare...

— Ia scoate-l să mă uit la el ! l-am întrerupt.

Fără să țin seama de regretul pe care-l exteriozase cînd mi-a satisfăcut cererea, l-am agățat în cuier și am început să-l examinez. Și n-a durat mult pînă am căpătat certitudinea că haina era, într-adevăr, nepurtată ! Ba mai mult, eticheta fabricii indica că aceasta fusese produsă în trimestrul anterior !

— Iar minți ! i-am spus, făcîndu-i semn să se apropie și să privească bucata de carton. Dacă haina asta a fost confecționată în urmă cu cel mult cinci luni, cum poți afirma că o ai din iarna trecută ?

Fără să-mi răspundă și-a coborît ochii spre bombeul pantofilor scîlciați și a început să-i privească de parcă atunci îi vedea pentru prima oară, fără să reușească să stabilească cum au ajuns în propriile lui picioare.

— Nu numai atît ! Dar în iarna trecută, după cum ai afirmat chiar tu, îți făceai stagiul militar ! Așa că te rog

să-mi spui de unde ai avut tu șapte mii de lei pentru a-ți cumpăra această haină ! l-am repezit, ridicînd tonul.

El însă, prea concentrat în rezolvarea problemei academice care începuse să-l preocupe de îndată ce-i plasasem întrebarea anterioară, continua să-și examineze încălțările, fără a-mi răspunde. Situație în care m-am decis să-i spun ce gîndeam :

— Ai cumpărat cojocul cu o parte din banii pe care i-ai jefuit de la Anna néni !

În sfîrșit s-a decis să-și ridice ochii spre mine ! Mai întîi m-a privit îndelung de parcă s-ar fi chinuit să înțeleagă ce-i spuneam. Apoi, intempestiv, fruntea i s-a umplut de broboane de transpirație și a turuit :

— Ce-am făcut ? Am jefuit-o pe Anna néni ?... Cine ? Eu ?... m-a consultat, în timp ce se bătea cu pumnul în piept, ca Tarzan, cînd dădea glas vestitului său strigăt de luptă.

— Nu numai că ai jefuit-o, dar ai și ucis-o ! am ținut să-mi completez învinuirea.

— ...Am ucis-o... ? a repetat, de parcă s-ar fi străduit să prindă sensul noțiunii.

Eu am dat din cap a confirmare, iar el a căzut lat pe dușumeaua biroului și, cuprins de convulsiuni, a început să dea din mîini și din picioare.

— Dinule, dă fuga după medicul inspectoratului ! i-am cerut, de îndată ce mi-am dat seama că făcuse o criză de epilepsie.

— Simulează ! Vrea să cîștige un răgaz, ca să-și ticluiască mai bine răspunsurile — mi-a șoptit János, disprețuitor.

— N-am știut că ești și medic ! m-am arătat eu surprins.

— Dar nici nu sînt ! s-a mirat el.

— Atunci pentru că ești sincer, confidență pentru confidență ! Nici eu nu sînt !... Așa că n-aveam de ales.. Trebuie să-i acordăm beneficiul dubiului ! i-am replicat, tot pe șoptite.

Zece minute mai tîrziu, dovedindu-se că cel puțin din punct de vedere al accesului exteriorizat fusese sincer, a plecat pe o brancardă spre infirmerie.

Cel de-al doilea suspect, spre deosebire de „coechipierul" sau, era scund, gras și îmbrăcat cu o haină peticită din vinilin, maro coniac, care-l strîngea ca un corset.

Și-a făcut apariția în încăpere, înspăimîntat ca un condamnat la moarte condus în fața plutonului de execuție. Probabil că, văzîndu-și prietenul ieșind pe targă, se gîndea că a venit și rîndul lui să fie făcut knock-out.

La îndemnul lui Bogdan, s-a apropiat tîrîndu-și picioarele și s-a așezat în fața mea.

— Cum te numești ? l-am întrebat.

— Pîrvu Lajos... — a bîlbîit el, cu o voce tremurată.

I-am cerut să-mi povestească cu ce se ocupă, iar după ce-a rezultat că, în conformitate cu zicala „cine se aseamănă se adună", era și el tot un vagabond, am vrut să mai știu ce făcuse și pe unde umblase în ultima săptămînă. Cînd a terminat ce avea de spus, am apreciat că declarația lui era în concordanță cu cea făcută de celălalt suspect. În consecință, am încercat să-l prind cu fofîrlica. Dar fără succes. Pentru că, deși era teribil de speriat, s-a menținut cu fermitate pe poziția că și-a însoțit într-adevăr prietenul la vechea proprietăreasă, însă n-au găsit-o acasă și n-au mai revenit s-o caute.

Atunci, m-am văzut nevoit să apelez la o ecuație elementară : dacă au participat împreună la uciderea și jefuirea victimei, iar unul dintre ei s-a grăbit să se înnoiască din produsul tîlhăriei cu un cojoc, firesc ar fi fost ca și cel de-al doilea să fi procedat la fel. Dar, cum vestimentația lui nu contribuia cu nimic la satisfacerea ecuației, am schimbat macazul :

— Pune pe masă tot ce ai prin buzunare !

După ce s-a executat, am privit un pieptăne, o șurubelniță și un morman de monede de un leu. Nu le-am numărat, dar cred că erau pe puțin două sute de piese.

— Ai scos totul ? l-am întrebat.

El a dat din cap, iar János, fără să mai aștepte îndemnul meu, s-a apropiat de el pentru a-i verifica afirmația. Curînd i-a scos din buzunarul interior al hainei un șervețel de hîrtie împăturit. După ce l-a desfăcut, l-a pus pe birou. M-am aplecat și am privit obiectul care fusese împachetat cu atîta grijă. Era un ceas-brățară,

electronic, cu nenumărate butoane și butonașe. Mi-am spus că este în regulă, deoarece o „sculă" atît de sofisticată era prea costisitoare pentru posibilitățile unui individ care trăiește de azi pe mîine.

— Oooh... De ceas am uitat... — a scîncit el, cînd m-am întors și l-am consultat din privire.

— De ce nu-l porți la mînă ?

— Pentru că, tot dormind prin gări, mi-a fost frică să nu mi-l fure vreun derbedeu...

Deși pentru mine nu reprezenta un răspuns plauzibil, am dat aprobator din cap și l-am întrebat de unde-l are. Mi-a povestit, nu prea convingător, că l-a cumpărat mai de mult, bineînțeles, tot de la un necunoscut.

— Și cît te-a costat ?

— ...Două sute...

Cu toate că obiectul în discuție avea o valoare înzecită, ceea se demonstra că, ignorîndu-i prețul real, mă mințea susținînd că l-a cumpărat, am preferat să nu mai insist.

— De unde ai banii ăștia ? l-am întrebat, arătînd spre mormanul de monezi.

— ...Păi... Dar nu sînt mulți... Dac-or fi cam aproximativ circa șaizeci de lei și ceva... — s-a arătat el mirat că mă interesam de proveniența unei sume atît de mici.

— Și de unde i-ai luat ? m-am menținut eu pe poziție.

— Ăăăă... i-am tot adunat... că-i tocma' buni pentru poker...

— Cum i-ai adunat ? Spărgînd telefoane publice ?

— Nooo !... Cum spuneți asta ?... mi-a răspuns ofensat, după ce, în prealabil, a tresărit surprins.

— Și chestia asta la ce-o foloseai ? am continuat eu, inflexibil, arătînd spre șurubelnița găsită asupra lui.

Rușinat, ca un puști prins furînd caise din pomul vecinului, și-a lăsat privirea spre mîinile pe care și le frămînta cu disperare pe genunchi.

— Aștept să-mi răspunzi ! i-am strigat.

— Vă spun totul ! s-a decis el, făcînd, probabil, înfricoșat o legătură cu modul în care fusese scos din birou prietenul lui. E adevărat !... Am deschis cîteva telefoane... Da' numa' de vro două ori...

Dacă a admis așa de repede că a spart două posturi telefonice, era clar că traficase cu mult mai multe. Și era foarte bine, pentru că, recunoscînd comiterea unei găinării, îmi oferea o breșă prin care puteam manevra spre dovedirea participării sale la uciderea octogenarei din strada Iugoslaviei.

— Bravo ! Cînd ești sincer, îmi placi ! l-am informat, străduindu-mă să abordez un surîs cît mai prietenos. Așa că, te rog, să-mi mai spui o dată ce ați făcut din momentul în care ați plecat din Brașov și pînă v-a reținut poliția și v-a trimis la mine. Dar, dacă vrei să-ți ușurezi situația, trebuie să-mi spui numai adevărul ! Pentru că, după cum știi, am să-ți verific declarația ! Așa că, dacă te prind iar cu minciuni... — l-am avertizat, curmîndu-mi fraza cu subînțeles.

M-a ascultat, dînd din cap aprobator. A început cu plecarea din Brașov, cînd a spart în prealabil cinci posturi telefonice pentru a strînge bani de drum. A continuat cu plecarea la Baia de Arieș, cînd au furat din economiile mătușii lui Emil două sute de lei.

— De ce numai două sute ? m-am arătat eu mirat.

— Pentru că atîția îi mai rămăseseră din pensie... Da' să știți că n-am luat eu banii... ci Emil... — s-a grăbit el să se disocieze de faptă.

— Această precizare este foarte importantă ! am apreciat ca să-i fac o plăcere. Te rog s-o consemnezi ! i-am cerut lui Dinu, care lua notițe. Acum spune-ne te rog, ce ați discutat cu bătrîna de pe strada Iugoslaviei — l-am îndemnat, întorcîndu-mi privirea spre suspect.

— ...Nu-mi amintesc să fi discutat cu vreo bătrînă... — s-a încruntat el, după care m-a întrebat : Vă referiți la femeia aia la care spunea Emil că putem dormi peste noapte ?

— Exact ! l-am aprobat.

— ...Da' nici n-am văzut-o... — mi-a răspuns intrigat. Cînd ne-am dus s-o căutăm, nu era acasă... E adevărat că vream să mai dăm o dată pă la ia... da' n-am avut cînd, c-am întîrziat prea mult la filmu' la care am intrat...

Ridicîndu-mi un deget în semn de avertizare, l-am întrebat :

— Vreau să-mi spui de unde ai ceasul pe care l-am găsit la tine !

— ...Păi nu v-am spus ?... E cumpărat... dă la un necunoscut...

— Iar minți ? ! am strigat brusc, făcînd-o pe exasperatul.

— ...Nu... Adică... da !... Aveți dreptate !... — a bîlbîit înspăimîntat. ...Nu l-am cumpărat dă la nimeni... M-i l-a dat Emil...

— Emil ? ! Da' ce taică-su are fabrică de ceasuri ? l-a repezit Bogdan.

— ...Nu... n-are... — a admis el, ceea ce, firesc, nici nu m-a prea mirat... L-a luat dă la cineva...

— Adică l-a cumpărat și ți l-a făcut cadou... Din filantropie... — l-am ironizat.

— Nu... L-a furat... — mi-a răspuns, dînd din cap a mustrare la adresa prietenului său.

— Știi că răbdarea mea are și o limită ? l-am anunțat, amenințător. Îți mai dau o singură șansă ! Și dacă o să începi iar să ne ascunzi adevărul, vorbim altfel... — l-am prevenit, lăsîndu-mi fraza neterminată, cu intenția de a-i oferi posibilitatea să-și alimenteze teama din propria lui imaginație.

— O să vedeți că acu' o să spui numa' adevăru'... — s-a angajat el, tulburat. Atît cojocul cît și ceasu' l-am luat dă la o femeie...

— Ce femeie ? l-am luat repede, cu intenția de a nu-i lăsa răgazul să eșafodeze altă născocire.

— ...Tot ce știu e că o cheamă Marga, pentru că așa ni s-a recomandat...

— Unde locuiește ?

— În Cluj... Pă strada Jugoslaviei... Nu m-am uitat la ce număr... Da', dacă vreți... pot să v-arăt casa unde stă... Stă la cîteva case... puțin mai departe dă casa unde-a stat Emil... cînd era mic... — s-a grăbit el să ne facă o demonstrație a bunelor sale intenții.

— Cînd i-ați luat cojocul și ceasul ?

— Cînd am venit la Cluj... acu' vro trei zile...

— Adică în seara în care ați fost la proprietăreasa prietenului tău ?

A dat din cap că da.

— Povestește-mi în ce împrejurări ați ajuns în posesia obiectelor găsite asupra voastră ! i-am cerut, constatînd cu satisfacție că suspecții s-au aflat în preajma locuinței victimei cu mult mai mult decît susținuseră inițial.

— ...După ce-am ieșit dă la film... Emil a zis să nu ne ducem în gară să dormim că ne umflă gaborii... Adică poliția... s-a corectat el, văzîndu-l pe Bogdan încruntîncu-se. Și că mai bine să mai trecem o dată pă la fosta lui proprietăreasă... Io i-am zis că-i prea tîrziu s-o scoale din somn, că iera femeie bătrînă... Dar iel a zis să mergem și io a trebuit să merg cu el... — a ținut el să mă asigure, făcînd un gest de desolidarizare cu celălalt.

— Înțeleg — am zis, făcîndu-mă că-i aprob comportarea.

— Cînd ne-am apropiat dă strada unde locuia baba, am văzut că în fața noastră iera o gagică singură și Emil, care-i bun dă gură, a și agățat-o repede... Și el i-a zis că sîntem doctori... gene... ginec... adică dă femei... — s-a decis el, văzînd că nu reușește s-o scoată la capăt. Și că lucrăm la un spital în București... și c-am plecat într-o excursie prin țară și-am rămas în pană cu mașina noastră la intrarea în Cluj... Că n-am mai găsit locuri la hotel și că d-aia ne ducem la bunica lui, zicea el, pă strada Iugoslaviei... Și ia i-a zis că cum se numește bunica că și ia stătea tot pă strada Iugoslaviei... Și Emil i-a zis cum o cheamă, și ia a zis că-o știe foarte bine pă bunica lui... P-ormă Emil a zis că ia dă ce umblă singură pă stradă așa dă tîrziu... și ia a zis că a fost la o prietenă d-a iei, și că n-a avut cine să vină cu ia că, zicea ia, soțul iei era în armată... Dă două luni... parcă... Și atunci Emil, care-i umblat pă la chestii d-astea, i-a zis că să trecem a doua zi pă la ia, cu mașina noastră... Că dacă-i face plăcere o s-o ia, zicea iel, într-o excursie cu mașina noastră... Și ia i-a spus că vrea... că ideea e foarte bună, zicea ia... Că s-a plictisit să stea singură în casă... Și Emil a tot vrăjit-o... Că e simpatică... zicea el... Că așa și pă dincolo... Că iel e doctor... Că îi stă la dispoziție... dacă ia are nevoie dă doctor... Și... Vă supărați dacă-mi dați puțină apă ? a zis rugător, pe cînd își ștergea transpirația care-i inundase fruntea.

— Continuă, te rog... — l-am îndemnat, după ce-a golit paharul adus de János.

— ...Și așa am ajuns în dreptul casei unde stătea baba lu' Emil... Și Emil mi-a zis mie atunci că nu vrea s-o trezească pă bunica lui din somn... la ora aia... Da' mi-a zis dă sanchi... Și zicea că mai bine să mai mergem la hotel... Că s-o fi eliberat vrun loc... Da' iel zicea numa' așa... la mișto ! Că io am vrut să-l întreb dacă i-a sărit vro doagă, că n-avem bani dă hotel... Da' atunci a zis Marga că să n-o sculăm pă babă din somn... că-i păcat așa dă tîrziu... Că ia ne invită la ia... Că tot iera singură și-i iera urît să tot stea singură... Și-atunci am priceput și io ce-a vrut Emil cu cobzăreala lui...

— Și bineînțeles că n-ați refuzat invitația — a zis János.

— Păi ce ? Ieram tîmpiți ? i-a întors-o suspectul, plin de superioritate. Și-a fost la fix ! a continuat cu satisfacție. După ce-am intrat la ia, ne-a dat să bem pălincă. Mai pă urmă a prăjit niște cîrnați și a adus cîteva sticle cu vin... Tot ce-mi mai amintesc este că io mă cam matolisem... încă dă la pălincă... și am ațipit pă dormeză... Așa că ieu nu mai știu cînd s-au dus iei în cealaltă odaie... Tot ce mai știu e că m-a trezit Emil... A doua zi... Și zicea iel să ne luăm repede valea... c-o s-o trimită pă Marga să ia niște lapte să bem o cafea... Și noi s-o tulim atunci... Și așa a și fost... Cînd ia a ieșit în curte... am urmărit-o cum a ajuns pînă la colțul străzii... și-am zbughit-o și noi, în direcție opusă... Da' io la început n-am înțeles dă ce mă zorea Emil. P-ormă am văzut c-avea pă iel un cojoc nou-nouț... Și io l-am întrebat că dă unde-l avea... și iel zicea că l-a confiscat dă la Marga... C-o pedepsește că și-a înșelat bărbatu'... Și mie mi-a dat ceasu'... — și-a încheiat el relatarea, cu ochii spre corpul delict de pe biroul meu și oftînd a regret.

— Îți dai seama că urmează să fi confruntat cu femeia de care ne-ai vorbit ? l-am testat.

— ...Mda... Și o să vedeți c-am spus numa' adevăru' — m-a asigurat el, cu convingere. Mai-nainte v-am mințit c-așa m-a învățat dășteptu' dă Emil... Că noi să ne ținem gurile... că Marga n-a să aibe curaju' să ne reclame...

C-o să afle soțu' iei că ș-a făcut dă cap cu niște oameni străini... Da' io văd că tot ne-a turnat... — a suspinat el, cu amărăciune, pentru ca imediat să se simtă obligat să mimeze indiferența. Dă fapt pă Emil l-a reclamat... nu pă mine... Că io nu i-am luat nimic... — a ținut el să sublinieze, pe cînd adopta un aer de mironosiță neprihănită.

Deși povestea pe care mi-a îndrugat-o părea plauzibilă, pînă la proba contrarie nu mă simțeam obligat să-i consider străini de omucidere. Mai cu seamă că aceasta a fost comisă în imediata apropiere a locului în care s-au aflat el. În definitiv, de ce n-aș fi putut admite că ieșind cu lucrurile furate de la gazda lor de-o noapte, s-au refugiat apoi chiar în curtea femeii pe care o căutaseră cu o seară mai înainte. Și dacă tot au dat buzna peste victimă, ce i-ar mai fi putut împiedica să-i ia viața și banii ? m-am întrebat.

— La ce oră ați ieșit de la amica voastră ? m-am interesat, pentru a afla în ce raport se aflau cu momentul omorului.

— Era nouă și douăzeci și două — mi-a răspuns el, cu promptitudine.

— Cum se face că ești atît de precis ?

— Pentru că atunci mi-a dat Emil ceasu'... Și io m-am uitat la el și țin minte că atît iera...

Punîndu-mi iar mintea la contribuție, am fost obligat să admit că ieșirea bănuiților din casa fetei pe care o ușuraseră de obiectele găsite asupra lor se produsese după ora prezumtivă a comiterii omorului. Dar, cum momentul agresiunii era dedus din aprecieri, iar tipul din fața mea n-avea prea multe motive să fie sincer, mai ales dacă nu era străin de uciderea bătrînei, mi-am spus că n-ar strica dacă aș mai insista asupra subiectului în discuție. Drept care mi-am scos pixul și am trasat pe o foaie de hîrtie două linii paralele.

— Asta este strada Jugoslavici... — i-am spus, împingînd spre el foaia de hîrtie. Arată-mi acum, te rog, locul unde este situată casa în care a locuit prietenul tău și pe aceea a femeii unde ați rămas peste noapte.

După ce mi-a făcut pe plac, am constatat că cele două gospodării se aflau pe aceeași parte a străzii, foarte aproape una de alta.

— În ce direcție a plecat Marga după lapte ?

— Spre stânga... spre centru...

— Și voi ?

— În partea opusă... spre dreapta... — a arătat el spre partea în care se afla casa victimei.

— Deci tu continui să susții că n-ați mai intrat la fosta proprietăreasă a lui Emil ? l-am întrebat, într-un mod în care trebuia să-l convingă că, fiind un tip atotștiutor, n-are nici o șansă să mă ducă cu preșul.

În loc să cedeze, impresionat de privirea cu care-l învăluisem, s-a arătat foarte mirat și m-a asigurat de contrariul :

— Și atunci cum se explică faptul că ați fost văzuți ieșind din casa ei ? am blufat eu, într-o ultimă încercare de a-l face să vorbească, admițînd că era implicat în combinația pentru care-l cercetam.

— Păi... Da' ce explicație pot să dau ieu, cîn' n-am avut ce căuta acolo .. ? a protestat el, pentru ca imediat, să zîmbească însemnat : Eh ! Acu' știu cine ne-a văzut... V-ați luat după dîlîu' ăla... Numa' iel putea să vă îndruge așa o aiureală...

— Care „dîlîu" ? l-am întrebat cu o firească curiozitate.

— Ăla, care mergea înaintea noastră... cînd am plecat dă la tipesă...

— Și de ce îi zice dîlîu ?

— Păi, da' cum să fie altfel... că făcea doi pași și întorcea capu' spre noi.... peste umăr...

— Pînă cînd v-ați ținut după el ? l-am întrebat, cu interesul stîrnit la maximum, pentru că din afirmația lui rezulta că strada n-a fost chiar pustie în preajma momentului critic.

— ..Io știu ?... Pîn' la primu' colț dă stradă... Poate chiar mai mult... că io nu m-am uitat după iel... La început mi-a atras atenția... că mi-era frică că putea fi un gab... adică dă la poliție... Da' apoi m-am lămurit că-ntorcea capu' numa' dă dîlîu... și am început să mă uit la ceasu' pă care-l căpătasem...

— Cum arăta ?

— Păi, nu-l aveți pă masă ?

— Nu ceasul, ci individul !

A ridicat din umeri, apoi mi-a răspuns ezitînd :

— Iera cu capu' gol și părea mai 'nalt ca mine...

— Dacă era cu capul gol, înseamnă că i-ai văzut și culoarea părului — am încercat să-i stimulez eu memoria, dar fără nici un folos, pentru că nu și-a putut aminti.

Am încercat să mai obțin și alte semnalmente, dar fără succes, căci el fusese preocupat numai de noua lui jucărie, ceasul electronic.

După ce l-am expediat la arest, m-am întors spre colaboratorii mei și le-am spus :

— Pentru a ști pe ce melodie dansăm, trebuie, ca de obicei, să începem cu începutul începutului. Adică cu verificarea declarației pe care ne-a făcut-o...

— Întîmplător am și făcut-o. Și partea care se referă la femeia care i-a găzduit, se confirmă... — mi-a ghicit János gîndurile, foarte zîmbăreț.

— Adică ? l-am întrebat, surprins.

— În timpul investigațiilor întreprinse printre vecinii victimei, am ajuns și la femeia despre care ne-a relatat puștamaua. Nici n-am apucat s-o întreb dacă știe ceva despre omor, pentru că ea, plîngîndu-se foarte convingător, s-a grăbit să mă anunțe că i-au spart hoții casa, furîndu-i un cojoc și un ceas electronic... Cum n-aveam de unde să știu în acel moment ce se ascunde îndărătul reclamației, i-am recomandat să se adreseze circumscripției de poliție din cartier... Acum însă, cînd situația s-a clarificat, am să preiau eu cercetarea acestei „spargeri" — a completat el, cu subînțeles.

— Chiar îți imaginezi că avem timp de 'fleacuri' ? l-am mustrat.

— Aveți dreptate — a admis el, îmbujorîndu-se. Am să transmît constatările noastre colegilor care au primit reclamația păgubașei.

— Prin urmare, întrucît reiese că partea cea mai importantă a declarației infractorului se confirmă, putem să-l audiem și pe cel de-al doilea „martor"... — am decis eu.

După ce Emil a fost introdus în birou, am văzut că se mai resimțea după criza pe care-o făcuse. Era vlăguit și palid.

— Te simți mai bine ? l-am întrebat.

Apatic, a făcut cu capul un gest semnificînd „așa și așa".

— Cine este Marga ?

— Mmmm... V-a vorbit tîmpitu' de Lajos de ea, nu ? m-a întrebat scîrbit.

— Important este ceea ce ne spui tu, nu alții ! Așa că, te rog, să-mi povestești ce s-a-ntîmplat după ce-ați ieșit de la cinematograf ! i-am cerut.

A făcut un gest de resemnare și, fără nici o tragere de inimă, a început să depene o poveste asemănătoare cu cea pe care-o cunoșteam deja de la complicele lui. Cu singura deosebire că instigatorul la furt ar fi fost colegul său. Cum știam însă din experiență că, într-o infracțiune cu mai mulți complici, autorul moral poate fi oricine, mai puțin acela care dă declarația, n-am avut nici un motiv să intru cu el în polemică. Așa că am preferat să abordez subiectul care mă interesa :

— Cînd ați plecat de la prietena voastră, ce persoane ați văzut pe strada Iugoslaviei ?

Mai întîi s-a uitat la mine derutat, nereușind să facă vreo legătură între devalizarea garderobei consortului Margăi și întrebarea pe care i-o pusesem. Apoi mi-a răspuns cu o indiferență olimpică :

— Cînd m-am uitat să văd dacă Marga s-a-ndepărtat... ca să plecăm și noi, nu era nimeni pe stradă. Însă, chiar în momentul în care am ieșit din curte, am văzut de-o dată răsărind un tip în fața mea... Nici nu știu de unde a apărut, pentru că, cu o clipă mai înainte, strada fusese pustie... — și-a exprimat el mirarea.

— În ce loc se afla, cînd ai dat cu ochii de el ? Înainte sau după poarta casei în care ai locuit cu familia ta ?

— ...Depășise poarta lui Anna néni... cu cîțiva metri...

— Crezi că ar fi putut ieși din curtea ei ?

— Nu știu... Nu-mi dau seama... — a șovăit el pentru ca, o fracțiune de secundă mai tîrziu, să continue : De fapt, cred că aveți dreptate ! Fiindcă eu n-am întors capu'

de la stradă decît cîteva clipe, cît să-i spun lui Lajos că putem să ne luăm tălpăşiţa... Şi dacă tipul... ar fi ieşit din celelalte trei curţi care ne despărţeau, n-ar fi avut timp să ajungă în faţa casei lui Anna néni... mi-a explicat el, convins.

— Poţi să ni-l descrii ?

— Cred că da... Era mai scund decît mine... şi cred că avea cam treizeci şi cinci de ani... După felul cum îşi mişca umerii părea un tip solid... Avea părul blond... da' parcă ceva mai deschis decît al meu... La faţă... avea o mutră simpatică, de sportiv... — mi l-a zugrăvit el, cu pauze, pe măsură ce-şi amintea detaliile.

— Cum era îmbrăcat ?

— Cu un fîş... cred că îmblănit pe dedesubt... Şi nişte pantaloni maro... de stofă...

— Şi în picioare ?

— ...Nişte ghete de cauciuc, cu tălpi antiderapante... Şi să nu uit ! Sub braţ ţinea o servietă... din plastic... maro cred... În orice caz, de culoare mai închisă...

Dacă martorul meu ad-hoc n-ar fi fost o puşlama, m-aş fi ridicat în picioare şi l-aş fi felicitat pentru spiritul lui de observaţie cu totul remarcabil. Dar, cum era, m-am abţinut şi am continuat să-l chestionez :

— Ai putea să-mi spui dacă ţi-a atras ceva atenţia asupra lui ?

— Păi, cum altfel ? Că tot timpul a întors capu' spre noi, de-am crezut că poate era o cunoştinţă de-a gîsculiţei de la care-o ştersesem şi c-a recunoscut cojocu'... Da după aia m-am gîndit că putea fi dintr-ăia la care le place bărbaţii... Da' p-ormă mi-am dat seama că, de fapt, lucrurile stăteau altfel...

— Adică ? m-am interesat.

— După uitătura pe care ne-o arunca, eu cred că tipu' era tare speriat... Şi a tot întors capu' spre noi ca să fie sigur că nu ne apropiem noi de el... Că sînt convins că dac-am fi făcut-o, ar fi luat-o la goană... Nu ştiu cum să vă explic, da' eu sînt convins că tipu' avea ceva pe conştiinţă — a opiniat el, cu multă convingere.

— Vrei să spui că furase şi el ceva, aşa ca tine ? l-a testat Dinu.

— Ba mai mult !... M-am tot gîndit la acuzaţia pe care mi-a adus-o domnu' căpitan... că am ucis-o eu pe Anna néni... Şi eu zic că numa' tipu' pe care l-am văzut, putea s-o facă... Că prea avea privirea tulburată...

Cum n-aveam ce face cu îndrumările lui de pseudo-psiholog, am preferat să-l determin să nu depăşească cadrul concret al faptelor.

— Pînă unde au fost comune drumurile voastre ? am zis eu.

— ...Am mers pe strada Iugoslaviei vreo două sute de metri, apoi am făcut la dreapta şi am intrat pe strada Arieşului... cînd am ajuns la intersecţia cu Vasile Lupu... noi am cotit-o la dreapta şi el şi-a continuat drumul spre capătul străzii Arieşului... Şi atunci l-am pierdut din vedere...

— Prin urmare a devenit evident că Anna Sberky n-a fost ucisă de nişte tîlhari, ci tot de individul pe care-l căutăm de atîtea luni — am concluzionat eu, cu resemnare, după ce l-am trimis pe derbedeu la arest. Semnalmentele atribuite necunoscutului exclud orice confuzie...

— E clar.... Da' cum să dăm de el'? m-a întrebat Bogdan, privind dezorientat tavanul, cu bărbia sprijinită în palmă.

— A mai rămas de verificat o porţiune din oraş. Ne vom concentra asupra ei — le-am zis, cu convingerea că asasinul nu se poate afla decît în aria pe care n-o cercetasem încă.

— Domnule căpitan ! Ar mai fi o posibilitate... — mi-a zis János, ezitînd.

— Te ascult ! l-am încurajat.

— Dacă, pe de-o parte, n-a mai rămas nici o îndoială asupra faptului că infractorul este un smintit, iar pe de altă parte verificarea tuturor pacienţilor cabinetelor medicale de specialitate n-a reuşit să ne conducă la el, nu înseamnă oare că domiciliază în afara municipiului nostru ?

— S-ar putea — am admis. Dar nu puteam lua în discuţie o astfel de eventualitate pînă nu terminăm de explorat întregul oraş ! i-am răspuns, arătînd spre harta

agățată pe perete. În acest scop, mîine dimineață ne vedem cu o oră mai devreme... — am încheiat discuția, ridicîndu-mă de pe scaun.

* * *

M-am vîrît în pat, continuînd să mă întreb care sînt cauzele neputinței în care mă zbăteam. De ce nu reușeam să-l descopăr pe ucigaș ? De ce toate pistele pe care le urmărisem de-a lungul atîtor luni de zile, nu mă duseseră spre rezultatul dorit ? De ce ? Pentru că el, spre deosebire de infractorii obișnuiți, beneficia de avantajul ce i-l conferă faptul că nu urmărește un mobil concret, material ? Sau pentru că prezența sa nu s-a putut evidenția în anturajul victimelor sale ? Deși aceste două caracteristici ale modului său de operare îi puteau oferi un handicap, acesta nu putea fi atît de categoric încît să determine invulnerabilitatea de care reușea să se bucure de atîta timp. Și atunci de ce nu eram în stare să-l depistez ?

Singurul răspuns capabil să explice motivul ineficienței mele nu putea fi decît acela că perseveram în comiterea unei greșeli. A unei greșeli care consta în faptul că, deși am trecut pe lîngă un element apt să elucideze afacerea, ori n-am văzut firul conducător, ori l-am interpretat în mod eronat ! mi-am isprăvit eu raționamentul, revenind astfel la leit-motivul cu care-mi torturam meningele. Iar odată ce-am ajuns la această concluzie, mi-am spus că unicul mijloc de a releva omisiunea, este acela de a mă apuca să trec în revistă toate agresiunile cercetate, în succesiunea lor ! Ceea ce am și început să fac !... Și foarte curînd am remarcat o scăpare : Una din persoanele deja audiate și-a justificat modul în care-și petrecuse timpul invocînd întîlnirea avută cu un „fost coleg". Iar eu uitasem să-l mai caut. Dar această verificare reprezenta în fond numai o simplă problemă de rutină... — mi-am spus, continuînd să-mi scormonesc memoria în speranța că voi reuși să descelez greșeala capitală pe care-o făcusem... Numai că, tot străduindu-mă să-mi dibuiesc lacuna, am sfîrșit prin a aținea...

M-am deșteptat însă curînd, cu ochii ridicați spre tavanul camerei și în acea clipă am avut senzația că am auzit dăngănitul unui clopot... Dar nu mi se părea că ar fi fost o oră convenabilă pentru ca nu știu ce țîrcovnic să se apuce de clopoțit la vreo biserică... Datorită oboselii acumulate, probabil că și imaginația s-a apucat să-mi joace feste. Cum tot mi se dusese somnul pe apa sîmbetei, am început să aștept cu resemnare să se lumineze de ziuă... Și, cum tot n-aveam altă treabă, m-am decis să revăd din nou cu ochii minții, pacostea de caz în care mă împotmolisem... Dar n-am mai avut cînd s-o fac, deoarece subconștientul meu s-a apucat să asocieze noțiunea de clopot, cu cea de biserică și, în continuare cu cea de preot... Apoi, mi-a fugit gîndul la discuția avută cu confesorul ultimei victime... Și astfel mi-am amintit că-mi reținuse ceva atenția... una din precizările lui... Oare ce-mi spusese... ? Eram cu atît mai intrigat, cu cît, în ciuda efortului de concentrare pe care-l făceam, nu reușeam să găsesc răspunsul căutat... Am azvîrlit iritat pătura de pe mine și m-am dus să aprind lumina... Am luat notesul, l-am deschis la fila unde începusem să consemnez depoziția preotului... Aha ! Iată și fragmentul împricinat... La întrebarea mea : „Cînd a decedat soțul victimei ?“ mi-a răspuns : „În urmă cu vreo opt ani. Era inginer la calea ferată...“ Ultima frază era subliniată... Oare de ce o subliniasem ? Parcă nu mi-aș fi chinuit de ajuns creierii toată noaptea ! Acum mai inventasem o nouă întrebare !... Oare ce mi-a atras atenția asupra afirmației martorului ? !... Dacă am însemnat-o, era evident că mă gîndisem la ceva în acel moment... Dar la ce ? !... În dorința de a mă edifica, am recitit de mai multe ori cuvintele sublinate. Dar tot degeaba ! Așa că, plictisindu-mă să tot caut cai verzi pe pereți, m-am decis s-o las baltă și să încerc să mai dorm pînă la ziuă... Am făcut întuneric în cameră... și mi-am amintit de una din discuțiile avute cu șeful inspectoratului de miliție. Cînd mi-a atras atenția că printre cei care ne ceruseră să punem capăt activității criminalului era și sindicatul C.F.R.-ului... C.F.R.-ului...

În sfîrșit ! ! ! Se părea că dibuisem ideea ! ! ! Și mi se părea atît de formidabilă, încît am reaprins imediat lumina și m-am întors la măsuța pe care aruncasem înciudat notesul.

O oră mai tîrziu, după ce mi-am recitit toate însemnările pe care le făcusem cu ocazia investigării celor opt agresiuni, am închis carnetul și, transportat, m-am apropiat de fereastră... Încet-încet, la fel ca și în mintea mea, afară începuse să se lumineze de ziuă... Deși notițele mele erau incomplete, acolo unde verificarea fusese posibilă, rezultatul obținut era suficient de edificator, pentru a mă putea ambala cu toată viteza pe pista pe care tocmai o adulmecasem... După care m-am dus glonț spre telefonul de pe noptieră...

Cînd centralista hotelului mi-a făcut legătura, am cerut inspectoratului să-i convoace imediat la birou pe locotenenții János Kálmán și Dinu Bogdan. Apoi, cuprins de înfrigurare, am început să mă îmbrac și eu...

*

* *

Fiind culeși de același echipaj, János și Dinu au intrat odată în birou. Cu ochii cîrpiți încă de somn, m-au salutat și, resemnați, s-au dus spre scaunele lor...

— A... Apărut o nouă victimă ? m-a întrebat Bogdan, mai mult apatic decît curios.

— N-am cunoștință de așa ceva. Cel puțin deocamdată... În orice caz, nu pentru asta v-am trezit atît de matinal. Apucîndu-mă să trec în revistă toate cele opt agresiuni pe care le-am anchetat, am ajuns la concluzia că între victime există totuși o relație...

— La ce vă referiți ? m-a întrerupt János, deșteptîndu-se de-a binelea din starea de indiferență pe care-o afișase pînă atunci.

— La faptul că, din revederea notițelor pe care le-am luat, a reieșit că patru dintre victime proveneau din familii de ceferiști. Iar o alta — mă refer la Amalia Costea, din strada Karl Marx — a locuit în aceeași curte cu doi ceferiști ! — cei care au reclamat dispariția cuțitului

utilizat ca armă a crimei. Nu vi se par stranii aceste coincidențe ? am sfîrșit prin a-i consulta.

— ...Municipiul nostru are una din cele mai puternice baze de întreținere și trafic a C.F.R.-ului. Deci, și foarte mulți salariați, în comparație cu alte întreprinderi... — s-a grăbit Bogdan să-mi furnizeze o explicație.

— S-ar putea — am admis eu, pentru o clipă descumpănit. Și totuși, găsind această potrivire în majoritatea cazurilor, nu puteam renunța la ipoteza pe care ne-o impune coincidența constată !

— Bineînțeles ! m-a susținut János. Trebuie să urmărim și această pistă. La început, aș vrea însă să vă rog să-mi spuneți în ce cazuri au apărut relații cu C.F.R.-ul — a zis, pregătindu-și notesul.

Cum exact la o astfel de verificare mă gîndisem și eu, am început să-i furnizez precizările pe care mi le ceruse.

— Știți... Mai există un caz în care se evidențează aceeași legătură — mi-a atras János atenția, bătînd cu degetul în carnet...

— În care ? a fost rîndul meu să-l întreb.

— În strada Mașiniștilor... Tatăl fetiței atacate de așazisul militar, a lucrat ca magaziner la depozitul de carburanți al C.F.R.-ului, pînă în urmă cu doi ani, cînd a fost transferat în aceea funcție la întreprinderea „Unirea".

— E în regulă ! Aceasta este pista ! Dar, mai înainte de a ne lansa, vreau să stabilim dacă această coincidență nu se extinde și în cazul Cameliei Voicu, victima descoperită în apa Someșului ! Iar dumneata, Dinule, vei face aceeași verificare în cazul Marietei Măgureanu, cea care a fost atacată în strada Traian. La treabă ! i-am îndemnat, constatînd că afară se luminase de-a binelea de ziuă.

* * *

Am intrat în holul caselor de bilete ale gării și mi-am aruncat o privire spre cele trei ghișee. Capul persoanei pe care-o căutam se afla îndărătul celei din mijloc. Bine dispusă, se conversa cu un tip în uniformă de ceferist, care stătea cu coatele proptite pe pervazul ferestruicii.

— Săru'-mîna ! Am ceva de discutat cu dumneavoastră — i-am zis, ajungînd în faţa ghişeului.

A ridicat spre mine doi ochi puternic rimelaţi şi mi-a zîmbit cu cochetărie. Dar, de îndată ce m-a recunoscut, surîsul i-a înţepenit strîmb, ca un elastic rupt.

— ...Sigur... Un moment, vă rog... — a zis, cuprinsă dintr-o dată de o vădită indispoziţie şi s-a ridicat de pe scaun, după care s-a întors spre uşa din spatele ei.

Îndepărtîndu-mă de ghişeu, am constatat că interlocutorul ei dispăruse, ca intrat în pămînt. Ceea ce demonstra că apariţia mea nu întrerupsese o şedinţă de producţie, ci, mai degrabă, o discuţie de ordin intim. Dar, cum cucoana nu-mi era nevastă, nu m-a încercat nici cea mai mică senzaţie de gelozie.

— Ce s-a întîmplat ? a zis ea, îngrijorată în timp ce se apropia de mine.

— Nimic deosebit — am liniştit-o. V-am deranjat numai pentru o precizare.

— Vă rog... — m-a invitat ea, tot neliniştită.

— Dacă vă amintiţi, atunci cînd v-am întrebat la ce oră aţi plecat de-acasă, în ziua în care a fost ucisă eleva găzduită de vecina dumneavoastră, mi-aţi spus că era nouă şi două minute...

— Domnule căpitan, chiar credeţi că mai ţin cu precizie minte ce v-am spus în urmă cu mai bine de două luni de zile ?... — mi-a răspuns ea, cu reproş. Poate c-o fi fost mai mult... sau poate mai puţin...

— Aveţi dreptate. Memoria mai înşeală cîteodată. Dar ce-i scris, niciodată ! i-am replicat, arătîndu-i cu subînţeles notesul pe care-l ţineam în mînă. Dealtfel, n-am venit să vă cer o confirmare pentru momentul pe care mi l-aţi indicat, ci numai o precizare asupra felului în care l-aţi stabilit. Şi, în legătură cu acest aspect, vă reamintesc că dumneavoastră mi-aţi răspuns : „... la colţul străzii m-am întîlnit cu un fost coleg şi l-am întrebat cît este ceasul. Mi-a răspuns că era nouă şi două minute..." — am citat eu din notes. Acum vă reamintiţi această afirmaţie ?

— Aaaa... da ! a exclamat ea, înseninîndu-se. Chiar aşa a fost, cum aţi spus dumneavoastră...

— Perfect ! În această situaţie, am să vă pun o întrebare pe care am omis-o la vremea potrivită. Cine este colegul care v-a indicat ora... ?

— Da... Da... Înţeleg... Vreţi să verificaţi dacă nu v-am minţit cumva... — a dat din cap, cu o tolerantă ironie.

— Chiar trebuie să vă reamintesc că, datorită comportării dumneavoastră, deloc lăudabile, aţi încercat să ne induceţi în eroare ? Vă rog să-mi precizaţi cine era acel coleg ! i-am întors-o, iritat de sarcasmul ei.

S-a îmbujorat la faţă şi, înghiţind în sec, mi-a spus :

— Se numeşte Remy... Adică Remus Verdeş...

— Unde locuieşte ?

— De unde să ştiu eu ?... mi-a replicat ea, cu indiferenţă.

— Nu dumneavoastră aţi spus că v-a fost coleg ? am întrebat-o cu un calm forţat.

— Ba da... Dar nu cu mine... De fapt şi cu mine... dar mai mult cu bărbatu-meu... Cu mine era numai în relaţii de bună-ziua, cînd ne întîlneam întîmplător prin gară... Aşa că n-am de unde să ştiu pe unde stă... — s-a străduit ea să-mi explice.

Cum individul de care mă interesam se aflase în preajma orei de comitere a unui omor în apropiere de locul faptei, situaţie care i-ar fi permis să vadă nişte eventuale lucruri interesante pentru anchetă, m-am văzut obligat să insist :

— Şi cu soţul dumneavoastră cum era coleg ?

— Păi... Înainte de a se fi pensionat, a lucrat cîţiva ani pe aceeaşi locomotivă cu bărbată-meu.

— E bătrîn ?

— Nu... Cred că n-are mai mult de patruzeci şi cinci de ani...

— Pentru ce a fost pensionat ? A avut vreun accident de muncă ?

— Nu. A fost pensionat de boală... Parcă astenie sau cam aşa ceva... — mi-a răspuns, lovindu-şi cu semnificaţie tîmpla cu un deget.

În clipa în care i-am văzut gestul, am simţit cum mi se înmoaie picioarele. Individul pe care intenţionam să-l chestionez cu un scop rutinier fusese pensionat de C.F.R.

pentru o boală psihică ! Şi se afla taman în imediata apropiere a casei în care a fost ucisă cu sadism o adolescentă ! Iar eu, ageamiul, venisem cu gîndul să dau de el şi să-l întreb dacă nu mi-ar putea furniza nişte ipotetice indicii ! Bravo ! Îmi găsisem cel mai potrivit martor !

— Cam cum arată ? i-am cerut, punîndu-i exact întrebarea ce trebuia să-mi confirme revelaţia avută cu o clipă mai înainte.

Din răspunsul ei, am apreciat, încă uluit, că descrierea atribuită lui „Remy" susţinea din plin ipoteza mea.

— A fost vreodată pe la dumneavoastră pe acasă ? am vrut să mai ştiu, tot din motive de verificare.

— ...Parcă da... O singură dată... acum vreo lună-jumătate sau două... A venit ca să ia o uniformă găsită de soţul meu...

— Ce uniformă ? m-am interesat cu un justificat interes.

— De la gărzile patriotice. Remy o uitase în locomotiva pe care lucra, în schimburi, cu soţul meu...

— La ce i-o fi trebuind, după atîta vreme ?

— Spunea că trebuia s-o predea, pentru că fusese avertizat că i se va imputa.

— Atunci cînd a venit să-şi ia uniforma, a avut posibilitatea s-o vadă pe şcolăriţa găzduită la vecina dumneavoastră ?

— Pe Amalia ?... Da ! A văzut-o ! Chiar îmi amintesc că soţul meu a şi făcut o glumă pe cînd îl conducea la poartă... Ştiţi, Amalia tocmai ieşise în curte să ia o găleată cu apă, parcă, iar Remy, cînd a văzut-o, a întors capul după ea şi a privit-o lung. Atunci soţul meu l-a luat peste picior şi i-a zis că o fată atît de frumoasă nu-i de nasul unui crai bătrîn, aşa ca el şi Remy...

— Aţi mai găsit cuţitul care vă dispăruse ?

— Nu... Unde să-l găsim ?

— După părerea dumneavoastră, Remy ar fi avut posibilitatea să vadă unde ţineţi ascunsă cheia de la uşă ?

— ...Io ştiu ?... Cred că da... Atunci, au venit împreună acasă... Aşa c-a văzut de unde-a luat bărbată-meu cheia ca să descuie uşa...

— Vă amintiți că vă rugasem să-mi spuneți ce persoane v-au vizitat casa ? mi-a sărit mie țandăra, la gîndul că irosisem atîta timp aiurea.

— Da... Dar eu și soțul meu am considerat că vă interesați numai de cei care veneau în mod curent la noi în casă... Nu o singură dată... în urmă cu nu știu cîte luni de zile... — a protestat ea, pentru ca brusc, să mă privească îngrozită... Ori vreți să spuneți că Remy e... Omu' cu ciocanu'... ? !

— Eu n-am spus așa ceva ! Deocamdată facem cercetări — i-am răspuns, cu precauția impusă de meseria mea. Puteți să-mi spuneți ce anume făcea fostul dumneavoastră coleg cînd i-ați cerut să vă spună cît era ceasul ?

— Nu l-am întrebat... Dar eu cred că aștepta pe cineva...

— În ce loc se afla ?

— La intersecția străzilor Karl Marx și Decebal...

— La ce distanță se află această intersecție de locuința dumneavoastră ?

— Eu știu... La vreo cincizeci... șaizeci de metri...

— Din punctul în care se afla putea să vadă, să supravegheze poarta casei dumneavoastră ?

— ...Cred că da... Nu-mi dau seama... Dar cred că da, mai ales că se afla pe celălalt trotuar... Deci, credeți că el e Omu' cu ciocanu' ? a insistat ea, înspăimîntată.

— Nu cred... — m-am arătat eu sceptic, ca s-o liniștesc. Sînt însă obligat să vă atrag atenția că n-aveți voie să redați nimănui discuția pe care am avut-o. Nici măcar soțului dumneavoastră — am avertizat-o, deoarece n-aveam chef să afle toată gara despre bănuielile care planau asupra unui fost coleg. Nu atît că m-aș fi temut de compromiterea unui eventual nevinovat, cît mai cu seamă pentru a împiedica avertizarea unui posibil vinovat. Ne-am înțeles ? am consultat-o, pe cînd îi arătam că în fața ghișeului se făcuse coadă la bilete.

Pricepînd subtilitatea „aluziei" mele, s-a grăbit să mă asigure că va fi mută ca o piatră de mormînt și a alergat spre „sanctuarul" ei.

* * *

Cînd am intrat în redacţia ziarului local, Ioana Olaru stătea înaintea maşinii de scris şi trăgea dintr-o ţigară, expediind cu un apreciabil talent colaci de fum spre tavan. Trezită din visare de zgomotul produs de închiderea uşii, şi-a lăsat privirea spre intrus şi, văzîndu-mă, s-a grăbit să se ridice de pe scaun.

— O, domnule căpitan ! Ce plăcere ! a exclamat ea, exuberantă, întrevăzînd probabil o variaţie pentru plictisitoarea ei lipsă de ocupaţie. Aţi venit la timp... Tocmai voiam să pun de-o cafea...

I-am refuzat invitaţia spunîndu-i că sînt foarte grăbit. Şi chiar că nu exageram ! Apoi, fără să mă simt prea afectat de deziluzia pe care i-am citit-o în ochi, m-am grăbit s-o întreb dacă se mai resimte după lovitura primită la cap.

Ea m-a asigurat că aproape a şi uitat atacul a cărei victimă fusese, iar eu am trecut la subiectul care mă interesa :

— Cînd am discutat despre bărbatul care v-a atacat în momentul intrării dumneavoastră în lift, mi-aţi spus că vocea lui vi se părea cunoscută. V-aţi mai gîndit la acest aspect ?

— ...Da... Dar mi-a fost imposibil să-mi amintesc unde i auzisem vocea... Deşi sînt foarte convinsă că am mai discutat cu el... Ştiţi, avea un timbru cu totul specific... În orice caz, nu făcea parte din grupul prietenilor mai apropiaţi... — s-a străduit ea să-şi explice neputinţa.

— Asta ar putea să însemne că trebuie să fie o persoană cu care aţi stat de vorbă foarte puţin... Nu ?

— Mda... Altă explicaţie nu există... — s-a grăbit ea să mă aprobe.

— E în regulă !... Atunci să încercăm să facem o localizare a mediului în care-aţi fi putut să-l întîlniţi — i-am propus.

— Şi cum s-ar face asta ? m-a consultat ea, sceptică

— Într-un mod foarte simplu ! m-am arătat eu mult mai încrezător decît era cazul să fiu. Deoarece, în defi-

nitiv, necunoscutul nu putea face parte decît din anturajul dumneavoastră sau cel al soţului — am început eu s-o manevrez, cu intenţia de a-mi verifica supoziţia, fără a comite însă greşeala de a-i sugera răspunsul pe care, trebuie să mărturisesc, speram c-am să-l primesc. Credeţi că ar fi putut fi unul dintre colaboratorii redacţiei dumneavoastră ?

— Nu... Nu cred... Nu văd cum, pentru că, în cei peste zece ani de cînd lucrez aici, i-am cunoscut bine pe toţi... Aşa că, dacă Omu' cu ciocan ar fi fost vreunul dintre ei, mi-ar fi fost uşor să spun a cui era vocea auzită...

— În acest caz, să ne gîndim numai la prietenii sau colegii de serviciu ai soţului — am conchis eu, ajungînd exact la motivul pentru care dorisem s-o văd. Apropo, cunoaşteţi mulţi ceferişti ?

— ...Nu... Numai vreo trei sau patru colegi pe care i-a adus soţul meu acasă... Şi încă vreo cîţiva cu care ne-am întîlnit întîmplător pe stradă şi cu care mi-a făcut el cunoştinţă — a început ea să-mi argumenteze, cu indiferenţă.

Apreciind că a venit momentul s-o las să se dedice în continuare producţiei de colaci de fum de ţigare, mi-am cerut scuze pentru deranj şi am dat s-o pornesc spre uşă. Dar nu m-a lăsat.

— Da'... ştiţi c-aveţi dreptate !... a exclamat ea, din spatele meu.

Curios să aflu pe unde consideră ea că aş fi putut avea dreptate, m-am răsucit cu faţa spre ea şi am privit-o întrebător.

— Da !... Acum ştiu cine e... L-am cunoscut prin soţul meu... Ne-am întîlnit pe stradă întîmplător şi soţul meu mi l-a prezentat... Nu, nu mă înşel... Am schimbat parcă numai cîteva cuvinte, de politeţe, dar i-am reţinut timbrul vocii... Sînt sigură ! Sînt sigură că el a fost ! a repetat ea, excitată de propria ei descoperire.

— Cum se numeşte ?

— Ah... Ştiţi cum e cînd se face cunoştinţă... Fiecare îşi mormăie numele şi... toată lumea zîmbeşte... — mi-a explicat ea, ridicînd din umeri, cu necaz.

— Dar aţi putea să mi-l descrieţi ? am întrebat-o, pentru a avea certitudinea că vorbim despre una şi aceeaşi persoană.

Semnalmentele furnizate corespundeau întocmai cu cele ale individului care teroriza locuitorii acestui municipiu.

...După ce ne-am despărţit de el, soţul meu mi-a explicat că au lucrat împreună pe aceeaşi locomotivă. Ulterior, m-am mai întîlnit cu el pe stradă, dar n-am mai discutat... Numai ne salutam şi... atît... — a continuat ea să-mi povestească.

Cum aflasem tot ce mă interesa, n-am mai avut de ce să zăbovesc prin partea locului.

* *
* *

— Ce-a rezultat ? m-am grăbit să-mi întreb colaboratorii, după ce-am intrat la noi în birou.

— Din discuţia avută cu victima Marieta Măgureanu, a reieşit că sora ei lucrează la depoul de locomotive al staţiei C.F.R. Cluj — mi-a raportat Bogdan.

— Şi dumneata, János ?

— Aţi avut dreptate ! Cercul se închide ! Inginerul care-a trăit cu victima abandonată în Someş, cu Camelia Voicu, a făcut un stagiu de un an la atelierul de reparaţii al materialului rulant al staţiei C.F.R. Cluj. În consecinţă, acum ştim unde să-l căutăm pe nebun ! a încheiat el, cu subînţeles.

— Nu mai este nevoie să-l căutăm ! le-am spus, începînd să le relatez ce aflasem de la cele două femei cu care stătusem de vorbă în cursul dimineţii.

— Formidabil ! Şi cine este acest drăgălaş „coleg" ? Aţi reuşit să-l identificaţi ? m-a întrebat Kálmán, cu impacienţă.

— Da. Se numeşte Remus Verdeş — m-am decis să-i anunţ, fiind convins că i-am dat gata.

În pofida aşteptărilor mele, reacţia lor a fost cu totul alta decît prevăzusem. În loc să-i acorde perspicacităţii mele cuvenita admiraţie, ambii s-au revoltat. János şi-a trîntit cu furie pumnul de birou, iar Dinu a început să

înjure cu mai multă aplicație decît un surugiu cu vechi state de serviciu.

— Heii ! Ce-i cu voi ? m-am interesat, intrigat de ieșirea lor.

— Sînt cel mai mare idiot ! L-am cercetat acum două luni, după uciderea Amaliei Costea. Și iată ! L-am scăpat !... mi-a comunicat Bogdan, trăgîndu-și cu năduf o palmă pe obraz.

— În ce împrejurări ai avut de-a face cu el ? m-am mirat eu.

— Cînd am verificat registrele de consultații ale unităților sanitare. Figura că s-a prezentat la Spitalul de urgență cu o rană sîngerîndă, la palma mîinii stîngi, la o oră după comiterea omorului din strada Karl Marx. Căutîndu-l și întrebîndu-l cum s-a accidentat, mi-a spus că s-a tăiat în timp ce ajuta femeia de serviciu să desfunde ghena de gunoi a blocului în care locuia. Și cum martora pe care mi-o indicase mi-a confirmat că respectivul o ajutase la această operație, am considerat că proveniența rănii se justifică și am trecut la verificarea celorlalte persoane care prezentau tăieturi la mîini... — mi-a spus el, dezolat.

— Nu-i nimic — l-am liniștit, spunîndu-mi cu resemnare că faptul era oricum consumat. Și dumneata ? am zis, privindu-l întrebător pe János.

— Aaaa... Eu am fost și mai tîmpit ! Numele lui figura pe lista pacienților cabinetelor de neuro-psihiatrie... I-am făcut și o vizită la domiciliu... dar mi s-a părut foarte normal... Dealtfel, aceeași apreciere a fost făcută și de vecinii săi... — mi-a răspuns, invocînd fatalitatea.

— Și semnalmentele ?

— Știți și dumneavoastră cum e cu semnalmentele... Identificarea după ele constituie un criteriu destul de relativ. Mai cu seamă că, în cazul nostru, individul căutat nu avea o particularitate specifică. Și apoi, contrar ipotezei noastre, el nici nu domiciliază în cartierul gării, unde s-au comis primele șapte agresiuni...

— Unde stă ? l-am întrebat, contrariat.

— Într-un bloc nou, pe strada Arieșului. Asta a fost și principala cauză pentru care nu am mai insistat asupra persoanei sale...

— Pe unde este strada asta ?

— În celălalt capăt al orașului, la antipodul gării — a ținut să-mi precizeze János. Mai exact, în cartierul Andrei Mureșan...

— Mda... Chestia asta nu prea rimează... — am admis, deconcertat. Firesc ar fi fost să-și manifeste crizele demențiale în imediata apropiere a casei sale... Așa cum fac fiarele, în jurul bîrlogului... Pentru a se putea adăposti cît mai repede...

— Ba rimează, domnule căpitan ! a exclamat Bogdan, cu surprindere. Strada Arieșului se află în imediata apropiere a străzii Jugoslaviei, unde a fost ucisă prin sufocare ultima victimă, bătrîna Anna néni...

— Parcă spuneai că stă într-un bloc nou ... — i-am zis, întorcînd repede capul spre János. De cînd stă acolo ?

— Din cîte știu eu, imobilul a fost dat în folosință de vreo două luni...

— Și mai înainte unde-a locuit ?

L-am văzut dînd din cap, a necunoaștere, pentru ca în secunda următoare să ridice receptorul telefonului.

— Evidența populației spune că s-a mutat aici de o lună și jumătate — m-a informat János, cîteva minute mai tîrziu. Iar mai înainte a stat în Piața gării — a completat el, cu semnificație.

— Acum e clar ! am conchis eu. Cînd noi am început să-l căutăm acolo unde trebuia să-l găsim, datorită unui joc al hazardului, el se mutase într-un alt cartier ! Ba mai mult, acum știm și de ce n-a comis nici o agresiune în luna trecută. Deh... fusese ocupat cu amenajarea noii sale locuințe — am zis, oftînd.

— Mergem să-l ridicăm ? m-a întrebat Bogdan, nerăbdător.

— ...Deocamdată... nu-l reținem... În primul rînd pentru că, în afară de unele bănuieli, aș vrea să am și certitudinea că acest individ este una și aceeași persoană cu inamicul public numărul unu al orașului. În al doilea rînd, chiar dacă n-ar mai exista nici o îndoială asupra vinovăției sale, avem nevoie și de probe directe... Și, din păcate, la acest capitol, nu sîntem prea înstăriți...

— Dar avem în schimb o grămadă de martori care l-au văzut prin preajma locurilor de comitere a agresiunilor — mi-a argumentat Dinu.

— Faptul că a fost văzut pe acolo nu constituie o dovadă că este în mod automat și autorul fărădelegilor comise — l-a avertizat János, după care m-a consultat : Îl luăm în filaj ?

— Bineînțeles. Dacă într-adevăr el este criminalul, vreau să obținem o probă irefutabilă ! Așa că, să-i luăm urma !... am decis.

*

* *

Pentru a-l împiedica să comită o nouă agresiune, deși era de presupus că pînă va intra din nou în criza lui ciclică mai aveam de așteptat vreo două-trei săptămîni, am organizat o supraveghere permanentă a bănuitului. Asta așa, ca măsură de prevedere, pentru că, întîmplător, auzisem despre existența unei zicale care susține că paza bună trece primejdia rea. Apoi, am vrut să știu dacă în pofida unei succesiuni de coincidențe mai mult decît elocvente, stau într-adevăr cu ochii pe criminal sau m-am lăsat iarăși atras de o pistă falsă. Și cum nu exista decît o cale pentru a obține certitudinea dorită, nu mi-a fost greu să optez pentru ea. În consecință, am luat cu mine un operator de la inspectorat și, decis să-i iau pîinea de la gură lui Sergiu Nicolaescu, i-am indicat cîteva locuri discrete de unde voiam să-mi filmeze niște secvențe, în ciné-verité. Astfel, dintr-o singură lovitură, am satisfăcut două deziderate : mai întîi am putut să-l examinez pe presupusul criminal, fără ca el să știe. Ceea ce mi-a permis să văd că este un individ bine legat, în jur de patruzeci de ani, blond, cu figura ovală și trăsături regulate. Și apoi, am obținut circa o sută de metri de peliculă în care l-am imortalizat pe bănuit, alături de alți trecători, în timp ce se plimba cu nonșalanță pe diferite străzi. Mai înainte de a mă decide să-mi expediez capodopera la Festivalul filmului de la Cannes, în vederea unei sigure decernări a premiului anual pentru regie, mi-am spus că n-ar strica

dacă i-aş mai verifica o dată calităţile artistice. Motiv pentru care, în loc să apelez la invidioşii critici de specialitate, m-am grăbit să-i cer concursul unor persoane capabile să-mi ofere suficiente garanţii de onestitate, pentru a putea ţine seama de părerea lor.

Cinstea de a fi primul invitat la premiera mondială a filmului i-a revenit vecinei de cămin a victimei găsite despuiată şi înecată sub un pod al Someşului.

— V-am poftit la noi în legătură cu declaraţia pe care aţi făcut-o atunci cînd anchetam împrejurările uciderii Cameliei Voicu, cît şi pentru faptul că-mi spuneaţi că aveţi o foarte bună memorie vizuală — am pus-o în temă, după ce-am condus-o în sala de proiecţii a inspectoratului.

— Credeţi că eu mai ştiu ce-am spus în urmă cu vreo jumătate de an ? mi-a zîmbit ea, cu toleranţă.

— După ce-o să vă ajut, sînt convins că vă veţi reaminti despre ce era vorba... — am asigurat-o eu, tot zîmbitor, în timp ce-mi consultam notesul : Mi-aţi declarat că, în seara zilei de 11 septembrie aţi ieşit din casă pentru a arunca ceva la gunoi, moment în care v-aţi întîlnit pe culoarul căminului cu un cetăţean care era în căutarea unui instalator...

— Parcă... da... Îmi amintesc ! s-a grăbit ea să confirme.

— Excelent ! am aprobat-o, după care i-am explicat : Întrucît dumneavoastră l-aţi văzut pe acest necunoscut cu circa trei ore mai înainte ca vecina dumneavoastră să fie ucisă, dorim foarte mult să aflăm cine este. Să-l identificăm, cum se spune la noi...

— Şi eu cum pot să vă ajut ? Doar v-am spus tot ce ştiam...

— Cum nu se poate mai simplu. O să vă arătăm un film, iar dumneavoastră, privindu-l, îmi veţi spune dacă printre persoanele care vor apărea, îl recunoaşteţi şi pe cel despre care mi-aţi vorbit.

După ce ea a confirmat că a priceput ce doream, eu, aşteptînd cu înfrigurare rezultatul testului, i-am făcut semn operatorului că poate să înceapă proiecţia.

Spre norocul meu, răbdarea nu mi-a fost deloc pusă la încercare. De îndată ce s-a stins lumina şi au apărut primele imagini, martora s-a grăbit să exclame, cu mîna întinsă acuzator spre ecran :

— Ăla este ! Ăla !

— Nu vă grăbiţi ! Vreau ca să vedeţi tot filmul... — am îndemnat-o, cu satisfacţia unui artist convins de profesionalitatea creaţiei sale.

Cum martora şi-a menţinut punctul de vedere şi după ce s-a aprins lumina, am condus-o spre ieşire...

* * *

Următoarele două cinefile au fost adolescenta Ilona Lupaş cea de-a doua victimă şi doamna Nyitrai, vecina Marietei Măgureanu, cea de-a treia victimă. Ambele mi l-au indicat, de asemenea fără ezitări, pe bănuit. Prima m-a asigurat că este vorba despre bărbatul care-a dat buzna peste ea şi a lovit-o cu un ciocan, iar cea de-a doua ca fiind necunoscutul văzut în faţa locuinţei victimei, cu o săptămînă înaintea comiterii agresiunii. Ultima martoră mi-a precizat însă că tipul despre care-mi vorbise avea părul de culoare închis, în timp ce „artistul" din film era, în mod evident, blond ! Cum însă eu cunoşteam cauza metamorfozei remarcată de ea, am apreciat că observaţia ei nu poate pune sub semnul întrebării prezenţa bănuitului în preajma locuinţei în care se comisese tentativa de omor.

* * *

Pentru cea de-a patra agresiune, am apelat în primul rînd la micuţa victimă Fodor Virginia, dar fetiţa, din motive specifice vîrstei, n-a fost capabilă să-l indice pe „nenea soldatu'". În schimb a fost recunoscut din primul moment de adolescenta care-mi vorbise de prezenţa militarului îmbrăcat într-o uniformă subţire cu o zi înainte comiterii agresunii asupra vecinei ei, Virginia Fodor.

În agresiunea următoare, vînzătoarea de la magazinul de pîine nu şi-a recunoscut agresorul. Ceea ce n-avea cum să mă surprindă, de îndată ce ea mi-l descrisese ca pe un pitic.

— Dar cred că am recunoscut totuşi pe cineva în fim... — mi-a spus ea, îngîndurată.

— Zău ? Ia să-l mai privim o dată ! i-am propus, apreciindu-i afirmaţia ca fiind suficient de interesantă, pentru a-i rula din nou filmul.

— Da, el este ! m-a asigurat ea, indicîndu-i cu mîna întinsă pe bănuit

— Cine este persoana pe care mi-o arătaţi ? am întrebat-o, după ce am aprins lumina în sală.

— E un fost coleg de-al răposatului meu soţ...

— Ştiţi cum îl cheamă ?

— Nu, că io n-am stat niciodată de vorbă cu dînsul. L-am văzut numa' prin depou, cînd duceam d-ale gurii lu' bărbatu-miu...

Apreciind că erudiţia ei are un nivel prea coborît faţă de pretenţiile mele, mi-am spus că nu are rost să mai insist şi m-am grăbit s-o conduc pînă la uşă. Cum însă un meci nul nu avea darul să mă satisfacă, m-am decis să apelez şi la cei trei martori care-l văzuseră alergînd pe stradă, ulterior atacării vînzătoarei de la pîine. În consecinţă, am dispus convocarea lor la sediul miliţiei.

Cîteva ore mai tîrziu, după ce le-am creat toate condiţiile, i-am rugat să-mi spună dacă l-au recunoscut. Atît măcelarul, cît şi tînărul care-l urmărise pe agresor pînă la rambleul căii ferate, m-au anunţat, fără prea multe complexe, că nu sînt în stare s-o facă. În schimb, mi-a fost indicat cu fermitate de către doamna care dăduse nas în nas cu el.

În pofida zicalei „Testis unus, testis nullus", m-am declarat satisfăcut, deoarece primii doi martori nici n-ar fi avut cum să-l recunoască pe bănuit, de îndată ce acesta, avînd motive să dispară cît mai repede, nu s-a învrednicit să-şi arate chipul.

* * *

În cea de-a șasea agresiune, a cărei victimă a fost femeia atacată în momentul intrării în liftul imobilului din strada Horea, nu existau martori care să fi pretins că l-au văzut pe infractor. Așa că am trecut la cauza următoare, adică la uciderea elevei din strada Karl Marx. Însă și cu această ocazie bănuitul reușise să fie suficient de discret pentru a nu se lăsa remarcat de vreun terț. E drept că-mi oferise, parcă în compensație, ceva mult mai prețios : niște urme. Suficient de concrete pentru a putea spera că în curînd le voi putea transforma în probe materiale de învinuire.

Astfel că, rămînîndu-i recunoscător pentru „darul" ce mi-l făcuse, am ajuns și la uciderea bătrînei din strada Jugoslaviei. Situație în care am apelat la cei doi derbedei, care înnoptaseră la o nevestică neconsolată atît pentru că-i plecase bărbatul în armată, cît și pentru că fusese ușurată de un cojoc și de un ceas electronic.

Puși în fața filmului, ambele pușlamale s-au grăbit să mi-l indice pe Remus Verdeș ca fiind exact necunoscutul pe care îl zăriseră în dreptul locuinței lui Anna néni, după comiterea omorului. Ceea ce mi-a permis să trag concluzia că, în sfîrșit, reușisem să dibuiesc firul ce urma să mă conducă la soluționarea cauzei !

* * *

Bilanțul celor aproape două săptămîni de supraveghere permanentă n-a contribuit însă cu nimic la consolidarea bănuielilor mele, deoarece rareori mi-a fost dat să întîlnesc un suspect atît de puțin „suspectabil" ca omul căruia îi consacrasem atenția mea, în exclusivitate.

În fiecare dimineață, la ora șapte fix, de parcă meridianul de la Greenwich ar fi trecut exact prin fruntea sa, își făcea apariția în holul imobilului în care locuia și pornea spre piață. O jumătate de oră mai tîrziu, revenea acasă, ținînd în mînă o servietă neagră, din plastic, în care vîra produsele alimentare tîrguite. După care se

dedica treburilor casnice şi siestei pînă la patru după-amiaza, cînd reapărea în holul blocului şi se îndrepta plin de voioşie spre administraţia imobilului, în calitate de membru al asociaţiei locatarilor. Iar două ore mai tîrziu, se instala pe o bancă lîngă intrare şi se apuca să se joace sau să spună poveşti unei liote de copii de-ai vecinilor, oferindu-le bomboane şi ciocolată cu o mărinimie de nabab.

Spre ora şapte seara, cînd micuţii lui prieteni erau nevoiţi să se retragă pe la casele lor, ca urmare a repetatelor apeluri lansate de părinţi, urca şi el în apartamentul pe care-l deţinea. Şi nu mai apărea pînă a doua zi dimineaţa, cînd îşi relua cu precizie programul zilei anterioare.

Dacă la conduita lui tocmai bună să constituie un model pentru concetăţenii săi, mai adăugăm şi faptul că iubeşte copiii, nu-mi mai rămînea decît să mă întreb în ce măsură se poate admite că un individ cu o comportare atît de perfect umană, ar fi capabil de comiterea faptelor care i se atribuiau ? Şi cum, după părerea mea, la această întrebare se putea răspunde tot cu o întrebare, m-am grăbit s-o formulez : Oare un criminal cu manifestări suficient de anormale pentru a stîrni bănuieli, ar fi putut să terorizeze un oraş întreg atîtea luni de zile ? Răspunsul pe care mi l-am furnizat a fost, bineînţeles, negativ. În consecinţă, chiar buna lui purtare socială constituia un argument în susţinerea suplimentară a celorlalte elemente care-l indicaseră pe Remus Verdeş ca fiind una şi aceeaşi persoană cu autorul celor opt agresiuni pe care le anchetam.

Prin urmare, supravegherea bănuitului a continuat să fie efectuată cu toată străşnicia cuvenită pentru a-l putea împiedica să comită o nouă agresiune împotriva concetăţenilor săi.

*

* *

În fiecare dimineaţă, imediat după ora şapte şi jumătate, colaboratorii mei mă anunţau că Remus Verdeş şi-a făcut cumpărăturile şi s-a înapoiat acasă.

Cum însă astăzi raportul cotidian se lăsa așteptat de mai bine de o oră, stăteam ca pe ghimpi, întrebîndu-mă dacă nu cumva liniștea colegilor mei se datora faptului că infractorul reușise să le scape de sub observație. Situație în care, față de periculozitatea deosebită pe care i-o atribuiam, mă puteam aștepta ca din moment în moment să mi se comunice făptuirea unei noi agresiuni.

Odată cu scurgerea timpului, îngrijorarea mea a sporit pînă s-a transformat într-o adevărată obsesie. Iar cînd aceasta a început să mă domine, mi-am abandonat scaunul și am început să mărșăluiesc de-a lungul și de-a latul încăperii. Dacă n-am fi stabilit că în biroul nostru se va asigura o permanență pe toată perioada de supraveghere a bănuitului, aș fi pornit imediat în căutarea colegilor mei... Dar un consemn trebuia respectat, așa că eram nevoit să stau imobilizat lîngă telefon și, stăpînit de o neliniște ce friza paroxismul, să aștept confirmarea temerilor mele. UNDE-MI ERA OARE CAPUL CÎND M-AM APUCAT SĂ COCHETEZ CU DIAVOLUL ? De ce nu l-am reținut pe bănuit de îndată ce-am avut suficiente motive s-o fac ? Obligația mea cea mai stringentă era aceea de a-l împiedica să mai pună în pericol viața vreunui membru al societății pe care eram obligat s-o protejez... Tentat însă de posibilitatea capturării sale în flagrant delict, i-am creat condiții să-și facă iar de cap !

Chinuit de remușcările cauzate de ușurința cu care procedasem, în primul moment nici n-am realizat că telefonul suna cu impetuozitate. Apoi, cînd m-am dezmeticit din gîndurile negre care mă stăpîneau, dintr-un salt am și ajuns lîngă birou, cu receptorul la ureche.

— L-ați scăpat de sub control ? am întrebat înspăimîntat, de îndată ce-am recunoscut vocea lui Dinu la celălalt capăt al firului.

— ...Nu, domnule căpitan ! a protestat cu mirare locotenentul. Cum o să-l scăpăm ?...

— Atunci de ce nu m-ați sunat pînă acum ? m-am răstit eu la el, privindu-mi ceasul și văzînd că este trecut de nouă.

— Pentru că subiectul și-a schimbat programul...

— Ooof ! am exclamat eu cu ușurare, după ce mi-am aruncat ochii pe calendarul din perete. Unde vă aflați acum ?

— Ca de obicei... în punctele stabilite.

* * *

— Din primul moment mi-am dat seama că va fi o zi deosebită de celelalte... În loc de ora șapte, și-a făcut apariția în stradă cu o oră mai devreme — a început János să-mi raporteze, după ce Bogdan a preluat postul de observație din fața imobilului, iar el s-a așezat lîngă mine, în mașină. Apoi, în loc să se îndrepte direct spre magazinele în care-și făcea de obicei cumpărăturile, a rămas cîteva minute în fața blocului, privind dezorientat în cele două sensuri ale străzii... Ca și cum nu se putea hotărî asupra direcției sau locului în care voia s-ajungă... Cînd în sfîrșit s-a decis, a pornit să străbată, în mod evident la întîmplare, străzile din partea de sud-est a municipiului. Și a hoinărit atît de haotic, încît a revenit de cîteva ori pe străzi pe care mai trecuse o dată sau de două ori...

— Ți-ai notat străzile parcurse de mai multe ori ? l-am întrebat, apreciind ca interesant aspectul relatat.

— Bineînțeles — m-a asigurat el.

— Foarte bine. Zi-i mai departe ! i-am cerut, făcîndu-mă că nu remarc gestul de indiferență cu care-și însoțise afirmația.

— După ce-a străbătut străzile fără nici un țel, cel puțin aparent, mai bine de două ore, s-a îndreptat spre Piața Cipariu, de unde și-a tîrguit cîteva produse alimentare. În final s-a înapoiat la locuința lui pe drumul cel mai scurt. Unde se află și acum — a zis, arătînd cu capul spre imobilul străjuit în prezent de Dinu Bogdan.

— A stat cu cineva de vorbă ?

— Mai puțin vînzătorii magazinelor prin care și-a făcut cumpărăturile, cu absolut nimeni.

— Dar a reieşit că l-ar fi interesat ceva, în mod special, în timpul peregrinării sale ?

— Nu...

— Totuşi, spuneai că a trecut de mai multe ori pe anumite străzi... — i-am reamintit.

— După părerea mea, a revenit pe străzile respective în mod întîmplător. Dacă vreţi, ca un cetăţean care are timp de pierdut şi străbate de mai multe ori aceleaşi alei ale unui parc... Dar, deşi nu am remarcat să-l fi preocupat ceva anume, am constatat o schimbare vizibilă în comportamentul lui. De unde în toate celelalte zile se ducea la cumpărături fără a acorda nici cel mai mic interes celorlalţi pietoni, astăzi ochii săi au fost în permanenţă după femei. De cele mai multe ori întorcea chiar capul după ele.

— E clar ! Mai are doar cîteva zile pînă va intra în perioada sa critică şi a început să-şi caute o nouă victimă ! am zis, în timp ce Kálmán dădea din cap a confirmare. Atunci mi-am amintit de panica în care mă aruncaseră cele două ore de pierdere a contactului cu colaboratorii mei. De ce nu mi-aţi raportat imediat despre schimbarea atitudinii bănuitului ?

— Pentru că subiectul s-a strecurat printre cîteva blocuri, iar Dinu, care mă seconda cu maşina, n-a putut să mă mai urmeze şi... am pierdut legătura cu el... Iar eu, temîndu-mă că aş putea să-l scap, nu m-am încumetat să mă opresc şi să vă sun de la un telefon public... — mi-a explicat el, cu regret.

— Oare faptul că s-a deplasat printr-un loc mai greu accesibil, n-ar putea reprezenta o manevră de debarasare ? l-am întrebat, îngrijorat de posibilitatea ca suspectul să-şi fi dat seama că era urmărit, situaţie în care periculozitatea lui putea deveni cu atît mai mare, cu cît ar fi avut şi motive să scape de sub observaţie.

— Este exclus ! Întorcea capul numai pentru a privi femeile cu care se încrucişa pe stradă ! m-a asigurat el, cu toată convingerea.

— Şi dacă te înşeli ?... Realizezi care ar fi consecinţele scăpării lui de sub control ? Chiar în momentul în care se va decide să comită o nouă agresiune ?

— Da... Aveţi dreptate ! a admis el, descumpănit de eventualitatea pe care o invocasem. E de preferat să luăm în considerare şi o astfel de posibilitate. Numai că, pentru a putea contracara o astfel de eventualitate, ar fi necesar ca la supravegherea lui să participe mai mulţi oameni.

Am dat din cap aprobator şi am adăugat :

— Voi cere conducerii inspectoratului să ni se repartizeze oamenii necesari ! Ba mai mult, toţi participanţii la această acţiune, trebuie să fie dotaţi cu aparatura necesară, prin care să-şi poată comunica toate mişcările urmăritului... — am conchis, convins că măsurile suplimentare pe care le preconizam vor fi suficient de eficiente pentru a ne permite să intervenim mai înainte ca libertatea acordată presupusului criminal să se soldeze cu o nouă dramă.

* * *

Funcţie de orele la care au fost comise agresiunile anterioare, am avut suficiente motive ca să presupun că şi atacarea victimei următoare se va produce tot dimineaţa, probabil între şase şi zece. Drept care, am considerat că ar cam fi timpul să mă intercalez şi eu în echipa care prelua supravegherea de la schimbul de noapte. Astfel că, începînd chiar de a doua zi, la ora patru eram deja înfiinţat în faţa imobilului în care locuia prezumtivul criminal. Asta mi-a permis să constat ce ger cumplit poate să fie în primele ore ale dimineţii de februarie. Deşi nu stăteam pe loc, după nici o oră de patrulare, eram înţepenit de frig. Tocmai mă întrebam cum reuşesc ceilalţi ofiţeri să reziste, cînd l-am văzut pe Dinu apropiindu-se.

— Nu vă este frig ? m-a întrebat, cu o voită candoare.

— Sînt congelat — am mărturisit, reuşind cu greu să-mi deschid gura anchilozată de ger.

— Da ? ! s-a arătat el mirat, deşi, după cum îmi surîdea era clar că afirmaţia mea nu avusese darul să-l

surprindă. Atunci, pînă vă încălziți în vreuna din mașinile de serviciu, rămîn eu în locul dumneavoastră — s-a oferit el.

Cum propunerea lui era prea providențială pentru a-mi mai putea permite să fac nazuri, am privit repede în cele două sensuri ale străzii și am optat pentru cea care, aflîndu-se imobilizată chiar peste drum de intrarea imobilului ținut sub observație, mi s-a părut a fi cea mai apropiată.

Nici n-am tras bine portiera, că aerul încălzit din autoturism mi-a și dat senzația că mi-au luat foc obrajii. Apoi, cîteva clipe mai tîrziu, după ce mi-am debutonat canadiana și am dezbrăcat-o, l-am văzut pe șofer întorcîndu-se spre mine și întinzîndu-mi o cană în care turnase ceva dintr-un termos. Cum eu știam că nu se refuză decît darurile făcute de greci, m-am grăbit s-o iau și să sorb din lichidul aburind. Niciodată nu mă dădusem în vînt după ceai, dar acum mi s-a părut a fi o băutură de-a dreptul miraculoasă. Brusc, am simțit că sîngele reîncepe să-mi circule prin vine și simultan m-a cuprins o stare de moleșeală ușor confundabilă cu beatitudinea.

— E formidabil ceaiul ăsta — i-am spus eu amfitrionului de la volan, în semn de recunoștință.

— În prima zi de pîndă, am înghețat cu toții... Apoi, nevoia ne-a obligat să ne adaptăm condițiilor... — mi-a răspuns el, cu înțelegere, în timp ce-și mîngîia drăgăstos termosul.

Am dat aprobator din cap și, remontat, am rămas cu privirea spre blocul de vizavi. Nu știu cît timp s-a scurs astfel, dar, de îndată ce lumina zilei a crescut suficient pentru a permite ca supravegherea să poată fi făcută de la o distanță mai mare, mașina s-a îndepărtat în marșarier cu vreo treizeci de metri. Atunci am coborît și m-am dus să-l schimb pe Bogdan.

Tocmai începusem să jinduiesc după o nouă ceașcă de ceai, cînd, printre persoanele care ieșeau din imobil,

și-a făcut apariția și bănuitul. Fără să privească în jurul său, a pornit grăbit spre partea străzii care duce spre centrul orașului. Simultan cu mine, s-au mai pus în mișcare încă trei cetățeni cu aspect anodin, care se aflau dispersați pe ambele trotuare și două autoturisme, printre care se afla și cel în care băusem eu, mai înainte, cel mai bun ceai din lume.

Urmărirea a ținut aproape două ore. Cînd subiectul a reintrat în holul blocului în care domicilia, am conchis că nu s-a abătut de la itinerariul zilei de ieri. Ba mai mult, nici comportarea sa n-a diferit de cea pe care mi-o redase János. Întorcea capul după femei și adolescente, fără a acorda nici o atenție celorlalți cetățeni.

În după-amiaza aceleiași zile, a coborît din apartamentul lui și s-a dus în biroul administrației imobilului, unde s-a pus la taclale cu o gloată de copii, ce s-au grăbit să se strîngă în jurul lui, de îndată ce l-au văzut, de parcă ar fi fost chiar Moș Crăciun în persoană. Apoi, spre șapte seara, s-a retras și el în propria sa locuință.

* * *

În dimineața următoare, a pornit din nou pe traseul ale cărui străzi începuseră să-mi devină familiare. În cursul acestei promenade s-a întîlnit și a stat de vorbă, în mod succesiv, cu doi bărbați. De fiecare dată cînd s-a despărțit de interlocutorii lui, am recurs la emițătorul portabil pentru a le cere lui Bogdan și Kálmán să plece după ei cu scopul de a-i identifica și a stabili ce relații aveau cu bănuitul. Din urmărirea lui Verdeș, continuată de mine și de alți trei ofițeri, n-a mai reieșit nimic interesant. Doar faptul că s-a înapoiat acasă cu o jumătate de oră mai devreme decît în ultimele două zile. De asemenea, am avut impresia că, după discuțiile avute cu cei doi necunoscuți, interesul ce-l acordase pînă atunci femeilor văzute pe stradă, s-a diminuat... Sau poate era numai o impresie...

* * *

În după-amiaza aceleiași zile, Dinu și Janos mi-au prezentat raportul în legătură cu necunoscuții întîlniți de suspect în cursul dimineții.

— Prima persoană, Gheorghe Iconom, locuiește în Piața gării, în apartamentul ocupat de Verdeș, înainte de a se muta în imobilul pe care-l supraveghem !... Din relațiile furnizate, rezultă că bănuitul a avut totdeauna o comportare corectă și se bucura de stima celorlalți vecini... Deci, una peste alta, dacă ținem seama de referințele vecinilor, pe care îi are sau i-a avut, s-ar părea că ar fi cazul să-l punem într-o ramă și să-l dăm la conservat pentru a constitui și peste veacuri o pildă de bună purtare civică ! a conchis Dinu, zîmbind sarcastic.

— Despre ce-au discutat ? l-am întrebat, fără să țin seama de gluma lui.

— Numai banalități... ca între vecini... Verdeș i-a povestit despre noul apartament în care s-a mutat...

— A pus vreo întrebare legată de situația familiară a martorului nostru ? i-am scurtat-o.

— Nu... N-a arătat nici un interes față de acest aspect...

— Cu cine mai locuiește acest Gheorghe Iconom ?

— Cu un fecior de-al lui, care în prezent își satisface stagiul militar.

Edificat, am întors capul spre János și l-am întrebat :

— Și cel de-al doilea ?

— Iuliu Farcaș... fost coleg de serviciu cu Verdeș ! Dar el continuă să lucreze și în prezent, ca mecanic de locomotivă la stația C.F.R. Cluj ! Și el a susținut că suspectul nostru este un om drăguț și corect și...

— Să lăsăm deoparte aceste aprecieri ! l-am întrerupt, sătul de bunele referințe pe care le tot auzeam... I-a cerut ori ba relații despre familia lui ?

— Da... I-a cerut ! Deși nu sînt convins că interesul pe care l-a arătat acestui subiect poate fi considerat

altceva decît o simplă întrebare de politeţe... — mi-a răspuns el, ezitînd.

— Cum şi-a formulat întrebarea ?

— Fără nici o încercare de a aprofunda chestiunea... I-a spus : „Ce mai fac ai tăi ?“ Atît şi nimic mai mult ! mi-a zis János, ridicînd nedumerit din umeri, pentru a sublinia caracterul de banalitate al întrebării.

— Şi ce i-a răspuns martorul tău ? am insistat.

— ...Că totul este aşa cum ştia, fără să mai aibă cînd să dea amănunte, pentru că Verdeş i-a întins mîna şi a plecat. Prin urmare, mie nu mi se pare de loc semnificativă curiozitatea pe care şi-a exprimat-o...

— ...Mda... S-ar părea că ai dreptate... — am sfîrşit eu prin a-l aproba. În orice caz, sper că au fost avertizaţi că nu trebuie să comenteze cu nimeni discuţiile pe care le-aţi avut cu ei. Nu ?...

După ce ambii mi-au confirmat că făcuseră apel la discreţia martorilor, am apreciat că subiectul era epuizat.

*
* *

Supravegherea s-a făcut în aceleaşi condiţii ca şi în ziua anterioară. Iar singurele elemente pe care le-am reţinut, au fost mai mult sau mai puţin subiective. În cursul promenadei sale, Verdeş a parcurs şi o străduţă străină de itinerariul ce-i devenise cotidian. Dar nu i-a acordat mai multă atenţie ca celorlalte străzi pe care le străbătea. De asemenea, plimbarea lui s-a terminat cu o oră mai devreme. Probabil din cauza gerului polar care se lăsase deasupra oraşului. Aceeaşi cauză ar putea explica şi faptul că, deşi a întîlnit cîteva cunoştinţe, nu s-a oprit să discute cu nimeni, ci le-a salutat numai grăbit, cît şi faptul că n-a mai întors capul după nici o persoană de sex opus.

Dacă n-aş fi ştiut că pînă la declanşarea crizei edificatoare au mai rămas numai cîteva zile, probabil că ar

fi trebuit să dispun sistarea supravegherii, deoarece comportarea lui corespundea întru totul cu cea firească, de pașnic cetățean...

* * *

În cele două zile care au urmat, restrîngînd în mod progresiv aria peregrinărilor sale inițiale, a străbătut de mai multe ori străduța ce era nouă în itinerariul său obișnuit. Ceea ce mi-a permis să constat că, dintre toate gospodăriile de pe această stradă, începuse să-l intereseze numai cea situată la numărul 23.

Mai întîi, privind-o din mers de pe trotuarul de peste drum, apoi revenind pe partea respectivă, pentru a se duce pînă la capătul străzii, de unde relua circuitul pe trotuarul opus. În sfîrșit, cînd s-a apropiat de ora șapte și jumătate, s-a dus să-și facă tîrguielile și s-a înapoiat acasă.

După ce l-am văzut întrînd în imobilul lui, am apelat la serviciile telefonului portativ pentru a-i chema la mine pe Bogdan și Kálmán.

— După toate aparențele acordă multă atenție locuinței de la numărul 23... — le-am zis colaboratorilor mei, după ce s-au urcat lîngă mine, în mașină. Atît de multă, încît sînt gata să cred că s-a fixat... În consecință, vreau să stabilim cine sînt locatarii casei care-i reține atenția, după cît se pare...

— În casa de la numărul 23 locuiește Iuliu Farcaș, ceferistul cu care s-a întîlnit pe stradă acum patru zile... — m-a întrerupt János, pricepînă ce voiam să le cer.

— Aha ! Martorul pe care l-a întrebat Verdeș ce-i mai face familia, numai așa, „din politețe" — l-am persiflat eu, dojenitor.

— N-am făcut nimic altceva decît am redat afirmația martorului — mi-a răspuns el, stînjenit.

— Cu cine mai stă ?

— Cu soția și cu o cumnată...

După ce mi-a precizat unde puteam să-l găsesc pe Iuliu Farcaș, le-am cerut interlocutorilor mei să continue supravegherea.

* * *

Cum persoana pe care o aşteptam urma să se înapoieze într-o jumătate de oră dintr-o cursă locală, am profitat de răgazul pe care-l aveam pentru a mă adăposti de ger în bufetul gării. Tocmai terminam de băut cea de-a doua ceaşcă de cafea, cînd din megafon s-a auzit o voce distorsionată anunţînd intrarea în gară a trenului meu.

M-am grăbit să ies pe peron şi să privesc sosirea cursei. După ce s-a imobilizat, m-am îndreptat spre capătul ei. Cînd am ajuns lîngă locomotivă, tocmai coborau din ea doi bărbaţi în uniformă de ceferişti, unul tînăr şi celălalt cu vreo zece ani mai mult.

— Eu sînt Farcaş ! mi-a răspuns cel mai în vîrstă, după ce m-am apropiat de ei şi le-am spus cine sînt.

Arătîndu-i legitimaţia, i-am zis că aveam ceva de discutat cu el.

— Chiar amu' ? s-a interesat el, examinîndu-mă surprins.

— V-aş ruga... dacă e posibil...

— Dacă-i ordin, cu plăşere — a glumit el, cu resemnare.

— Nu trebuie să eliberaţi peronul ? l-am chestionat, arătînd spre tren.

— Aaaa... De asta nu-i bai... — a zis el, cu indiferenţă. Că aci rămîne garat pînă mer' iar în cursă, peste.. o oră şi treişunu dă minute... — a completat, după ce şi-a tras din bizunarul superior al vestonului lanţul unui ceas cu capace şi l-a consultat. Ajunge ?

— Terminăm chiar mai repede ! Unde puteam sta de vorbă, în linişte ? i-am spus, fără să-mi pese de curiozitatea cu care ne asista celălalt ceferist.

— Aişa-i bine ? m-a întrebat, arătîndu-mi cu braţul întins vagoanele de călători din spatele locomotivei.

Aprobîndu-i propunerea, l-am urmat într-un compartiment gol.

— Care-i baiu' ? vru să ştie, de îndată ce ne-am aşezat pe banchete, faţă în faţă.

— Acum vreo cîteva zile aţi avut o discuţie cu un coleg de-al meu...

— Da ! Aşa-i ! mi-a întrerupt el introducerea. Era un tinerel şi voia să afle aşa şi pă dincolo despre Verdeş, dară neam să-mi zîcă că de şe-l ineresa... Poate-mi zîceţi dumneavoastră... ce trebă aveţi cu iel...

Cum tot eram decis să-i cer sprijinul, am considerat că nu mai era cazul să inventez o poveste şi i-am vorbit de bănielile care planau asupra fostului său coleg.

Pe măsură ce mă asculta, a început să exteriorizeze, pe rînd, neîncrederea, mirarea, iar în final, a rămas paf ! cu privirea agăţată de nodul cravatei mele şi cu gura deschisă.

— Aiasta nu să poate ! a decretat el într-un tîrziu, cu convingere. Verdeş îi om dă treabă... Cu frică dă Dumnezeu... Nu-i posibil să fie iel criminalu' şe-a băgat în spărieţi Cluju' ! E aiurea să ziceţi că iel îi Omu' cu ciocanu'...

— După cum v-am spus este vorba numai de nişte bănuieli. Deci, este foarte posibil ca cercetările pe care le întreprindem să-i dovedească nevinovăţia ! i-am cîntat imediat în strună, cu intenţia de a-i atenua revolta manifestată dintr-un firesc spirit de solidaritate cu un fost coleg. Acesta este şi motivul pentru care v-aş ruga să-mi spuneţi tot ce ştiţi despre el...

Plin de înflăcărare, s-a apucat să susţină cauza bănuitului caracterizîndu-l ca omenos, sensibil şi aşa mai departe... Iar în încheiere, pentru a fi şi mai convingător, m-a consultat :

— Cum vă-nchipuiţi c-un om ca Verdeş, care merje şel puţin o dată pe săptămînă la biserică, poate fi un creminal atît de mîrşav ca omu' cu ciocanu' ?

L-am ascultat dînd aprobator din cap, iar după ce şi-a plasat întrebarea, care în ochii lui reprezenta un argument decisiv, am apreciat că patosul cu care-şi susţine punctul de vedere merita o recompensă. Drept care, arborînd un aer de şovăială, am admis cu seriozitate :

— Mda... Cam aşa este... Nu se poate concepe că un om care frecventează biserica ar putea comite nişte fapte atît de îngrozitoare ! am afirmat, fără să clipesc. În orice

caz, apreciez modul în care ştiţi să vă apăraţi prietenii ! l-am complimentat, ca să-i fac o plăcere, iar cînd l-am văzut înseninîndu-se, am propus pe un ton neutru : După cît de frumos mi-aţi vorbit de Verdeş, s-ar părea că aţi fost suficient de buni amici pentru a vă face şi vizite la domiciliu...

— Adevăra-i şe spuneţi. Da' numa' iel a venit pă la mine... Ştiţi, iel e burlac şi n-are pă niminea ca să-i facă ceva gustări bune pă lîngă o pălincă dă Negreşti...

— Cînd v-a vizitat ultima oară ?

— Io ştiu ?... Cred c-or tăt fi vro doi ani... Iel era gata penzionar şi... dacă tăt ne-om întîlnit pă stradă, io l-am poftit la un pahar dă vorbă...

— Cu cine mai staţi acăsă ?

— Cu muierea şî cu sora iei...

— Soţia are serviciu ?

— Dară cum altfel ? s-a mirat el de întrebarea mea.

— Tot dimineaţa ?

— Tăt ! La fel ca mine...

— Şi cumnata ?

— Ia lucră numa', după-amiaza ! Dă pă la două la zeşe...

— Asta înseamnă că are cine să se ocupe de gospodărie în lipsa dumneavoastră... — am zis eu, aprobator.

— Asta aşea-i ! Şi, dăşi n-are nişi douzăşi dă ani, găteşte nişte bucate grozave ! m-a asigurat el, ducîndu-şi spre gură trei degete împreunate şi pupîndu-le cu entuziasm. Chiar şi Verdeş zişea că n-a mai înfulecat mîncări aşa de bune, ca la noi...

— Cînd v-aţi întîlnit cu el ultima oară, pe stradă, v-a cerut vreo relaţie despre familia dumneavoastră ?

— Mda... M-o întrebat că şe mai fac ăi mei, d-acas'... Aista înseamnă, cum v-am zis, că tare mult poftea să mai mînce niscaiva bucate făcute dă cumnată-mia — a zis el, cu satisfacţie.

— Şi ce i-aţi răspuns ?

— Io trăbuia să mă duc la slujbă şi m-am făcut că nu înţăleg bine şe mi-o zîs şi i-am zîs că totu' îi aşa cum ştie şi iel...

Fiind edificat, mi-am spus că a venit momentul să abordez adevăratul motiv pentru care mă aflam în faţa lui.

— Deşi din relatarea dumneavoastră reiese foarte clar că Remus Verdeş este deasupra oricăror bănuieli, din punctul nostru de vedere nu poate fi scos din cauză mai înainte de a fi siguri de nevinovăţia lui...

— Înţăleg... Doară aista-i meseria dumneavoastră... — m-a aprobat el, zîmbindu-mi cu o concesivă superioritate.

— Evident... Numai că, pentru a obţine o dovadă a inocenţei sale, avem neapărat nevoie de colaborarea dumneavoastră... — m-am grăbit eu să-l canalizez spre scopul urmărit.

— Dacă pot să vă fiu dă folos în vr-un fel oareşcare... numa' să spuneţi... că io v-ajut... — s-a oferit el, plin de bunăvoinţă.

— Vă mulţumesc ! am zis, cu recunoştinţă, începînd să-i povestesc că Verdeş, în pofida bunei purtări pe care i-o atribuise, a manifestat un interes mai aparte pentru locuinţa lui. Situaţie în care, deşi nu puteam să afirm că între fostul lui coleg şi Omu' cu ciocan trebuia să fie în mod obligatoriu vreo legătură, eram totuşi obligaţi să ţinem seama şi de împrejurarea că infractorul căutat obişnuieşte să atace numai persoanele de sex opus, în cazul în care acestea rămîn singure acasă. Iar cum exact într-o asemenea cirmustanţă se află cumnata lui, ne temem că asasinul a pus ochii pe ea. Motiv pentru care noi ne-am decis să luăm măsurile necesare pentru a proteja viaţa viitoarei presupuse victime.

— Adicătelea... Vreţi să jişeţi că Verdeş vrea s-o uşidă pă sora muierii-mii ? Păi, foarte bine... ! Apăi, să vină !... Dumnezăii mumii lui ! Ş-o să vedeţi cum am să-i crap capu' cu paru' ! a explodat el, de indignare, uitînd cu cîtă căldură pledase cauza amicului său atîta timp cît acţiunile prezumtivului criminal nu-i păruseră a-l afecta în mod direct. Bine că mi-oţ' zîs... Tăt am io nişte zîle dă recuperare... Mi le iau io ş-am să stau pitit în cas' ! S-aştept pă Verdeş ! s-a decis el, scrîşnind din dinţi.

— Din contră, am să vă rog ca în următoarele zile să vă duceţi ca de obicei la serviciu, atît dumneavoastă cît şi soţia. Ba mai mult, cum după toate probabilităţile el va sta la pîndă pentru a se asigura de plecarea dumnea-

voastră, am să vă rog să vă comportați normal ! Ceea ce înseamnă că, atunci cînd ieșiți din casă, nu va trebui să priviți în jur cu scopul de a-i constata prezența prin apropiere !

A început prin a se opune propunerii mele, deoarece nu voia să-și lase cumnata la discreția unui descreierat. Dar, după ce i-am explicat că dacă va proceda altfel întreaga acțiune va fi ratată, deoarece presupusul infractor se va abține să mai comită agresiunea, a sfîrșit prin a se declara de acord cu planul meu.

La despărțire, am stabilit că îi voi face o vizită acasă în cursul serii și, totodată, că-i este strict interzis să împărtășească cuiva obiectul discuției noastre...

DACĂ ESTE CU ADEVĂRAT UN TIP PAROLIST, VA VENI LA ÎNTÎLNIRE...

Casa lui Farcaș făcea parte din aceeași categorie cu locuințele în care se comiseseră toate celelalte agresiuni : un imobil fără etaj, tip vagon, cu intrarea printr-o curte.

Ușa ne-a fost deschisă de o femeie scundă și slabă, între două vîrste.

I-am spus cine sîntem și ea ne-a poftit în casă, anunțîndu-ne că soțul ei fusese nevoit să-și înlocuiască un coleg bolnav. Motiv pentru care, în momentul de față, conducea un tren de marfă spre Turda. În timp ce o urmam, ea a adăugat că știa de sosirea noastră, dar nu și de scopul ei, deoarece vorbise cu bărbatul ei numai prin telefon.

Trecînd prin bucătărie, am intrat în odaia următoare, care, după aspect, părea a fi utilizată drept cameră de zi. În mijlocul ei, o masă mare, împresurată de șase scaune masive. Am luat loc pe unul dintre ele, cu spatele la o servantă-bufet, așezată lîngă o fereastră acoperită cu perdea și draperie. În fața mea, dincolo de masă, o ușă glasvand, blocată parțial de o dormeză, iar în apropierea acesteia, o vitrină cu diferite obiecte din porțelan și un garderob cu trei uși.

— Cu ce pot să vă ajut ? ne-a întrebat gazda, după ce și cei doi colaboratori ai mei s-au așezat.

— E acasă sora dumneavoastră ?

— Sora mea ? ! a exclamat ea, cu surprindere. Da' ce-aveți cu ia ?

— Este acasă ? mi-am repetat eu întrebarea, spunîndu-mi că, după cît sînt de ghinionist, mai mult ca sigur că a plecat să se plimbe cu vreun curtezan.

— Da... Ie... — m-a liniștit ea, devenind circumspectă, și interesîndu-se din nou de motivul pentru care-i căutam sora.

— Este necesar să asiste și ea la discuția noastră. Așa că vă rog s-o chemați aici...

Intrigată, a întors capul spre ușa-glasvand din spatele ei și, fără prea multă convingere, a strigat :

— Zsuzsi !

Apelata a deschis atît de repede ușa, încît aș fi putut băga mîna în foc, fără să mă ard, că stătuse cu urechea lipită de cealaltă parte a geamurilor.

În fața mea a apărut o tînără, în jur de douăzeci de ani, mică de înălțime și destul de grasă, chiar obeză pentru vîrsta ei. Un chip de copil, cu obrajii roși și plini de pistrui, iradiind o sănătate rurală. Și-a ridicat spre mine doi ochi albaștri, dîndu-și pe spate cele două cosițe blonde care-i coborau pînă la mijloc. Văzînd-o, mi-am dat seama că temerea mea că ar fi putut să se afle în tovărășia vreunui curtezan, fusese lipsită de orice temei : nu era genul care să aibă și alte preocupări în afara mîncatului și a dormitului pe săturate.

I-am făcut semn să se așeze și ea pe un scaun și am început să le povestesc despre vizita pe care s-ar putea s-o primească în următoarele zile.

Cînd mi-am terminat monologul, soția lui Farcaș, înlemnită de spaimă, făcuse ochii mari, iar presupusa victimă, zîmbind amuzată, a opiniat :

— Cred că greșiți ! Domnul Verdeș nu poate să facă așa ceva... E un...

— S-ar putea să ai dreptate, domnișoară. Cum însă s-ar putea să am și eu dreptate, va trebui să luăm unele măsuri capabile să te protejeze — i-am replicat eu, cu fermitate.

— Și în ce vor consta aceste măsuri ? a vrut ea să știe, ceea ce-mi demonstra că este ceva mai deșteaptă decît o arăta fizicul.

— În principal, din faptul că, atunci cînd cunoștința noastră va intra aici, dumneata nu vei fi singură — i-am răspuns, arătînd cu degetul spre János, Bogdan și terminînd cu mine.

— Adică veţi sta ascunşi în casă ?

— Întocmai ! Unde dormi dumneata ?

— Aici... — a zis şi a arătat cu braţul întins spre dormeza de lîngă glasvand.

— Perfect ! am apreciat eu, satisfăcut de faptul că asasinul nu putea ajunge la victimă decît dacă ocolea masa, situaţie care-mi oferea răgazul necesar pentru a interveni la momentul oportun. Cît timp noi ne vom afla aici, în casă, dumneata vei sta întinsă pe dormeză şi te vei preface că dormi...

— Nu cred că e cazul să mă păziţi !... Admiţînd că aveţi dreptate şi că, de-adevăratelea, domnul Verdeş va veni să mă omoare... să n-aveţi nici un bai că i-o mă poţ apăra şi singură !... m-a informat ea, arătîndu-şi cu satisfacţie bicepşii bine dezvoltaţi.

Deşi demonstra un curaj puţin comun, chiar şi pentru un bărbat, i-am răspuns, făcînd un gest de infirmare :

— Nu se poate ! Deosebit de faptul că de astfel de treburi se ocupă numai poliţia, în exclusivitate — i-am trîntit eu un pleonasm, ca să fiu mai convingător —, infractorul a demonstrat că este mult prea versat pentru a ne putea asuma un astfel de risc.

Şi-a scuturat cele două cozi de păr bălai şi mi-a argumentat imperturbabilă :

— Dacă vă referiţi la celelalte fete care-au fost pălite, trebuie să ţineţi seama şi de faptul că iele au fost luat pe nepusă masă... Iară cu mine e altfel... Pentru că-l aştept !

— Ia nu mai fă tu pă deşteapta ! a intervenit cu autoritate soţia lui Farcaş, revenindu-şi între timp din înlemnirea provocată de vestea că un criminal i-a pus gînd rău sorei ei. O să faşi chiar aşa cum a zis domnu' ofiţer ! Al'fel, mîine dimineaţă te-ntorci 'napoi în sat ! a avertizat-o ea, enervată de nazurile mezinei.

Probabil că teama că putea fi trimisă la ţară s-a dovedit foarte mare, pentru că s-a grăbit să mă asigure că este întru totul de acord cu planul meu.

— Cine pleacă primul de acasă, dimineaţa ? Dumneavoastră sau soţul ? m-am adresat doamnei Farcaş, care-mi devenise tare simpatică, în urma eficienţei intervenţiei.

— Plecăm odat' ! Adică la şase !

— Perfect. Începînd de mîine, noi vom veni aici, în fiecare zi, mai înainte ca dumneavoastră să plecaţi la serviciu. Totodată, vă rog să lăsaţi poarta şi uşa de la intrare deschise, ca să ne putem strecura în casă fără zgomot...

— Şi dacă în locul dumneavoastră dă buzna domnu' Verdeş... şi vine păste noi ?... ne-a întrebat cu şiretenie, posesoarea celor două cozi de păr blond.

— Este exclusă o astfel de eventualitate, deoarece el nu-şi atacă victimele decît în momentul în care este convins că sînt sigure... Dealtfel, atît el cît şi casa dumneavoastră se vor afla în permanenţă sub supravegherea noastră — i-am răspuns.

Apoi, convins că măsurile pe care le preconizam erau apte să înlăture riscul de a ne trezi luaţi prin surprindere, i-am propus gazdei să ne arate locuinţa. Iar după ce-am stabilit locurile de unde-l vom pîndi pe agresor, i-am cerut relaţii asupra modului în care închideau dimineaţa casa, cînd plecau la serviciu.

— Păi... cu cheia... Încuiem şi uşa dă la intrare şi poarta... — m-a asigurat ea.

— Şi ascundeţi cheile undeva ? am întrebat-o, deoarece ştiam că aşa procedaseră celelalte victime.

— Nu... Le luăm cu noi... Fiecare are un rînd de chei...

— Foarte bine ! În această situaţie, am să vă rog să faceţi la fel şi în zilele următoare.

Mai înainte de a ne despărţi, i-am atras atenţia să nu se aprindă lumina în casă, înainte ca eu şi colegii mei să ne fi vîrît în ascunzătorile pe care le stabilisem...

* * *

Au mai trecut două zile, timp în care, stînd ascunşi în locuinţa presupusei victime, radio-emiţătorul portativ ne ţinea la curent cu promenada matinală a bănuitului. Promenadă care, depăşind faza unor tîrcoale, a sfîrşit astăzi prin a se transforma într-un post fix de supraveghere a casei în care-l aşteptam cu o nerăbdare progresivă. La

cinci și jumătate, Remus Verdeș s-a înființat pe trotuarul opus, de unde, profitînd de anonimatul ce i-l oferea întunericul, a așteptat pînă i-a văzut pe soții Farcaș plecînd de acasă.

Eram convins că venise momentul să ne cunoaștem și personal. Dar m-am înșelat, deoarece individul, după ce a mai zăbovit încă vreo zece minute peste drum, s-a îndepărtat grăbit. Și, după scurt timp, am fost informați, pe calea undelor, că și-a început tîrgueielile diurne prin magazinele alimentare, ca un bun gospodar ce era.

Deziluzionat ca un copil care se și văzuse în mînă cu jucăria mult rîvnită, mi-am luat la revedere de la juna blondă și am plecat împreună cu asistenții mei...

* * *

În dimineața următoare, toată lumea se afla la datorie. Noi, în casă și Verdeș peste drum. Exact la ora șase, soții Farcaș au stins lumina și au plecat la lucru. Le-am auzit pașii îndepărtîndu-se și apoi, succesiv : ...zgomotul făcut de deschiderea porții, scîrțîitul balamalelor... și, în final, sunetul metalic produs de încuierea porții din exterior.

Tocmai mă așezasem mai comod în garderobul în care mă ascunsesem, cînd lucrurile s-au precipitat surprinzător de repede. Am auzit zgomotul produs de deschiderea porții și, imediat, pași zoriți în dreptul ferestrei. În timp ce individul de afară își potrivea cheia în broasca ușii de la intrare, m-am întrebat înfuriat cu ce naiba se ocupau oamenii care trebuiau să-l supravegheze pe Verdeș ! De ce nu m-am anunțat că s-a decis să pătrundă în casă ? !

N-am avut cînd să găsesc o explicație mulțumitoare pentru neglijența lor, deoarece ușa s-a deschis și cineva s-a dus înfipt spre masa din mijlocul încăperii. Deschizînd complet ușa garderobului, m-am strecurat afară și, orientîndu-mă după fîșîitul produs de agresor, m-am apropiat și eu de masă, pînă ce am reușit să disting în mod foarte vag o siluetă umană.

În secunda următoare l-am prins în brațe, imobilizîndu-l cu mîinile lîngă corp, l-am ridicat și l-am răsturnat pe podea.

— Șe faceți, dom'le ? Io-s... — s-a tînguit tipul pe care-l striveam sub mine.

— Lăsați-l... că-i Iuliu !... Cumnată-miu !... — a intervenit blonda cu cosițe în favoarea capturii mele, din patul în care avea misiunea s-o facă pe adormita, cît mai convingător posibil.

— De ce v-ați întors acasă, domnule ? le-am consultat, cu o furie pe care nu mi-am mai putut-o stăpîni, de îndată ce i-am recunoscut vocea.

— ...Păi... șe iera să fac ?... Că mi-am uitat pă masă pachetu' cu d-ale gurii... — s-a văicărit el, adunîndu-se speriat de pe dușumeaua pe care poposise atît de intempestiv.

— Luați-l și plecați repede ! l-am îndemnat, încercînd să-mi domin enervarea.

— ...Amu... M-am și dus... Ioi, că tare m-oți mai trîntit... — s-a plîns el, ducîndu-se spre ieșire.

— Cînd ajungeți în stradă, să nu întoarceți capul ! l-am avertizat din nou. De asemenea, vă rog să țineți pachetul cu mîncare astfel încît să poată fi remarcat cu ușurință — i-am recomandat eu în continuare, cu speranța că Verdeș va înțelege cauza pentru care revenise Farcaș la domiciliul său și că, în consecință, nu are motive să contramandeze „rendez-vous"-ul nostru.

După plecarea distratei noastre gazde, m-am pus din nou pe așteptat, ceea ce mi-a permis că meditez asupra concluziei pe care o evidențiase neprevăzutul incident. Oare cum de nu-mi dădusem seama că plasa ce-o întinsesem criminalului avea niște ochiuri prin care ar fi putut să scape chiar și o balenă ? Și acum, după ce am fost pus în situația de a-mi descoperi lacuna, ce trebuia să fac pentru a o înlătura ? m-am întrebat, cugetînd în căutareea unei soluții apte să-mi corecteze grosolana greșeală.

Tocmai cînd zorile au început să lumineze cu timiditate încăperea, prin aparatul portabil de emisie recepție, s-a făcut auzită vocea unuia dintre colegii care asigurau supravegherea din exterior. Mă anunța că subiectul s-a

decis să-şi părăsească locul de unde pîndea poarta casei, pentru a se îndrepta spre străzile cu magazinele din care-şi făcea tîrguielile cotidiene.

— Probabil că, alarmat de revenirea la domiciliu a lui Farcaş, s-a lăsat păgubaş — a comentat Dinu, ieşind din spatele draperiei de la fereastră, după ce eu am aprins lumina.

— Numai de n-o fi o renunţare definitivă... — l-a completat János, apărînd şi el dindărătul glasvandului.

— Nu, nu... Mîine o să vină iar... Pentru că, altfel, dacă s-ar fi speriat într-adevăr, n-ar mai fi avut de ce să stea încă o jumătate de oră în faţa casei... — i-am încurajat eu, mai mult cu speranţa decît cu convingerea că aveam dreptate. Şi va trebui să profităm de intermezzo-ul care s-a ivit, pentru a remedia o capitală defecţiune a cursei noastre... Este o adevărată insanitate să ne imaginăm că-l vom prinde pe agresor în flagrant delict... pe întuneric ! Ba mai mult, dacă acţionăm în beznă, există riscul ca, în loc să-l imobilizăm pe el, să ne încăierăm între noi... — le-am spus, începînd să le explic noul meu plan.

— Bine, dar dacă se va vedea că în casă rămîne lumina aprinsă, va mai avea el curajul să intre ? s-a arătat Dinu sceptic, după ce mi-am terminat expunerea.

— Să sperăm că o va face ! În orice caz este un risc pe care sîntem obligaţi să ni-l asumăm ! Pentru că altfel, toată tevatura va fi zadarnică... Acţionînd ca orbeţii, n-avem nici o şansă de a-l prinde în fapt ! i-am replicat.

— În definitiv, exceptînd cazul Cameliei Voicu, în toate celelalte agresiuni el a acţionat pe lumină ! a intervenit Kálmán după ce m-a ascultat, dînd din cap a aprobare. Aşa că, DACĂ ESTE UN TIP CU ADEVĂRAT PAROLIST, VA VENI LA ÎNTÎLNIRE... oricum — a adăugat el, străduindu-se să ne ofere un zîmbet optimist.

— Iar dacă, totuşi, nu va veni, ne vom duce noi să-l luăm ! am decis eu, enervat de expectativa la care mă obliga dorinţa mea de a face o arestare ideală.

După ce mi-am luat la revedere de la Zsuzsi cea blondă, care, spre mai mare mirarea, asistase la discuţie fără a se simţi obligată să-mi dea sfaturi, am ieşit din casă.

— N-ar fi mai bine dacă familia Farcaş ar „uita" să încuie uşile, cînd pleacă de acasă ? mi-a sugerat Bogdan.

— M-am gîndit şi eu că ar trebui să-i uşurăm accesul spre noua lui victimă... Dar am ajuns la concluzia că este de preferat să acţioneze în condiţii asemănătoare celorlalte cazuri. Fie şi numai pentru faptul că, după atîtea luni de zbucium, avem şi noi dreptul la satisfacţia de a-l vedea cum se descurcă, cu tot tacîmul cuvenit ! i-am răspuns.

— Ce credeţi ? Pentru ce armă va opta de data asta ? s-a întrebat János.

— După versatilitatea dovedită pînă acum, este greu de făcut un pronostic. De aceea, pentru orice eventualitate... vreau să-i creez condiţia, ca să zic aşa, clasică ! Motiv pentru care vă reamintesc că, începînd de mîine dimineaţă, veţi aduce recuzita pe care v-am cerut-o !... i-am avertizat...

* * *

De îndată ce-am regizat show-ul şi ne-am strecurat în ascunzătorile noastre, soţii Farcaş au aprins lumina şi au început să se îmbrace.

— ... „Apel pentru 333...“ — a şoptit o voce în difuzorul radio-telefonului.

— „Sînt 333. Recepţie !“ am răspuns eu.

— „ ...Subiectul a ajuns în faţa casei... „— a reluat vocea.

— Perfect ! Continuaţi ! Terminat... — am spus, constatînd cu satisfacţie că asasinul este suficient de perseverent, pentru a nu se fi lăsat demontat de incidentul din dimineaţa anterioară.

— Noi sîntem gata — m-a anunţat Farcaş, cîteva minute mai tîrziu.

— Foarte bine ! Cînd ieşiţi din casă, lăsaţi lumina aprinsă i-am sugerat din garderobul în care stăteam pitit.

L-am văzut prin uşa întredeschisă a dulapului cum se uita surprins în direcţia mea, mai înainte de a se conforma cererii, ezitînd de parcă n-ar fi fost convins să mă audzise bine.

— Vă rog să aveţi grijă ce faceţi ! mi-a recomandat soţia lui, ca de obicei, în momentul în care se pregăteau să iasă din casă.

— Nu vă faceţi probleme ! Aşa cum aţi văzut, sora dumneavoastră este în afară de orice pericol ! am încercat eu s-o liniştesc.

— Să dea Domnu' ! a mai zis, trăgînd uşa după ea.

Cînd am auzit paşii celor doi soţi în faţa ferestrei şi succesiv scîrţîitul balamalelor porţii, am încercat să-mi găsesc o poziţie de pîndă mai comodă. Numai că spaţiul de sarcofag în care mă aflam nu-mi oferea decît două alternative : pe vine sau în genunchi, ca la rugăciune. Motiv pentru care am început să le adopt pe rînd. Iar ca salata să fie completă, în ciuda faptului că fuseseră evacuate toate hainele, interiorul garderobului continua să duhnească îngrozitor a naftalină. Sînd convins că, dacă s-ar fi aflat în locul meu, chiar şi un dihor s-ar fi grăbit să spele putina ! Şi nu numai că nu l-aş fi acuzat de laşitate, dar zău că l-aş fi şi invidiat !

Şi, ca şi cum această miasmă nu era suficientă pentru a mă simţi ca într-o cameră de gazare, senzaţia de anchilozare s-a pornit să crească într-o progresie geometrică. În consecinţă, m-am decis să ies puţin afară, pentru a mă mai dezmorţi şi a-mi primeni plămînii cu cîteva guri de aer.

Tocmai reuşisem să adun de sub mine un picior şi să-l pun pe covor, cînd radio-telefonul s-a pornit să glăsuiască:

— „Sînt 400... Apel pentru 333... Apel pentru 333..."

— Sînt 333. Recepţie ! i-am răspuns corespondentului meu.

— „Subiectul şi-a părăsit locul de supraveghere şi se îndepărtează de zonă..."

— Fir-ar a naibii de treabă ! mi-am spus înciudat. Probabil că nu i-o fi convenit faptul că lăsasem lumina aprinsă.

— „Subiectul a ajuns la colţul străzii... A intrat pe strada Voltaire şi nu-l mai văd..."

— „Sînt 401 !... Apel pentru 333..."

— Sînt 333 ! Recepţie ! am ţipat, enervat, la cel de-al doilea interlocutor.

— Am preluat eu subiectul... Se îndreaptă spre Piața Cipariu..."

— S-a auzit ? mi-am consultat colaboratorii și, fără să le mai aștept confirmarea, am continuat : N-are nici un rost să ne mai pierdem vremea ! Ne ducem să-l umflăm ! am decis, ieșind din garderob și încercînd să mă consolez cu ideea că barem scap de tortura sarcofagului.

— Cred că asta ar fi cel mai bine... — m-a aprobat Bogdan, ieșind și el din ascunzătoarea sa, deziluzionat ca o mireasă care și-a așteptat zadarnic mirele la primărie.

— „Sînt 401 !... 401... Apel pentru 333 ! Apel pentru 333 !..." a reînceput să transmită cel de-al doilea urmăritor, tocmai cînd și János își arăta mutra plouată.

— 333... trei ori trei... Sînt pe recepție !... i-am răspuns hotărît să-l anunț că nu mă interesează să aflu prin ce magazine s-a apucat Remus Verdeș să-și facă cumpărăturile.

— „Subiectul se întoarce din drum..."

— Apel pentru 401 ! Cum adică se întoarce din drum?! l-am întrerupt, intrigat.

— „Revine spre strada Braniște... A cotit la dreapta... Nu-l mai văd..."

— „Apel pentru 333 !... Sînt 400 !... Subiectul a reapărut, apropiindu-se de obiectiv..." — a preluat comunicarea primul urmăritor." Ce trebuie să fac ?" m-a întrebat, cu o voce excitată.

— 400 !... Nu trebuie să te vadă !... — l-am avertizat cu nervozitate. Ascunde-te undeva... într-o curte și lasă-l să treacă !... Apoi, continuă să mă ții la curent cu tot ce face ! Recepție ! La locurile voastre băieți ! i-am îndemnat pe Kálmán și Bogdan, în timp ce mă grăbeam să reintru în mireasma de naftalină și să trag ușa sarcofagului după mine.

— „A ajuns în dreptul obiectivului... Se oprește și-l cercetează de pe partea cealaltă a drumului... Da ! Acum s-a decis ! Începe să traverseze strada... E în fața porții !... Nu văd bine ce face !... Cred că se uită în curtea imobilului... Nu ! Greșesc ! Potrivește o cheie în broască... Da ! Așa-i ! Acum deschide poarta !..." transmitea de zor corespondentul meu, ca la un meci de rugby, însuflețit de

parcă ar fi intenționat să-i ia pîinea de la gură chiar și celebrului Cristian Țopescu...

În clipa aceea am auzit și eu scîrțîitul porții...

— 400 !... Întrerupe emisiunea ! i-am tăiat avîntul ce și-l luase, de teamă că reportajul său ar putea fi auzit chiar și de musafirul nostru, atît de mult așteptat, situație a cărei consecință era ușor de prevăzut. El și-ar fi luat tălpășița în mod definitiv, iar eu, în pofida circului pe care-l făcusem, aș fi rămas cu buzele umflate !

— „400 !... Întrerupe !" am repetat, pentru a mă asigura că m-a auzit. Înconjurați dispozitivul și rămîi pe recepție pentru o eventuală urgență ! Terminat ! l-am anunțat, punînd radio-telefonul pe poziția recepție și dîndu-i volum maxim.

Chiar în momentul în care-mi eliberam mîinile, așezînd aparatul pe poliță pe care stăteam înghesuit, am perceput un ușor zgomot de pași în dreptul ferestrei. Apoi s-a făcut din nou liniște... Probabil că stătea în fața ferestrei, în curte, și privea în casă, pentru a se asigura că sînt îndeplinite condițiile pe care și le dorea... Și cum eu avusesem grjă ca tot ce va putea să vadă să-i fie pe plac, nu m-am mirat cînd, puțin mai tîrziu, am auzit sunetul metalic al unei chei vîrîte în broasca ușii de la intrare... Deoarece cheia s-a învîrtit de mai multe ori pînă ce a alunecat zăvorul broaștei, mi-am dat seama că se folosește de un pas-partout...

Cîteva clipe mai tîrziu, ușa de la bucătărie a început să se deschidă încet... Apoi, a apărut și el... Era exact individul cu care aveam „rendez-vous" !

A rămas în prag și, în timp ce-și vîra în servieta ce o ținea sub braț un șperaclu, a început să privească cu seninătate obiectele din cameră... După ce s-a uitat, pentru o fracțiune de secundă și la șifonierul prin ale cărui uși crăpate îl urmăream cu încordare, ochii i-au fost atrași, ca de un magnet, de ciocanul adus de Bogdan și așezat pe masă la vedere. In clipa următoare, s-a aplecat și și-a sprijinit servieta de tocul ușii. S-a ridicat și s-a dus întins spre masă... A luat repede ciocanul și, punîndu-l în palmă, l-a ridicat de cîteva ori ca și cum ar fi vrut să-i aprecieze greutatea... Cum scula făcea parte din categoria

celor pe care știam că le preferă, nu mi s-a părut ciudat văzîndu-l dînd aprobator din cap... Apoi, ridicîndu-și capul, a privit cu fixitate spre dormeză.. Intempestiv, s-a pus în mișcare, începînd să pășească în jurul mesei...

Brusc, a dispărut din cîmpul meu vizual. În consecință, cum venise momentul să-mi fac meseria, am deschis complet ambele uși ale șifonierului și am ieșit tiptil...

Între timp el ajunsese lîngă viitoarea sa victimă, care dormea cu spatele spre el, învelită cu o plapumă trasă peste ceafă... Privind-o, și-a fixat bine mînerul ciocanului în mîna dreaptă...

În timp ce eu ocoleam masa pentru a ajunge în spatele său, el a ridicat ciocanul și a început să lovească cu precizie în punctul de formare a celor două cozi de păr bălai.

— Bună dimineața, domnule Verdeș — i-am urat, în momentul în care el ridica ciocanul pentru a patra oară.

Ușor surprins, a întors capul și m-a privit surîzător, ca atunci cînd ești salutat pe stradă de un amic, pe care nu l-ai remarcat.

— Bună-ziua — mi-a răspuns, plin de curtoazie, privindu-mă ca și cum, în ciuda străduinței sale nu reușea să-și amintească de unde mă cunoștea.

— Cu ce ocazie vă aflați în această casă ? m-am interesat în momentul în care distanța care ne separa a devenit mai mică de un metru.

S-a încruntat și a ridicat ușor din umeri, într-un gest care ar fi putut semnifica că exact o astfel de întrebare își punea și el.

— Chiar nu știți ? am continuat, în timp ce l-am văzut pe János apărînd din spatele glasvand-ului, iar pe Dinu, din dosul draperiilor.

A clătinat din cap, meditativ, apoi s-a înseninat și mi-a răspuns :

— M-a invitat prietenul meu Farcaș la o gustare...

— V-a spus să veniți cînd nu este acasă ?

— Nu-i acasă ? ! s-a arătat el neîncrezător.

I-am răspuns cu un gest de negație și am arătat spre dormeză :

— De ce ați lovit-o pe Zsuzsi cu ciocanul ?

Nedumerit, a întors capul spre locul indicat.

— ...Eu ? !... N-am lovit-o... — a zis, confuz, uitîndu-se din nou la mine.

— Ba da ! Chiar cu ciocanul pe care-l aveţi în mînă !

A ridicat scula şi a început s-o examineze intrigat, de parcă nu i-ar fi venit să creadă că se află chiar în propria sa mînă.

Cîteva clipe mai tîrziu, s-a uitat din nou la mine şi mi-a surîs, încurcat. După care, în următoarea fracţiune de secundă, zîmbetul i-a înţepenit ca o coajă de pîine uscată şi a scos un urlet cum nu mai auzisem pînă atunci. Ceva ce aducea, în egală măsură, cu un bocet şi cu un răget de leu. Instinctiv, am fost tentat să-mi astup urechile, dar n-am mai avut cînd să-mi protejez timpanele, deoarece ciocanul din mîna lui a pornit fulgerător spre fruntea mea. Atacul a fost atît de intempestiv, încît n-am mai putut să-l parez, decît printr-un gest de eschivare reflexă a capului. Am auzit ciocanul vîjîindu-mi pe lîngă urechea dreaptă şi l-am simţit izbindu-se de claviculă. Apoi, în timp ce pumnul meu stîng i se înfigea în plex şi el se curba înainte, senzaţia de amorţire a umărului s-a transformat într-o durere care mi-a paralizat braţul drept. Am făcut totuşi un pas înainte şi, apucîndu-l de păr cu mîna validă, l-am împiedicat să-şi mai ridice capul, moment de care, colaboratorii mei au profitat pentru a-i pune cătuşele pe la spate.

— Fii cuminte ! i-am cerut, după ce János şi Dinu l-au încadrat, imobilizîndu-l de braţe.

De fapt, recomandarea mea s-a dovedit a fi gratuită, pentru că, de îndată ce s-a trezit încadrat, s-a liniştit la fel de brusc cum se şi stîrnise. Ba mai mult, părea a fi căzut într-o stare de totală prostraţie.

— Aţi avut dreptate ! El e omu' cu ciocanu'... — mi-a zis Zsuzsi, făcîndu-şi apariţia din încăperea închisă cu glasvand.

Durerea din umăr era atît de mare, încît, în loc să-i confirm afirmaţia, am preferat să-mi pipăi zona dureroasă cu cealaltă mînă. Şi, deşi clavicula mea părea intactă, am ştiut că voi avea nevoie de o consultaţie medicală.

— Sînteţi foarte palid — a constatat János, urmărindu-mi gestul, îngrijorat.

— Eh... Astea sînt riscurile meseriei..., cînd te laşi luat prin surprindere... — am bravat, continuînd să-mi masez uşor umărul... Bine că am terminat... ! am spus, ducîndu-mă spre garderobul în care stătusem ascuns.

După ce am ridicat emiţătorul portabil, am comunicat colegilor care ne secundaseră că acţiunea se terminase şi că, în consecinţă, se pot înapoia la inspectorat.

Apoi, mai înainte de a-i mulţumi lui Zsuzsi pentru ajutorul pe care mi-l dăduse împreună cu soţii Fareaş, m-am dus spre dormeză şi, dînd la o parte plapuma sub care improvizasem o siluetă omenească dintr-un pled, am recuperat peruca bălaie pe care o împrumutase János de la soţia sa... Era făcută harcea-parcea !

— Aoleu ! Mă mănîncă nevastă-mea !... a oftat Kálmán, examinînd-o îngrijorat.

— Va trebui să-i explici că şi paguba asta intră în riscurile meseriei... — i-am sugerat, invocînd din nou fatalitatea.

* * *

Cîteva ore mai tîrziu, după ce medicul ortoped a constatat că aveam o fisură de claviculă, am revenit la inspectorat, cu braţul şi umărul drept imobilizate într-un aparat ghipsat.

Şi, cum consternarea colegilor mei nu a reuşit să contribuie la vreo diminuare a durerilor pe care le aveam, m-am străduit să-mi uit suferinţa, schimbîndu-mi cursul gîndurilor.

— Ce aţi făcut pînă acum ? i-am întrebat.

— După cum mi-aţi ordonat, m-am deplasat cu procurorul de serviciu la locuinţa lui Verdeş şi i-am făcut o percheziţie domiciliară. Rezultatul fiind următorul... — şi-a continuat János raportul, începînd să spicuiască din procesul verbal pe care-l făcuse : Am găsit opt şperacle, confecţionate din aceeaşi sîrmă ca şi cele găsite atît asupra infractorului cît şi în locuinţa fetiţei agresate în strada Vasile Lucaci.

— Prin urmare avem o probă incriminatorie pentru victima numărul doi... — l-am aprobat. Mai departe...

— Am găsit o uniformă a gărzilor patriotice şi o capelă cu cozoroc, care făcea parte din vechiul echipament al armatei noastre. Aceste accesorii corespund descrierii atribuite agresorului care a atacat fetiţa din strada Maşiniştilor...

— Perfect ! Se poate demonstra implicarea lui şi în tentativa de omor numărul patru — am confirmat. Altceva ?

— Am mai găsit şi o sticlă cu Cromoplatin...

— Şi ce-i cu asta ? m-am mirat eu.

— Păi... Să vedeţi... — a zîmbit el, cu satisfacţie. E o vopsea de păr, folosită adesea de cucoane...

— E în regulă... Deci ştim acum cum reuşea să devină şi şaten... Dar cu ciocanul cum stăm ? m-am grăbit să-i cer relaţii despre principala armă a agresorului.

— În nici un fel... — a ridicat el din umeri, cu regret. Pentru că n-am găsit nimic care să semene cu vreun ciocan,... Sau vreun cuţit asemănător celui cu care a fost ucisă adolescenta din strada Karl Marx... — mi-a zis, devansîndu-mi întrebarea următoare.

— Oare ce-o fi făcut cu armele pe care le-a utilizat ? l-am consultat, descumpănit.

— Nu-mi dau seama... În orice caz, acum m-am convins că este smintit de-a binelea ! Ce credeţi c-am găsit într-un şifonier de-al lui ? m-a testat Kálmán, amuzat.

— O flotilă de cuirasate atomice ? am glumit, constatînd aproape surprins că analgezicul administrat de doctor îmi transformase durerea într-o jenă suportabilă.

— Şi mai şi ! Un altar !

— Un ce ?... Un altar ? !... am repetat, convins că nu auzisem bine.

— Exact ! Un altar !... Dotat cu tot ce-i trebuie... Biblie, icoane, odăjdii, candele... şi aşa mai departe. Şi toate astea într-un şifonier... Iar pe partea interioară a

ușilor acestuia, tot felul de citate religioase, din care majoritatea conțin prevestiri apocaliptice...

— Recuzita pe care mi-ai descris-o îmi pare edificatoare. După toate probabilitățile, suferă de un sindrom mistico-religios... Dar asta e treaba psihiatrilor ! mi-am curmat eu supoziția, realizînd că mă amestec în treburi care-mi depășesc competența. Dinule, dumneata ai să-mi spui ceva ?

A dat din cap, aprobator.

— Mulajul urmei de încălțăminte ridicat din strada Orașului, unde-a fost omorîtă Camelia Voicu, coincide nu numai cu urmele găsite în locuința adolescentei ucise în strada Karl Marx, ci și cu impresiunile lăsate de bocancii din picioarele arestatului — a zis, cu subînțeles.

— Deci, avem și probe directe în cazurile unu și șapte — am confirmat.

— De asemenea, laboratorul a constatat că firele de păr găsite în mîna adolescentei privin din podoaba capilară a infractorului...

— Asta înseamnă că avem și o probă suplimentară pentru cazul șapte. Mai ai ceva ?

El a făcut un gest de negație, iar eu am conchis :

— Întrucît în patru cazuri avem probe directe, iar în celelalte beneficiem de martori oculari, rezultă că avem de-a face chiar cu dementul care a terorizat atîta timp acest municipiu. Prin urmare, a venit momentul să avem o discuție și cu el ! Aduceți-l ! am cerut și, în timp ce Bogdan a ieșit din birou, m-am adresat lui János : Cum s-a comportat după ce ne-am despărțit ?

— Cuminte și ascultător, ca un îngeraș.

— Firesc... Odată ce-a ieșit din criză, este iar normal... Pînă luna viitoare, cînd o să-l apuce din nou furia ucigașă... — i-am replicat, în momentul în care Dinu deschidea ușa și-l introducea în birou pe Remus Verdeș.

Pe cînd venea spre mine, l-am putut examina mai bine. Avea fruntea înaltă, ochii căprui și sprîncenele împreunate, nasul drept, buzele cărnoase. Părul său blond

era pieptănat pe spate. Semăna teribil de bine cu răposatul actor și cîntăreț Maurice Chevalier, cînd era tînăr. Nu părea să fi trecut de treizeci de ani, deși avea cu șaisprezece mai mult, după cum reieșise din actele sale. Tare mult aș fi vrut să știu cum a reușit Lombroso să ajungă la teoria atavică, prin care susținuse cu o convingere de nestrămutat că infractorii au un facies criminal din naștere, cînd majoritatea ucigașilor pe care îi anchetasem eu, erau oameni normali, ca să nu spun că mulți dintre ei aveau chiar trăsături foarte frumoase... — am cugetat eu, indicîndu-i scaunul din fața biroului meu.

De îndată ce s-a așezat, și-a pironit ochii pe brațul meu drept care, datorită ghipsului, era îndepărtat de corp, ca o aripă de avion ruptă.

— Dar ce-ați pățit ? m-a întrebat el, compătimitor, ca pe o veche cunoștință.

Deși colaboratorii mei revoltați de ipocrizia criminalului, s-au arătat indignați de ceea ce ei considerau a fi o culme a tupeului, eu, înțelegîndu-i deja mentalitatea, știam că nu am ce să-i imput.

— Eh ! Un mic accident... de mașină ! i-am răspuns, făcînd un gest de banalizare. Ia spune-mi, domnule Verdeș, știi unde te afli acum ?

— Da... Sînt la poliție...

— Și pentru ce ai fost adus aici ?

— ...Nu știu... — a ridicat el din umeri, cu o convingătoare sinceritate.

Că toate că răspunsul său nu m-a surprins, mi-am dat seama că discuția noastră va avea un caracter cu totul deosebit față de cele pe care mă obișnuisem să le port cu infractorii aflați sub anchetă.

— Noi ne-am mai întîlnit astăzi, e adevărat ?

— ...Da ...Așa este. Da' nu-mi amintesc cu ce ocazie...

— Ne-am întîlnit în casa lui Iulian Farcaș. Îl cunoști ?

— Sigur ! Am fost colegi la depoul C.F.R...

— Ce căutai azi dimineață în locuința lui ?

— M-am dus la el fiin'că m-a invitat la o palincă...

— Dar ar fi trebuit să știi că, la ora cînd ai intrat acolo, fostul dumitale coleg este plecat la serviciu...

— Nu m-am gîndit la asta... dacă e așa cum spuneți...

— Mda... E posibil... — am admis, tolerant. Ceea ce nu pot eu să înțeleg, este cu totul altceva. De îndată ce atît poarta cît și ușa casei erau încuiate, de unde ai avut chei pentru a le descuia ?

— Păi... De unde să am eu chei ? ! Ușile erau descuiate ! mi-a replicat, cu fermitate.

— Nu. În mod sigur, erau încuiate !

— Atunci... chiar că nu știu...

— În schimb, știu eu ! Cu asta ai descuiat.. — i-am zis, punîndu-i în față șperaclul găsit asupra sa.

L-a privit dezorientat și, după ce-a deschis și închis gura de cîteva ori, ca un pește scos din apă, s-a rezumat numai la o simplă săltare din umeri.

— O cunoști pe cumnata lui Farcaș ? l-am întrebat, văzînd că nu poate sau că nu intenționează să-mi răspundă la întrebarea anterioară.

— Pe Zsuzsi ? Sigur c-o cunosc !

— De ce a-i vrut s-o omori ?

— ...Eu ? !.. S-a omor pe Zsuzsi ? !... Doamne ferește ! a protestat, începînd să se închine cu evlavie.

Constatînd că interogatoriul pe care i-l luam se dovedește a fi de-a dreptul penibil, mi-am spus că ar fi cazul să mă las păgubaș și să-l trimit direct la o expertiză medico-legală.

Mai înainte de a suspenda însă discuția, m-am gîndit să mai fac o încercare. Am scos din birou ciocanul cu care lovise peruca adusă de János și, avînd grijă să nu-i șterg amprentele de pe mîner, i l-am arătat :

— Cu el ai vrut s-o ucizi !

După ce l-a fixat cîteva minute, în liniște, și-a ascuns îngrozit fața între palme și a bolborosit :

— Nu eu... Nu eu... El... El.. Și acum ca să scape, zice că eu... Că eu fac fapte rele... Da' nu-i adevărat ! El le face pe toate !

— Despre cine vorbeşti ? l-am întrebat, cu o legitimă curiozitate.

— ...Nu pot să vă spun... Mi-e frică... — a z , ridicîndu-şi capul, şi începînd să privească înspăimîntat prin încăpere.

— În cazul în care eşti străin de faptele „rele" pe care ni le-ai menţionat, ai face bine dacă ne-ai pove tot ce ştii ! Pentru că altfel, aşa cum ai spus, dumneata vei plăti toate oalele sparte de el ! am continuat să insist.

— ...Dacă află că v-am vorbit de El, o să pătimiţi la fel ca mine... Şi nu doresc să vă chinuie şi pe dumneavoastră ! mi-a replicat, scuturîndu-şi cu încăpăţînare capul.

— Dar de unde poate „El" să afle ce discuţi cu noi ?

— Cum să nu afle cînd El e Satana ! ? Şi El poate să se strecoare unde doreşte, fără să poată fi văzut de cineva ! a zis, terorizat, rotindu-şi din nou ochii prin toate ungherele camerei.

— Să ştii că, mai înainte de a intra dumneata aici, am controlat acest birou, împreună cu colegii mei. Şi am constatat că Satana nu este de faţă — l-am asigurat, cu intenţia de a găsi o bază comună de discuţie.

— Sînteţi sigur ? m-a întrebat, temător.

— Dacă pe mine nu mă crezi, întreabă-i şi pe colegii mei !

Mi-a urmat îndemnul şi a examinat pe rînd chipurile lui János şi Dinu care, intrînd în jocul meu, s-au grăbit să-i răspundă prin gesturi de confirmare.

— ...Vă cred.. — s-a mai liniştit el, continuînd : De fapt, ar fi trebuit să mă gîndesc că El nu putea avea curajul să vină aici, la dumneavoastră... din moment ce-mi tot spunea că se teme de poliţie...

— În ce împrejurări ţi-a spus că-i este frică de noi ? am început să-l ghidonez pe făgaşul urmărit, în timp ce-mi spuneam amuzat, că sîntem teribili, dacă am reuşit să-l înspăimîntăm chiar şi pe domnul Scaraoţchi.

— Atunci cînd mă lua cu el ca să comită fapte rele ..

— Şi cam ce fel de fapte rele comitea ?

— Cum, nu ştiţi ? s-a mirat el. Ucidea oameni !

— Şi de ce făcea asta ? m-am interesat, arătîndu-mă surprins de afirmaţia lui, ceea ce nu m-a împiedicat să remarc că tonul cu care-mi vorbea devenise imperativ, specific alienaţilor.

— ...Nu ştiu... Eu l-am întrebat, da El mi-a spus că nu-i treaba mea... Eu cred însă că-i ucidea numa' că-i plăcea să facă rău !...

— Cum îşi alegea victimele ?

— Asta numa' Satana poa' să ştie !...

— În ce fel le omora ?

— Diferenţial ! !

— Ce înseamnă „diferenţial" ? l-am consultat, sincer mirat.

— Adică, în feluri diferite !... Iar Satana mi-a spus că altfel, dacă n-ar proceda aşa, l-ar putea prinde poliţia !

— Bine. Însă cum anume proceda ? am insistat să-l menţin pe direcţia ce mă interesa.

— Lua femeile de păr şi le pălmuia !...

— Şi pe urmă ce le mai făcea ?

— Nu mai ştiu ce se-ntîmpla, pentru că pe mine mă scotea afară din casă şi mă lega de cîte un gard. Abea după aia se întorcea 'napoi de unde plecasem şi se apuca de unul singur de treburile lui drăceşti !

— Şi după ce-şi termina treburile lui drăceşti se întorcea la dumneata şi te elibera ?

— Da' de unde ! Mă chinuiam singur cîteva zile... vro două sau trei... pînă ce reuşeam să mă dezleg singur !

— Se întîmpla des ?

— Da ! Foarte des ! De cîte ori avea chef Satana ! El intra la mine în casă, prin zid... şi mă lua cu El !... Zbura cu mine pe de-asupra oraşului şi mă obliga să intru cu El prin ziduri în casele unde-şi făcea treburile lui !

— Femeile pe care Satana le lua de păr şi le pălmuia nu-ţi păreau cunoscute ?

— Ba da ! Chiar mă întrebam şi eu pe unde le mai întîlnisem ! mi-a confirmat, arătîndu-se foarte mirat.

Cum observaţia lui avea o explicaţie firească, deşi el nu reuşea s-o vadă, l-am pregătit pentru o întrebare lăsată fără răspuns :

— Din cîte mi-ai spus, am înţeles că n-ai văzut niciodată ce le făcea femeilor pe care le pălmuia, pentru că le scotea afară din casă şi te lega de un gard. Aşa este ?

— Da ! Aşa proceda cu mine ! Şi să ştiţi, de cele mai multe ori mă lega chiar cu sîrmă ghimpată, pentru ca să mă înţepe la degete şi să mă doară !... a oftat el, a resemnare.

— Aţi auzit ce suflet rău are Satana ? mi-am consultat colegii, cu intenţia de a-l face să creadă că-l iau în serios.

În timp ce Dinu făcea eforturi să nu izbucnească în rîs, János mi-a răspuns printr-un gest de adîncă compasiune.

— Îmi spuneai mai adineauri că Satana obişnuia să omoare oamenii în mod diferenţial...

— Da ! Aşa proceda !... Ca să nu-l prindă poliţia !... m-a întrerupt, grăbit să susţină din nou cît de „negru" era dracul.

— Ei bine — am admis, considerînd că a venit momentul să lămuresc aspectul neclarificat. În discuţiile pe care le-aţi avut, nu s-a întîmplat ca Satana să-ţi povestească cum anume ucidea „El", în mod „diferenţial" ?

— ...Parcă îmi amintesc... — a zis, încadrîndu-şi tîmplele între palme, pentru a se concentra, precum un mediu de spiritism. Odată, mi-a spus că a ucis o femeie ţinîndu-i capul scufundat într-o apă !... Altă dată, a ucis mai multe femei cu ciocanu' !... Pe urmă mi-a mai spus că s-a umplut cu sînge şi a trebuit să piardă mult timp cu spălatul petelor de pă haine !... a zis, strîmbîndu-se atît de îngreţoşat, încît a fost firesc să-mi spun că trebuie să-i fi displăcut tare mult corvoada care a urmat uciderii adolescentei din strada Karl Marx.

— Sigur că este neplăcut — i-am cîntat în strună. Mai cu seamă că, tot umblînd cu cuţitul, se poate întîmpla să te mai şi tai, chiar şi singur.

— Chiar așa a și pățit ! s-a grăbit el să mă aprobe cu satisfacția răzbunatului. Nici nu știți ce bine mi-a părut cînd am văzut că și-a tăiat palma cu cuțitul.

— Asta înseamnă că ulterior nu s-a mai folosit de cuțit ! Nu ?

— Așa este ! Aveți dreptate ! După aceea a început să-și facă treburile drăcești prin înăbușirea femeilor cu perna !...

Întrucît erudiția lui era superioară cu mult celei avute de populația municipiului, care știa că dementul care o terorizase se folosea numai de ciocan, m-am decis să mai clarific și alte aspecte ale activității „Satanei".

— Știi cumva, ce a făcut cu ciocanele și cuțitele cu care-și făcea treburile drăcești ?

— Da !... Știu !... Mi-a spus că le arunca în Someș, fiindcă se temea să nu le găsească poliția asupra lui și să-l aresteze ! Și tot din cauză că-i era frică de poliție, a început să dea foc la case... ca să nu lase nici o urmă !...

— I-auzi, dom'le ! Ce viclean este „Satana" ! a exclamat Bogdan, întrerupîndu-se din stenografierea depoziției și abordînd un aer voit surprins.

— Și asta nu este încă nimic ! Este atît de perfid încît, pentru a nu fi recunoscut, atunci cînd își ia chip de om, își schimbă culoarea părului și se îmbracă cu tot felul de haine !... Chiar și militare !...

— Domnule Verdeș, să știi că răspunsurile pe care mi le-ai dat m-au ajutat să-l cunosc mai bine pe Satana ! l-am flatat, fără să zîmbesc.

— Mi-am făcut numai datoria ! mi-a replicat, cu mîndrie. Dealtfel, pentru a-l putea doborî pe Satana, trebuie ca toți oamenii să se unească !... s-a însuflețit, pentru ca, apoi, să continuie cu pesimism : Deși nu cred că o să vă fie ușor să-l arestați, pentru că Satana poate să treacă prin ziduri ca să se facă nevăzut oricînd dorește El !

— Fii liniștit, domnule Verdeș ! Cu noi n-o să-i meargă ! l-am asigurat, arătîndu-mă plin de suficiență. Spune-mi, te rog, cum a apărut „El" în viața dumitale ?

— ...Prima oară cînd a venit să mă ia în stăpînire, mă aflam pe locomotivă și a încercat să mă împiedice să

opresc la semnal ! Dar eu m-am luptat cu El şi, deşi am depăşit semnalul, tot am reuşit să opresc trenul mai înainte de a mă ciocni cu un accelerat care venea din faţă !... Apoi... a mai venit o dată şi s-a întîmplat tot la fel !... A treia oară, însă m-a dovedit El, pentru că m-a lovit peste mîini cu o cheie mecanică de 24 ! Da', cu toate că-mi rupsese mîinile, eu tot am frînat pînă la urmă !... Numa' că şefu' gării mi-a făcut raport că n-am oprit în staţia lui şi m-am trezit trimis la cabinetu' de expertiză medicală. Iar doctorii d-acolo m-au pensionat, şi au zis că-s bolnav !... Da' io ştiu că aşa i-a obligat tot El, Satana, să zică... că io-s foarte sănătos ! a oftat el, cu regret.

— Asta înseamnă că ţi s-a făcut o mare nedreptate — am remarcat, compătimitor, cu toate că nu aveam motive să blamez nişte medici care interveniseră la timp pentru a-l împiedica să provoace o catastrofă feroviară.

— Aşa este ! s-a grăbit el să mă aprobe, după cum mă şi aşteptam. Şi doctorii au fost montaţi şi de colegii mei, care nu mă puteau suferi pentru că eu am fost şi sînt încă cel mai bun mecanic al depoului ! a strigat, bătîndu-se cu pumnul în piept.

— Aşa se întîmplă în viaţă... Cel mai bun este întotdeauna persecutat — am spus, ca să-l liniştesc, pe cînd cugetam că un dement nu este niciodată suficient de smintit, dacă nu este şi un „pic" paranoic. Probabil că, după ce te-ai pensionat, Satana a început să te caute şi pe acasă...

— Aveţi dreptate ! A început să intre la mine în casă în fiecare zi ! Iar după ce mă bătea toată noaptea, lovindu-mă cu ciocanul peste cap şi peste ceafă, a doua zi mă obliga să merg cu El prin diferite case unde-şi făcea treburile lui drăceşti... Şi vă închipuiţi ce obosit eram eu !

— Dar văd, că dumneata eşti un om voinic. De ce n-ai încercat să-l goneşti ! am zis eu, într-o doară.

— N-am încercat ? ! Ba m-am şi bătut cu El !... Numa' că Satana e mult mai tare decît mine ! Ba mai mult,

în timpul luptelor pe care le-am avut cu El, m-a şi omorît de cîteva ori...

— Cum te-a omorît ? l-am întrebat eu, curios să aflu cum poate deceda cineva de mai multe ori şi, pe deasupra, să mai rămînă şi viu.

— Cu securea ! Mi-a despicat capu' ! mi-a răspuns, cu convingere, făcînd un gest de împărţire a capului în două părţi egale, din creştet şi pînă în vîrful bărbiei.

— Dar nu se vede nici o urmă ! nu m-am putut abţine să nu remarc.

— Bineînţeles că nu se vede ! Pentru că, imediat după ce pleca Satana, venea Dumnezeu şi mă învia ! mi-a explicat el, pe un ton care nu mi-a mai lăsat loc de nici o replică.

Apreciind că, prin răspunsurile pe care mi le dăduse pînă atunci am reuşit să-i înţeleg mentalitatea, m-am decis să-i pun cîteva întrebări cu caracter decisiv pentru concluziile de învinuire :

— Domnule Verdeş, ai putea să-mi spui prin ce locuinţe te-a obligat Satana să-l însoţeşti ?

— N-am putut să văz străzile, deoarece Satana mă trăgea iute-iute după El în zbor ! a zis cu părere de rău. Dar dacă aş mai vedea acele case, sînt sigur că le-aş recunoaşte ! a continuat, cu sincera intenţie de a-mi fi de folos.

— Şi aşa este bine ! m-am arătat satisfăcut de ajutorul ce mi-l oferea. Te rog să mi le descrii !

Mi-a făcut pe plac şi mi-a indicat, în ordinea firească toate imobilele prin care-mi desfăşurasem investigaţiile.

În încheierea interogatorului, am profitat de bunăvoinţa ce o dovedea şi l-am rugat să-mi dea semnalmentele victimelor şi să-mi vorbească despre interiorul locuinţelor acestora.

Demonstrîndu-şi din nou dorinţa de colaborare, mi-a furnizat suficiente date pentru a conchide că l-a „însoţit" întotdeauna pe Satana, atunci cînd acesta şi-a făcut „treburile sale drăceşti" !

— Credeţi că o să-l puteţi dovedi pe Satana ? a vrut să ştie, în timp ce János îl scotea din birou, pentru a-l preda arestului.

— Bineînţeles, domnule Verdeş ! Poţi să fii convins că, începînd de astăzi, nu va mai ucide pe nimeni ! l-am asigurat, cu o justificată convingere.

Cînd am rămas singuri, Bogdan, făcînd un gest de dezmorţire a mîinii cu care consemnase depoziţia criminalului, a glăsuit :

— Pe măsură ce-l ascultam, am avut senzaţia că povestirea lui îmi era cunoscută, ca şi cum o mai auzisem altădată... Şi acum mi-am amintit de unde-o ştiam... Am citit-o într-un roman al lui Stevenson...

— ...Care era intitulat „Mr. Jekyll and mr. Hyde" ! am precizat eu, aprobativ. Într-adevăr, există mari asemănări între Verdeş şi doctorul Jekyll ! Ambii erau persoane cuviincioase şi respectabile şi ambii au un alter ego asupra căruia îşi revarsă, prin dedublare, propriile înclinări spre fapte criminale ! Din păcate, există şi o deosebire ce nu poate fi neglijată ! Dacă subiectul lui Stevenson este inspirat dintr-o naraţiune cu caracter pur estetic, în cazul de care ne-am ocupat, „omu' cu ciocan" a fost, de fapt, cît se poate de real...

— Nu este posibil ca Stevenson să se fi inspirat tot dintr-un caz real ? mi-a sugerat János, care apăruse între timp în birou şi-mi auzise ultima afirmaţie. Mai cu seamă că, la sfîrşitul secolului trecut, au fiinţat cîţiva monştri faimoşi...

— Te referi la Jack Spintecătorul, în Anglia sau la Vacher, în Franţa ? l-am întrebat şi, văzînd că se grăbeşte să mă aprobe, am continuat : Nu, în nici un caz ! Deoarece apariţia cărţii îi precede pe amîndoi, cu un an şi respectiv, trei. Dar nu este exclus ca autorul să fi avut şi alte surse de inspiraţie, neînregistrate în analele criminalistice ale lumii. Cum însă în misiunea noastră nu este cuprinsă şi analiza operei unui scriitor, fie el chiar şi de renume mondial, haideţi să ne rezumăm numai la

ceea ce este de competența profesiei noastre ! Pentru început, vreau să știu dacă vă este clară cauza pe care am anchetat-o !

— Eu am o nelămurire ! a zis Dinu, ridicînd două degete, ca un școlar disciplinat. Care este, de fapt, mobilul agresiunilor pe care le-a comis ?

— Dacă ar fi existat vreun mobil, l-am fi capturat înainte de a fi avut cînd să comită cea de-a doua agresiune... Cum el a acționat, din păcate, în afara unei motivații logice, a reușit să se situeze în mod sistematic, în afara cercului bănuiților. Ceea ce trebuie însă reținut este faptul că, această situație, care pe noi ne-a defavorizat în permanență, n-a fost nici dorită, nici creată de el ! ea a apărut, în exclusivitate, ca o consecință a demenței care l-a cuprins ! O demență pe fond paranoic, de persecuție...

— ...Împotriva celor care l-au dat jos de pe locomotivă și l-au pensionat ? a întrebat Kálmán.

— Exact ! Pentru mintea sa, deja bolnavă, această înlăturare de la meseria care constituia însăși menirea existenței lui, a reprezentat un act de flagrantă nedreptate. Iar atunci cînd această fixație a căpătat o formă patologică, a început să se răzbune. Pe cine ? Pe foștii lui colegi, care, în mintea sa, l-au îndepărtat de la țelul vieții lui ! De aceea, în cadrul crizelor pe care le-a făcut, victimele pe care le ataca erau întotdeauna alese printre membri familiilor de ceferiști !

— De ce și-a limitat toate agresiunile numai împotriva unor femei sau copii ? Deoarece, după explicația pe care o dați dumneavoastră, mai firesc ar fi fost să meargă direct la sursa persecuției pe care o sufcrea. Și care era reprezentată de foștii lui colegi, nu de membrii familiilor lor... — a remarcat Bogdan.

— Pentru că, în ciuda demenței care pusese stăpînire pe el, instinctul de conservare i-a rămas intact. Așa că a știut să-și aleagă numai victime ușor de doborît.

— Din spusele dumneavoastră reiese că Verdeș a devenit omul cu ciocan numai datorită faptului că a fost pensionat de C.F.R., împotriva voinței sale. Oare am înțeles bine ? a zis János, neîncrezător.

— Ai înțeles bine ! Pentru că, după opinia mea, dacă Verdeș ar fi fost menținut în serviciu, n-ar fi suferit sindromul de manie a persecuției. Situație în care, neavînd motive de răzbunare, n-ar fi avut cum să devină subiectul urmăririi noastre...

— În cazul ăsta, rezultă că autorul moral al faptelor sale este C.F.R.-ul ? m-a întrerupt el, revoltat.

— Bineînțeles ! i-am replicat, amuzat de indignarea sa. Dar numai sub aspect academic. Deoarece, din punct de vedere practic, dacă ar fi fost lăsat pe locomotivă, ar fi creat curînd altă situație mult mai gravă. Dat fiind că halucinațiile pe care începuse să le aibă, atunci cînd a trecut peste semnalul de oprire, nu puteau să se finalizeze decît prin producerea unei catastrofe feroviare, cu zeci sau chiar sute de victime. Așa că, oricum o întoarcem, ajungem tot la gravitatea pericolului social pe care l-a reprezentat persoana sa din momentul în care-a început să-și manifeste halucinațiile audio-vizuale.

— Eu totuși nu pot să pricep ! a zis Bogdan, înciudat. De ce oare comisia care l-a examinat s-a limitat numai la pensionarea lui, cînd, mai firesc, ar fi fost să-l izoleze într-o casă de sănătate ?

— Pe ce temei puteau să-l pună sub interdicție ? Pentru că, în viziunile lui avea discuții cu Satana ? Ar fi fost absurd, de îndată ce Petrache Lupu se confesase, la Maglavit, chiar lui Dumnezeu în persoană, fără să fi devenit pentru asta un pericol public ! Nu, în psihiatrie, este greu de pronosticat direcția în care poate evolua boala unui pacient... — i-am răspuns, ridicînd din umeri a resemnare.

— Prin urmare, finalul cauzei este clar. Verdeș va fi trimis la o expertiză psihiatrică, care, constatîndu-i iresponsabilitatea, va propune scoaterea sa de sub urmărirea penală ! a comentat Bogdan, cu silă.

— Şi ce-ai vrea ? Să i se aplice unui schizofrenic forma primitivă de pedeapsă a Talionului ?

— Deşi nici eu nu ştiu cum ar fi mai bine, mă gîndeam că, totuşi, uciderea a trei oameni şi nenorocirea altor cinci, ar trebui să se soldeze şi cu o oarecare satisfacţie pentru familiile acestora... — mi-a răspuns el, ezitînd.

— Societatea se apără prin legi, nu prin răzbunare ! În consecinţă, nu puteam proceda altfel decît în conformitate cu prevederile Codului penal ! i-am replicat eu, cu fermitate.

În timp ce Dinu îşi cobora privirea, înghiţind în sec, m-a luat Kálmán în primire :

— Domnule căpitan, în ceea ce priveşte iresponsabilitatea lui Verdeş, am impresia că situaţia nu este chiar foarte clară...

— De ce ? l-am întrerupt eu, scurt.

— Pentru că şi-a premeditat faptele, cu multe zile înainte de a le comite... Ba mai mult, a ştiut să-şi ia măsuri de prevedere. Cum ar fi aruncarea armelor folosite, deghizările...

— Oare iresponsabilitatea exclude în mod automat prudenţa ? Animalele, deşi sînt lipsite de raţiune, nu sînt şi ele prudente ? Nu se ascund şi nu se adaptează la mediu sub diferite forme atunci cînd sînt în primejdie ? Întrucît nu există decît un singur răspuns — şi acela este în exclusivitate afirmativ ! —, explicaţia trebuie căutată în instinctul de conservare, care este propriu tuturor fiinţelor, indiferent de treapta evolutivă pe care se situează ! Deci, nu se poate susţine că rafinamentul demonstrat de Verdeş ar reprezenta un argument că el a fost sau este conştient de faptele comise ! Nu crezi că am dreptate, János ? l-am consultat.

— Dacă privim situaţia din acest unghi, este evident că aveţi dreptate —a admis el, după ce mi-a ascultat argumentaţia cu atenţie. Dar mai rămîne un aspect care, vă mărturisesc, pe mine nu mă poate satisface...

— Te rog... — l-am încurajat eu.

— În conformitate cu avizul pe care sînt convins că-l va primi de la medici, Verdeș va fi internat într-o casă de sănătate. Apoi, după un an, doi sau cinci, ce se va întîmpla ? Se va constata că, urmare a tratamentului aplicat, starea lui s-a ameliorat suficient pentru a fi externat...

— Fii liniștit, János ! l-am întrerupt, pricepînd ce-l preocupă. Ținînd seama de gravitatea faptelor comise, cît și de împrejurarea că nu există nici o garanție că nu ar putea fi în stare să le repete... Nu va mai ieși niciodată din locul în care va fi izolat ! l-am asigurat, în timp ce realizam că a reînceput să mă doară clavicula...

EPILOG

Tribunalul județean Cluj-Napoca, ținînd seama de expertiza medico-legală psihiatrică, din care rezultă că inculpatul V. R. n-a avut discernămînt pentru faptele comise, precum și de faptul că, urmare a sindromului de schizofrenie-parafrenie de care suferă, reprezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, prin hotărîrea din 2 februarie 1976, decide internarea lui V. R. într-un institut medical de specialitate, pînă la însănătoșire.

Redactor de carte : Dr. EMILIAN IMBRI
Tehnoredactor : STELUȚA VASILACHE

Bun de tipar : 30.03.1990 ;
Formatul : 32/84×508
Hîrtia : Scris 84×108/50 g Coli tipar : 18

Tiparul executat : la C. P. București
Comanda nr. 119

ISBN 973-39-0104-0

De același autor :

CĂPITANUL APOSTOLESCU ANCHETEAZĂ
Editura Militară, 1970
CĂPITANUL APOSTOLESCU INTERVINE
Edidura Dacia, 1971
CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI DUBLA ENIGMĂ
Editura Dacia, 1973
GREȘEALA CĂPITANULUI APOSTOLESCU
Editura Facla, 1973
CĂPITANUL APOSTOLESCU ȘI IDENTIFICAREA
Editura Facla, 1974
SURPRIZELE CĂPITANULUI APOSTOLESCU
Editura Dacia, 1976
OBSTINAȚIA
Editura Eminescu, 1978
PIROMANUL
Editura Cartea Românească, 1979
ACȚIUNEA ANDA
Editura Cartea Românească, 1979
FILIERA
Editura Cartea Românească, 1981
COLIERUL
Editura Cartea Românească, 1981
CIFRUL D-237
Editura Cartea Românească, 1983
REVELIONUL
Editura Cartea Românească, 1983
S.A. FRAȚII Co.
Editura Cartea Românească, 1986

În pregătire :

SPIONII
ANCHETA CONTINUĂ

ISBN 973-39-0104-0

15 lei
2 lei T.L.

17 lei total

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim